

Strategia Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2021-2030

Myszków 2021

Szanowni Państwo, Mieszkańcy Powiatu Myszkowskiego!

Oddajemy w Państwa ręce Strategię Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2021-2030. Główną przesłanką opracowania tego dokumentu jest zakończenie okresu obowiązywania dotychczasowej *Strategii* i konieczność zastąpienia jej nowym dokumentem. Wyzwania stojące przed Powiatem, wynikające z nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej oraz zmieniających się uwarunkowań społecznych, ekonomicznych i prawnych, spowodowały konieczność zdiagnozowania aktualnych problemów, potrzeb rozwojowych, sformułowania misji i wizji Powiatu, wyznaczenia celów strategicznych oraz obszarów i kierunków działania.

Zmiana ustawy z dnia 15 lipca 2020r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz.1378) przesunęła ciężar polityki rozwoju na poziom krajowy, regionalny, ponadlokalny i gminny. *Strategia Rozwoju Powiatu* jest dokumentem określającym generalny kierunek, aspiracje i priorytety społeczno-gospodarczego rozwoju powiatu w zakresie terytorialnym, a jej zapisy stanowią podstawę decyzji merytorycznych, organizacyjnych i finansowych podejmowanych przez władze samorządowe. Dokument ten jest zatem odpowiedzią na ustawowy wymóg prowadzenia polityki rozwoju, próbą aktualizacji, racjonalizacji i systematyzacji polityki rozwojowej oraz dostosowania się do standardów europejskich. Jego posiadanie jest pomocne przy pozyskiwaniu środków zewnętrznych (krajowych, z Unii Europejskiej i innych).

Strategia Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2021-2030 ma charakter ponadlokalny i obejmuje obszar Powiatu Myszkowskiego w jego administracyjnych granicach, stanowi kontynuację polityki rozwoju określonej we wcześniejszym opracowaniu ***Strategii Rozwoju Powiatu Myszkowskiego*** i ***Strategii Rozwoju Gmin*** wchodzących w skład Powiatu.

Strategia diagnozuje uwarunkowania, potrzeby rozwojowe oraz potencjał powiatu myszkowskiego oraz wszystkich gmin wchodzących w jego skład. W sposób zintegrowany określa obszary, cele i kierunki interwencji polityki rozwoju prowadzonej na terenie powiatu w perspektywie najbliższych lat, na zasadach współpracy i partnerstwa. Tym samym stanowi strategię ponadlokalną w myśl ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Piotr Kołodziejczyk
Starosta Myszkowski

Opracowanie wykonano w Starostwie Powiatowym w Myszkowie w oparciu o diagnozę podstawowych uwarunkowań i potrzeb rozwojowych oraz potencjału powiatu myszkowskiego na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych, materiałów Starostwa Powiatowego w Myszkowie, materiałów gmin powiatu myszkowskiego, danych Głównego Urzędu Statystycznego w Katowicach.

autor opracowania dr Krystyna Jasińska – Sekretarz Powiatu Myszkowskiego

zespół autorski: Edyta Wrzosowska, Ewa Gosek, Matylda Mańkowska

Zespół ds. aktualizacji Strategii Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2021-2030
uczestnicy warsztatów strategicznych

1. Edyta Wrzosowska – Naczelnik Wydziału Inwestycji, Rozwoju i Zamówień Publicznych
2. Agata Pluta – Kierownik Biura Rady
3. Ewa Klimek – Naczelnik Wydziału Gospodarki Mieniem
4. Agnieszka Smuga – Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa
5. Agnieszka Żmudzka – Naczelnik Wydziału Edukacji, Zdrowia i Spraw Społecznych
6. Zdzisław Rejman – Naczelnik Wydziału Geodezji i Kartografii
7. Mariusz Kwiatkowski – Naczelnik Wydziału Architektury i Budownictwa
8. Anna Kościow – Naczelnik Wydziału Komunikacji i Transportu
9. Marcin Pilis – Kierownik Biura Promocji, Kultury i Sportu
10. Dorota Sędziewska – Skarbnik Powiatu
11. Ewa Miśkiewicz – Kierownik Referatu ds. Obsługi Finansowo-Księgowej Szkół
12. Marta Bednarska -Gil – Kierownik Referatu Administracyjno-Gospodarczego
13. Marzena Kulak – Z-ca dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Myszkowie
14. Urszula Michniewicz – Dyrektor Rodzinnego Domu Dziecka w Myszkowie
15. Robert Pawlik – Dyrektor Publicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Myszkowie
16. Jacek Trynda –Dyrektor Liceum Ogólnokształcącego im. mjr. H. Sucharskiego w Myszkowie
17. Danuta Służałek-Jaworska – Dyrektor Zespołu Szkół im. T. Kościuszki w Żarkach
18. Jerzy Bryś – Dyrektor Zespołu Szkół Nr 2 im. H. Kołłątaja w Myszkowie
19. Eugeniusz Bugaj – Dyrektor Zespołu Szkół Nr 1 im. E Kwiatkowskiego w Myszkowie
20. Agnieszka Sionek – Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Myszkowie
21. Zbigniew Cesarz – Dyrektor Powiatowego Zarządu Dróg w Myszkowie

Starostwo Powiatowe w Myszkowie

ul. Pułaskiego 6

www.powiatmyszkowski.pl

starostwo@powiatmyszkowski.pl

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	5
Rozdział I. Charakterystyka Powiatu Myszkowskiego	9
1.1 Położenie i uwarunkowania geograficzne, kulturowe i przestrzenne.....	10
1.2 Ogólna charakterystyka gmin powiatu myszkowskiego.....	18
1.3 Uwarunkowania społeczne.....	23
1.4. Uwarunkowania gospodarcze	46
Rozdział II. Metodologia opracowania Strategii	54
2.1 Struktura Strategii.....	54
2.2 Proces budowy Strategii	57
2.3 Diagnoza podstawowych uwarunkowań i potrzeb rozwojowych oraz potencjału powiatu myszkowskiego na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych w latach 2020-2021.....	58
2.4 Ocena możliwości rozwojowych Powiatu za pomocą analizy SWOT	112
Rozdział III .Plan operacyjny	120
3.1 Misja i wizja Powiatu Myszkowskiego	120
3.2. Obszary interwencji, cele strategiczne, operacyjne i kierunki działania	121
3.3. Propozycje projektów zintegrowanych	140
3.4. Zgodność Strategii z dokumentami wyższego rzędu	155
3.5 Potencjalne źródła finansowania realizacji strategii	159
3.6 System wdrażania, monitorowania , ewaluacji i aktualizacji strategii Rozwoju Powiatu Myszkowskiego.....	166
Podsumowanie.....	168
Spis tabel	170
Spis rysunków.....	171

Wprowadzenie

W systemie zarządzania polityką rozwoju Strategia pełni kluczową rolę określając i wskazując kolejne działania składające się na realizację długofalowego planu postępowania władz samorządowych powiatu oraz gmin wchodzących w jego skład, we współpracy z innymi samorządami, administracją państwową, mieszkańcami, partnerami społecznymi i prywatnymi. **Strategia Rozwoju Powiatu Myszkowskiego** jest dokumentem opracowanym z uwzględnieniem założeń strategicznych gmin Powiatu Myszkowskiego, a także nowego podejścia do polityki spójności Unii Europejskiej. Okres realizacji Strategii wynosi 10 lat, co jest zbieżne z okresem rozpoczynającej się perspektywy finansowej Unii Europejskiej (2021-2027) wraz z okresem rozliczania zrealizowanych projektów. Zgodnie z zasadami prowadzenia polityki rozwoju Strategia została skorelowana z kluczowymi dokumentami planistycznymi szczebla krajowego, regionalnego i subregionalnego, tj. Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą 2030 roku), Długookresową Strategią Rozwoju Kraju. Polska 2030, Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030, Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”, Regionalną Polityką Rewitalizacji oraz Strategią Rozwoju Subregionu Północnego na lata 2021 – 2027.

W trakcie jej opracowania brano pod uwagę możliwości uzyskania wsparcia ze źródeł krajowych, centralnych i wojewódzkich, jak również ze środków Unii Europejskiej.

Dokument zawiera diagnozę w zakresie:

1. najważniejszych problemów, potrzeb i oczekiwań społecznych oraz związanych z tym wyzwań rozwojowych,
2. identyfikacji mocnych i słabych stron powiatu,
3. wspierania procesu pełnego wykorzystania potencjału oraz szans rozwojowych powiatu,
4. tworzy wizję rozwoju powiatu,
5. określa spójne cele rozwoju wspólnoty samorządowej powiatu (spójne z potrzebami lokalnymi, a jednocześnie zgodne z priorytetami aktualnych unijnych i krajowych dokumentów strategicznych wyższego rzędu) oraz wskazuje kierunki interwencji strategicznej,
6. koordynuje różne terytorialnie, sektorowo i technicznie plany oraz dokumenty strategiczne,
7. wypracowuje kierunki działań odpowiadających oczekiwaniom lokalnej społeczności,

8. uświadamia uczestnikom, iż strategia jest podstawą koordynacji działań różnych podmiotów, tak aby nawzajem się uzupełniały i zapewniały efekt synergii.
9. koordynuje i skupia pod względem przestrzennym wykorzystanie funduszy, a jednocześnie jest ważnym dokumentem wspierającym proces pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych.

Potrzeba budowy Strategii Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2021-2030 wynika z wielu przesłanek o charakterze wewnętrznym i zewnętrznym. Do tych pierwszych z pewnością należą stopniowe zmiany w strukturze demograficznej wspólnoty lokalnej i związane z nimi potrzeby w zakresie dostosowywania usług społecznych do określonych grup osób, zmieniające się oczekiwania i aspiracje mieszkańców, zmiany lokalnej gospodarki i rynku pracy, a także środowiska, inne spojrzenie władz samorządowych na rozwój powiatu jako całości skupiającej poszczególne gminy powiązane historycznie, terytorialnie, gospodarczo.

Głównymi przesłankami natury zewnętrznej są:

- wdrożenie nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027 na szczeblu krajowym i regionalnym,
- związane z tym zmiany prawne oraz dostosowanie dokumentów strategicznych wyższego rzędu,
- zmiany społeczne i gospodarcze w bliższym i dalszym otoczeniu powiatu,
- czy też zmiany technologiczne i cywilizacyjne.

W odpowiedzi na te przesłanki, Strategia formułuje misję i wizję rozwoju, rozumianą jako pożądaný stan rzeczywistości do osiągnięcia przez całą wspólnotę lokalną, a także stawia długo i krótkookresowe cele strategiczne oraz obszary i kierunki działania.

Strategia Rozwoju Powiatu na lata 2021-2030 jest rezultatem planowania strategicznego, prowadzonego metodą partycypacyjną, z udziałem przedstawicieli różnych środowisk całego powiatu i ma charakter ponadlokalny. Partycypacja polegała przede wszystkim na przeprowadzeniu badania społecznego, zebraniu opinii w różnych grupach interesariuszy oraz organizacji warsztatów strategicznych poświęconych diagnozie potrzeb rozwojowych i oczekiwań społecznych, identyfikacji mocnych i słabych stron powiatu, szans i zagrożeń w jego rozwoju, wyzwań i kluczowych przedsięwzięć, które zostały zaplanowane do realizacji w perspektywie 2030 roku.

Dokument jest zatem nie tylko narzędziem prowadzenia polityki rozwoju ale również zawiera opinie przedstawicieli różnych środowisk i społeczności gmin powiatu. Jest także zaproszeniem do współpracy wszystkich partnerów zainteresowanych rozwojem powiatu myszkowskiego.

Strategia proponuje zadania dla całej społeczności lokalnej, wszystkich gmin i ich jednostek organizacyjnych, partnerów społecznych i gospodarczych działających na terenie powiatu oraz realizowanych przez Starostwo Powiatowe wraz z jednostkami organizacyjnymi oraz podległymi służbami.

Od wspólnych bowiem decyzji koncepcyjnych, organizacyjnych i finansowych, a także sprawności i efektywności mechanizmów współpracy, zmierzających do kompleksowego wykorzystywania lokalnych zasobów i możliwości rozwojowych powiatu oraz neutralizowania barier, zależy powodzenie prowadzonej polityki rozwoju. Tworzenie partnerstw na etapie wdrażania zapisów Strategii będzie miało ogromne zasadnicze znaczenie również ze względu na nowe instrumenty rozwojowe, które wymagają zacieśnienia współpracy i skoordynowania działań podejmowanych przez samorządy oraz pozostałe podmioty działające na rzecz realizacji usług publicznych dla mieszkańców, turystów, inwestorów, przedsiębiorców i innych. Przykładem sukcesywnie realizowanego Partnerstwa jest Porozumienie między Zarządem Powiatu Myszkowskiego a Burmistrzami i Wójtami Miast i Gmin Powiatu w sprawie realizacji inwestycji na drogach powiatowych współfinansowanych w wysokości 50 %.

Celem nadrzędnym określonym w Strategii jest zabezpieczenie potrzeb lokalnej wspólnoty i uczynienie z powiatu myszkowskiego miejsca atrakcyjnego zarówno pod kątem atrakcyjności osadniczej, jak również inwestycyjnej, wspieranie rozwoju obszaru oraz podnoszenie standardu życia mieszkańców. Do realizacji tego celu, spójnego z celami gmin wchodzących w skład powiatu, potrzebna jest strategia kompleksowa i wzmacniająca współpracę wewnątrzpowiatową, realistyczna, indywidualnie przygotowana, oparta na realnych danych i wiedzy, a zwłaszcza zgodna z aspiracjami oraz potrzebami mieszkańców, lokalnych przedsiębiorców oraz innych osób zainteresowanych rozwojem Naszego Powiatu. Dobra strategia powinna ponadto wyznaczać konkretne działania niezbędne do osiągnięcia ambitnych celów, których realność została zweryfikowana pod kątem różnych scenariuszy rozwoju. Przy tym musi odpowiadać jasno, co konkretnie należy zrobić i jakie podjąć działania, aby te cele osiągnąć. Opracowany przez nas dokument pokazuje krok po kroku, jakie zadania należy wykonywać, aby zbliżyć się do zaplanowanych celów strategicznych. Określa również sposób bieżącej kontroli ich realizacji oraz wskazuje jak monitorować sytuację w powiecie i jego otoczeniu, aby móc korygować zadania w odpowiedzi na zaobserwowane zmiany. Chcemy, by dokument ten stał się narzędziem codziennego zarządzania powiatem oraz jego jednostkami i aby był w tym zadaniu pomocny. Nowa strategia, którą oddajemy w ręce wspólnoty lokalnej, spełnia powyższe cechy i będzie dzięki temu stanowić istotne narzędzie urzeczywistnienia wizji rozwoju powiatu.

Analiza istniejącej sytuacji, określenie silnych i słabych stron Powiatu, stojących przed nim zagrożeń i szans, a także zaktualizowanie wizji Powiatu, celów strategii oraz planowanych działań operacyjnych, służących jej realizacji, została dokonana na podstawie zamieszczonej na stronie internetowej w 2020 roku ankiety. Następnie projekt aktualizacji Strategii został poddany konsultacjom społecznym i został przyjęty przez Radę Powiatu Myszkowskiego.

Ustawa z 6 grudnia 2006 r. (z późn. zm.) o zasadach prowadzenia polityki rozwoju określa wymogi dotyczące zakresu dokumentu strategicznego w procesie planowania rozwoju. Najważniejsze z nich to: diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej w odniesieniu do zakresu objętego programowaniem strategicznym, sformułowanie priorytetów oraz celów szczegółowych w nawiązaniu do strategii rozwoju wyższych szczebli, wskaźniki osiągnięcia celów, sposób monitorowania i oceny stopnia osiągnięcia celów, źródła finansowania realizacji programów oraz podstawowe założenia systemu wdrażania strategii. Strategia Rozwoju Powiatu Myszkowskiego do 2030 r. spełnia wyżej wymienione kryteria

Rozdział I. Charakterystyka Powiatu Myszkowskiego

Powiat Myszkowski zlokalizowany jest w północnej części województwa śląskiego, na skraju wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej, częściowo na obszarze Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”. Od zachodu graniczy z powiatem lublinieckim oraz tarnogórskim, od północy z powiatem częstochowskim, tworząc najdłuższą granicę powiatu. Od wschodu graniczy z powiatem zawierciańskim, natomiast od południa z powiatem będzińskim. Dzięki swemu położeniu posiada wielorakie powiązania komunikacyjne. Dobrze rozwinięta sieć dróg, połączenia autobusowe i kolejowe umożliwiają swobodne przemieszczanie się po ziemiach Powiatu. Dogodne połączenia komunikacyjne ułatwiają kontakt praktycznie z całym światem. Przez Myszków i Poraj przebiega linia kolejowa łącząca Warszawę z Katowicami, przez Koziegłowy biegnie trasa szybkiego ruchu E-75 Cieszyn - Gdańsk, a od lotniska pasażerskiego w Pyrzowicach, Myszków oddalony jest o niespełna 30 km.

Rysunek 1. Granice administracyjne powiatu myszkowskiego

Źródło:

Powiat myszkowski zajmuje powierzchnię 479,25 km²¹. Siedzibą powiatu jest miasto Myszków. W skład powiatu wchodzi 5 gmin o powierzchni i liczbie ludności jak przedstawiono w poniższej tabeli.

Pod względem powierzchni największą gminą są Koziegłowy, natomiast najludniejszą jest gmina Myszków².

¹ GUS, stan na 31.12.2019 r

² GUS - https://www.polskawliczbach.pl/powiat_myszkowski

Tabela 1. Gminy wchodzące w skład powiatu myszkowskiego

Lp.	Gmina	Rodzaj gminy	Powierzchnia [km ²]	Ludność
1.	Myszków	miejska	73	31 454
2.	Koziegłowy	miejsko-wiejska	160	14 324
3.	Niegowa	wiejska	87	5 612
4.	Poraj	wiejska	58,53	10 874
5.	Żarki	miejsko-wiejska	101	8 445

Zródło: GUS, stan na 31.12.2019 r

1.1 Położenie i uwarunkowania geograficzne, kulturowe i przestrzenne

Budowa geologiczna powiatu jest zróżnicowana. Jego południowo wschodnia część zbudowana jest z piaskowców i ilów kajprowych oraz osadów dolnojurańskich i górnotriasowych. Część południowo - zachodnia pod względem geologicznym zbudowana jest z dolomitów marglistych ze środkowego triasu i ilowców, ilów i mułowców z wkładkami wapieni z górnego triasu. Podłoże Północnej części Powiatu zbudowane jest z łupków ilastych zwięzłych, warstwowanych mułowcem i piaskowcem, łupków ilasto - mułowanych, łupków piaszczysto ilastych, piaskowców szarogłazowych oraz wapieni krystalicznych³.

Powierzchnia lasów na terenie Powiatu Myszkowskiego wynosi 12 091,86 ha⁴, co daje lesistość na poziomie 25,2%. Wskaźnik lesistości powiatu jest niższy niż średnia krajowa, która wynosi 29,2%, i niższy niż średnia województwa 31,9%⁵.

Na terenie powiatu występują różne typy siedliskowe lasu. Są to: bór świeży, bór wilgotny, Bór bagienny, Bór mieszany świeży, Bór mieszany wilgotny, Bór mieszany bagienny, Las mieszany bagienny, Las świeży, Las wilgotny. Różnorodność występowania typów lasów wynika z bogactwa i różnorodności gleb od piaszczystych poprzez rdzawe i bielcowe, torfowe po brunatne oraz płowe. Różnorodności gleb towarzyszy bogactwo drzewostanu. Do najczęściej występujących gatunków drzew należą: sosny, świerki, brzozy, jodły, wierzby krzewiaste, buki, dęby, lipy, modrzewie. Podszycie najczęściej tworzą: jałowce, dęby bezszypułkowe oraz

³ Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Myszkowskiego na lata 2016-2019 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2020 -2023

⁴ GUS

⁵ Raport o stanie lasów w Polsce 2019, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, Warszawa czerwiec 2020

jarzęby, wierzby krzewiaste, jarzab oraz kruszyna, jałowce, jarzęby, leszczyny, kruszyny, trzmieliny oraz wiciokrzew pomorski. Natomiast runo złożone jest z mchów, borówki czernicy oraz roślin wierzchlinowatych, borówki czernicy, konwalii majowej, konwalijki dwulistnej, maliny kamionka, kłosownica leśna czy orlica pospolita.

Lasy Powiatu Myszkowskiego stanowiące własność Skarbu Państwa są zarządzane przez Nadleśnictwo Złoty Potok, Nadleśnictwo Koniecpol, Nadleśnictwo Siewierz oraz Nadleśnictwo Świerklaniec. Nadzór nad gospodarką leśną w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa sprawuje Starosta Myszkowski.

W powiecie myszkowskim występuje kilka form ochrony przyrody. Są to:

- 1) Obszary Natura 2000;
- 2) Parki Krajobrazowe;
- 3) Rezerwaty przyrody,
- 4) Pomniki przyrody,
- 5) Użytki ekologiczne,
- 6) Stanowiska dokumentacyjne.

Ad 1) Na terenie Powiatu Myszkowskiego występują dwa obszary szczególnej ochrony przyrody **Natura 2000** - są to **Ostoja Kroczycka** i **Ostoja Złotopotocka**.

Ostoja Kroczycka zajmuje powierzchnię 1391,16 ha. Zgodnie z *Dyrektywą Siedliskową* zaliczana jest do obszarów specjalnej ochrony siedlisk. Obszar Ostoi Kroczyckiej usytuowany jest w środkowej części Wyżyny Częstochowskiej. Obejmuje on kilka pasm wzniesień jurajskich (m. in. Skały Kroczyckie, Skały Podlesickie, Skały Rzędkowickie), z których większość jest zwieńczona licznymi ostańcami skalnymi o różnorodnych kształtach. Szata roślinna tego terenu jest zróżnicowana. Znaczna jego część jest pokryta lasami; na wzniesieniach występują płaty różnych zespołów buczyn, w tym storczykowych, a w ich niższych partiach i obniżeniach na podłożu piaskowym - drzewostany sosnowe. Szczególnej ochronie podlegają zbiorowiska roślinne związane z podłożem wapiennym; są to: murawy naskalne, fragmenty muraw kserotermicznych, zarośla jałowca na podłożu wapiennym, ciepłolubne buczyny storczykowe oraz szczelinowe zbiorowiska paproci. Z fitocenozy muraw naskalnych związane są niektóre rzadkie gatunki roślin, m.in.: goździk siny *Dianthus gratianopolitanus*, kostrzewa blada *Festuca pallens*, skalnica gronkowa *Saxifraga paniculata* (relikt glacialny).

Ostoja Złotopotocka zajmuje powierzchnię 2748,06 ha. Tak jak poprzednia zgodnie jest obszarem specjalnej ochrony siedlisk. Obszar obejmuje dolinę górnej Wiercicy wraz z jej

obszarem źródłiskowym oraz okoliczne wzgórza zbudowane z górnourajskich utworów. Bogato reprezentowane są formy krasu powierzchniowego i podziemnego w postaci ostańców, jaskiń, ponorów, lejów i studni krasowych. Wzgórza pokryte są lasami liściastymi o naturalnym charakterze. Fitocenozy leśne reprezentowane są przez cztery naturalne zespoły buczyn, wśród których dominuje żyzna buczyna sudecka. Wąwozy i dolinki okresowo czynnych potoków zajmuje grąd lipowogradowy. W obniżeniach terenu wypełnionych piaskami polodowcowymi występują płaty borów sosnowych i sosnowo-dębowych pochodzące ze sztucznych nasadzeń. W części wschodniej ostoja obejmuje dwa wapienne wzgórza z murawami kseroermicznymi; projektowane rezerваты przyrody - Góry Niegowskie i Góra Bukowie. Jeden z najcenniejszych fragmentów Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej cechujący się dużą różnorodnością siedliskową - stanowiący miejsce występowania gatunków rzadkich, zagrożonych wyginięciem i reliktywów glacialnych. Jest to miejsce, gdzie spotykają się 4 zespoły buczyn: sudecka, żyzna niżowa, kwaśna i ciepłolubna storczykowa. W źródłiskach Wiercicy znajduje się jedno z 3 zastępczych stanowisk endemicznej rośliny - warzuchy polskiej *Cochlearia polonica*. Utrzymuje się ono od 1977 r, choć liczebność populacji jest niewielka. Na obszarze odnotowano stanowiska cennych bezkręgowców: pachnicy dębowej *Osmoderna eremita* i ślimaka ostrokrawędzistego *Helicigona laticida*. Cenne są także wapienne ostańce z kseroermicznymi murawami w części wschodniej.

Ad 2) Park Krajobrazowy Orlich Gniazd obejmuje wschodnią część powiatu. Został on utworzony uchwałami Rady Narodowej Miasta Krakowa (2 grudnia 1981 roku), Wojewódzkiej Rady Narodowej w Częstochowie (17 czerwca 1982 roku) oraz Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach (20 czerwca 1980 roku). Położony jest w północno-wschodniej części województwa śląskiego oraz północno – zachodniej części województwa małopolskiego. Powierzchnia części znajdującej się na terenie Powiatu Myszkowskiego wynosi 11 565,00 ha. Został on utworzony w celu zachowania cennych zasobów przyrodniczych, geologicznych, historycznych, kulturowych i krajobrazowych Jury Krakowsko-Częstochowskiej.

Ad 3). Rezerwat leśny *Cisy w Hucie Starej* jest rezerwatem leśno-florystycznym, o powierzchni 2,07 ha. Został utworzony w 1957 roku w celu zachowania naturalnego stanowiska cisa. Jest to rezerwat częściowy. Zbiorowisko rezerwatu stanowi dobrze zachowane naturalne stanowisko cisa pospolitego *Taxus baccata* (pod ścisłą ochroną) w lesie wilgotnym

mieszanym z udziałem sosny pospolitej, świerka pospolitego, olszy czarnej i dębu bezszypułkowego.

Drugi rezerwat przyrody zlokalizowany na terenie powiatu myszkowskiego jest znany pod nazwą **Cisy Przybynowskie** jest rezerwatem leśnym, o powierzchni 7,6 ha. Został on utworzony w 2015 roku w celu ochrony naturalnego stanowiska cisa pospolitego (*Taxus baccata*).

Ad 4) Na terenie powiatu myszkowskiego znajdują się **22 pomniki przyrody**⁶. Wśród nich wymienić należy dęby szypułkowe, lipy drobnolistne, klon zwyczajny i Źródło Pani Halskiej na terenie gminy Niegowa, aleję lipową w Choroni, Gmina Poraj, dęby szypułkowe w Gminie Koziegłowy, lipę drobnolistną, klon zwyczajny, kasztanowiec biały, lipę szerokolistną, cis pospolity i źródło rzeki Ordonówki w Gminie Żarki.

Do znajdujących się w rejestrze Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach wymienionych 22 pomników przyrody Uchwałą nr XXVIII/167/20 Rady Miasta w Myszkowie z dnia 27 sierpnia 2020 roku dołączył zespół 5 sztuk drzew z gatunku dąb szypułkowy (*Quercus robur*). Rośliny rosną w szpalerze przy nasypie kolejowym torowiska relacji Częstochowa – Katowice, odcinek dawnej kolei Warszawsko – Wiedeńskiej.

Ad 5) Użytki ekologiczne

Na terenie Powiatu Myszkowskiego znajduje się 5 użytków ekologicznych: Mokradła I, Mokradła II, Przygiełka, Bór Pohulanka, Olszynka.

Ad 6) Naturalnym **stanowiskiem dokumentacyjnym ustanowionym 5 lipca 2007 roku jest jaskinia Wiercica**. Jest ona jedną z najciekawszych jaskiń znajdujących się na Jurze. Układ jaskini stanowi system salek, korytarzy i przełazów mający charakter dość skomplikowanego labiryntu. Należy ona do najbardziej cennych stanowisk hibernacji nietoperzy w Polsce. Zimują tu m.in. nietoperze z gatunku *M. myotis*, *M. nattereri* oraz *R. hipposideros*. Jaskinia jest również środowiskiem występowania licznych osadów zawierających m.in. kości zwierząt plejstoceny. Należy ona do najbardziej cennych stanowisk hibernacji nietoperzy w Polsce⁷.

Oprócz różnorodności fauny i flory na uwagę zasługuje dziedzictwo kulturowe, które stanowi dorobek materialny i duchowy poprzednich pokoleń, jak również dorobek naszych

⁶ RDOŚ w Katowicach

⁷ Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Myszkowskiego na lata 2016-2019 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2020 -2023

czasów. Jest wartością – materialną lub niematerialną – przekazaną przez przodków i kształtującą naszą kulturę.

W Powiecie Myszkowskim występuje znaczna liczba cennych obiektów dziedzictwa kulturowego – zabytków wpisanych do rejestru zabytków, jak również znajdujących się w gminnych ewidencjach zabytków.

Szansą rozwojową dla Powiatu Myszkowskiego w dziedzinie ochrony dziedzictwa kulturowego jest turystyka, której jednym z filarów mogą być liczne obiekty zabytkowe i przyrodnicze, mające olbrzymią wartość kulturową.

Zadania z zakresu ochrony dziedzictwa narodowego w ramach Powiatu precyzuje ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Rola samorządu powiatowego jest niezmiernie istotna z jednej strony z uwagi na zachowanie zasobu zabytkowego, z drugiej wpływ na rozwój lokalny i turystykę.

Powiat Myszkowski jest atrakcyjnym miejscem zarówno dla miłośników militariów, architektury świeckiej, sakralnej, jak i tradycji. Sporo obiektów z terenu Powiatu wpisanych jest do rejestru zabytków nieruchomych oraz rejestru zabytków archeologicznych.

Zachowało się tu do dzisiaj wiele materialnych śladów ludzkiej pracy. Znajdują się tu ruiny średniowiecznych zamków zwane Orlimi Gniazdami, Sanktuaria Maryjne, drewniane domy i stodoły (także zagrody złożone z drewnianych obiektów), kaplice, dwory, kościoły, cmentarze, kuźnie, czworaki, spichlerze, studnie – obiekty o historycznym znaczeniu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Najważniejsze zabytki w Powiecie Myszkowskim

Gmina Kozięgłowy		
Miejscowość	Rodzaj zabytku	Krótki opis
Kozięgłowy	Stanowisko archeologiczne	Wały ziemne ze skromnymi pozostałościami fundamentów średniowiecznego zamku rycerskiego.
	Kościół	Kościół parafialny p.w. Bożego Ciała i św. Marii Magdaleny, kryty gontem, z gotycką polichromią wewnątrz
	Plebania	Pochodzi z 1802 r.
	Przytułek	Pochodzi z XVII w.
	Kamienica	Kamienica murowana z I połowy XIX w. pl. Moniuszki (Rynek)
Kozięgłówki	Kościół	kościół parafialny pw. św. Antoniego
Pińczyce	Zespół pałacowy	Kościół - niegdyś kaplica pałacowa - wzniesiony w 1784 r. otoczony murem z 2 basztami, obok plebania (dawny pałac)

		ogrodzenie z basztami
		pałac Bontaniów, ob. plebania, XVIII/XIX
Cynków	Kościół	Drewniany kościół p.w. Św. Wawrzyńca z 1631 r. zbudowany bez użycia metalowego gwoźdźca
		kaplica, 1 poł. XIX
Lgota Górna	Kapliczka	Pochodzi z I połowy XIX w.
Gmina Żarki		
Żarki	Układ urbanistyczny	Układ urbanistyczny, w tym zespół kilkudziesięciu stodół w wydzielonej części miasta.
	Zespół dworski	Pozostałości zespołu dworskiego Korycińskich z XVIII w. (budynek bramny, mur, baszta).
	Kirkut	Cmentarz żydowski z XVI w. z licznymi macewami.
	Kościół	Kościół parafialny p.w. św. Szymona i Judy Tadeusza wzniesiony w 1522 r. Część kościoła została wyremontowana.
	Kościół	Kościół parafialny p.w. św. Barbary wzniesiony na przełomie XVII i XVIII w. Obecnie trwają prace renowacyjne.
	Kościół	Ruiny kościoła św. Stanisława XVIII w. na Górze Jaworznickiej, w roku 2006 i 2007 zagospodarowano teren wokół kościółka.
Żarki - Leśniów	Klasztor	Zespół klasztorny oo. Paulinów z XVI w., wystrój wnętrza gotycko - renesansowy, klasztor – barokowy.
Przewodziszowice	Ruiny strażnicy	Strażnica jurajska z XIV w. na wyniosłej wapiennej skale.
Przybynow	Kościół	Kościół parafialny p.w. św. Mikołaja, wzniesiony w 1440 r. a przebudowany w XVIII w.
	Kościół	Kościół parafialny p.w. św. Piotra i Pawła z przełomu XVI - XVIII w. Stan obiektu wymaga prac renowacyjnych.
Kotowice	Cmentarz	Cmentarz wojenny z 1914 r. (530 metalowych krzyży na mogiłach, 10 kamiennych pomników).
Gmina Niegowa		
Niegowa		kościół parafialny pw. św. Mikołaja, 1440, XVI, 1 ćw. XVIII, 1777, XX
Bobolice	Ruiny zamku	Ruiny średniowiecznego zamku na szlaku "Orlich Gniazd" - obecnie własność prywatna. Po kapitalnym remoncie.
Mirów	Ruiny zamku	Malownicze ruiny średniowiecznego zamku na szlaku "Orlich Gniazd"- obecnie własność prywatna.
Łutowiec	Ruiny strażnicy	Została wybudowana w średniowieczu.
Gmina Myszków		
Mrzyglód	Kościół	Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP został wzniesiony w latach 1653 -1662 z barokowym wystrojem wnętrza, otoczony obronnymi murami.
Mijaczów	Kaplica	Kaplica p.w. Narodzenia NMP zbudowana na przełomie XVII i XVIII wieku. Część budynku została zniszczona pozostała tylko kaplica i część podziemna.
Myszków	Pałac Fabrykanta	Pochodzi z 1895 r. Wyremontowany, własność prywatna.
	Zespół dworca kolejowego –	Budynek dworca murowany, powstały na przełomie XIX i XX w. utrzymany w charakterze zabudowań powstałych

	budynek dworca oraz nastawnia.	przy trasie kolei Warszawsko-Wiedeńskiej. Po kapitalnym remoncie. Budynek nastawni murowany, powstały na przełomie XIX i XX w. nie użytkowany.
Gmina Poraj		
Choroń	kościół	kościół parafialny pw. św. Jana Chrzciciela, 1657, 1912-1915
Choroń		Ogród dworski

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rejestru zabytków województwa śląskiego <http://old.wkz.katowice.pl/>

Dużą atrakcją tego terenu są zamki warowne zwane potocznie „Orlimi Gniazdami”, które swoją nazwę zawdzięczają usytuowaniu na niedostępnych skalnych wzniesieniach. Budowę fortyfikacji obronnych przypisuje się Kazimierzowi Wielkiemu. Miały strzec ówczesnej stolicy - Krakowa i chronić granic państwa.

Budowle obronne – królewskie warownie i strażnice na terenie powiatu myszkowskiego, powstały w drugiej połowie XIV wieku. Należy do nich zamek w Bobolicach oraz strażnice w Suliszowicach, Łutowcu, Przewodziszowicach i Ostrężniku.

Po dziś dzień możemy podziwiać ruiny tych monumentalnych budowli, które kryją w sobie ciekawe historie, legendy oraz dobre i złe duchy.

Strażnica królewska w Przewodziszowicach, ruina strażnicy z XIV/XV w. Strażnica obronna wzniesiona na skale o wysokości 390 m. n.p.m. Górna część zamku miała niewielką powierzchnię ok. 165 m², od pd.- zach. Strony zachowały się fragmenty murów obwodowych. U podnóża skały usytuowany był niewielki zamek dolny, o czym świadczy fosa od strony pd.-wsch.

Strażnica królewska w Suliszowicach, ruina strażnicy obronnej z końca XIV lub początku XV w. Zamek składał się z części dolnej i górnej, usytuowanej na niewielkiej powierzchni skały, z której do dziś zachował się niewielki fragment o długości ok. 20m. O istnieniu zamku dolnego świadczy wał ziemny i fosa, jeszcze widoczne u podnóża skały oraz znalezione w nich zabytki średniowieczne.

Strażnica królewska w Łutowcu, ruina strażnicy z XIII lub XIV w. Położona na skale (390 m. n.p.m.). Strażnica miała charakter wieży mieszkalno-obronnej, a jej śladami są pozostałości murów z wapienia jurajskiego o długości 4,5 m.

Zamek rycerski w Mirowie, powstał w połowie XIV w. w miejscu gdzie wcześniej istniała osada plemion kultury łużyckiej. Pierwsza wzmianka o zamku w Mirowie pochodzi z 1405 r. W tym okresie powstała baszta, dolne pomieszczenia zamku oraz mury obronne. Większej

rozbudowy dokonali kolejni właściciele – ród Myszkowskich. Jak większość warowni jurajskich również Mirów został zniszczony w czasie potopu szwedzkiego.

Zamek królewski w Ostrężniku, ruina zamku królewskiego z 2 połowy XIV w. Zamek zbudowany na wapiennej skale o wysokości 40 m. Składał się na niego zamek górny, dolny i podzamecze otoczone wałem ziemnym. Od strony południowej widać pozostałości po czworobocznej baszcie. Jest to jeden z najbardziej tajemniczych obiektów warownych Jury, który prawdopodobnie nigdy nie został ukończony i być może pozostał niezasiedlony.

Zamek królewski w Bobolicach, zbudowany w połowie XIV w., stanowi wspaniały przykład architektury obronnej okresu średniowiecza. Ziemie wraz z ruinami zamku wielokrotnie zmieniały właścicieli. Zamek należał między innymi do Władysława Opolczyka, rodów Szafranców, Trestków, Krezów, Jana Zamoyskiego. W 1882 r. w wyniku parcelacji otrzymała je rodzina chłopska. Jej spadkobiercy w 1999 r. sprzedali ruiny zamku rodzinie Laseckich.

Ze względu na zróżnicowaną budowę geologiczną i oryginalną rzeźbę terenu naszego Powiatu licznie występują tu tzw. formy krasowe. Do najbardziej interesujących zaliczymy jaskinie, z których słyną wschodnie tereny naszego Powiatu. Ziemia myszkowska jest wymarzonym miejscem rekreacji dla miłośników przyrody. Okolice Niegowej charakteryzują się wzniesieniami i głębokimi jarami, różnica wysokości dochodzi czasami do 90 m.

W okolicach Trzebniowa w gminie Niegowa zlokalizowana jest jaskinia Brzozowa dł. 645 m, która jest jedną z najdłuższych i najpiękniejszych na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej. W gminie tej można spotkać nie tylko najdłuższe, ale i największe jaskinie jurajskie, do których należą między innymi Wierna dł. 1027 m i Wiercica dł. 220 m. W tejże wiosce leżą nadto Jaskinia Trzebniowska i Jaskinia w Sokolnikach, które mają po 70 m dł., Jaskinia w Trzebniowie II o dł. 59 m, Jaskinia W Cichym Wzgórzu o dł. 60 m oraz Jaskinia Chuda w Ostrężniku o dł. 53 m. W gminie Niegowa znajduje się jeszcze kilka innych, bardzo ciekawych i wysoko notowanych podziemnych atrakcji, takich jak Jaskinia Piętrowa Szczelina dł. 400 m - siódma pod względem długości na Jurze, Jaskinia Kryształowa w Ludwinowie dł. 200 m, Jaskinia ks. Borka - 66 m, Jaskinia Sucha w Bobolicach dł. 70 m.

W najwyższym wzniesieniu Powiatu Myszkowskiego tj. w Górze Mirowskiej (423 m n.p.m.) znajdują się dwie jaskinie, mianowicie Piętrowa Szczelina i Jaskinia Kamiennego Gradu; obydwie prawie się dotykają kamiennymi ściankami, być może wkrótce zostanie odkryte łączące je przejście.

W skałach grzędy Mirowsko - Bobolickiej, czyli w paśmie ostańców łączącym zamki w Mirowie i Bobolicach, znajduje się Jaskinia Stajnia, w której od niedawna naukowcy z Zakładu Archeologii Uniwersytetu Szczecińskiego odkryli pierwsze w Polsce szczątki

neandertalczyka. Odkrycie to stanowi potężny walor promocyjny tego regionu, daje nam ogromną szansę na rozwój naszego Powiatu.

Na terenie powiatu myszkowskiego istnieją dogodne warunki do wakacyjno – urlopowego odpoczynku oraz uprawiania różnych form turystyki kwalifikowanej (pieszej, kolarskiej, motorowej, żeglarskiej, narciarskiej i konnej), doskonalenia umiejętności wspinaczkowych oraz speleologicznych.

1.2 Ogólna charakterystyka gmin powiatu myszkowskiego

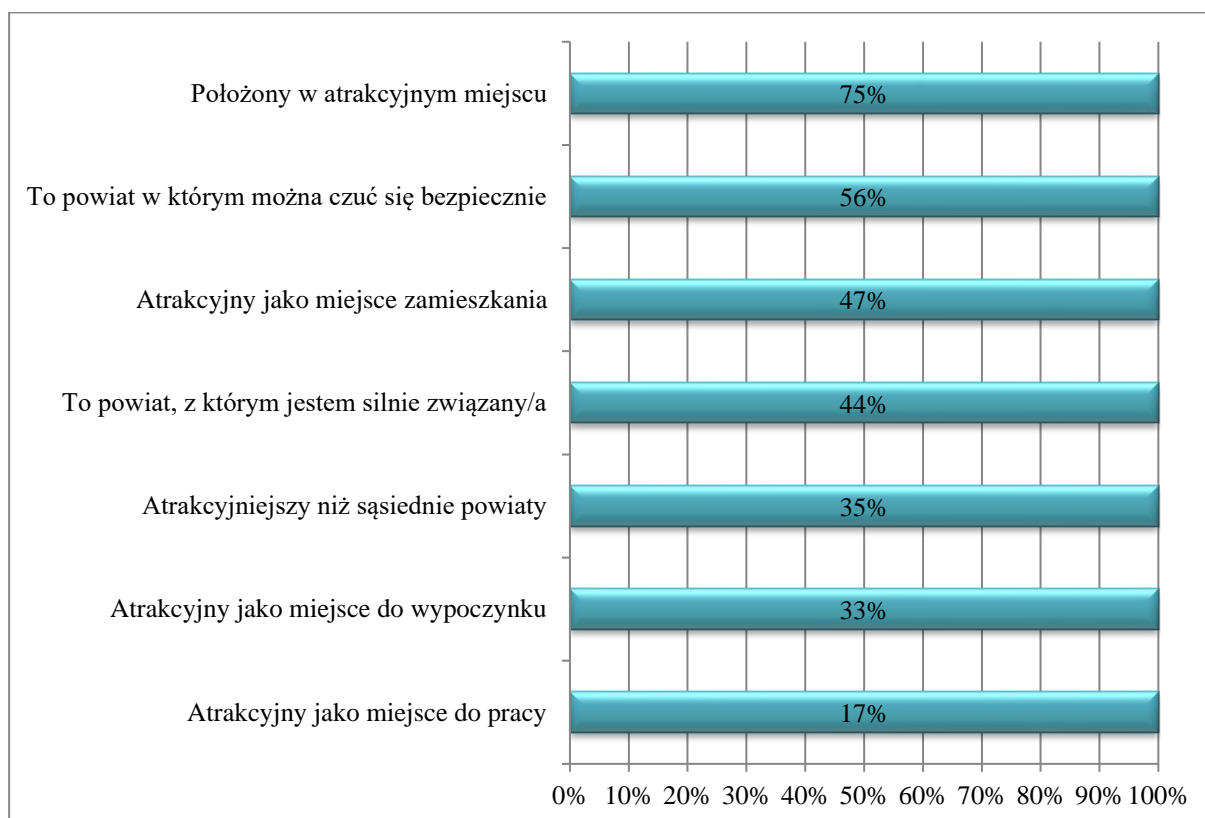
W skład Powiatu Myszkowskiego wchodzi pięć gmin, z których dwie mają status miejsko - wiejski (Koziegłowy i Żarki), dwie wiejski (Niegowa i Poraj) oraz jedna status gminy miejskiej (Myszków). Gęstość zaludnienia w Powiecie wynosiła w połowie 2020 roku 148 osób/km². Wartość ta nieznacznie przewyższa średnią wartość dla całego kraju (123 os./km²), jest natomiast niska na tle średniej wartości dla województwa, która wynosi (366 os./km²).

W przypadku powierzchni, udział ludności Powiatu Myszkowskiego w stosunku do liczby ludności regionu wynosi 3,89%.

Gminy znajdujące się w granicach administracyjnych powiatu myszkowskiego są ze sobą powiązane gospodarczo-przestrzennie i funkcjonalnie. Powiązania te określają zarówno wspólne dojazdy do pracy, powiązania organizacyjne przedsiębiorstw jak i instytucje o charakterze powiatowym, zabezpieczające potrzeby mieszkańców całego powiatu (między innymi: Powiatowy Urząd Pracy, Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Szpital powiatowy i poradnie specjalistyczne, Starostwo Powiatowe wykonujące zadania o charakterze ponadgminnym). w skład której wchodzi zarówno dojazdy do pracy jak i powiązania organizacyjne przedsiębiorstw,

Z badań przeprowadzonych na terenie powiatu wynika, że mieszkańcy uważają, że Powiat Myszkowski położony jest w atrakcyjnym miejscu, więcej niż połowa ankietowanych czuje się tutaj bezpiecznie, mieszkańcy są z nim silnie związani i uważają, że jest atrakcyjniejszy niż sąsiednie powiaty. Jednak aż 83 % z nich nie poleciłaby Powiatu Myszkowskiego jako miejsca do pracy i 67% jako miejsca atrakcyjnego do wypoczynku.(rysunek 2). Taki rozkład odpowiedzi wskazuje na konieczność podejmowania przez instytucje samorządowe działań, które przełożą się na poprawę jakości życia mieszkańców, tworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc pracy interesujących ofert wypoczynku.

Rysunek 2. Zestawienie odpowiedzi na pytanie dotyczące atrakcyjności Powiatu

Źródło: Wydział Inwestycji, Starostwo Powiatowe w Myszkowie, badania zrealizowano w 2016 roku

1.2.1. Gmina Myszków

Myszków, będący siedzibą władz powiatowych, jest także samoistną gminą miejską zajmującą obszar o powierzchni 73 km², zamieszkiwaną przez około 31 454 mieszkańców⁸.

Leży nad Wartą w województwie śląskim, na szlaku kolejowym Katowice - Częstochowa. Przebiegająca tędy linia kolejowa łącząca Górną Śląsk z Warszawą (dawna Kolej Warszawsko-Wiedeńska) jest jednym z najważniejszych ciągów komunikacyjnych w kraju.

W granicach administracyjnych Myszkowa znajdują się 22 dzielnice: Nowa Wieś, Osińska Góra, Połomia Myszków, Helenówka, Czarna Struga, Nowy Myszków, Stary Myszków, Pohulanka, Bory, Michałów, Mijaczów, Ciszówka, Gruchla, Remby, Kręciwilk, Potasznia, Będusz, Mrzygłód, Mrzygłódka, Nierada, Labry, Smudzówka.

Myszków, znany był niegdyś z bardzo prężnie rozwijających się fabryk takich jak "Mystal", "Myfana", "Wartex" i "Papiernia", które napędzały gospodarczy rozwój miasta, generowały miejsca pracy, wokół których powstawały osiedla mieszkaniowe, zakładowe szkoły, ośrodki zdrowia i kultury.

⁸ GUS- https://www.polskawliczbach.pl/powiat_myszkowski

W Myszkowie rozwijał się zarówno przemysł ciężki jak i lekki. O rozwoju przemysłu metalurgicznego na tym terenie decydowały złoża rud żelaza, z której wytopiano stal już w XVIII w. W 1955 r. produkcja gwałtownie rozwijała się w nowo wybudowanym zakładzie odlewniczym w dzielnicy Pohulanka. Po wielu przekształceniach własnościowych fabryka nadal produkuje części maszyn i urządzeń dla przemysłu kolejowego, górniczego i stoczniowego w ograniczonym wymiarze.

Przemysł elektromaszynowy kojarzy się na tym terenie przede wszystkim z nieistniejącą już **Myszkowską Fabryką Naczyn Emaliowanych**. Po II wojnie światowej, nastąpił dynamiczny rozwój fabryki, która stała się najpoważniejszym w Polsce producentem naczyń emaliowanych i jednym z największych producentów elektrycznych pralek. W tym okresie zakład zatrudniał kilka tysięcy pracowników, a marka „Myszków” nieformalnym synonimem polskich naczyń emaliowanych i sławnych pralek „Frانيا”⁹.

Transformacja gospodarcza i prywatyzacja fabryki w ramach ogólnopolskich przemian gospodarczych po 1989 r. spowodowała podzielenie jej majątku na liczne mniejsze spółki, które jednak nie zdołały utrzymać poprzedniego profilu produkcji.

Przemysł papierniczy w Myszkowie koncentrował się wokół dawnych **Myszkowskich Zakładów Papierniczych (MZP)**, jednej z największych zakładów o tym profilu produkcji w Polsce, założonej w 1894 r. W okresie swojego rozkwitu fabryka w sposób znaczący zwiększała produkcję, zatrudnienie i wreszcie stała się centralną częścią **MZP**, na które składały się mniejsze jednostki rozlokowane w byłym woj. częstochowskim. W latach dziewięćdziesiątych **Fabryka Papieru S.A. Myszków**, mimo upadłości, kontynuowała produkcję papieru (gazetowego, offsetowego i tektury falistej) na nowoczesnej maszynie nr 6. Kilka lat temu zakład został zakupiony przez firmę Schumacher Packaging.

W czasach rozkwitu gospodarczego wizytówką Myszkowa i rozpoznawalną marką była również włóczka produkowana w zakładach bawełnianych **Wartex**. Z chwilą upadku tego zakładu przemysł włókienniczy w Myszkowie praktycznie przestał istnieć. Tereny i hale wykorzystuje obecnie firma **Sokpol**, która dynamicznie rozwija się w zakresie przemysłu spożywczego (soki 100%, soki tłoczone wyciskane, napoje, nektary, syropy, wody mineralne, musy).

Z początkiem lat dziewięćdziesiątych XX w., w okresie przemian ustrojowych i transformacji polskiej gospodarki, kiedy zaczęły upadać duże zakłady produkcyjne nastąpił gwałtowny rozwój branży obuwniczej. Głównie w Myszkowie i Żarkach powstawało wiele mniejszych lub większych firm zajmujących się produkcją obuwia lub komponentów do tego niezbędnych.

⁹ <https://pl.wikipedia.org/wiki/Frania>

W wielu przypadkach były to firmy rodzinne, które tworzyły nowe miejsca pracy. Aktualnie wiele z tych drobnych firm znajduje się w trudnej sytuacji ekonomicznej spowodowanej głównie wzrostem eksportu taniego obuwia z Chin.

Położenie Myszkowa w bezpośrednim sąsiedztwie aglomeracji górnośląskiej, chłonny rynek pracy, dogodne połączenia komunikacyjne oraz możliwość zagospodarowania terenów stwarzają dobre warunki dla inwestorów i przedsiębiorców. Usytuowanie tuż na obrzeżach Jury Krakowsko-Częstochowskiej czyni z Myszkowa wspaniałą bazę wypadową dla piechurów, rowerzystów i turystów zmotoryzowanych.

1.2.2. Gmina Poraj

Gmina Poraj zajmuje obszar 58,8 km², na jej terenie zamieszkuje około 10 874 osób. Gmina podzielona jest na 8 sołectw (Choroń, Dębowiec, Gęzyn, Kuźnica Stara, Jastrząb, Masłońskie, Poraj, Żarki Letnisko) i leży w połowie drogi między Częstochową a Myszkowem. Jej atutem jest stacja kolejowa na linii Częstochowa - Katowice oraz rozległy zbiornik retencyjny (niegdyś przemysłowy) utworzony poprzez spiętrzenie wód rzeki Warty, aktualnie wykorzystywany przede wszystkim do celów rekreacyjnych.

Połowę terytorium gminy Poraj zajmują lasy (25 km²) i zbiornik wodny "Poraj" (powierzchnia zbiornika wynosi ponad 5 km², zaś całkowita pojemność to 25,1 mln m³.) Począwszy od lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych aż do chwili obecnej powstają tutaj liczne ośrodki wypoczynkowe, stacje wodne, zespoły domków letniskowych, pola biwakowe. Obecnie Zalew Porajski to największy akwen w regionie, należący do czołówki polskich sztucznych zbiorników wodnych, wykorzystywany rekreacyjnie przez żeglarzy i wędkarzy. W wielu okolicznych miejscowościach z myślą o rozwoju turystyki budowane są pensjonaty i jadalnie oraz wyznaczane są trasy pieszo-rowerowe.

1.2.3. Gmina Żarki

Liczące ponad 600 lat miasto Żarki wraz z wchodzącymi w skład gminy 10 sołectwami (Czatachowa, Jarosów, Jaworzniak, Kotowice, Ostrów, Przybynów, Suliszowice, Wysoka Lelowska, Zaborze, Zawada), zajmuje obszar 101 km², który jest zamieszkiwany przez ponad 8 445 osób. Z uwagi na widokowo-turystyczne atrakcje, miasto i cała przyległa gmina włączone zostały do zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych Orlich Gniazd.

Falisty i pagórkowaty teren gminy, udekorowany tu i ówdzie wyrastającymi z ziemi ostańcami, wspaniałe lasy oraz liczne zabytki architektury, ścieżki pieszo-rowerowe - to atrybuty tej ziemi, przyciągające każdego roku licznych turystów i letników. Miejscem chętnie odwiedzanym jest

również Sanktuarium Matki Bożej Leśniowskiej Patronki Rodzin, które jest jednym z dwóch miejsc tworzonego aktualnie Szlaku Paulińskiego na terenie województwa śląskiego.

1.2.4. Gmina Niegowa

Gmina, składająca się z 20 sołectw (Antolka, Bliżyce, Bobolice, Brzeziny, Dąbrowno, Gorzków Nowy, Gorzków Stary, Ludwinów, Łutowiec, Mirów, Moczydło, Mzurów, Niegowa, Niegówka, Ogorzelnik, Postaszowice, Sokolniki, Tomiszowice, Trzebniów, Zagórze) i zajmuje obszar 88 km². Aż 60 % jej terytorium usytuowane jest na pagórkowatych terenach Jurajskiego Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd. Jest to jeden z piękniejszych, wciąż nie skażonych przez przemysł, terenów Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Przez Niegowę biegnie, dzieląc gminę pozornie na dwie części, stary trakt łączący Siewierz z Lelowem. Tę typowo rolniczą gminę, w której ciągle żywo kultywowane są lokalne zwyczaje ludowe, zamieszkuje około 5714 osób. Tutejszy krajobraz urozmaicony jest lasami, wapiennymi skałami i górującymi nad okolicą ruinami średniowiecznych fortec. Przez teren gminy przebiega kilka szlaków turystyki pieszej i rowerowej.

1.2.5. Gmina Kozięłowy

Gmina i miasto Kozięłowy zajmują obszar 161 km², podzielony na 26 sołectw, liczący 14390 mieszkańców. Są znanym ośrodkiem produkcji sztucznych choinek oraz wyrobów rękodzieła ludowego z wiórek drzewnych tzw. łyków.

Gmina położona na krawędzi Jury Krakowsko-Częstochowskiej zajmuje pas łagodnych równin poprzecinanych dolinami płynących tu rzek i strumieni. Obszar w 17% pokryty lasami, pod względem klimatycznym sprzyja rozwojowi rolnictwa. Istotne znaczenie dla rozwoju gospodarczego Kozięłów i okolicznych wiosek ma przebiegająca tędy trasa szybkiego ruchu (droga krajowa DK-1, określana też mianem E-75), łącząca Cieszyn z Gdańskiem, z odnogą E-67 wiodącą do Warszawy.

Sołectwa: Cynków, Gniazdów, Gliniana Góra, Koclin, Kozięłówki, Krusin, Lgota Górna, Lgota Mokrzesz, Lgota Nadwarcie, Markowice, Miłość, Mysłów, Mzyki, Nowa Kuźnica, Oczko, Osiek, Pińczyce, Postęp, Pustkowie Lgockie, Rzeniszów, Siedlec Duży, Stara Huta I, Stara Huta II, Winowno, Wojsławice, Zabijak; miejscowości reprezentowane przez samorządy mieszkańców: Kozięłowy, Rosochacz.

1.3. Uwarunkowania społeczne

1.3.1. Struktura ludności

Na terenie Powiatu zamieszkuje 70 709 osób co przy powierzchni wynoszącej 479,25 km² daje gęstość zaludnienia na poziomie 148 osób na km² (stan na 30.06.2020).

Tabela 3. Liczba mieszkańców gmin powiatu myszkowskiego w latach 2015-2020

Lata	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
2015	34 769	37 015	71 784
2016	34 735	36 935	71 670
2017	34 520	36 876	71 396
2018	34 337	36 782	71 119
2019	34 194	36 686	70 880
2020*	34 102	36 602	70 709

Źródło: GUS, stan na dzień 30.06.2020, Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym w 2020 r., Warszawa 2020

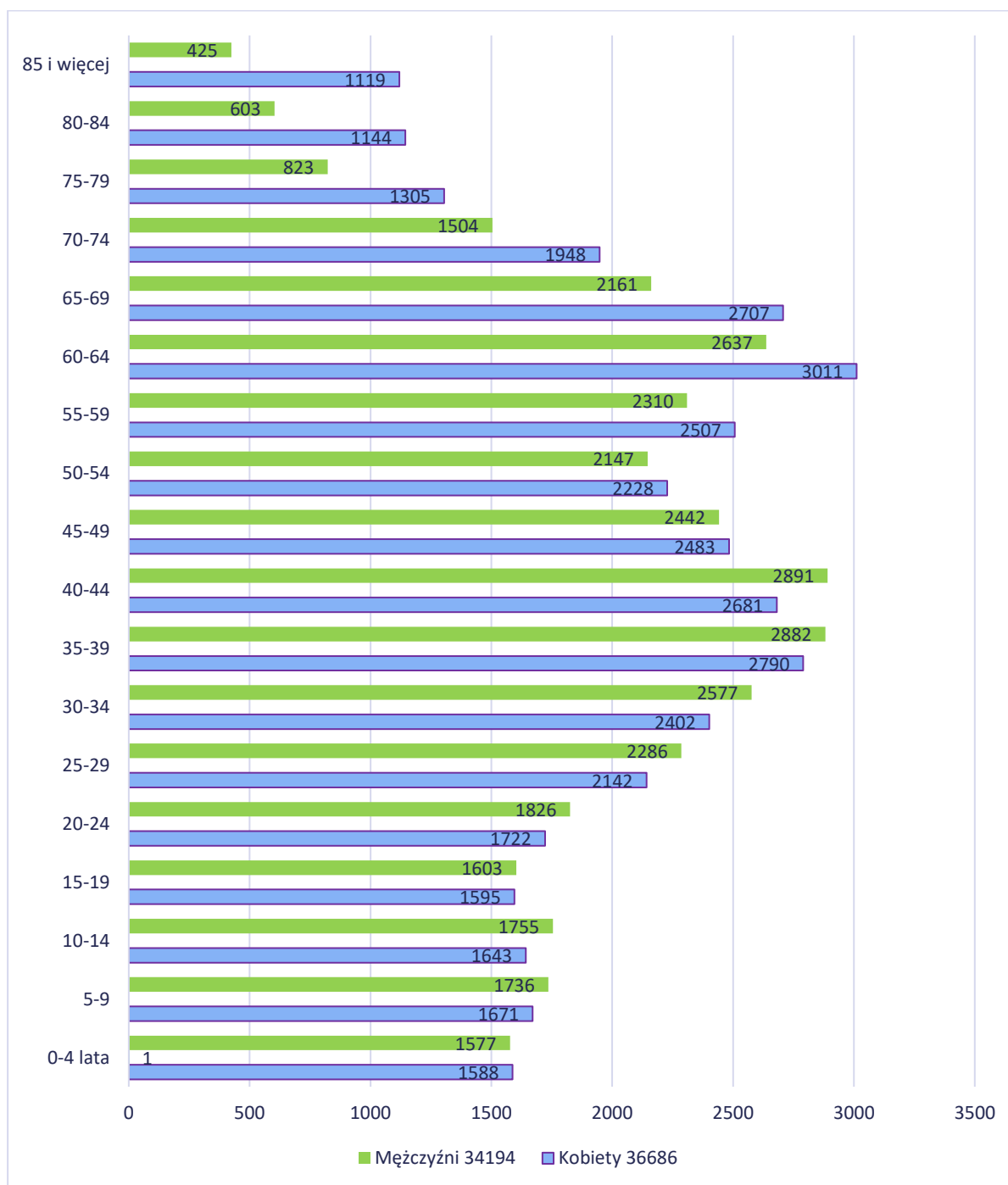
Z powyższego zestawienia wynika, że liczba ludności w ostatnich latach systematycznie spada. W latach 2002-2019 liczba mieszkańców zmalała o 2,0%. Zaobserwować można również, podobnie jak w całym województwie, proces starzenia się społeczeństwa, przejawiający się w zmniejszającej się populacji osób w wieku produkcyjnym oraz wzrastającej liczbie osób w wieku poprodukcyjnym. Utrzymanie się takiej sytuacji w dłuższym okresie czasu prowadzić będzie do coraz większego obciążenia ekonomicznego grupy w wieku produkcyjnym.

W Powiecie myszkowskim 51,8% stanowią kobiety, a 48,2% mężczyźni. Średni wiek mieszkańców wynosi 43,2 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa śląskiego oraz nieznacznie wyższy od średniego wieku mieszkańców całej Polski¹⁰. Kobiety są starsze od mężczyzn, ich średni wiek wynosi 44,8, a mężczyzn to 41,5.

W roku 2019 najliczniejszą grupę stanowiły kobiety w wieku 60-64 lata. Rozkład populacji ze względu na płeć i wiek ilustruje poniższy rysunek.

¹⁰ GUS- https://www.polskawliczbach.pl/powiat_myszkowski

Rysunek 3. Ludność według płci i grup wieku w 2019 r

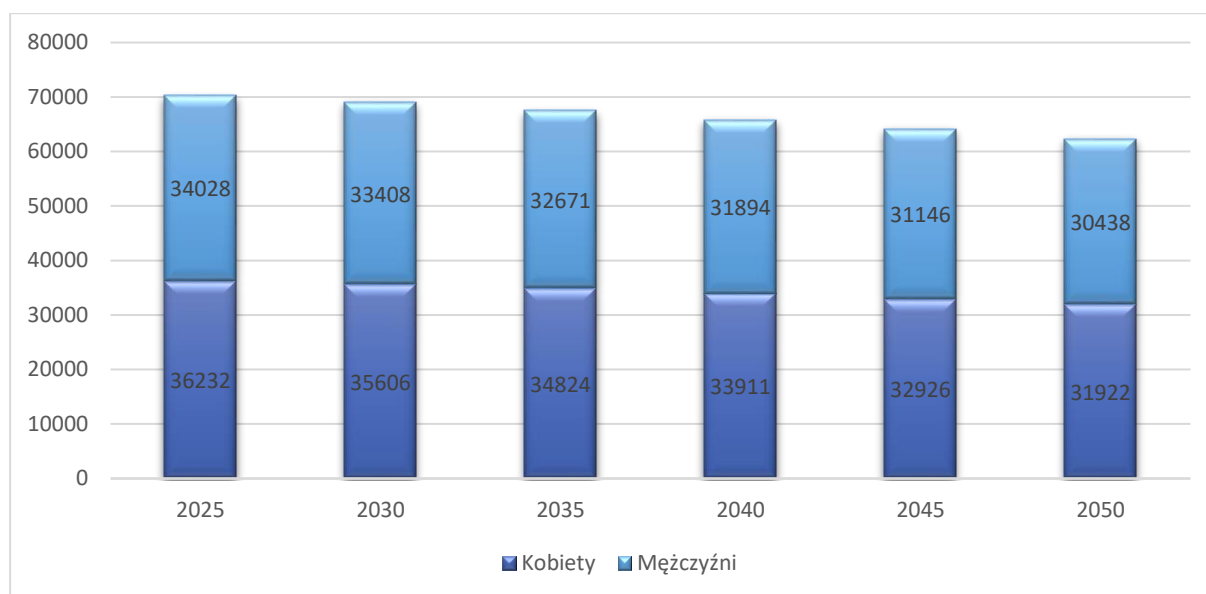

Źródło: opracowanie własne na podstawie Statystyczne vademecum samorządowca, Urząd Statystyczny w Katowicach, 2020

Jeżeli przyrost naturalny utrzyma się na tym samym poziomie prognozowana liczba mieszkańców powiatu myszkowskiego w 2050 roku wyniesie 62 360, z czego 31 922 to kobiety, a 30 438 mężczyźni. Według prognozy demograficznej zmniejszy się o ponad 8 300 liczba mieszkańców. Jeśli prognoza się potwierdzi na terenie powiatu będzie zamieszkiwało

tylu mieszkańców mniej ilu aktualnie liczy Gmina Żarki. Prognozowany spadek ludności prezentuje poniższy wykres.

Rysunek 4. Prognozowana populacja – powiat myszkowski w latach 2025-2050

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.polskawliczbach.pl/powiat_myszkowski

Mieszkańcy powiatu myszkowskiego zawarli w 2019 roku 333 małżeństw, co odpowiada 4,7 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to wartość porównywalna do wartości dla województwa śląskiego oraz wartość porównywalna do wartości dla całego kraju. W tym samym okresie odnotowano 1,4 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie mniej od wartości dla województwa śląskiego oraz znacznie mniej od wartości dla kraju. 24,4% mieszkańców powiatu myszkowskiego jest stanu wolnego, 60,0% żyje w związkach małżeńskich, 3,9% mieszkańców jest po rozwodzie, a 11,2% to wdowy/wdowcy. Powiat myszkowski ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -278. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -3,92 na 1000 mieszkańców powiatu myszkowskiego. W 2019 roku urodziło się 572 dzieci, w tym 48,8% dziewczynek i 51,2% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,67 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju, który wynosi odpowiednio dla województwa 1.2 i dla kraju 1.29. W 2018 roku 47,7% zgonów w powiecie myszkowskim spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 23,9% zgonów były nowotwory, a 4,7% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 mieszkańców powiatu myszkowskiego przypada 11.98 zgonów. W 2019 roku zarejestrowano 673 zameldowań

w ruchu wewnętrznym oraz 631 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla powiatu myszkowskiego 42. W tym samym roku 40 osób zameldowało się z zagranicy oraz 5 wymeldowało za granicę, co daje saldo migracji zagranicznych wynoszące 35. W wieku produkcyjnym jest 59,6% mieszkańców powiatu, 16,7% w wieku przedprodukcyjnym, a 23,6% mieszkańców w wieku poprodukcyjnym¹¹.

Tabela 4. Wybrane dane statystyczne w latach 2017-2019¹²

Wybrane dane statystyczne	2017	2018	2019	Województwo śląskie 2019
Ludność	71396	71119	70880	4517635
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	64,4	66,2	67,7	67,7
Urodzenia żywe na 1000 ludności	9,1	8,4	8,1	9,0
Zgony na 1000 ludności	12,3	12,6	12,0	11,4
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-3,1	-4,2	-3,9	-2,5
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności.	-0,2	-0,3	1,1	-1,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie Statystyczne vademecum samorządowca, Urząd Statystyczny w Katowicach, 2020

1.3.2 Zasoby mieszkaniowe i gospodarka wodno-ściekowa

W 2019 roku w powiecie myszkowskim oddano do użytku 159 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 2,24 nowych lokali. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa śląskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. W latach 2015-2019 liczba mieszkań oddanych do użytku utrzymuje się na podobnym poziomie. Brak mieszkań komunalnych i spółdzielczych. Wyjątek stanowi rok 2018, w którym oddano do użytku 16 mieszkań komunalnych. Sytuację tą ilustruje poniższa tabela oraz wykres:

Tabela 5. Liczba mieszkań oddanych do użytku w powiecie myszkowskim w latach

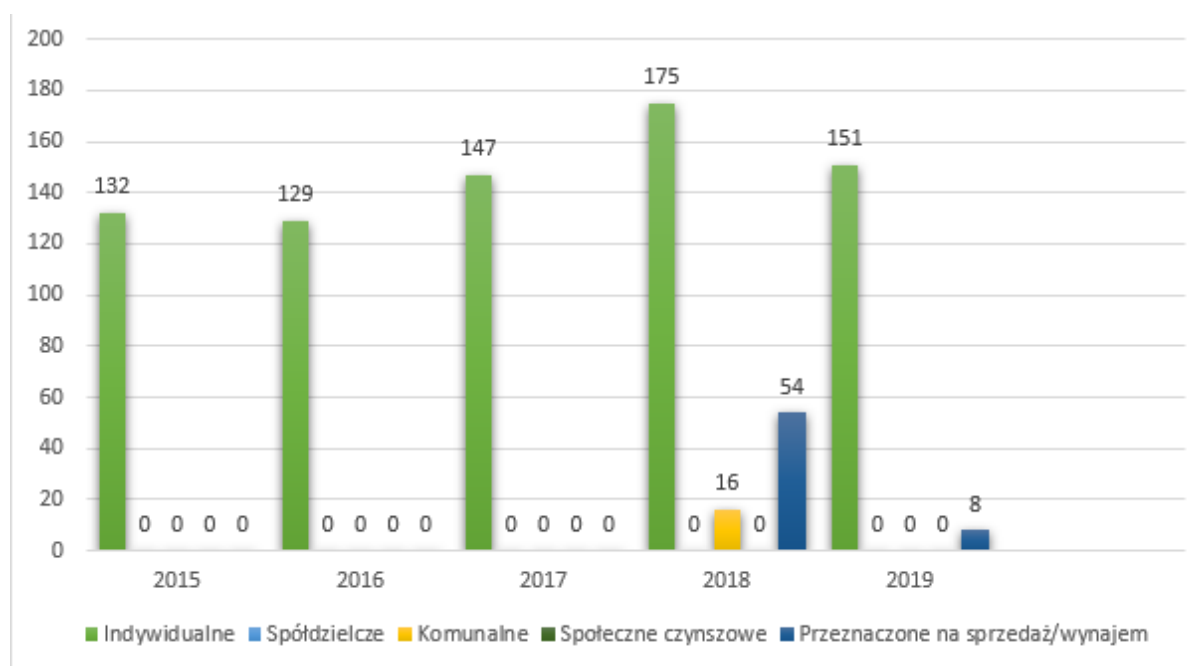
Budownictwo	Lata				
	2015	2016	2017	2018	2019
indywidualne	132	129	147	175	151
spółdzielcze	0	0	0	0	0
komunalne	0	0	0	16	0
społeczne czynszowe	0	0	0	0	0
przeznaczone na sprzedaż/wynajem	0	0	0	54	8

¹¹ GUS- https://www.polskawliczbach.pl/powiat_myszkowski

¹² Brak danych za rok 2020

Źródło: GUS- https://www.polskawliczbach.pl/powiat_myszkowski

Rysunek 5. Liczba mieszkań oddanych do użytku w powiecie myszkowskim w latach 2015-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS- https://www.polskawliczbach.pl/powiat_myszkowski

Całkowite zasoby mieszkaniowe w powiecie myszkowskim to 27 043 nieruchomości. Na każdym 1000 mieszkańców przypada zatem 380 mieszkań. Jest to wartość porównywalna do wartości dla województwa śląskiego oraz porównywalna do średniej dla całej Polski. 95,0% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne, 5,0% na sprzedaż lub wynajem. Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach w powiecie myszkowskim to 4,91 i jest znacznie większa od przeciętnej liczby izb dla województwa śląskiego oraz znacznie większa od przeciętnej liczby pokoi w całej Polsce. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2019 roku w powiecie myszkowskim to 141,20 m² i jest znacznie większa od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa śląskiego oraz znacznie większa od przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce. Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne 94,25% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 90,48% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 87,68% mieszkań posiada łazienkę, 77,71% korzysta z centralnego ogrzewania, a 43,52% z gazu sieciowego.

Okolo 96 % mieszkańców zaopatrywanych jest w wodę przeznaczoną do spożycia z wodociągów publicznych. Teren powiatu myszkowskiego zaopatrują 24 wodociągi publiczne dostarczające 3 497 868 m³ rocznie wody do spożycia oraz 6 wodociągów zakładowych

produkujących soki, napoje gazowane, produkty mleczne, prowadzących obróbkę ryb oraz 1 wodociąg zaopatrujący w wodę przeznaczoną do spożycia pacjentów ZOL-u. Część starych wodociągów wymaga modernizacji, bądź wymiany (wodociągi wykonane z rur stalowych, żeliwnych).

1.3.3 Edukacja

W roku 2019 w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) było 14 868 mieszkańców powiatu myszkowskiego, w tym 7 278 kobiet oraz 7 590 mężczyzn. Dane, którymi dysponujemy w zakresie poziomu wykształcenia mieszkańców Naszego Powiatu pochodzą z Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku, według którego 15,1% ludności posiada wykształcenie wyższe, 2,7% wykształcenie policealne, 11,1% średnie ogólnokształcące, a 20,2% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 23,9% mieszkańców powiatu myszkowskiego, gimnazjalnym 4,9%, natomiast 20,6% podstawowym ukończonym. 1,5% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej. W porównaniu do średniej krajowej mieszkańcy powiatu myszkowskiego mają nieznacznie niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w powiecie myszkowskim największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (23,2%) oraz średnie zawodowe (18,5%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (31,3%) oraz średnie zawodowe (22,1%).

Analizując organizację kształcenia na terenie powiatu począwszy od placówek kształcenia przedszkolnego widzimy, że zarówno podaż jak i popyt na miejsca przedszkolne systematycznie rośnie w ostatnich latach. W roku 2018 w powiecie myszkowskim mieściło się 15 przedszkoli, w których do 74 oddziałów uczęszczało 1 691 dzieci (847 dziewczynek oraz 844 chłopców). Dostępnych było 1 777 miejsc. Dla porównania w 2008 roku w powiecie myszkowskim mieściło się 12 przedszkoli, w których do 53 oddziałów uczęszczało 1 318 dzieci (646 dziewczynek oraz 672 chłopców). Dostępnych było 1 119 miejsc. 17,7% mieszkańców powiatu myszkowskiego w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) zalicza się do przedziału 3-6 lat - wychowanie przedszkolne (17,8% wśród dziewczynek i 17,7% wśród chłopców). Zatem na tysiąc dzieci w wieku przedszkolnym 851 uczęszcza do placówek wychowania przedszkolnego (85%). Na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego przypada 1,11 dzieci w wieku przedszkolnym. Placówki wychowania przedszkolnego organizowane są również w szkołach podstawowych. W roku 2019 placówki funkcjonowały w 35 szkołach podstawowych, w których w 328 oddziałach uczyło się 5 156 dzieci (2 510 dziewczynek oraz 2 646 chłopców). Dla porównania w 2008 roku w powiecie myszkowskim placówkę posiadało 38 szkół podstawowych, w których w 259 oddziałach uczyło się 4 029 uczniów (1 917

dziewczynek oraz 2 112 chłopców). W roku 2018 na poziomie podstawowym (7-12 lat)¹³ kształciło się 28,3% uczniów (28,0% wśród dziewczynek i 28,6% wśród chłopców). Na 1 oddział w szkołach podstawowych przypadało 15,7 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (Stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach podstawowych do osób w wieku 7-12 lat) wynosił 95,50.

Powiat Myszkowski jest organem prowadzącym dla następujących szkół ponadpodstawowych oraz placówek:

1. Liceum Ogólnokształcącego im. mjr Henryka Sucharskiego w Myszkowie;
2. Zespołu Szkół Nr 1 im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Myszkowie – w skład którego wchodzi następujące szkoły:
 - a. Technikum Nr 1 w Myszkowie,
 - b. Branżowa Szkoła I stopnia w Myszkowie,
 - c. Specjalna Branżowa Szkoła I stopnia w Myszkowie,
 - d. I Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Myszkowie.
3. Zespołu Szkół Nr 2 im. Hugona Kołłątaja w Myszkowie – w skład którego wchodzi następujące szkoły:
 - a. Technikum Nr 2 w Myszkowie,
 - b. II Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Myszkowie,
 - c. Szkoła Policealna dla Dorosłych w Myszkowie.
4. Zespołu Szkół im. Tadeusza Kościuszki w Żarkach – w skład którego wchodzi następujące szkoły:
 - a. Liceum Ogólnokształcące w Żarkach,
 - b. Technikum w Żarkach,
 - c. Szkoła Policealna dla Dorosłych w Żarkach.
5. Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej

W powiecie myszkowskim znajdują się 2 licea ogólnokształcące, w których w 26 oddziałach uczyło się 704 uczniów (416 kobiet oraz 288 mężczyzn). W 2018 zarejestrowano 270 absolwentów (62 mniej niż w roku 2008). Dla porównania w 2008 roku w powiecie myszkowskim w 3 liceach ogólnokształcących, w 33 oddziałach uczyło się 992 uczniów (603 kobiety oraz 389 mężczyzn). W 2008 zarejestrowano 332 absolwentów. W powiecie myszkowskim znajdują się 3 Technika, w których w 25 oddziałach uczyło się 673 uczniów (258 kobiet oraz 415 mężczyzn). W 2018 zarejestrowano 133 absolwentów. Dla

¹³ Aktualnie poziom podstawowy obejmuje przedział wiekowy 7-15 lat

porównania w 2008 roku w powiecie myszkowskim również funkcjonowały 3 Technika, w których w 39 oddziałach uczyło się 1 021 uczniów (431 kobiet oraz 590 mężczyzn). W 2008 zarejestrowano 227 absolwentów. W powiecie myszkowskim znajdują się 2 Branżowe szkoły I stopnia, w których w 7 oddziałach uczyło się 120 uczniów (41 kobiet oraz 79 mężczyzn). Aktualni w grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie ponadgimnazjalnym (16-18 lat) kształcą się 13,6% mieszkańców (13,8% wśród dziewczyn i 13,3% wśród chłopaków). Na 1 oddział w szkołach ogólnokształcących przypada 27,1 uczniów. 17,1 uczniów przypada na oddział w branżowych szkołach I stopnia. 26,9 uczniów przypada na oddział w technikach dla młodzieży. W przedziale wiekowym odpowiadającym edukacji w szkołach wyższych (19-24 lat) znajduje się 28,0% mieszkańców powiatu myszkowskiego w wieku potencjalnej nauki (27,9% kobiet i 28,1% mężczyzn)¹⁴

W roku szkolnym 2015/2016 we wszystkich typach szkół prowadzonych przez Powiat Myszkowski uczyło się w **75** oddziałach **2061** uczniów¹⁵, w roku szkolnym 2018/2019 uczęszczało **1622** uczniów, **2075** uczniów i słuchaczy w roku szkolnym 2019/2020 (podwójny rocznik), w roku szkolnym 2020/2021 do szkół młodzieżowych uczęszcza 1715 uczniów (64 oddziały) i do szkół dla dorosłych 311 słuchaczy (13 oddziałów). Zestawienie liczby uczniów ze względu na typ szkoły w ostatnich trzech latach szkolnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Liczba uczniów w poszczególnych typach szkół dla młodzieży i słuchaczy w szkołach dla dorosłych w latach szkolnych 2018-2021

Nazwa szkoły	Rok szkolny 2018/2019		Rok szkolny 2019/2020		Rok szkolny 2020/2021	
	Liczba oddziałów	Liczba uczniów/słuchaczy	Liczba oddziałów	Liczba uczniów/słuchaczy	Liczba oddziałów	Liczba uczniów/słuchaczy
Liceum Ogólnokształcące im. mjr H. Sucharskiego w Myszkowie, ul. 11 Listopada 19	15	464	20	645	20	605
Zespół Szkół nr 1 im. E. Kwiatkowskiego w Myszkowie, ul. Kwiatkowskiego	20	546	28	734	28	740
Technikum Nr 1 w Myszkowie	14	400	20	559	21	571
Branżowa Szkoła I stopnia w Myszkowie	4	105	6	134	5	130
Specjalna Branżowa Szkoła I stopnia w Myszkowie	-	-	-	-	-	-
I Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Myszkowie	2	41	2	41	2	39

¹⁴ https://www.polskawliczbach.pl/powiat_myszkowski

¹⁵ Ibidem

Zespół Szkół nr 2 im. H. Kollątaja w Myszkowie ul. Pułaskiego 70	5	164	9	236	11	266
Technikum Nr 2 w Myszkowie	-	-	2	45	4	87
Technikum Nr 2 w Myszkowie Kwalifikacyjny kurs zawodowy	1	41	1	29	1	24
II Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Myszkowie	1	30	2	58	2	54
Szkoła Policealna w Myszkowie	3	93	4	104	4	101
Zespół Szkół im. T. Kościuszki w Żarkach ul. Myszkowska 50	18	448	19	460	18	415
Liceum Ogólnokształcące w Żarkach	3	81	4	106	4	93
Technikum w Żarkach	11	273	12	282	10	229
Szkoła Policealna w Żarkach	4	94	3	72	4	93
Ogółem, w tym:	58	1622	76	2075	77	2026

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych z Wydziału Edukacji, Zdrowia i Spraw Społecznych, Starostwo Powiatowe w Myszkowie.

Corocznie oferta kształcenia w szkołach zawodowych jest analizowana pod kątem zapotrzebowania na lokalnym, wojewódzkim i ogólnokrajowym rynku pracy.

Planując kierunki kształcenia Zarząd Powiatu Myszkowskiego analizuje również procesy demograficzne zachodzące w naszym województwie, społeczeństwie. W Polsce rozwija się system usług i wytwarzania dóbr ukierunkowany na wykorzystanie potencjału nabywczego osób w wieku 65 – 80 lat, zaspokajający ich potrzeby konsumpcyjne, bytowe oraz zdrowotne. Stąd należy zakładać, że w perspektywie kilku lat wzrośnie zainteresowanie zawodami związanymi z sektorem usług dla seniorów, zgodnie z szacunkami w ciągu najbliższych 10 lat liczba osób w wieku po 65 roku życia wzrośnie do 10 mln¹⁶. Szkoły ponadpodstawowe w swojej ofercie coraz więcej uwagi muszą również poświęcać nabywaniu umiejętności praktycznych co jest zgodne ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” Należy pamiętać, że z kształceniem na poziomie ponadpodstawowym nierozdzielnie związany jest wybór przez absolwentów kierunków studiów. Jakość usług edukacyjnych średniego szczebla przekłada się bowiem na wybór określonego kierunku studiów (dalsze decyzje edukacyjne młodzieży) oraz, w szerszym kontekście, na sytuację na rynku pracy.

1.3.4 Opieka zdrowotna

Opiekę zdrowotną na terenie Powiatu Myszkowskiego tworzą publiczne oraz niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej. Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Myszkowie w swej strukturze posiada szpital, który zgodnie z utworzoną w 2017 roku siecią szpitali jest zakwalifikowany do pierwszego stopnia referencyjności. Szpital posiada kontrakt w zakresie

¹⁶ Główny Urząd Statystyczny, Baza Demografia, <http://demografia.stat.gov.pl/bazademografia/>, dostęp 28.02.2020

leczenia szpitalnego z publicznym płatnikiem- Narodowym Funduszem Zdrowia. Na podstawie danych statystycznych na koniec 2015 r. powiat dysponował blisko **31** łózkami na 10 tys. mieszkańców. Liczba ludności na jeden podmiot ambulatoryjnej opieki zdrowotnej łącznie z praktykami lekarskimi wyniosła **1158** osób. Natomiast liczba ludności przypadająca na jedną aptekę ogólnodostępną wyniosła **2761** osób¹⁷.

Szpital powiatowy w Myszkowie zapewniał i zapewnia zabezpieczenie medyczne dla mieszkańców całego powiatu myszkowskiego. Część pacjentów stanowią również mieszkańcy powiatów ościennych oraz miast na prawach powiatu, głównie z subregionu północnego województwa śląskiego.

W ramach szpitala funkcjonuje 9 oddziałów, z liczbą łóżek 199¹⁸:

- Oddział Chorób Wewnętrznych z ilością łóżek 37
- Oddział Chirurgii Ogólnej z ilością łóżek 26
- Oddział Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej z ilością łóżek 21
- Oddział Ginekologiczno-Położniczy z ilością łóżek 28
- Oddział Neonatologiczny z ilością łóżek 16, w tym 4 inkubatory
- Oddział Pediatryczny z ilością łóżek 24
- Oddział Rehabilitacji z ilością łóżek 27
- Oddział Kardiologii z OINK – z ilością łóżek 15
- Oddział Anestezjologii i Intensywnej Opieki Medycznej z 5 łózkami (aktualnie bez kontraktu z NFZ-tu , ale bardzo pomocny w ratowaniu życia ciężko chorym pacjentom w czasie pandemii)

Ponadto w strukturze SP ZOZ funkcjonują przychodnie:

- Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna Nr 1 – 14 027 porad Podstawowej Opieki Zdrowotnej (POZ) + 32 596 porad Ambulatoryjnej Opieki Specjalistycznej (AOS),
- Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna Nr 2 – 7 291 porad POZ + 29 707 porad AOS,
- Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna Nr 3 – 7 987 porad POZ + 14 423 porad AOS,
- Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna w Koziegłowach – 31502 porad + 3 961 porad AOS.

oraz

- Izba Przyjęć – 7 958 porad,
- Poradnia Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej – 4 308 porad.

¹⁷ Ibidem

¹⁸ Stan przed pandemią koronawirusa 2020r.

W 2019 r. w SP ZOZ w Myszkowie udzielono w Poradniach w ramach Podstawowej Opieki Zdrowotnej łącznie w ilości 60807 porad, które dotyczyły najczęściej infekcji dróg oddechowych, wizyt tzw. recepturowych, do obserwacji, szczepień ochronnych, chorób serca i nadciśnienia tętniczego.

W ciągu całego roku z usług szpitala skorzystało 7128 pacjentów (oddziały szpitalne), średni czas hospitalizacji wynosił – 6,02 dni, a w Oddziale Noworodkowym - 3,59 dni.

Liczba zatrudnionego w SP ZOZ personelu medycznego wskazuje na stabilny poziom zatrudnienia w ostatnich dziesięciu latach jednak z racji stale zwiększającej się średniej wieku personelu jasno określić można, iż braki w personelu medycznym są coraz bardziej widoczne. Istnieje realne zagrożenie, iż w ciągu najbliższej dekady ilość obsady medycznej znacząco się zmniejszy z racji przejścia personelu na emeryturę i braku młodej kadry zainteresowanej podjęciem pracy w sektorze publicznej ochrony zdrowia. Dane ilościowe przedstawiają się następująco:

Tabela 7. Personel medyczny SP ZOZ Myszków w latach 2011-2020

Data	Liczba zatrudnionych lekarzy etatowych	Liczba zatrudnionych pielęgniarek etatowych	Liczba zatrudnionych położnych etatowych
31.12.2011	75	185	37
31.12.2012	68	189	36
31.12.2013	67	188	37
31.12.2014	70	191	35
31.12.2015	70	185	37
31.12.2016	66	185	36
31.12.2017	58	185	36
31.12.2018	55	178	34
31.12.2019	51	183	36
31.12.2020	57	192	43 ¹⁹

Poza etatowymi lekarzami w SP ZOZ Myszków pracują lekarze zatrudnieni na kontrakcie 54 i umowie zlecenie 2 osoby. Łączna liczba lekarzy związanych z publiczną służbą zdrowia na naszym terenie wynosi około 113 lekarzy. Z powyższych danych napływają wnioski, iż publiczna służba zdrowia w powiecie myszkowskim gorzej wypada na tle województwa i kraju, gdzie średnia ilość lekarzy, pielęgniarek i położnych na 1 mieszkańca jest bardziej korzystna. Wynika to z dużej konkurencji pracodawców w służbie zdrowia na terenie województwa śląskiego – głównie wokół aglomeracji Katowickiej. Na stosunkowo niedużym terytorialnie obszarze funkcjonuje 141 szpitali miejskich, powiatowych, wojewódzkich, klinik

¹⁹ Materiały SPZOZ w Myszkowie przygotowane na posiedzenie Zarządu z dnia 15.02.2021

oraz jednostek prywatnych dających zabezpieczenie medyczne łącznie ponad 4.5 miliona mieszkańcom województwa śląskiego. Daje to zagęszczenie obejmujące 32 380 mieszkańców na jeden szpital. Tymczasem szpital powiatowy w Myszkowie zabezpiecza prawie 2 razy większą liczbę mieszkańców.

Tabela 8. Ilość personelu medycznego na 1000 mieszkańców Powiatu

Wyszczególnienie	Ilość lekarzy na 1000 mieszkańców	Ilość pielęgniarek na 1000 mieszkańców	Ilość położnych na 1000 kobiet
powiat myszkowski *)	1,54	2,57	0,97
woj. śląskie	2,1	5,8	1,05
Polska	2,2	5,4	1,12
Europa	3,4	9,3	1,85

*) zatrudnionych w publicznej służbie zdrowia. Do porównania danych na tle woj. śląskiego, Polski czy Europy należy dodać lekarzy, pielęgniarki i położne pracujące w prywatnym sektorze jednak SP ZOZ nie dysponuje takimi danymi dlatego też liczba ta jest zaniżona o pracowników sektora prywatnego.

Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Myszkowie funkcjonuje w głównej mierze na podstawie finansowania z Narodowego Funduszu Zdrowia w ramach zawartego kontraktu w następujących zakresach: leczenia szpitalnego, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, rehabilitacji leczniczej, ratownictwa medycznego, podstawowej opieki zdrowotnej, nocnej i świątecznej ambulatoryjnej i wyjazdowej opieki lekarskiej i pielęgniarskiej, świadczenia psychiatryczne i terapii uzależnienia od alkoholu, świadczenia ogólnoustrojowe. Poniższa tabela przedstawia przychody uzyskiwane z NFZ na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat:

Tabela 9. Zestawienie przychodów z Narodowego Funduszu Zdrowia za okres 2015-2020

Rok	Przychody z NFZ
2011	29 404 193 zł
2012	29 801 990 zł
2013	31 390 620 zł
2014	32 198 471 zł
2015	32 620 344 zł
2016	29 638 615,39
2017	31 036 830,28 ²⁰
2018	32 759 445,68 ²¹
2019	39 918 131,21 ²²
2020	52 299 450,26 ²³

²⁰ Sprawozdanie finansowe SPZOZ w Myszkowie za lata 2017-2019, załącznik do uchwały LIII/325/2018

²¹ Ibidem, załącznik do uchwały X/63/2019

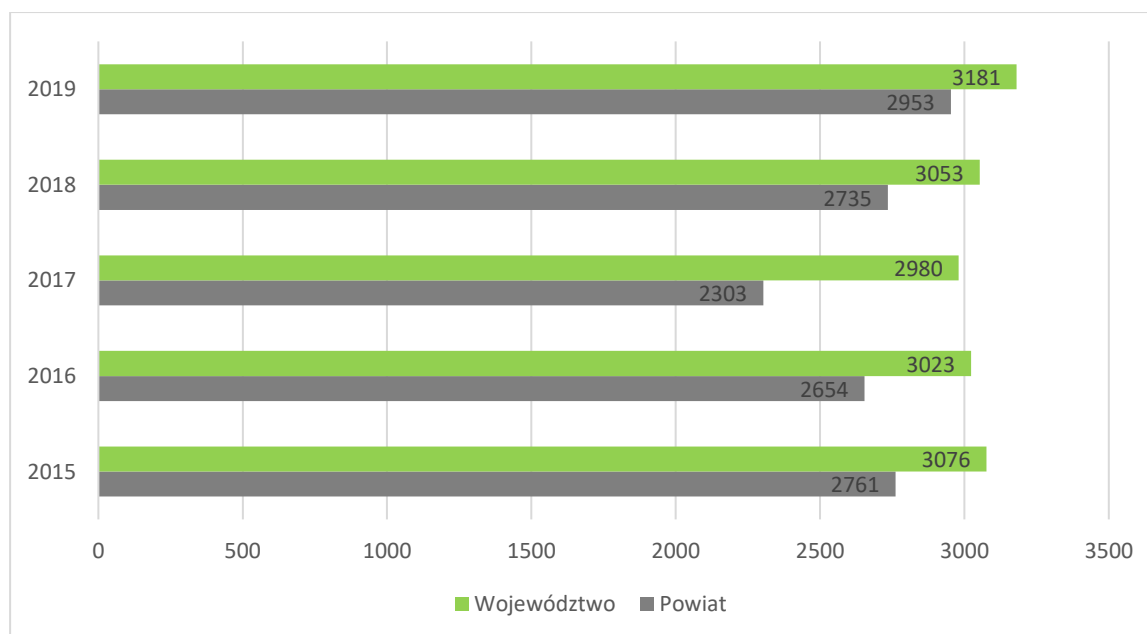
²² Ibidem załącznik do uchwały XXV/192/2020

²³ Sprawozdanie SPZOZ-DO/0291/2021

Pomimo znacznej średniorocznej dynamiki wzrostu przychodów z NFZ w zderzeniu z ciągle rosnącymi wydatkami SP ZOZ wzrost wysokości kontraktu jest wartością niewystarczającą do pokrycia wszystkich niezbędnych kosztów. Dlatego też w ciągu ostatnich kilku lat SP ZOZ generował ujemny wynik finansowy. W strukturze kosztów zdecydowaną przewagę stanowią koszty operacyjne (podstawowa działalność). Wśród kosztów rodzajowych największy udział stanowią koszty wynagrodzeń, świadczeń pracowniczych oraz usługi obce. Przychody SP ZOZ na jednego mieszkańca powiatu myszkowskiego wynoszą za 2019 rok 479zł²⁴.

W poprzedniej dekadzie zauważyć można było zwiększenie konkurencji w branży farmaceutycznej i ilość aptek na terenie Powiatu myszkowskiego z roku na rok rosła. Zatrzymanie tego trendu nastąpiło w 2017 razem z wprowadzeniem nowego prawa farmaceutycznego. Zgodnie z nowym prawem farmaceutycznym wskaźnik ilości aptek powinien wynosić 1 apteka na 3000 mieszkańców.

Rysunek 6. Liczba mieszkańców na 1 aptekę ogólnodostępną

Źródło: opracowanie własne na podstawie Statystyczne vademecum samorządowca, Urząd Statystyczny w Katowicach, 2020

W strukturach SP ZOZ posiada jednostkę **Państwowego Ratownictwa Medycznego**, która funkcjonuje pod nazwą Dział Pomocy Doraźnej. W ramach DPD funkcjonuje 5 karettek,

²⁴ Statystyczne vademecum samorządowca, Urząd statystyczny w Katowicach, 2020

których dysponentem jest dyspozytornia zlokalizowana w Sosnowcu. Dwie z nich to karetki transportowe oraz trzy systemowe (w tym dwie podstawowe). Jedna z karetek podstawowych stacjonuje na terenie Gminy Żarki tak, aby zabezpieczyć dalej oddalone od szpitala powiatowego regiony. Średnia ilość wyjazdów z ostatnich 10 lat to około 5000 rocznie. Ponadto Dział Pomocy Doraźnej świadczy usługi transportowe na wewnętrzne potrzeby szpitala i Podstawowej Opieki Zdrowotnej.

W ramach diagnostyki obrazowej świadczonej na terenie szpitala działa **Tomograf Komputerowy**, który rocznie świadczy około 4000 badań:

Zauważyć można stałą tendencję wzrostową, co oznacza, że zapotrzebowanie na badania tomografem komputerowym wzrasta i wynosi 51,4 badań na 1000 mieszkańców Powiatu myszkowskiego (stan przed pandemią).

SP ZOZ posiada własne **Laboratorium**, w którym wykonywane są badania pacjentów na potrzeby szpitala jak również osób fizycznych kierowanych z NZOZ-ów oraz komercyjnych pacjentów płacących za badania indywidualnie. Każdego roku wykonuje się 200 000- 320 000 badań łącznie, w tym badania na potrzeby szpitala oraz osób fizycznych.

Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej od kilku lat stale modernizuje swoją bazę lokalową korzystając z dofinansowania zewnętrznego głównie ze Starostwa Powiatowego w Myszkowie oraz ze środków Europejskich. W latach 2021 – 2030 przewidywane zakres prac inwestycyjnych to:

1. wykonane zadania pn. Modernizacja istniejącej instalacji ciepłej wody użytkowej w starym pawilonie oraz kotłowni głównej Szpitala Powiatowego w Myszkowie,
2. modernizacja dachu na budynku Stacji trafo (ST-1) za budynkiem dyrekcji,
3. modernizacja istniejących pomieszczeń Zakładu Analityki Diagnostycznej, Pracowni Mikrobiologii, korytarza szpitala (parter), Poradni Kardiologicznej, Pracowni EKG, pokoju pielęgniarki przełożonej SPZOZ w Myszkowie,
4. kompleksowy remont budynku gospodarczego wraz z poszyciem dachowym,
5. montaż systemu klimatyzacyjnego przeznaczonego dla pomieszczeń magazynowych apteki Szpitala Powiatowego w Myszkowie,
6. budowa oczyszczalni ścieków,
7. modernizacja budynku apteki z przeznaczeniem na składnicę akt,
8. termomodernizacja budynku (wymiana okien, remont dachu, ocieplenie ścian, remont C.O.),
9. wykonanie zadania dla stacjonowania sanitarek Myszków i Żarki,

10. remont budynku po kostnicy na magazyn odpadów medycznych niebezpiecznych dla Szpitala,
11. przygotowanie pomieszczeń do pracowni hydromasaży, leczenia kończyn górnych i dolnych,
12. dalszy etap informatyzacji szpitala oraz przychodni (zakup repozytorium EDM wraz z licencjami, wdrożenie–funkcjonalności zdarzeń medycznych, indeksowanie oraz wymiana EDM z innymi podmiotami jak i pomiędzy komórkami usługowymi a zadaniowymi SP ZOZ-u, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28.04.2011 roku o systemie informacji w ochronie zdrowia,
13. zakup sprzętu medycznego w tym tomografu komputerowego 64-rzędowego ze stacją lekarską do opisu badań,
14. budowa budynku na potrzeby przychodni przyszpitalnych,
15. budowa tzw. Centrum Psychiatrii dla dzieci i młodzieży jako ośrodka , który oferuje swoim pacjentom jednocześnie leczenie stacjonarne, w trybie dziennym, w poradniach i terapię środowiskową. Centrum z 45 łózkami dla dzieci leczonych w warunkach stacjonarnych, 15 miejsc na oddziale dziennym, a także dwie poradnie psychiatryczne i kolorowo urządzone sale do terapii dzieci prowadzonej wspólnie z rodzicami chorych dzieci. Wszystkie sale dla dzieci max trzyosobowe z osobnymi łazienkami.
16. mniejsze liczne remonty bieżące.

W roku 2019 podjęto starania związane z uruchomieniem w szpitalu w Myszkowie Oddziału Intensywnej Opieki Medycznej (OIOM). Na ten cel uzyskano kwotę 2 964 637,08 zł z budżetu państwa, Powiat zabezpieczy wkład własny w wysokości 1,213 122,01 mln zł., SPZOZ przeznaczył kwotę 497 621,35 zł.

Aktualnie realizowane są inwestycje, na które pozyskane zostały środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych:

1. Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej na potrzeby SP ZOZ – 1.000.000,00 zł
2. Przebudowa i modernizacja centralnej sterylizatorni oraz laboratorium wraz z zakupem sprzętu – 2.000.000,00 zł.

Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej na potrzeby SP ZOZ w Myszkowie w celu poprawy jakości powietrza, zwiększenia wykorzystania OZE oraz obniżenia kosztów ponoszonych na zakup energii elektrycznej. Realizacja inwestycji pozwoli na zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego obiektu oraz zabezpieczy potrzeby energetyczne wynikające z uruchomienia nowopowstałych oddz. kardiologii i OIOM.

Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej, na potrzeby szpitala, pozwoli na poprawę efektywności energetycznej budynku użyteczności publicznej poprzez zastosowanie systemu energii odnawialnej. Realizacja inwestycji pozwoli na: ograniczenie emisji zanieczyszczeń dzięki efektywnemu wytwarzaniu odnawialnej energii w nowoczesnej instalacji. Poprzez efektywne i racjonalne gospodarowanie zasobami, inwestycja obniży koszty funkcjonowania szpitala ponoszone na zakup energii elektrycznej.

Przebudowa i modernizacja centralnej sterylizatorni oraz laboratorium wraz z zakupem sprzętu w SP ZOZ w Myszkowie - sprzęt zostanie zainstalowany w miejsce już wyeksploatowanego. Zadanie zwieńczy zakończoną modernizację Oddziału Kardiologii i trwającą OIOM.

Inwestycja pozwoli na poprawę bezpieczeństwa pacjentów oraz dostępu do nowoczesnych świadczeń medycznych. Konsekwencją realizacji inwestycji będzie kompleksowe leczenie pacjentów zapobiegające powikłaniom i pozwalające im powrócić do pracy zawodowej i życia osobistego. Mieszkańcy powiatu zyskają możliwość szybkiego dostępu do nowoczesnych świadczeń medycznych, a powiat i szpital nie będą ponosić kosztów napraw awaryjnego sprzętu, transportu i zlecenia usług prywatnym podmiotom.

1.3.5. Pomoc społeczna

Realizacją zadań z zakresu koordynacji pomocy społecznej na szczeblu powiatu zajmuje się Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Myszkowie oraz działające przy nim: Punkt Interwencji Kryzysowej Poradnia Rodzinna oraz Dom Pomocy Społecznej w Poraju.

Od kilku lat Powiat Myszkowski uczestniczy w *Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych* (oraz programie *Aktywny samorząd z PFRON*).

PCPR realizuje również wykonanie dofinansowania ze środków PFRON dla osób niepełnosprawnych:

- do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych,
- promocji sportu, kultury,
- na likwidację barier architektonicznych i technicznych,
- do turnusów rehabilitacyjnych.

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi realizowane są zadania pn. *Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych*, na które powiat corocznie przeznaczają określone w Programie współpracy dofinansowanie.

PCPR realizuje również zadania z zakresu *dofinansowania działalności warsztatów terapii zajęciowej* na terenie Powiatu Myszkowskiego.

W warsztatach terapii zajęciowej uczestniczą osoby niepełnosprawne posiadające aktualne orzeczenie o niepełnosprawności oraz wskazanie do uczestnictwa w terapii zajęciowej.

Celem warsztatów jest usamodzielnienie uczestników i przygotowanie ich do podjęcia pracy na chronionym lub otwartym rynku pracy. W powiecie myszkowskim aktualnie funkcjonują dwa WTZ, w których uczestniczy 69 osób:

- Warsztat Terapii Zajęciowej w Wojsławicach
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Ogorzelniku.

Środki na funkcjonowanie warsztatów w 90% zabezpiecza PFRON, 10% to środki własne Powiatu²⁵. 138 897,00 zł. co w przeliczeniu na jednego uczestnika daje kwotę 2 013,00zł.

Na terenie powiatu funkcjonuje jeden Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie Zakonne Sióstr Albertynek Posługujących Ubogim z siedzibą w Krakowie.– na 100 miejsc. W placówce przebywają kobiety niepełnosprawne intelektualnie.

Na swoją działalność DPS Poraj otrzymuje dotację celową ze Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz przeznacza środki własne i środki pozyskane z innych źródeł.

W Domu Pomocy Społecznej w Poraju przebywa ogółem **96** mieszkanek (stan na 31.12.2019).

Punkt Interwencji Kryzysowej wspiera głównie ofiary przemocy domowej. Realizowany program korekcyjno – edukacyjny przeznaczony jest dla osób stosujących przemoc domową. Program realizowany jest w formie sesji indywidualnych oraz spotkań grupowych. Terapia prowadzona jest w nst. formach:

- terapia indywidualna,
- interwencja kryzysowa,
- trening kompetencji wychowawczych,
- terapia dla osób doznających przemocy w rodzinie,
- porady, konsultacje,
- działalność informacyjna.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest również organizatorem pieczy zastępczej, która jest formą tymczasowej opieki nad dzieckiem sprawowanej w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców.

Opieka nad dzieckiem może być zapewniona poprzez umieszczenie dziecka w:

- rodzinie zastępczej

²⁵Zgodnie z art.10b ust.2a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych koszty działalności warsztatu są finansowane ze środków samorządu powiatowego w wysokości co najmniej 10% tych kosztów.

- rodzinnym domu dziecka
- pieczy zastępczej o charakterze instytucjonalnym.

Gdy dziecko nie może wychowywać się w swojej rodzinie biologicznej, najlepszym rozwiązaniem dla jego bezpieczeństwa jest zapewnienie mu opieki w rodzinnej pieczy zastępczej, którą może być:

- rodzina zastępcza spokrewniona (dziadkowie, rodzeństwo)
- rodzina zastępcza niezawodowa lub zawodowa (inne osoby spokrewnione z dzieckiem np. wujostwo, kuzynostwo czy osoby obce)
- rodzinny dom dziecka

Małoletnie dziecko może pozostać w rodzinie zastępczej do osiągnięcia pełnoletności, a w przypadku dalszego kształcenia, za zgodą rodziny zastępczej - nie dłużej niż do 25 roku życia. Na dzień 31.12.2019 r. na terenie Powiatu Myszkowskiego funkcjonowało 95 rodzin zastępczych, w których przebywało 144 wychowanków:

W realizacji zadań z zakresu pieczy zastępczej PCPR współpracuje z 2 placówkami:

- Placówką Opiekuńczo-Wychowawczą typu socjalizacyjnego w Żarkach Letnisku prowadzoną przez Fundację *Mój Dom*,
- Placówką Opiekuńczo – Wychowawczą typu rodzinnego – Rodzinny Dom Dziecka w Myszkowie (8 dzieci).

Placówka opiekuńczo – wychowawcza typu socjalizacyjnego działa na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, będącej w trudnej sytuacji życiowej. Zapewnia całodobową opiekę dzieciom, wychowanie oraz uzyskanie stabilnej sytuacji życiowej. Placówka opiekuńczo – wychowawcza w szczególności zapewnia dzieciom i młodzieży całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja ich niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne, realizuje plan pomocy dziecku, umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny, zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do wieku i rozwoju dziecka, obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie ze świadczeń zdrowotnych.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Myszkowie działa przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Myszkowie. Jako I instancja jest organem właściwym do:

- wydawania orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla osób po 16 roku życia (lekkim, umiarkowanym, znacznym),
- wydawania orzeczeń o niepełnosprawności (dla osób przed 16 rokiem życia),

- wydawania orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień
- wydawania legitymacji osobom niepełnosprawnym
- wydawania kart parkingowych

W zakresie zadań Powiatowego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności jest również :

- prowadzenie Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Osób Orzekanych o Niepełnosprawności,
- udzielanie wszelkich możliwych informacji dotyczących procesu wydania orzeczenia oraz przysługujących ulg i uprawnień
- prowadzenie obowiązującej dokumentacji w zakresie orzekania o niepełnosprawności, rejestracja spraw rozpatrywanych, odwołań oraz wydawanych legitymacji, kart parkingowych a także organizacji Zespołu
- przygotowywanie wniosków – spraw na posiedzenia składów orzekających w tym, analiza, obsługa oraz przygotowywanie orzeczeń
- analiza odwołań od orzeczeń PZON
- sporządzanie obowiązującej sprawozdawczości w zakresie orzekania o niepełnosprawności

W ostatnich latach liczba wniosków o ustalenie niepełnosprawności dla osób dorosłych i dzieci systematycznie rośnie. Dla porównania w roku 2019 wpłynęło 1 960 wniosków co stanowi 13 % wniosków więcej niż w roku 2018 r

W przypadku osób dorosłych po 16 r. życia najczęściej wniosków składanych jest w celu uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego oraz uzyskania odpowiedniego zatrudnienia. Wzrasta znacząco liczba wniosków składanych w celu uzyskania karty parkingowej oraz korzystania z sytemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji. Wnioski dla dzieci do 16 r. życia składane są przede wszystkim w celu uzyskania: zasiłku pielęgnacyjnego oraz zasiłku stałego.

Najczęściej występującą przyczyną niepełnosprawności wśród orzekanych osób po 16 roku życia są schorzenia spowodowane uszkodzeniem narządu ruchu. Następną grupę stanowią choroby psychiczne, choroby neurologiczne oraz choroby układu oddechowego i krążenia.

W ostatnich latach najczęściej orzeczeń wydawanych jest z określeniem umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, następnie z określeniem znacznego stopnia niepełnosprawności i z określeniem lekkiego stopnia niepełnosprawności po 16 roku życia.

Wśród osób dorosłych najliczniejszą grupę osób orzekanych stanowią osoby po 60 roku życia. Istotnym wskaźnikiem aktywności osób niepełnosprawnych jest zatrudnienie. Praca zawodowa jest zarówno formą terapii jak również wpływa na standard życia tej grupy mieszkańców.

W ostatnich latach tendencja na rynku zatrudnienia osób niepełnosprawnych utrzymuje się na podobnym poziomie, osoby niezatrudnione stanowią blisko **85 %** wszystkich orzeczonych osób. Różnica w ilości wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności ze względu na zatrudnienie jest znaczna. Tylko 15 % osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności stanowią osoby pracujące.

Najczęściej występującą przyczyną niepełnosprawności wśród dzieci do 16 roku w latach 2018-2020 r. były choroby oznaczone symbolem 12-C – całościowe zaburzenia rozwojowe (w tym min. autyzm, zespół Aspergera, zaburzenia hiperkinetyczne), następnie choroby układu oddechowego 07-S oraz choroby neurologiczne - 10-N. Najliczniejszą grupę stanowią dzieci i młodzież w przedziale 8-16 lat.

Analizując wydane orzeczenia pod względem wieku dzieci, w ostatnich trzech latach najczęściej wydawane były orzeczenia dla dzieci w przedziale wiekowym między 8 a 16 rokiem życia – 142 orzeczeń, między 4 a 7 rokiem życia 79 orzeczenia i dla dzieci w wieku do 3 lat wydano 45 orzeczeń.

1.3.6. Rynek pracy

Początek przemysłu w Powiecie Myszkowskim sięga końca XIX wieku. Gospodarka Powiatu Myszkowskiego nie ma jednolitego charakteru. Zarówno Myszków, jak i cały region związane są historycznie z różnorodnymi rodzajami przemysłu. Przed II wojną światową w Myszkowie rozwinął się przemysł maszyn dla kolejnictwa, górnictwa, branży papierniczej, włókienniczej oraz artykułów gospodarstwa domowego. Pod koniec XX wieku industrializacja regionu znacząco wyhamowała, w wyniku transformacji gospodarczej i prywatyzacji w ramach ogólnopolskich przemian po 1989 r. (powrót do tzw. gospodarki rynkowej) 4 duże zakłady przemysłowe zostały przeznaczone do restrukturyzacji lub likwidacji. Efektem tego było pojawienie się licznych obiektów oraz terenów poprzemysłowych. Wyzwaniem jest ponowne przywrócenie ni zagospodarowanych jeszcze terenów „do życia”, co często wiąże się z ogromnymi kosztami i trudnościami wynikającymi ze skomplikowanej struktury własności. Dzięki przedsiębiorczości mieszkańców powiatu w latach 90-tych wokół dużych firm rozwinęły się małe i średnie przedsiębiorstwa działające między innymi w branży spożywczej, obuwniczej, odzieżowej, galanteryjnej, instalacyjnej, recyklingu itp. Ważną gałęzią gospodarki stały się także usługi i handel. W chwili obecnej mikro, małe i średnie firmy stanowią dominującą większość podmiotów działających w gospodarce. Działają tutaj również duże

i znane w całym kraju przedsiębiorstwa, m.in. "Sokpol", "Jurajska", "Serix-Bis", "Krisbut", Zakłady "Chemeks", "Złomrex", „Pureko”, „SoNa”.

To właśnie głównie dzięki małym i średnim firmom w latach 2015-2020 widoczny jest spadek liczby bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Myszkowie. Na koniec 2019r. liczba ta wynosiła **1383** osób co w porównaniu do **1459** osób na koniec 2018r. stanowiło spadek o 76 osób.

W ciągu całego 2019 roku, podobnie jak w latach poprzednich utrzymywała się znaczna rotacja osób bezrobotnych, wyrażająca się stosunkowo wysokim napływem i odpływem osób bezrobotnych. W okresie od stycznia do października 2019r. w PUP w Myszkowie zarejestrowało się **2564** bezrobotnych. Wśród rejestrowanych, **477** osób zarejestrowało się po raz pierwszy, a **2087** po raz kolejny.

W analizowanym okresie Powiatowy Urząd Pracy (PUP) w Myszkowie wyłączył z ewidencji osób bezrobotnych **2770** osób. Przyczynami odpływu z bezrobocia było: podjęcie pracy w różnych formach (1289 osób), niepotwierdzenie gotowości do pracy (671 osób), dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego (209 osób), nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego (47 osób), inne (554 osoby)

Na koniec października 2019r. liczba kobiet zarejestrowanych w PUP w Myszkowie wynosiła **755** i stanowiła **54,6%** ogółu bezrobotnych. W okresie od stycznia do października 2019r. zarejestrowało się łącznie **1290** kobiet, z tego **351** z prawem do zasiłku. Spośród ogółu bezrobotnych kobiet na dzień 31.10.2019r., **95** dotychczas nigdy nie pracowały, a **78** zostało zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy. Na koniec października 2019r. **149** kobiet, tj. 19,7% ogółu kobiet, posiadało prawo do zasiłku.

Z ogólnej liczby bezrobotnych na koniec analizowanego okresu, **121** osób tj. 8,7% ogółu bezrobotnych, utraciło pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Spośród tej grupy **77** osób tj. 63,6% posiadało prawo do zasiłku.

W okresie od stycznia do października 2019r. w PUP w Myszkowie zarejestrowały się **184** osoby niepełnosprawne. W analizowanym okresie pracę podjęły **84** osoby niepełnosprawne.

Z ogółu bezrobotnych na dzień 31.10.2019r., prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało **250** osób, tj. 18,0% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego ta kategoria bezrobotnych zwiększyła się o **12** osób.

W analizowanym okresie zakłady pracy zgłosiły do Powiatowego Urzędu Pracy w Myszkowie oferty na **1992** miejsc pracy, z tego **356** na staże, **14** na prace społecznie użyteczne, **44** dla osób niepełnosprawnych, złożono także **130** wniosków dotyczących ofert zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych.

Od stycznia do końca października 2019 r. pracę podjęło 1289 osób bezrobotnych w tym: 125 rozpoczęło prace interwencyjne, 38 roboty publiczne, 24 utworzyło działalność gospodarczą, 25 osób podjęło pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie, 32 podjęły pracę w ramach bonu stażowego, 40 osób podjęło pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego, 20 osób podjęło pracę w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia.

Sytuacja podmiotów gospodarczych oraz gospodarstw rolnych rzutuje w sposób bezpośredni na poziom bezrobocia w powiecie myszkowskim (podobnie jak w całym kraju). Stopa bezrobocia, odnotowywana w Powiatowym Urzędzie Pracy w ostatnich pięciu latach, wykazuje tendencje malejące. Czas po pandemii będzie okresem, w którym należy przyspieszyć rozwój gospodarczy poprzez wyzwolenie aktywności wśród mieszkańców powiatu, owocującej powstaniem nowych przedsiębiorstw oraz nowych rodzajów działalności gospodarczej, lepiej dostosowanej do zmieniającego się rynku zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

1.3.7. Organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego

Budowa kapitału społecznego jest bezpośrednio związana z ideą społeczeństwa obywatelskiego, którego istotnym elementem rozwoju społeczności lokalnych są organizacje pozarządowe. Dzięki wypracowanym normom, więziom, poczuciu zaufania, solidarności oraz chęci angażowania się na rzecz wspólnego dobra, potrafią działać w sposób skoordynowany i sprawny²⁶. Odgrywają istotną rolę praktycznie w każdej dziedzinie – począwszy od edukacji, kultury, opieki społecznej, po ochronę zdrowia czy środowisko. Bardzo aktywnie działają również w obszarze rozwoju gospodarczego i przedsiębiorczości.

Obecnie na terenie Powiatu Myszkowskiego działa **237** organizacji pozarządowych i tendencja ta utrzymuje się od kilku lat. Sytuację tą ilustruje poniższa tabela:

Tabela 10. Liczba organizacji pozarządowych w latach 2016 - 2020

Lp.	Rodzaj stowarzyszenia	2016	2019	2020
1	stowarzyszenia zarejestrowane przez Sąd Rejonowy w Częstochowie, w tym organizacje pożytku publicznego	85 (6)	92 (6)	93 (6)
2	stowarzyszenia kultury fizycznej i związków sportowych	16	16	16

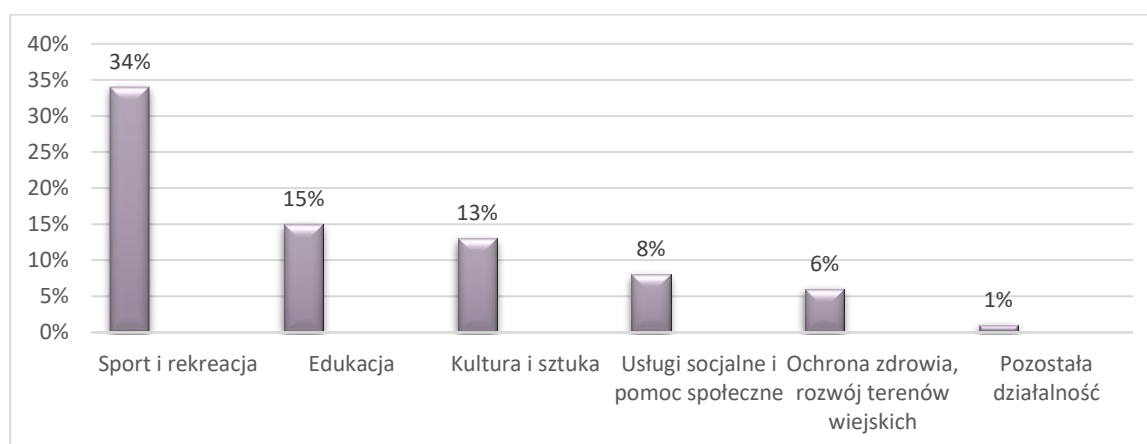
²⁶ Społeczeństwo obywatelskie i organizacje pozarządowe skrypt, Instytut Studiów Międzykulturowych, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Kraków 2019

3	kluby sportowe działające w formie stowarzyszeń, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej	25	27	27
4	uczniowskie kluby sportowe	24	24	21
5	stowarzyszenia zwykłe	9	2	4
6	jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych	55	55	54
7	fundacji	13	17	22
	Razem	227	233	237

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wydziału Edukacji, Zdrowia i Spraw Społecznych.

Najwięcej organizacji działa w obszarze sportu i rekreacji (34%). Na drugim miejscu jest edukacja, rozwijanie zainteresowań dzieci, młodzieży i dorosłych, kursy, szkolenia, prowadzenie placówek edukacyjnych (15%). Miejsce trzecie zajmują działania związane z kulturą i sztuką np. organizowanie festynów, festiwali, edukacja kulturalna, działania podtrzymujące tradycję regionalną (13%). Usługi socjalne i pomoc społeczna w tym, pomoc osobom z niepełnosprawnością, ubogim, wsparcie rodzin wielodzietnych, osób uzależnionych (8%), ochrona zdrowia, w tym promocja zdrowia, edukacja zdrowotna, prowadzenie ośrodków rehabilitacyjnych, rozwój lokalny np. animowanie działań wspólnot lokalnych, działania sąsiedzkie, rozwój terenów wiejskich (6%), pozostała działalność, w tym ochrona środowiska, działania związane z rynkiem pracy (17%).

Rysunek 7. Główne obszary działalności organizacji pozarządowych

źródło: opracowanie własne na podstawie informacji Wydziału Edukacji, Zdrowia i Spraw Społecznych

Podstawą współpracy z NGO jest corocznie uchwalany przez Radę Powiatu „Program współpracy Powiatu Myszkowskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Program określa cele i zasady programu, formy współpracy, listę zagadnień

priorytetowych, sposób realizacji programu, wysokość środków publicznych na jego realizację, sposób i ocenę realizacji programu, sposób tworzenia programu, tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach oraz zasady działania tych komisji.

1.4. Uwarunkowania gospodarcze

Rozwój gospodarczy rozumiany jako długofalowy proces przemian dokonujących się w gospodarce obejmuje zarówno zmiany ilościowe, dotyczące wzrostu różnych wskaźników (np. zatrudnienia, inwestycji, kapitału, dochodów, konsumpcji), jak również zmiany o charakterze jakościowym np. zmiany organizacji społeczeństwa, budowa społeczeństwa obywatelskiego.

Niewątpliwą korzyścią z rozwoju gospodarczego jest zwiększenie standardu życia społeczeństwa. Analiza przeprowadzonych badań ankietowych wyraźnie wskazuje, że w przestrzeni publicznej przeważa wśród mieszkańców zorientowanie na wygodne życie, na innowacyjność stosowanych rozwiązań, estetykę otoczenia. Powszechnym jest również przekonanie respondentów, że skala podejmowanych przez samorzady działań odbudowy i rewitalizacji także tej społecznej powinna być coraz większa. Każdy samorząd lokalny włożył i nadal wkłada znaczący wkład w przebudowę i modernizację naszego kraju a współdziałanie różnych podmiotów samorządowych w ramach Powiatu to wartość sama w sobie przynosząca wymierne korzyści w życiu wspólnoty lokalnej. Mieszkańcy oczekują, że inwestycje samorządowe nie tylko poprawią jakość życia mieszkańców, ale dają też duży napęd dla całej gospodarki. Samorząd jest nie tylko wielkim inwestorem ale również daje impuls do znaczących działań proekologicznych, związanych z ochroną środowiska i klimatu.

Podstawowym źródłem finansowania wydatków niezbędnych do wykonywania zadań przez jednostkę samorządu terytorialnego są środki publiczne. Środki te pochodzą z dotacji, subwencji, środków otrzymanych z funduszy celowych i dochodów własnych Powiatu.

W roku 2019 różnica między prognozowanymi dochodami a planowanymi wydatkami wyniosła **5.400.000 zł**, co stanowiło planowany deficyt budżetu, sfinansowany przychodami pochodzącymi z kredytu długoterminowego w kwocie **4.920.000 zł** i z wolnych środków w kwocie **480.000zł**. W roku 2020 wynik budżetu to nadwyżka wynosząca **19.244.273,11zł** będąca wynikiem wpływu środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na realizację zadań inwestycyjnych, których realizacja przewidziana jest w roku 2021 (21.138.600 zł).

Osiągnięty wynik finansowy powiatu za rok sprawozdawczy jest dodatni i wynosi **26.225.500,34 zł.**

Planowane dochody i planowane wydatki zostały zwiększone głównie z tytułu otrzymanych dotacji celowych na zadania rządowe i własne, środków otrzymanych na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego oraz od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych, środków w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, Fundusz Dróg Samorządowych.

Wysokość przychodów w roku 2019 ogólnie **zwiększono o kwotę 5.484.289,07 zł²⁷.**

Tabela 11. Podstawowe dane finansowe w układzie porównawczym w latach 2018-2020.

Dane finansowe		Lata		
		2018	2019	2020
	Dochody ogółem, w tym:	65 147 363,07	66 891 872,19	103 175 771,40
A	Dochody bieżące	58 179 051,73	62 974 042,03	67 529 098,09
1	Subwencja ogólna, w tym:	18 037 469,00	20 099 603,00	23 571 037,00
	Subwencja oświatowa	13 857 703,00	15 942 688,00	19 525 372,00
2	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań rządowych i zleconych ustawami oraz zadań własnych powiatu, w tym:	10 355 748,20	11 269 187,79	12 667 157,88
	dotacja dla oświaty Program „Za życiem”	31 200,00	31 200,00	57 900,00
3	Dotacja celowa otrzymana od samorządu województwa na realizację letniego i zimowego utrzymania dróg wojewódzkich zlokalizowanych na terenie powiatu myszkowskiego	3 451 133,07	3 968 884,02	3 968 766,63

²⁷ zwiększenie wolnych środków z przeznaczeniem m. in na nowe zadanie jednoroczne pn. "Zakup sprzętu medycznego na potrzeby Oddziałów Chirurgii Ogólnej, Ginekologiczno - Położniczego i uruchomienie Oddziału Kardiologicznego i Intensywnego Nadzoru Kardiologicznego", Projekt realizowany przez Zespół Szkół w Żarkach pn.: „Europejskie praktyki szansą na sukces zawodowy”, Projekt realizowany przez Starostwo Powiatowe w Myszkowie pn.: „Doświadczenie zawodowe szansą na zatrudnienie”, Przebudowę wiaduktu drogowego w ciągu drogi powiatowej nr 1715 S km. 0+887 nad linią CMK w miejscowości Myszków (Nierada), Projekt realizowany przez Zespół Szkół Nr 1 w Myszkowie pn.: „Wzmocnienie potencjału edukacyjnego Zespołu Szkół Nr 1 im. E. Kwiatkowskiego w Myszkowie” oraz Projekt pn.: „ERASMUS+ ZS nr 1 liderem europejskiego kształcenia zawodowego”, wprowadzenie nowego zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa drogi powiatowej Nr 2312 S w Cynkowie ul. Dąbrówka - wykonanie dokumentacji technicznej”, inwestycję pn. Program Rozwoju Małej Infrastruktury Sportowo-Rekreacyjnej o Charakterze Wielopokoleniowym - Otwarte Strefy Aktywności (OSA)”, malowanie poziome dróg, projekt „POWERSE Rozwijaj się - bądź przykładem”, „Budowę chodnika i ścieżki rowerowej w m. Myszków w ciągu drogi powiatowej Nr 3808 S na odcinku od DW 793 do DW 792 (Jaworznik). Wykonanie dokumentacji technicznej.", „Wykonanie ogrodzenia wokół budynku Zespołu Szkół im.Tadeusza Kościuszki w Żarkach", na pokrycie straty netto za rok obrotowy 2018 Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Myszkowie, na realizację zadania pn. „Przebudowa i modernizacja pomieszczeń SP ZOZ w Myszkowie: na potrzeby utworzenia Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii wraz z zakupem sprzętu i aparatury medycznej niezbędnej do uruchomienia w strukturach szpitala 5-łóżkowego Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii oraz Pracowni Tomografii Komputerowej wraz z zakupem nowego tomografu komputerowego 64-rzędowego ze stacją lekarską do opisu badań” oraz wprowadzeniem nowego zadania pn. "Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 3809 S w m. Przybyńów w ramach przebudowy drogi,, oraz **zmniejszono o** planowany kredyt w wysokości 2.376.349 zł.

Strategia Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2021-2030

4	Dotacje celowe i środki na realizację programów z udziałem środków z budżetu UE	2 828 042,38	2 156 252,38	2 299 228,88
5	Pozostałe dotacje i środki finansowe	996 721,84	846 190,94	1 136 083,90
6	Dochody własne, w tym:	22 509 937,24	24 633 923,90	23 886 823,80
	Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	17 005 704,00	19 188 144,00	18 484 460,00
	Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych	302 081,08	379 671,30	395 741,55
B	Dochody majątkowe	6 968 311,34	3 917 830,16	35 646 673,31
1	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa	4 554 706,01	501 103,49	702 692,08
2	Dotacje celowe na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych	286 447,54	9 434,38	794 591,69
3	Dotacje celowe na realizację programów z udziałem środków z budżetu UE	1 665 131,90	455 052,13	561 745,66
4	Pozostałe dotacje, państwowe fundusze celowe	0,00	1 150 000,00	988 740,43
5	Fundusz Dróg Samorządowych	0,00	1 439 447,40	4 701 279,04
6	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	0,00	0,00	26 829 214,00
7	Niewykorzystane w terminie wydatki, które nie wygasają z upływem roku budżetowego	0,00	217 710,00	0,00
8	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	462 025,89	145 082,76	1 068 410,41
	Wydatki ogółem, w tym	62 451 650,80	69 748 498,16	83 931 498,29
C	Wydatki bieżące	51 271 578,95	58 501 673,21	65 087 498,80
1	Powiatowy Zarząd Dróg	5 447 563,97	6 230 641,66	6 494 550,16
2	Powiatowy Urząd Pracy, w tym	5 031 765,44	4 758 240,70	5 284 124,72
	wydatki na realizację programów z udziałem środków z budżetu UE	701 817,53	400 422,50	245 849,15
3	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, w tym:	7 223 302,64	7 640 064,84	8 781 486,81
	wydatki na realizację programów z udziałem środków z budżetu UE	316 239,90	322 029,07	733 520,61
4	Rodzinny Dom Dziecka	199 459,87	253 307,78	263 983,40

Strategia Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2021-2030

5	Oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza, w tym:	16 814 282,38	18 720 224,42	20 902 168,73
	wydatki na realizację programów z udziałem środków z budżetu UE	1 625 712,77	972 716,95	14 274,22
	wydatki na dotacje dla szkół niepublicznych	1 000 067,72	964 227,57	1 173 552,65
6	Starostwo Powiatowe, w tym:	10 981 004,75	14 649 064,69	16 060 058,16
	wydatki na realizację programów z udziałem środków z budżetu UE	15 271,60	781 194,07	1 756 395,08
	Pokrycie straty netto za rok obrotowy - SPZOZ	0,00	2 524 787,07	1 871 638,22
7	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej	5 323 665,20	5 937 451,77	6 942 538,39
8	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego	250 534,70	312 677,35	358 587,43
D	Wydatki majątkowe	11 180 071,85	11 246 824,95	18 844 000,49
1	Wydatki na drogi publiczne	6 350 432,97	6 122 062,11	11 784 071,72
2	wydatki na realizację programów z udziałem środków z budżetu UE (w jednostkach oświatowych)	1 410 522,98	10 947,00	474 676,16
3	Wydatki w jednostkach organizacyjnych powiatu myszkowskiego, w tym:	1 076 843,25	3 187 436,47	4 299 852,84
	w jednostkach oświatowych	420 944,00	2 770 069,74	3 649 998,60
4	Wydatki na SP ZOZ w Myszkowie	2 342 272,65	1 926 379,37	2 285 399,77
E	Wynik budżetu²⁸	2 695 712,27	-2 856 625,97	19 244 273,11
	Zadłużenie Powiatu Myszkowskiego z tytułu zaciągniętych kredytów-splata rat	11 054 570,00	12 234 570,00	10 374 570,00
	Wskaźnik zadłużenia Powiatu Myszkowskiego do wykonanych dochodów ogółem	16,97%	18,29%	10,06%

Zródło: opracowanie własne w oparciu o materiały z Wydziału Finansowego, Starostwo Powiatowe w Myszkowie

W ostatnich latach na terenie Powiatu realizowane są inwestycje w znacznym stopniu finansowane ze środków zewnętrznych unijnych lub krajowych. Zestawienie środków przedstawia poniższa tabela

Tabela 12. Zestawienie środków pozyskanych z różnych źródeł w ostatnich sześciu latach

POZYSKANE ŚRODKI	LATA					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020

²⁸ W Strategii nie opisano kwestii finansów publicznych ograniczając swoje stanowisko do przedstawienia podstawowych danych finansowych w układzie porównawczym na koniec 2018, 2019 i 2020r. Informacje te bowiem są zawarte w corocznym sprawozdaniu z wykonania budżetu.

Strategia Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2021-2030

Środki z budżetu państwa	1 245 056,65	2 597 092,34	2 179 262,70	4 554 706,01	1 684 771,99	1 748 017,76
Środki z budżetu Unii Europejskiej	2 203 795,23	757 394,28	3 808 013,16	4 008 664,21	2 233 052,21	2 590 376,94
	389 691,59	381 661,65	536 749,92	484 510,07	378 252,30	268 497,60
Pomoc finansowa jednostek samorządu terytorialnego, w tym:	160 383,20	1 242 838,83	478 688,36	286 447,54	9 434,38	1 022 618,69
ŻARKI		31 992,78	32 549,52	0	9 434,38	
KOZIEGŁOWY		605 249,45	137 901,39	224 576,32	0	794 618,69
PORAJ		273 063,60	0	0	0	
NIEGOWA	160 383,20	332 533,00	308 237,45	61 871,22	0	66 000,00
MYSZKÓW		0	0	0	0	162 000,00
Środki z PFRON	23 800,00	139 680,00	0	0	0	188 740,00
Darowizna Międzypowiatow. Bank Spółdzielczy w Myszkowie		15 000,00	0	0	0	
Środki z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych	0	0	100 313,13	0	0	
Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej	0	0	15 000,00	0	0	
Fundusz Dróg Samorządowych	0	0	0	0	1 439 447,40	4 701 279,04
Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych 2020 r						5 690 614,00
Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych 2021 r						21 138 600,00
RAZEM	4 022 726,67	5 133 667,10	7 118 027,07	9 334 327,83	5 744 958,28	37 348 744,03

Rozwój gospodarczy determinowany jest przez kilka czynników, należą do nich: kapitał ludzki, ziemia i surowce – odnawialne i nieodnawialne, postęp techniczny, inwestycje – powiększanie kapitału rzeczowego, przedsiębiorczość. Możliwości inwestycyjne powiatu myszkowskiego w znacznym stopniu określają tereny, które mogą być przeznaczone pod realizację inwestycji o charakterze gospodarczym. Są one głównie usytuowane na tzw. „Polach Będuskich”, które Powiat Myszkowski nabył na podstawie decyzji Wojewody Śląskiego Nr Ppm.III/7723/62/2000 z dnia 30.05.2000 r. jako mienie Zespołu Szkół Rolniczych w Myszkowie wraz z Gospodarstwem Pomocniczym (obecnie Zespół Szkół Nr 2 w Myszkowie).

W latach 2011 – 2014 zostało zrealizowane przez Powiat Myszkowski zadanie inwestycyjne pod nazwą „Rewitalizacja terenów popegeerowskich z przeznaczeniem na strefę aktywności

gospodarczej na terenie Powiatu Myszkowskiego”, w ramach którego zostały wykonane asfaltowe drogi wewnątrz umożliwiające komunikację na terenie „strefy”, które zostały połączone z drogą wojewódzką Nr 791 – nowo wybudowana obwodnica miejscowości Myszków. Ponadto wykonana została instalacja wodociągowa oraz kanalizacji sanitarnej tłocznej wraz z przykanalikami umożliwiającymi podłączenie się do sieci nabywców nieruchomości inwestycyjnych.

Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego tereny położone na terenie strefy zrewitalizowanej oznaczone są symbolem planu U - tereny zabudowy usługowej oraz 1PU i 2PU - tereny zabudowy produkcyjno-usługowej, składów i magazynów.

Część terenów tzw. „Pól Będuskich” została objęta statusem Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, na których obecnie działalność prowadzi firma PUREKO Sp. z o.o..

Na podstawie ww. decyzji Powiat Myszkowski nabył również tereny położone w Myszkowie przy ul. Myszkowskiej, tzw. „Łąki pod Żarkami”, zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego część terenów została przeznaczona pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne.

Na dzień 31.12.2020 r. Powiat Myszkowski posiadał prawo:

- a. własności o powierzchni **435,4301 ha**,
- b. użytkowania wieczystego o pow. 0,0280 ha,
- c. własności udziału w wysokości $\frac{1}{5}$ cz. w dz. 7090/2, 7090/4 o pow. 0,0511 ha (obręb Koziegłowy),
- d. własności udziału w wysokości $\frac{1}{2}$ cz. w dz. 2809/5 o pow. 0,0164 ha (obręb Myszków),
- e. własności udziału w wysokości $\frac{1}{3}$ cz. w dz. 2062/125, 2062/127 o pow. 0,1927 ha (obręb Myszków)
- f. przejazdu po całej długości i szerokości działek położonych w Myszkowie ozn. nr 368/35, 368/88, 368/89,
- g. prawo prowadzenia kabli energetycznych niskiego napięcia przez działkę położoną w Myszkowie ozn. nr 368/91.

Oprócz posiadanych praw Powiat ma także, we władaniu – posiadaniu około 100 km dróg, których stan prawny nie jest uregulowany. Ponadto Powiat użycza od Gminy Myszków nieruchomość położoną w Myszkowie (droga gminna ul. Jesionowa) o powierzchni 2,9409 ha na okres co najmniej 5 lat od daty zakończenia projektu rewitalizacji, a także dzierżawi od Schumacher Packaging Zakład Grudziądz Spółki z o.o. nieruchomość o położoną w Myszkowie o pow. 0,2720 ha – plac parkingowy wykorzystywany jako parking dla Starostwa.

Istotnymi zdarzeniami mającymi wpływ na stan mienia jednostki samorządu terytorialnego jest aktualna sytuacja na rynku nieruchomości, a także prowadzone postępowania dot. spraw własnościowych w tym sprzedaż nieruchomości zlokalizowanych na tzw. Polach Będuskich. W bieżącym roku Zarząd Powiatu w Myszkowie przeznaczył do sprzedaży nieruchomości ozn. nr **2062/70, 2062/73** wraz z udziałem w $\frac{1}{3}$ cz. w działkach ozn. nr **2062/125, 2062/127; 2062/104, 2062/108; 2062/98; 2062/83, 2060/96, 2064/33**.

W celu regulacji stanu prawnego nieruchomości zajętych pod drogi powiatowe w latach ubiegłych zostały wykonane pomiary geodezyjne nieruchomości, w wyniku których wykonano ponad **400** projektów podziału dla około **500** działek.

W 2020 r. Zarząd Powiatu w Myszkowie złożył do Wojewody Śląskiego **31** wniosków o nabycie z mocy prawa własności nieruchomości drogowych zajętych pod drogi powiatowe dla **37** działek.

W sposób systematyczny prowadzone są prace związane z regulacją stanu prawnego nieruchomości, który procesem ciągłym i długotrwałym oraz bardzo pracochłonnym (między innymi: poszukiwanie dokumentów wpisanych w ewidencji gruntów w celu uporządkowania stanu prawnego, a także badanie ksiąg wieczystych, zbiorów dokumentów, przygotowywanie dokumentacji i wniosków do sądu o ujawnienie prawa własności w księgach wieczystych, uzgodnienie treści KW oraz o nabycie prawa własności, spadek, przygotowanie dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia przetargów na wykonanie pomiarów geodezyjnych oraz dokumentacji geodezyjno – prawnej).

W związku z powyższym stan mienia ulegać będzie sukcesywnie zmianie, ponieważ wpływają decyzje dot. nabycia nieruchomości z mocy prawa, odnośnie których wnioski złożono do Wojewody w roku 2020 r. i latach wcześniejszych, decyzje stwierdzające nabycie przez Powiat nieruchomości na podstawie przepisów ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych oraz składane są nowe wnioski o nabycie nieruchomości i ujawnienie prawa własności Powiatu Myszkowskiego w księgach wieczystych.

Tabela 13. Dofinansowanie ze środków UE projektów zrealizowanych w ramach umowy partnerstwa 2014-2020

Wartość całkowita oraz dofinansowanie ze środków UE projektów zrealizowanych w ramach umowy partnerstwa 2014-2020 na terenie powiatu do końca 2019 r. ^a	Ogółem w mln zł	W tym dofinansowanie ze środków UE w mln zł	Na 1 mieszkańca w zł
OGÓŁEM	660,0	408,6	9310
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	175,9	76,6	2479

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój	65,2	28,2	918
Program Operacyjny Polska Cyfrowa	23,6	15,3	333
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój	17,7	11,5	193
Regionalne Programy Operacyjne	382,2	276,9	5387

^a Dane szacunkowe, miejsce realizacji projektu zgodnie z umową o dofinansowanie; dane dotyczą podpisanych umów o dofinansowanie; bez środków Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Analiza podstawowych danych statystycznych wskazuje, że w 2015 r. w obrębie Powiatu myszkowskiego funkcjonowało **7280** podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON. Jedynie **188** z nich działało w sektorze publicznym, pozostałe zaś w sektorze prywatnym. **5 901** podmiotów to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, a **396** to spółki handlowe, w tym **48** z udziałem kapitału zagranicznego. Przedsiębiorczość najliczniej reprezentowana była w gminie Myszków **41%** podmiotów, **24,5%** gmina Koziegłowy, **15,6%** gmina Poraj, **12,4%** gmina Żarki, **6,5%** gmina Niegowa.

Analiza podmiotów gospodarczych w podziale na klasy wielkości potwierdza charakterystyczną dla gospodarki wolnorynkowej dominację przedsiębiorstw małych, zatrudniających do 9 osób (wg danych za 2013 r. 94% ogółu firm). Firmy małe zatrudniające od 10 do 49 osób stanowiły 4%. Pozostałe firmy to średnie zatrudniające od 50 do 249 osób. Natomiast podmiotów dużych o liczbie pracowników powyżej 250 osób było w powiecie 4. Największymi pracodawcami w sektorze publicznym są SP ZOZ Myszków oraz Urząd Miasta w Myszkowie, a w sektorze prywatnym „SOKPOL” sp. z o.o. oraz „Jurajska Spółka” z o.o. Podział podmiotów gospodarczych działających na terenie Powiatu Myszkowskiego wg sekcji w 2014 r. wskazuje, że największą grupę stanowiły firmy z sekcji handel i naprawa pojazdów samochodowych (**32,3%** ogółu podmiotów), kolejność sekcji: przemysł (**18,3%**), budownictwo (**10%**), transport i gospodarka magazynowa (**7%**), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (**5,5%**), zakwaterowanie i gastronomia (**2,8%**), obsługa rynku nieruchomości (**2,2%**) oraz informacja i komunikacja (**1,4%**).²⁹

Podobne tendencje zauważamy w kolejnych latach. W roku 2019 w powiecie myszkowskim w rejestrze REGON zarejestrowanych było **7426** podmiotów gospodarki narodowej, z czego **5970** stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W ciągu roku zarejestrowano **525** nowych podmiotów, a **404** podmioty zostały wyrejestrowane. Na przestrzeni lat 2009-2017 najwięcej (**742**) podmiotów zarejestrowano w roku 2010, a najmniej (**525**) w roku 2019. W tym samym okresie najwięcej (**749**) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (**367**) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2010

roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w powiecie myszkowskim najwięcej (**410**) jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (**7135**) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0-9 pracowników. 1,1% (80) podmiotów jako rodzaj działalności deklaruowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaruowało 27,8% (**2 068**) podmiotów, a 71,1% (**5 278**) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w powiecie myszkowskim najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności, podobnie jak w roku 2014 są: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (31.8%). Przetwórstwo przemysłowe (17.0%)³⁰.

Rozdział II. Metodologia opracowania Strategii

2.1 Struktura Strategii

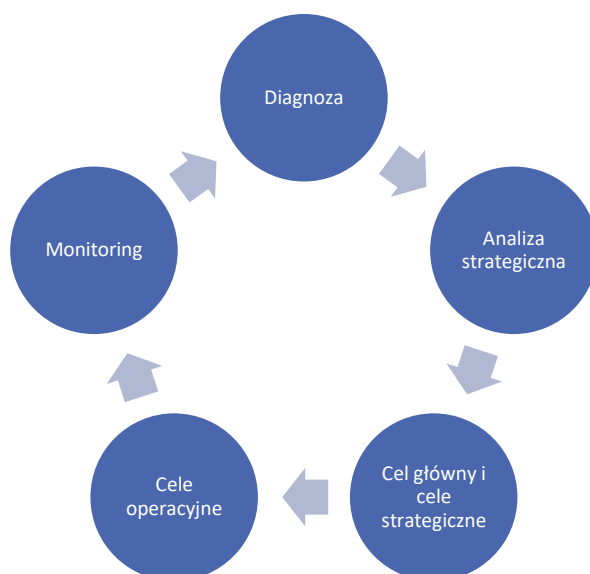
W procesie budowy strategii rozwoju lokalnego wyróżnić można kilka etapów. W literaturze najczęściej przedstawianymi etapami są: diagnoza sytuacji społeczno-ekonomicznej danej jednostki, analiza strategiczna (SWOT), sformułowanie wizji i misji rozwoju, określenie celów strategicznych i operacyjnych oraz wdrażanie i monitoring realizacji strategii³¹.

Metodologię opracowania Strategii Rozwoju Powiatu Myszkowskiego można przedstawić w pięciu fazach obejmujących: diagnozę, analizę strategiczną, określenie celów głównych i strategicznych, wskazanie celów operacyjnych oraz monitoring z ewaluacją.

Rysunek 8. Etapy budowy Strategii

³⁰ GUS

³¹ Biniński, J., Szczupak, B. (2004). Strategiczne myślenie o przyszłości gminy. Akademia Ekonomiczna w Katowicach.

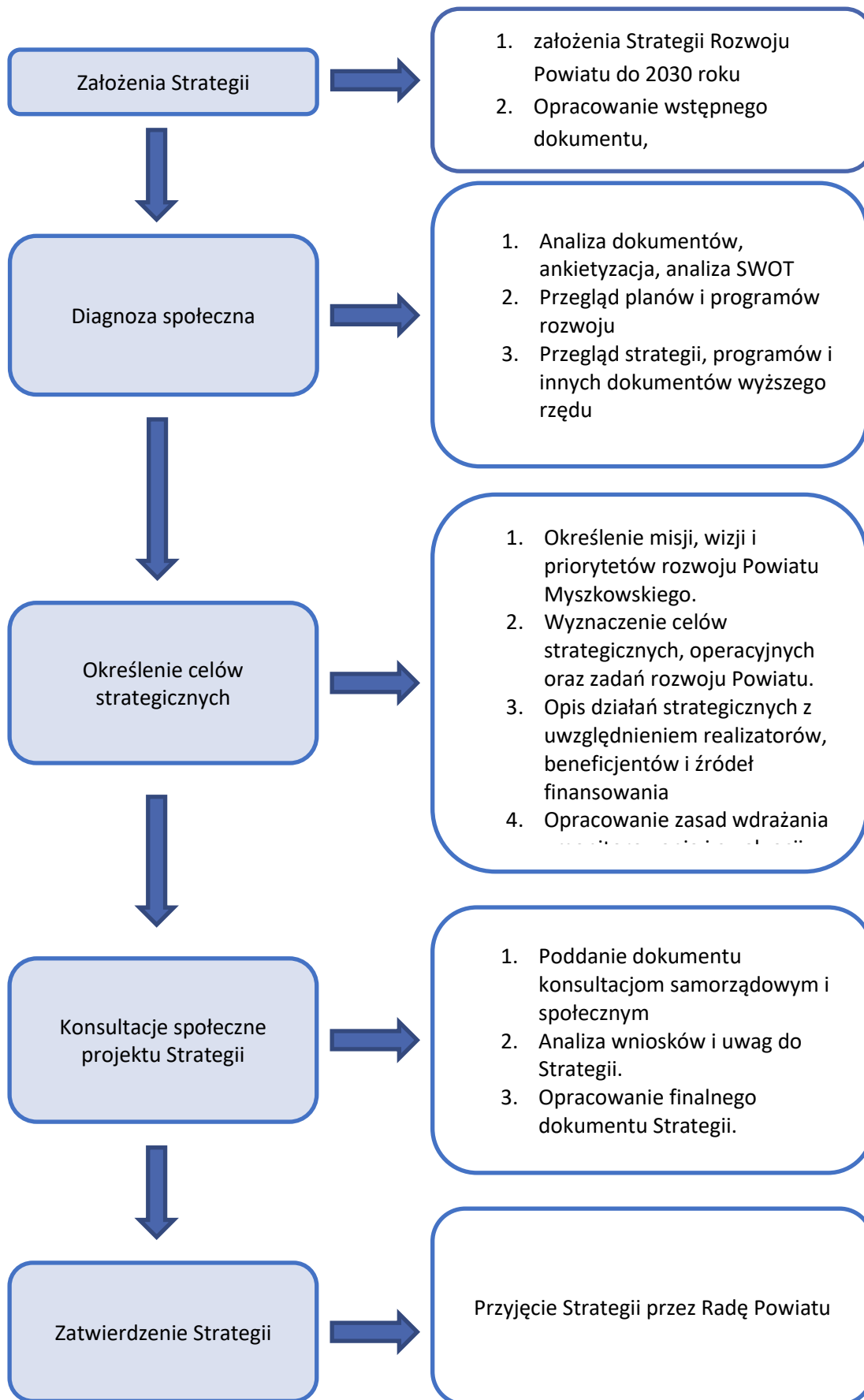

Źródło: opracowanie własne na podstawie literatury przedmiotu

Na każdym etapie podejmowane były określone działania takie jak: powołanie zespołu roboczego, analiza dokumentów Powiatu oraz gmin wchodzących w skład powiatu, opracowanie narzędzi do przeprowadzenia diagnozy (analiza SWOT, ankiety internetowe, wywiady), przeprowadzenie diagnozy strategicznej, warsztaty z zakresu analizy SWOT z udziałem przedstawicieli różnych środowisk, ankiety dla mieszkańców, radnych, dyrektorów szkół.

Przeprowadzona diagnoza społeczna, dotyczyła wszystkich zagadnień, na które zwrócili uwagę mieszkańcy. Opracowany dokument jest zgodny z kierunkiem rozwoju wskazanym w Strategii Województwa Śląskiego oraz dokumentami wyższego rzędu, wskazuje kierunki rozwoju, na które będziemy ubiegali się o środki zewnętrzne, ukierunkowany na systematyczny i skoordynowany rozwój Powiatu Myszkowskiego.

Rysunek 9. Działania przy realizacji poszczególnych etapów budowy Strategii

2.2 Proces budowy Strategii

Zastosowana metodologia polegała na opracowaniu:

1. diagnozy stanu istniejącego; sytuacji społeczno-gospodarczej powiatu w oparciu o dane statystyczne w układzie kilkuletnim i porównawczym. Analizą objęto dane Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędów Gmin Powiatu Myszkowskiego, jednostek organizacyjnych Powiatu Myszkowskiego oraz innych niezbędnych informacji potrzebnych do określenia stanu aktualnego i możliwości rozwoju.
2. Przygotowano i przeprowadzono sondaż społeczny wśród mieszkańców, radnych powiatowych oraz radnych miast i gmin powiatu myszkowskiego, przedsiębiorców i przedstawicieli organizacji pozarządowych w zakresie preferencji i potrzeb rozwojowych powiatu.
3. Przeprowadzono warsztaty strategiczne z udziałem przedstawicieli różnych środowisk: przedstawicielami administracji samorządowej, jednostek organizacyjnych, przedsiębiorcami, lokalnymi liderami i osobami reprezentującymi organizacje pozarządowe, środowiska oświatowe i inne.
4. Omówiono aktualne zmiany w zakresie prowadzenia polityki rozwoju (spotkanie z Burmistrzami i Wójtami (8. XII. 2020)).
5. Przedstawiono podstawowe wskaźniki oraz trendy opisujące rozwój społeczno-gospodarczy powiatu - wnioski z diagnozy społeczno-gospodarczej,
6. Dokonano prezentacji wniosków z przeprowadzonej diagnozy podstawowych uwarunkowań i potrzeb rozwojowych oraz potencjału powiatu myszkowskiego sondażu społecznego wśród mieszkańców z zakresu preferencji i potrzeb rozwojowych powiatu (posiedzenie Zarządu 15.04.2021 oraz Komisja Wspólna Rady Powiatu 27.04.2021),
7. Przeprowadzono analizę zasobów własnych i otoczenia powiatu- analiza SWOT, analizę potrzeb rozwojowych i potencjału powiatu, formułowanie wizji rozwoju,
8. Określono główne wyzwania i kierunki rozwoju powiatu w oparciu o wyniki sondażu społecznego, wnioski z diagnozy społeczno-gospodarczej oraz dyskusję nad analizą SWOT,
9. Przedstawiono cele strategiczne (długofalowe) i cele operacyjne (średniookresowe),
10. Zidentyfikowano zadania w ramach poszczególnych celów,
11. Określono zgodność obszarów rozwoju oraz celów strategicznych z priorytetami dokumentów strategicznych na szczeblu krajowym i regionalnym,

12. Określono system wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji strategii w tym opracowanie mierników realizacji celów,

13. Przeprowadzono weryfikację projektu strategii ze środowiskami gospodarczymi, społecznymi i pozarządowymi na terenie powiatu- e-konsultacje,

14. Opracowano ostateczną wersję Strategii Rozwoju Powiatu Myszkowskiego.

. W trakcie badania wykorzystano różnorodne metody i techniki badawcze:

1. Analiza danych zastanych (tzw. desk research) – przeprowadzono analizę materiałów źródłowych dotyczących tematyki związanej z atrakcyjnością inwestycyjną powiatu myszkowskiego. Wykorzystano do tego celu m.in. bazy danych Starostwa Powiatowego w Myszkowie, a także dane GUS,

2. Analiza danych statystycznych – przeprowadzona przede wszystkim w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego oraz informacji pozyskanych w ramach innych metod badawczych (m.in. badania ankietowego samorządów lokalnych).

3. Analiza stron internetowych – analizie poddano strony internetowe wszystkich 5 gmin powiatu myszkowskiego.

4. Wywiad kwestionariuszowy typu CAWI (Computer-Assisted Web Interview) – przeprowadzono badanie ankietowe wśród mieszkańców powiatu myszkowskiego, radnych Rady Powiatu i gmin wchodzących w skład powiatu, lokalnych przedsiębiorców i lokalnych liderów. Ze względu na pandemię badanie zostało zrealizowane w II i IV kwartale 2020 roku oraz w I kwartale 2021 (przedsiębiorcy, lokalni liderzy organizacji pozarządowych), przedstawiciele różnych środowisk.

2.3 Diagnoza podstawowych uwarunkowań i potrzeb rozwojowych oraz potencjału powiatu myszkowskiego na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych w latach 2020-2021.

Punktem wyjścia do sporządzenia strategii rozwoju każdej jednostki samorządu terytorialnego jest diagnoza obszaru, dla którego określamy plan działań na kolejne lata. Diagnoza ta musi być sporządzona we wszystkich dziedzinach dotyczących działalności danej JST.

Głównym celem przeprowadzonego badania było określenie problemów i oczekiwań mieszkańców Powiatu Myszkowskiego, zebranie informacji na temat jakości życia, oczekiwań poszczególnych grup zawodowych, demograficznych, wskazanie kierunków oraz uwarunkowań rozwoju. Badanie ankietowe ukierunkowane było na zgromadzenie danych

o subiektywnych odczuciach mieszkańców, nie w znaczeniu indywidualnych potrzeb, a w formie opinii społeczeństwa. Respondenci odpowiadali na pytania dotyczące m.in. oceny realizacji zadań i inwestycji na terenie powiatu w podziale na kategorie: edukacja, bezpieczeństwo, rekreacja, kultura, rynek pracy, ochrona zdrowia, infrastruktura. Odpowiadający mogli również wskazać, który obszar rozwoju powinien stanowić ich zdaniem priorytet działań i na jakich zadaniach powinni skoncentrować się samorządowcy w latach 2021-2030.

2.3.1. Wyniki ankiety skierowanej do mieszkańców powiatu

W wyniku realizacji badania skierowanego do mieszkańców uzyskano łącznie 288 ankiet (w wersji internetowej i papierowej). Do ostatecznej analizy statystycznej zakwalifikowano wszystkie ankietę. Ankieta miała charakter dobrowolny i anonimowy. Respondenci zostali zapewnieni, że wyniki ankiety wykorzystane zostaną tylko i wyłącznie w procesie opracowania dokumentów strategicznych rozwoju powiatu. Ze względu na trwającą pandemię badanie przeprowadzono dwukrotnie. Po raz pierwszy w okresie marzec- czerwiec 2020r. oraz w okresie grudzień 2020- luty 2021. W pierwszym podejściu udziałem w badaniu zainteresowani byli głównie mieszkańcy Myszkowa. W drugim dzięki współpracy z gminami wchodzącym w skład Powiatu Myszkowskiego badaniem zainteresowano również mieszkańców tych gmin.

Łącznie w ankiecie znajdowało się 8 rozbudowanych pytań. Pytania zadawane były w sposób naprzemienny: pytania w formie zamkniętej (kafeteria) - wskazanie poprzez zaznaczenie spośród gotowych odpowiedzi, i pytania otwarte odpowiedź na zadane pytanie w formie krótkiej wypowiedzi opisowej.

W celu ustalenia reprezentatywności grupy docelowej każda z przygotowanych ankiet zawierała metryczkę z takimi danymi jak: płeć, wiek, wykształcenie, miejsce zamieszkania, grupa zawodowa.

W badaniu wzięło udział 288 respondentów, z czego 52,1% stanowią mężczyźni a 47,9 % kobiety. Oznacza to, że zaangażowanie mieszkańców w życie publiczne Powiatu Myszkowskiego rozkłada się równomiernie z punktu widzenia struktury płci.

Wśród respondentów najwięcej odpowiedzi udzielili respondenci między 36 a 64 rokiem życia, co stanowiło 53,6% wszystkich wypełnionych ankiet. Znaczący był także udział w badaniu osób w wieku 25–35 lat (33,9% respondentów), w wieku między 15 a 24 rokiem życia (10,4%). Wśród respondentów najmniej liczną grupę 2,1% stanowiły osoby powyżej 65 roku życia.

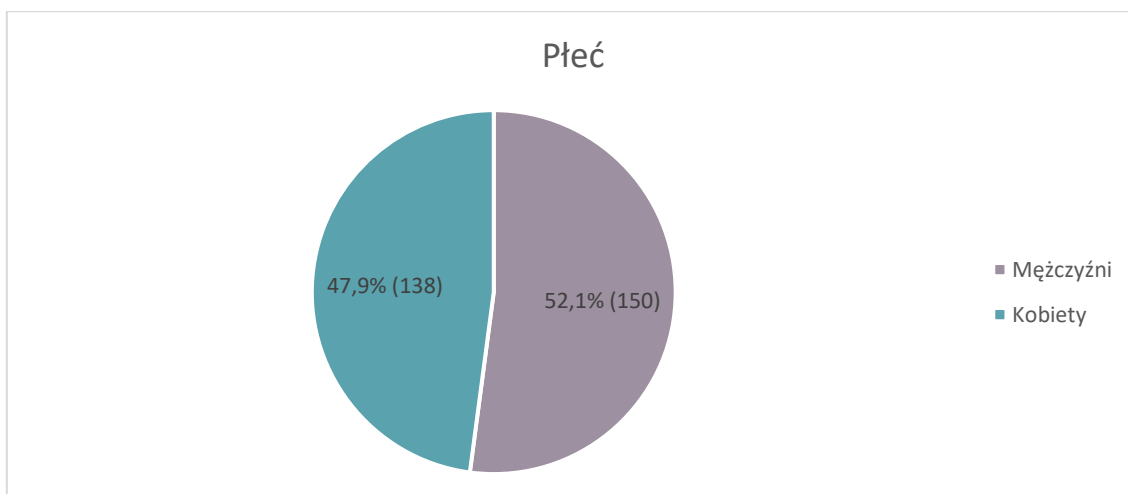
Wśród osób, które wzięły udział w badaniu aż 64,1% posiadało wykształcenie wyższe. Reprezentatywna była także grupa osób z wykształceniem średnim zawodowym (18,8%) oraz średnim ogólnym (12,5%). Najniższą liczbę wśród badanych stanowiły osoby z wykształceniem zawodowym (3,1%) oraz podstawowym (1,6%).

Na pytania najczęściej odpowiadali mieszkańcy Gminy Myszków (64,1%), najmniej natomiast odpowiedzi udzielali mieszkańcy Gminy Niegowa (4,2%).

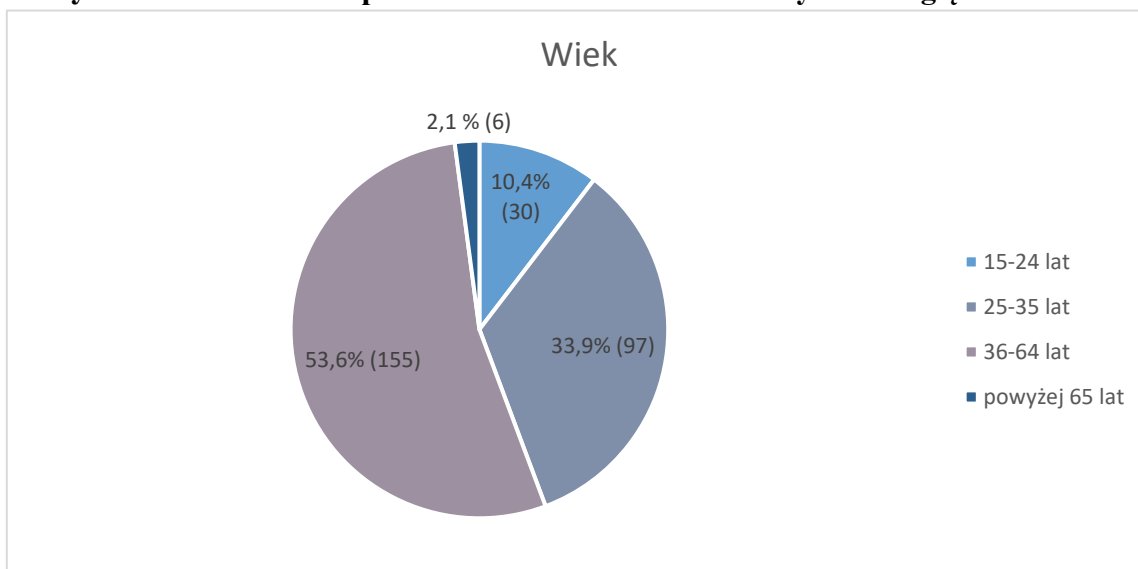
Najliczniej reprezentowaną grupą osób w niniejszym badaniu są pracownicy sektora prywatnego – pracownicy (30,7%), osoby z sektora publicznego (26,6%), a także osoby udzielające odpowiedzi inne (20,8% respondentów). Sektor prywatny – pracodawca (13,5%), udział w badaniu pozostałych grup w zakresie zatrudnienia jest nieznaczny i kształtuje się między 0,5 -5,2 procentowym udziałem.

Rozkład informacji na temat charakterystyki respondentów przedstawiają rysunki 1-5.

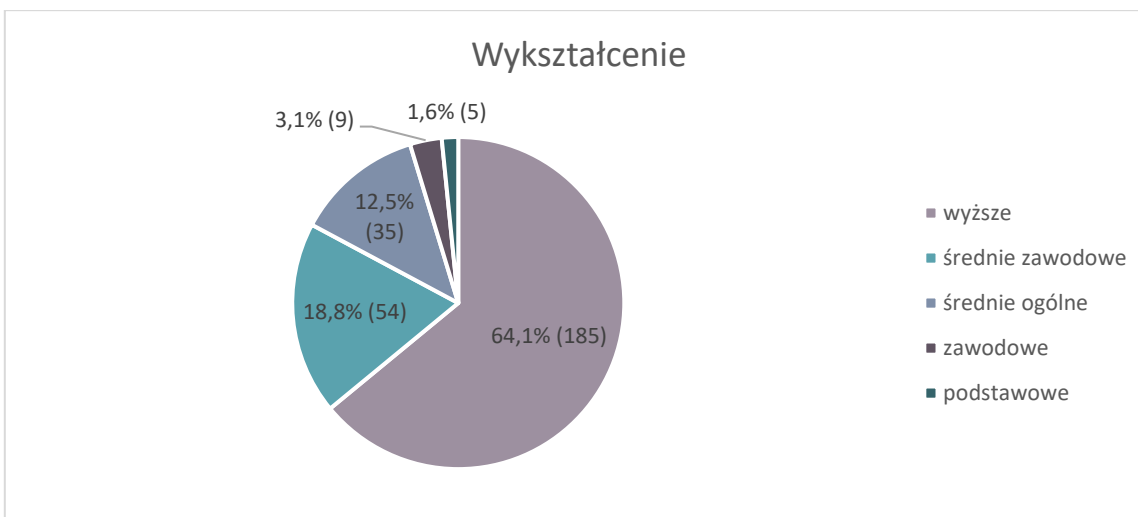
Rysunek 10. Udział respondentów w badaniu ankietowym ze względu na płeć

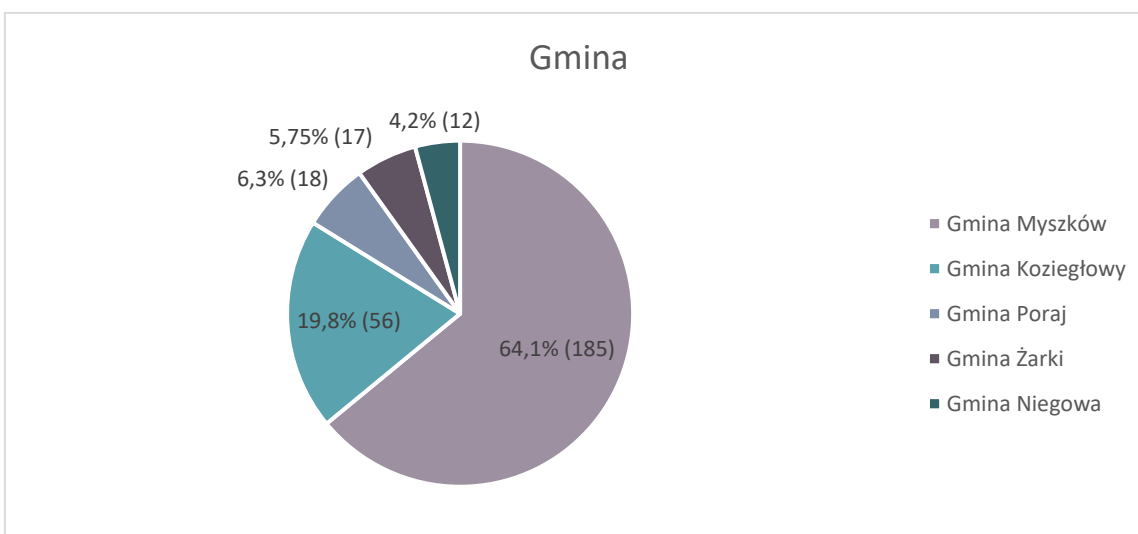
Rysunek 11. Udział respondentów w badaniu ankietowym ze względu na wiek

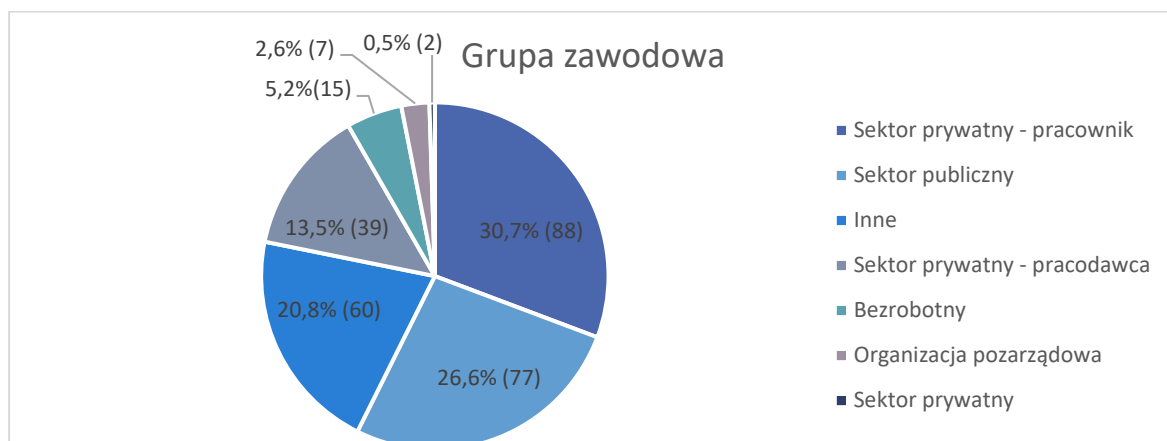
Rysunek 12. Udział respondentów w badaniu ankietowym ze względu na wykształcenie

Rysunek 13. Udział respondentów ze względu na miejsce zamieszkania

Rysunek 14. Udział respondentów w badaniu ankietowym ze względu na charakter pracy

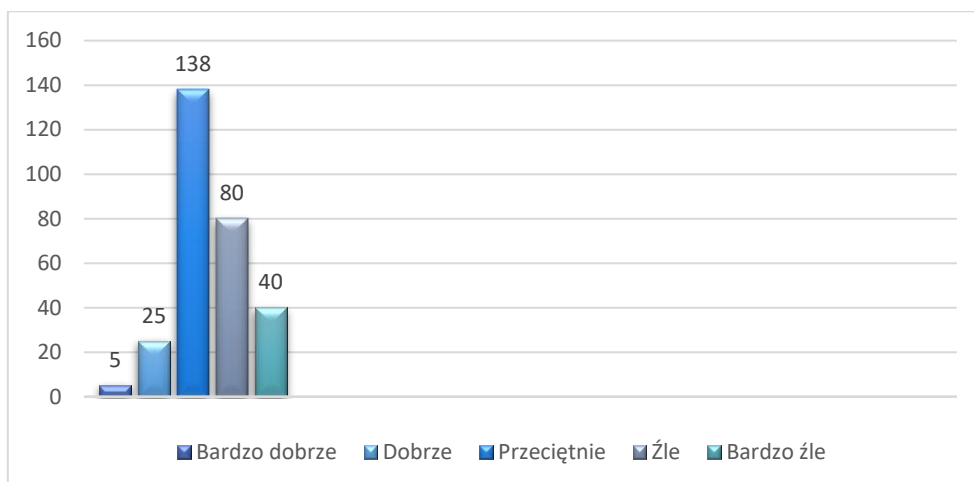
Pytanie Nr 1. Jak ocenia Pani/Pan warunki życia w Powiecie Myszkowskim?

Warunki życia w Powiecie Myszkowskim respondenci oceniali w 21 obszarach:

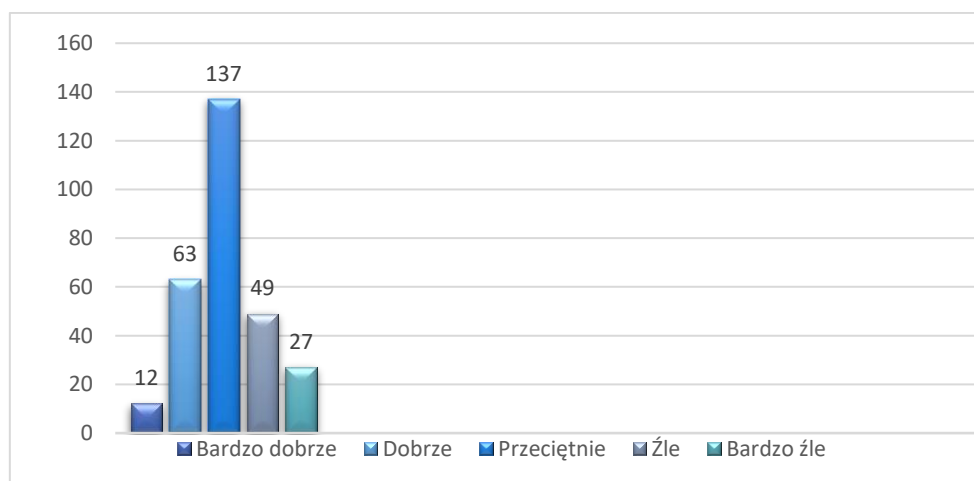
1. lokalny rynek pracy,
2. dostępność i jakość opieki społecznej,
3. dostępność i jakość opieki zdrowotnej,
4. porządek publiczny i bezpieczeństwo mieszkańców,
5. dostępność i jakość edukacji przedszkolnej,
6. dostępność i jakość szkolnictwa podstawowego,
7. dostępność i jakość szkolnictwa zawodowego,
8. dostępność i jakość szkolnictwa średniego technicznego,
9. dostępność i jakość szkolnictwa średniego ogólnokształcącego,
10. dostępność i jakość szkolnictwa ustawicznego (słuchacze dorośli),
11. dostępność instytucji kultury i rozrywki,
12. dostępność instytucji/ bazy sportu i rekreacji,
13. stan i jakość dróg,
14. stan środowiska naturalnego,
15. zagospodarowanie przestrzeni publicznej (w tym: place, skwery, rynki, miejsca spotkań,
16. dostępność terenów przeznaczonych pod inwestycje,
17. aktywność środowisk lokalnych,
18. dostęp do infrastruktury komunalnej (kanalizacja),
19. dostęp do transportu publicznego,
20. dostęp do Internetu,
21. placówki usługowe.

Pytania te miały charakter pytań zamkniętych. Respondenci udzielali odpowiedzi poprzez wybór jednego z pięciu wariantów odpowiedzi : *bardzo dobrze*, *dobrze*, *przeciętnie*, *źle*. Rozkład odpowiedzi na to pytanie przedstawiają rysunki 6-27³².

Rysunek 15. Lokalny rynek pracy

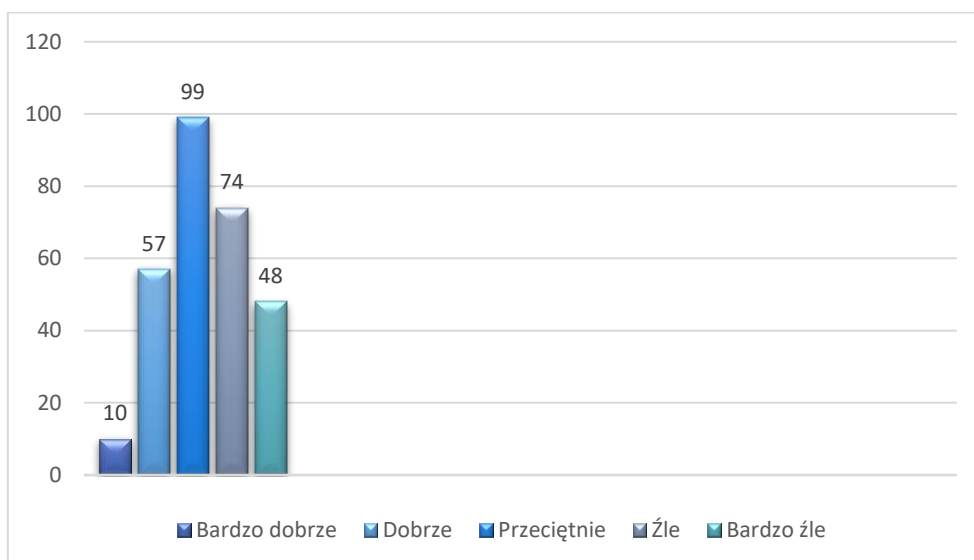

Rysunek 16. Dostępność i jakość opieki społecznej

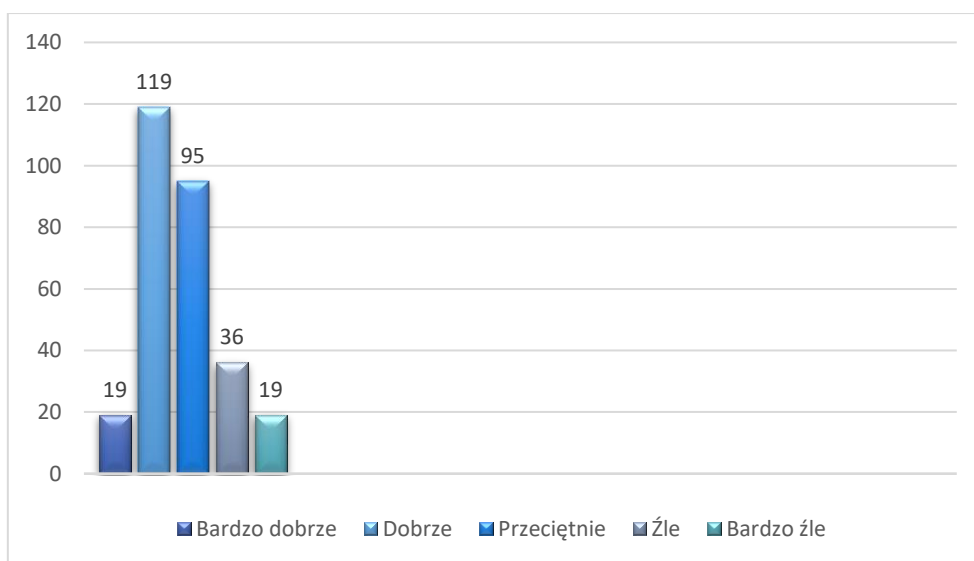

³² W przedstawionej analizie odpowiedzi na niektóre pytania mogą nie sumować się do 100%. Spowodowane jest to tym, że na niektóre pytania respondenci nie udzielili odpowiedzi. W przedstawionych tabelach są również i takie pytania, w których wynik może przekroczyć wartość 100%, co wiąże się z możliwością udzielenia więcej niż jednej odpowiedzi na pytanie.

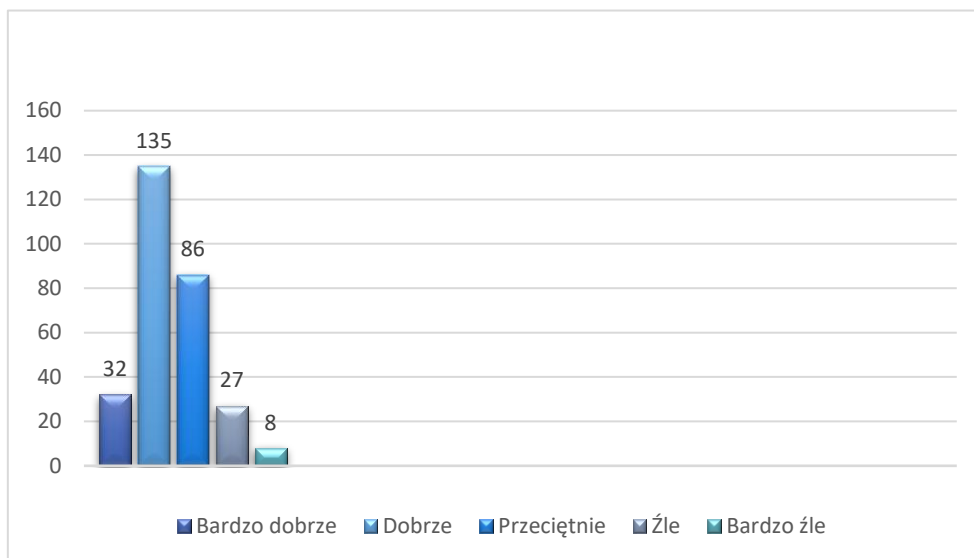
Rysunek 17. Dostępność i jakość opieki zdrowotnej

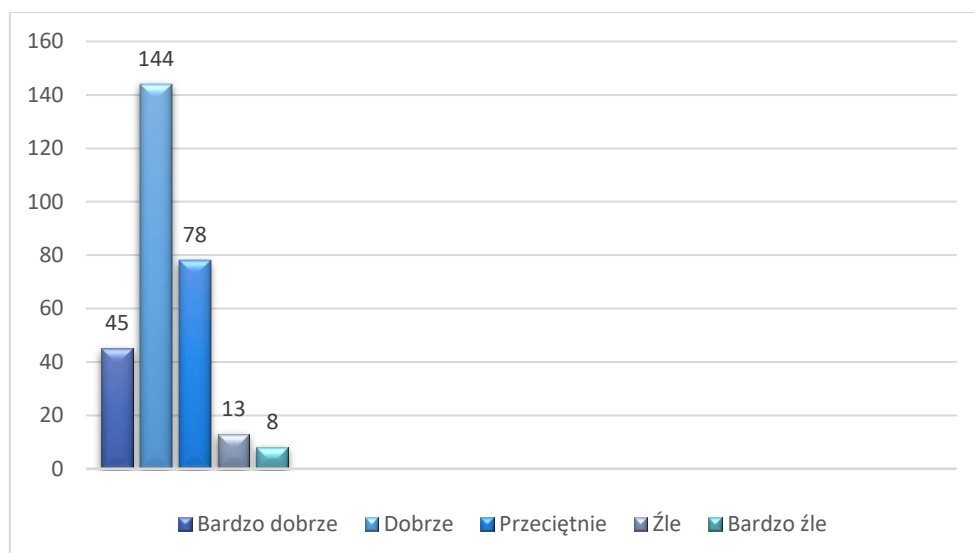
Rysunek 18. Porządek publiczny i bezpieczeństwo mieszkańców

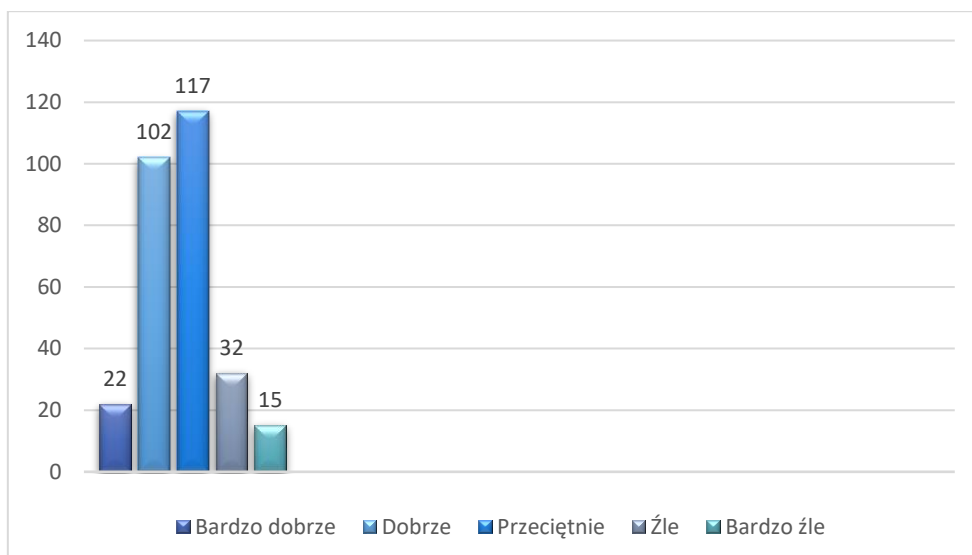
Rysunek 19. Dostępność i jakość edukacji przedszkolnej

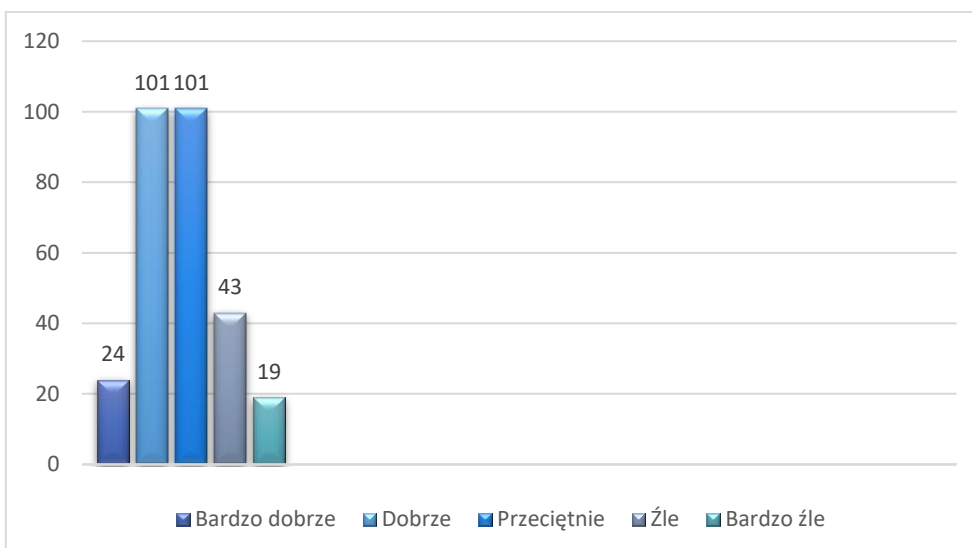
Rysunek 20. Dostępność i jakość szkolnictwa podstawowego

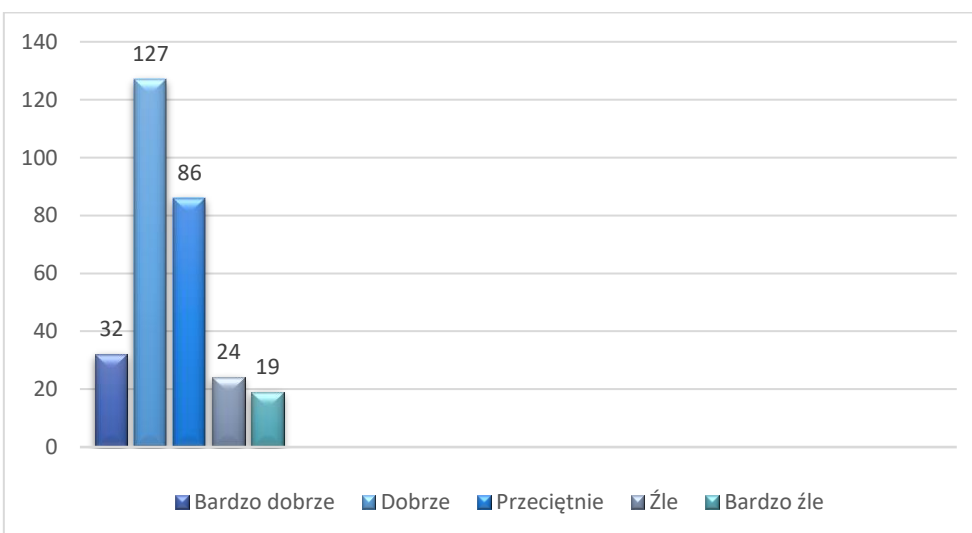
Rysunek 21. Dostępność i jakość szkolnictwa zawodowego

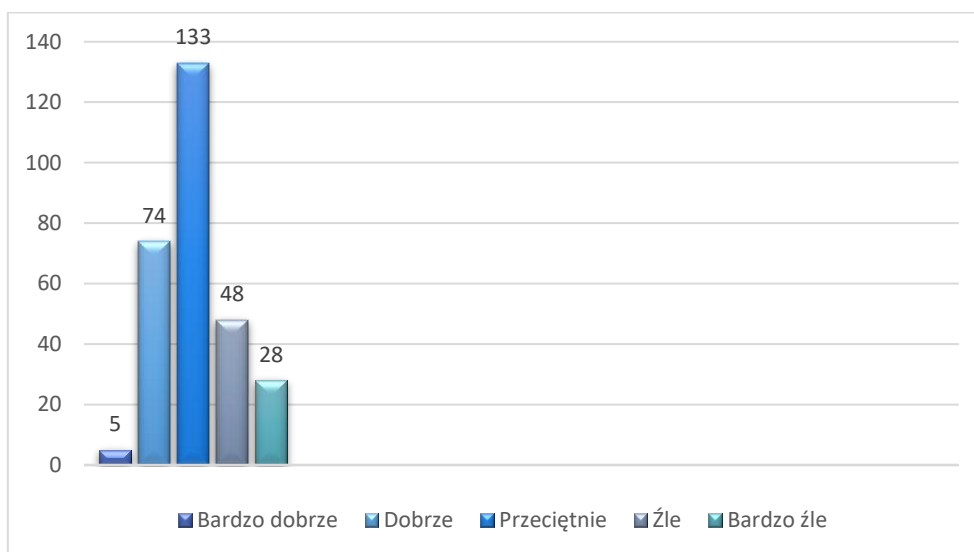
Rysunek 22. Dostępność i jakość szkolnictwa średniego technicznego

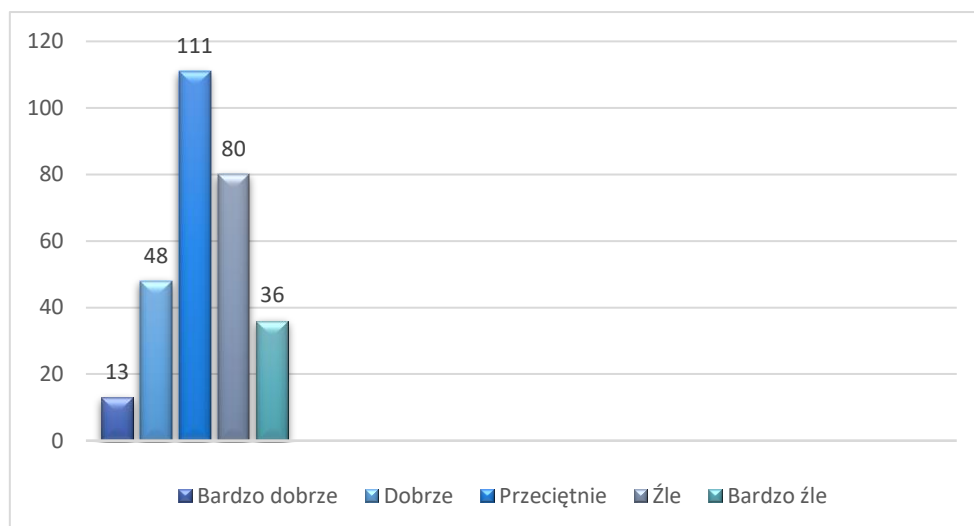
Rysunek 23. Dostępność i jakość szkolnictwa średniego ogólnokształcącego

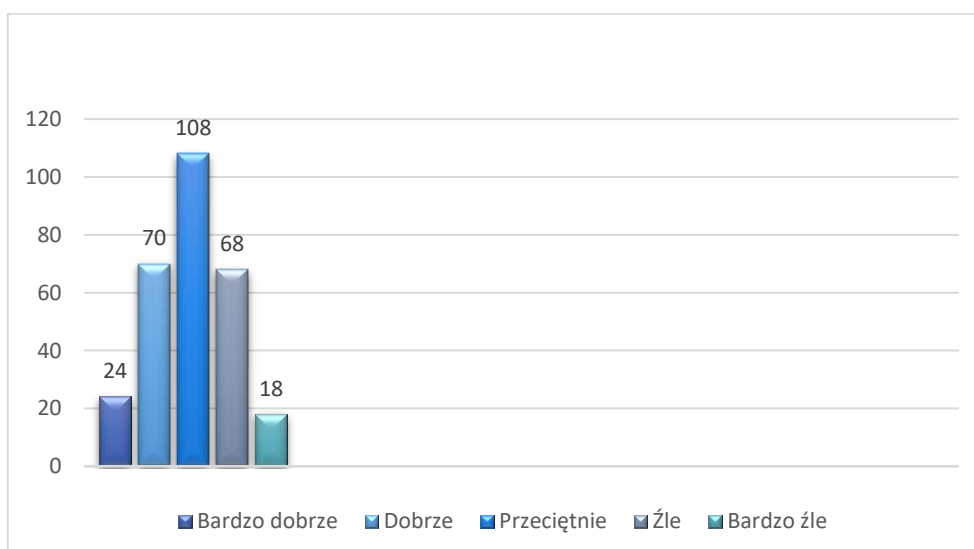
Rysunek 24. Dostępność i jakość kształcenia ustawicznego (słuchacze dorośli)

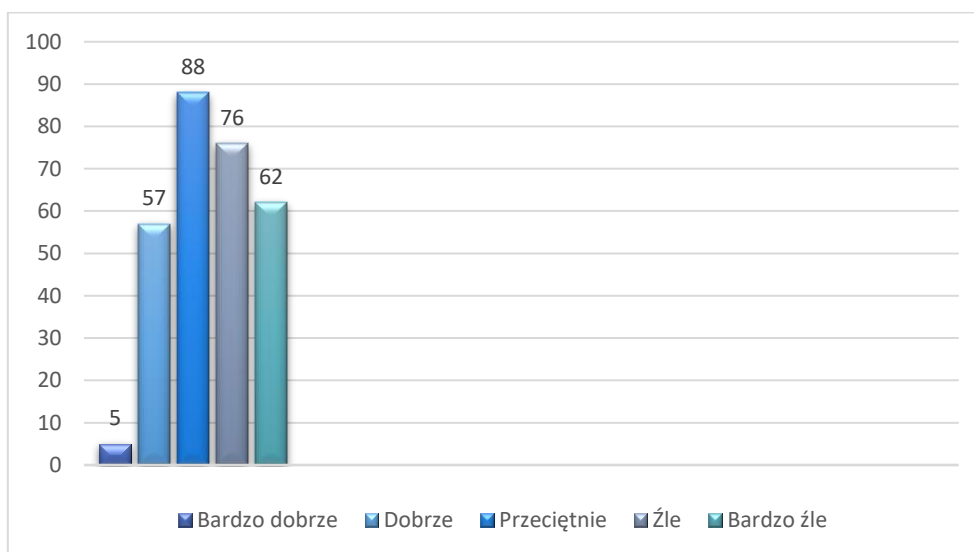
Rysunek 25. Dostępność instytucji kultury i rozrywki

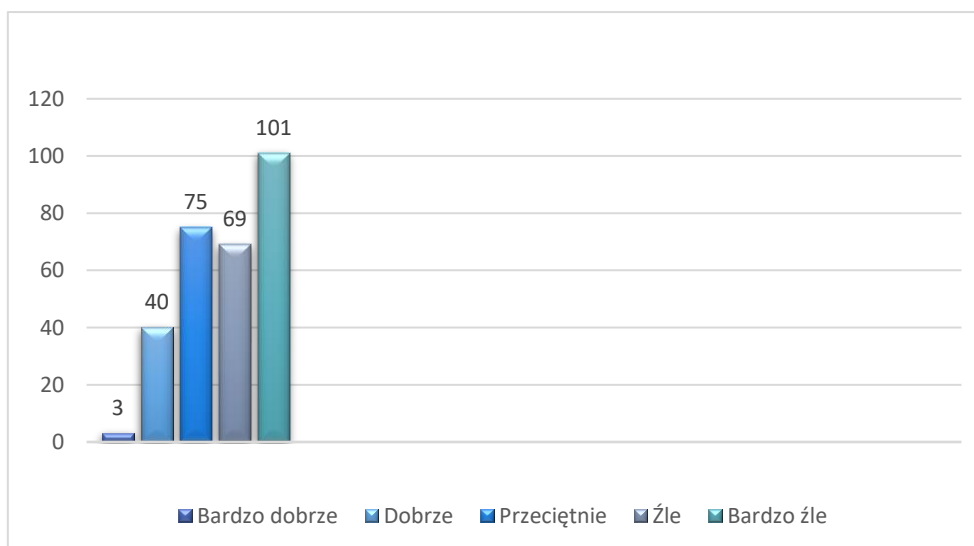
Rysunek 26. Dostępność instytucji/bazy sportu i rekreacji

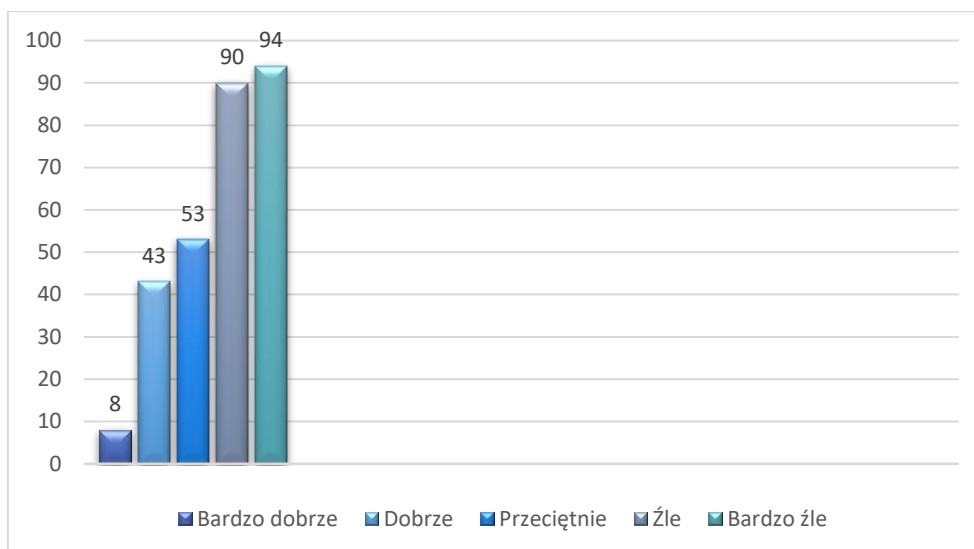
Rysunek 27. Stan i jakość dróg

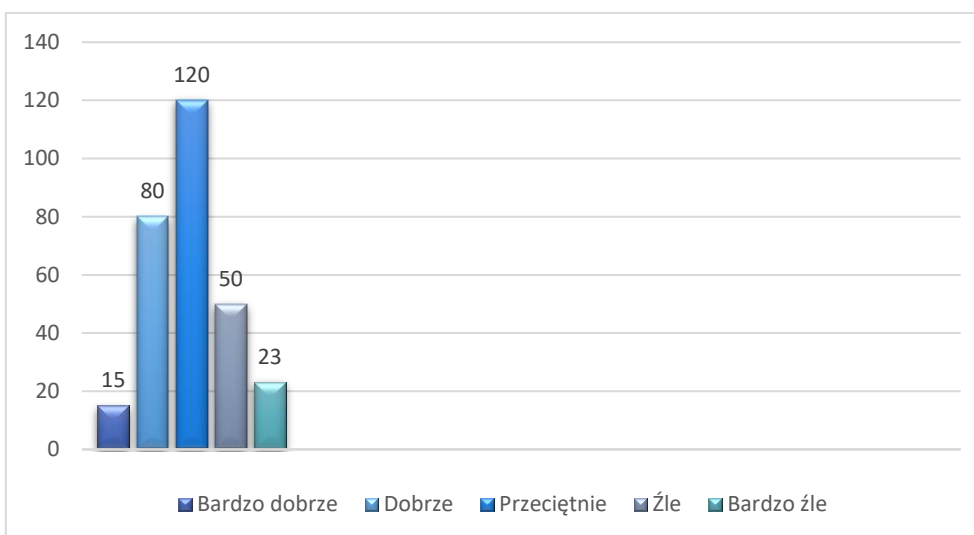
Rysunek 28. Stan środowiska naturalnego

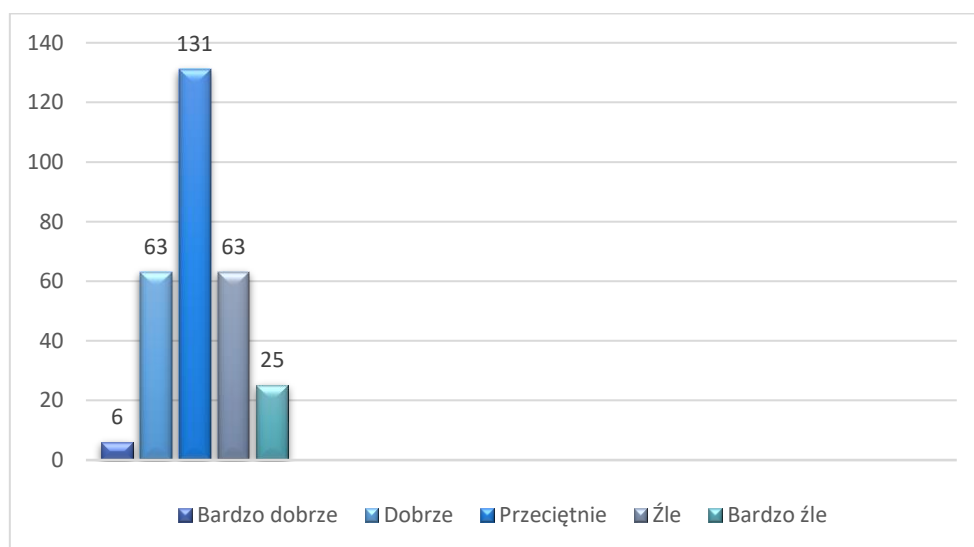
Rysunek 29. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej (w tym: place, skwery, rynki, miejsca spotkań)

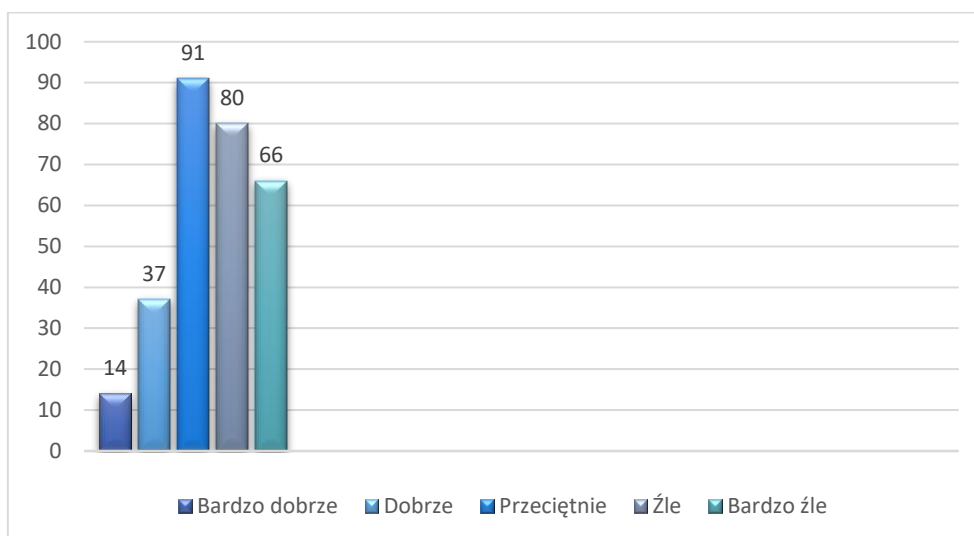
Rysunek 30. Dostępność terenów przeznaczonych pod inwestycje

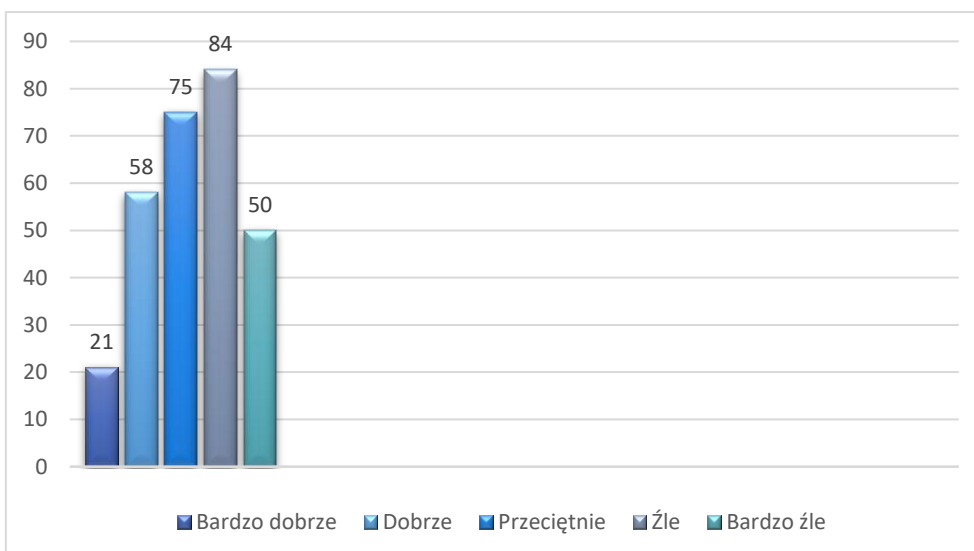
Rysunek 31. Aktywność środowisk lokalnych

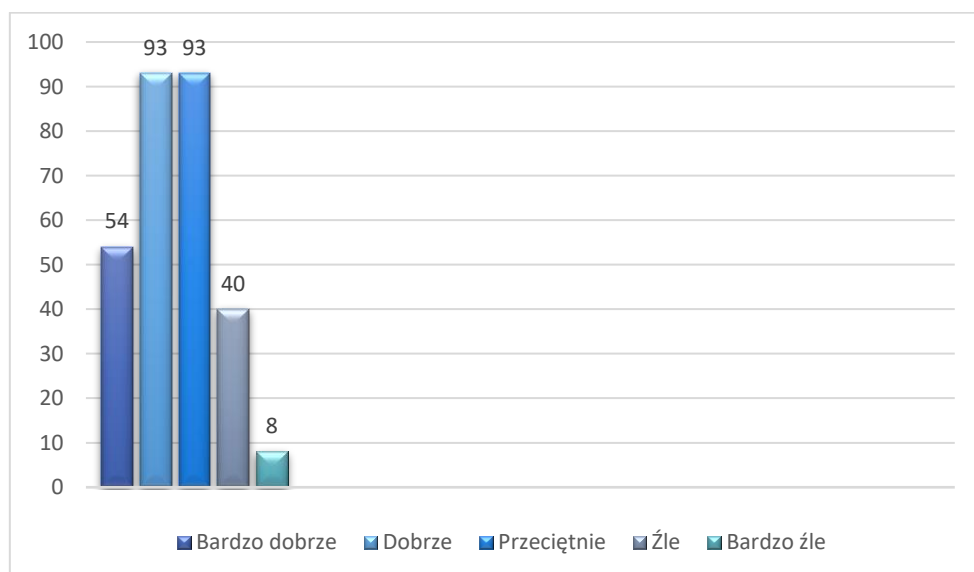
Rysunek 32. Dostęp do infrastruktury komunalnej (kanalizacja)

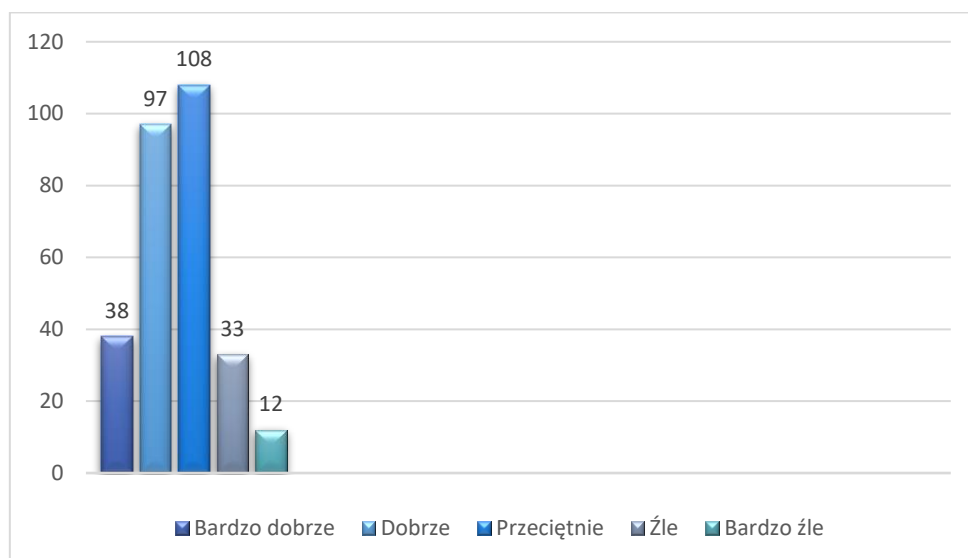
Rysunek 33. Dostęp do transportu publicznego

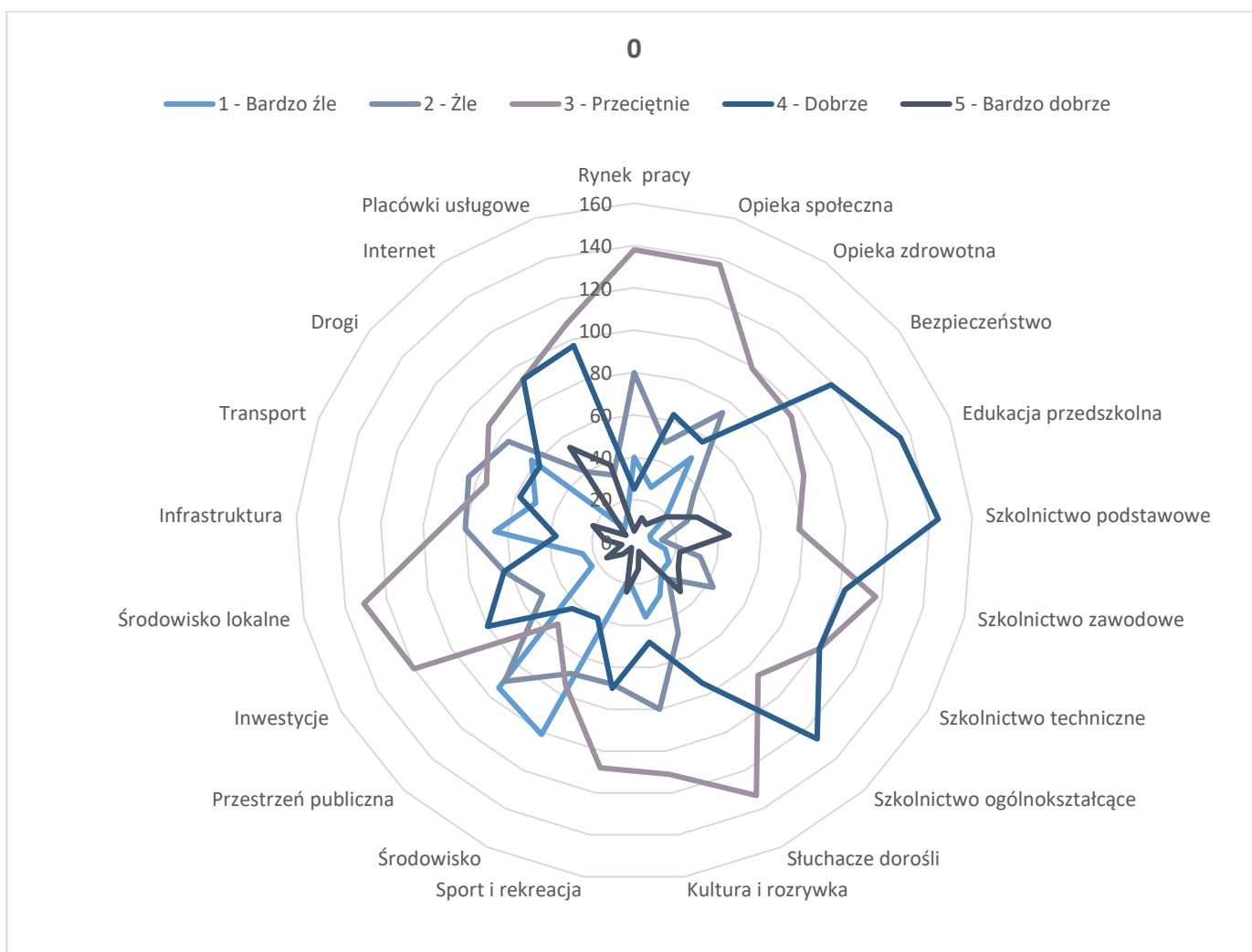
Rysunek 34. Dostęp do Internetu

Rysunek 35. Placówki usługowe

Rysunek 36. Zbiorcze zestawienie oceny warunków życia w powiecie myszkowskim

Wykres radarowy przedstawia linie, które odzwierciedlają skalę oceny od 1 do 5 (1 -bardzo źle, 5 - bardzo dobrze) poszczególnych kategorii. Liczby 0, 20, 40... aż do 144 oznaczają liczbę ocen wyrażonych przez mieszkańców w danej kategorii. Spośród wskazanych obszarów **najslabiej** zostało ocenione środowisko (aż 101 osób uważa, że jest bardzo źle w zakresie ochrony środowiska).

Z kolei **najlepiej** jest postrzegany dostęp do Internetu (54 osoby). 144 badanych uważa, że szkolnictwo podstawowe jest na **dobrym** poziomie, niewiele mniej bo 135 osób wskazuje na edukację przedszkolną, **najgorzej** w tym zakresie przedstawia się rynek pracy (25 osób).

W ocenie wszystkich obszarów ankietowani najczęściej wskazywali odpowiedź **przeciętnie** i tu najwyższy wskaźnik pokazuje dostępność i jakość opieki społecznej (137 osób), a najmniej zagospodarowanie przestrzeni publicznej (w tym place, skwery, rynki, miejsca spotkań) – 53 odpowiedzi..

Ankietowani **źle** i **bardzo źle** postrzegają zagospodarowanie przestrzeni publicznej taką odpowiedź udzieliło aż 184 osób, w tym 90 wybrało odpowiedź **źle** a 94 **bardzo źle**. Ogólnie na dobrym poziomie oceniane jest szkolnictwo podstawowe i wychowanie przedszkolne, odpowiedź **źle** wybrało tylko 13 ankietowanych a **bardzo źle** tylko 8. Zadanie to nie jest realizowane przez powiat. Za organizację kształcenia na poziomie przedszkolnym i w zakresie szkoły podstawowej odpowiedzialne są gminy.

W pytaniu Nr 2, otwartym mieszkańcy wskazywali: **Jakie inne uwagi ma Pani/Pan do warunków życia w Powiecie Myszkowskim ?** Wszystkie odpowiedzi zostały poddane analizie oraz pogrupowane.

Z analizy odpowiedzi na to pytanie wynika, że najczęściej respondenci wskazywali na:

- zły stan powietrza w Naszym Powiecie, smog, ogólnie zanieczyszczone środowisko (powietrze, rzeki , lasy) (40 osób) .
- brak miejsc rekreacyjnych w otwartej przestrzeni publicznej (parki), gdzie można wyjść z dziećmi na spacer, spotkać się ze znajomymi (34),
- ogólny wizerunek miasta, aż 38 osób wskazało że należy coś zrobić w tym zakresie,
 - aby było ładniej, czystiej i atrakcyjniej,
- duże natężenie ruchu, zakorkowane miasto, hałas (50 osób),
- zły stan dróg, za mała ilość ścieżek pieszo-rowerowych i rowerowych, brak poczucia bezpieczeństwa w niektórych miejscach np. na chodnikach (39 osób),
- zły stan techniczny wiaduktu w Myszkowie (42 osoby),
- zła komunikacja nie tylko w Myszkowie, ale brak połączeń z innymi miejscowościami na terenie powiatu (32 osoby).
- niskie zarobki, brak atrakcyjnych miejsc pracy (25 osób),
- brak kanalizacji i gazu (15 osób),
- słaba opieka zdrowotna (40 osób),
- problem z dostaniem się do specjalistów w zakresie medycyny (10).
- brak mieszkań komunalnych i ogólnie mieszkań pod wynajem (39 osób),
- zbyt niskie dofinansowanie do ekologii (8 osób),
- słabo rozwinięta turystyka

Pytanie Nr 3. Które Pani/Pana zdaniem obszary są największym problemem Powiatu Myszkowskiego?

Problem zanieczyszczonego środowiska został wyartykułowany również w odpowiedziach na pytanie Nr 3. Aż **212** respondentów dokonując oceny stanu środowiska w naszym powiecie

wybrało odpowiedź źle i bardzo źle. Mieszkańcy skarżą się na „smog”, brak kontroli spalania różnych odpadów w gospodarstwach domowych, zanieczyszczanie rzek i lasów.

Na przeciętnym poziomie respondenci oceniają sieć przedszkoli. Odpowiedź tą wybrało aż 102 respondentów. W ocenie 118 badanych obszar ten nie stanowi problemu Naszego Powiatu, 70 osób uważa, że opieka nad dzieckiem w wieku przedszkolnym jest zorganizowana dobrze lub bardzo dobrze

Patologie społeczne, stanowią bardzo ważny i ważny problem w ocenie 118 respondentów. 101 uważa, że tego rodzaju problemy występują na przeciętnym poziomie. Pozostali uważają, że nie jest to istotny problem lub nie ma większego znaczenia.

Dostęp do rynku pracy w ocenie badanych jest istotnym problemem. Za najważniejszy problem uważa go 101 respondentów i 96 za ważny. Przeciętnie sytuację na lokalnym rynku pracy ocenia 62 respondentów, dla 31 jest najmniej ważny lub mało istotny.

Oceniając dostęp do opieki społecznej respondenci najczęściej wybierali odpowiedź przeciętnie 101 osób, odpowiedź dobrze lub bardzo dobrze wybrało 92 ankietowanych .

Dostęp do opieki zdrowotnej postrzegany jest przez większość respondentów jako istotny problem w Naszym Powiecie. Odpowiedź najważniejszy lub bardzo ważny wybrało 164 respondentów, przeciętnie oceniło go 65 ankietowanych, dla 61 nie jest istotnym problemem.

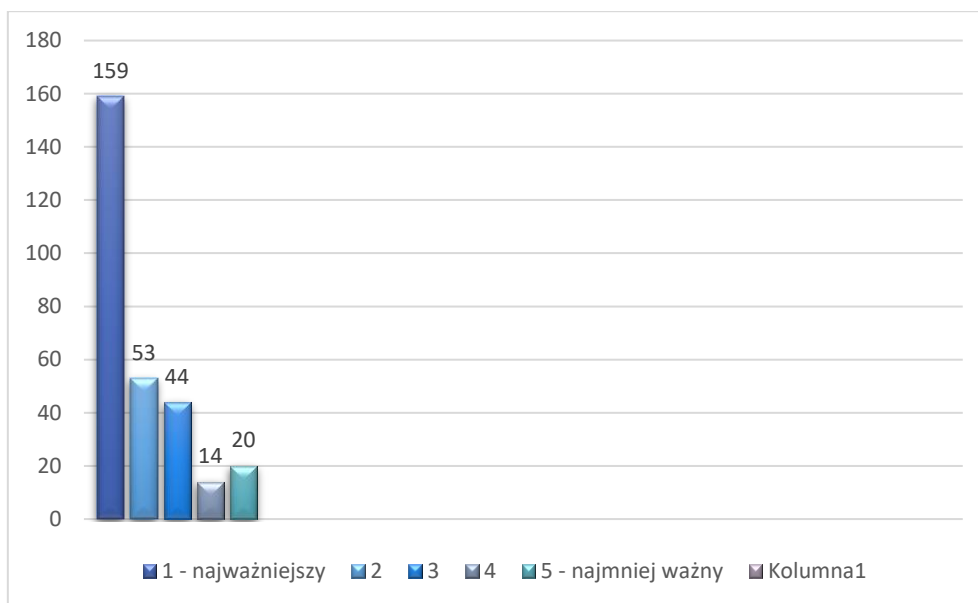
Respondenci postrzegają również kształcenie specjalne jako obszar, wymagający interwencji. Aż 146 badanych wskazało, że brak ofert dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych jest najważniejszym lub bardzo ważnym problemem Powiatu. Wypowiedzi te są zbieżne z wynikami diagnozy przeprowadzanej w I kwartale 2020 roku w zakresie potrzeb organizacji różnych form wsparcia dla osób o specjalnych potrzebach (zarówno dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych).

W pytaniach otwartych respondenci wskazują na turystykę jako szansę rozwojową poszczególnych gmin i całego Powiatu Myszkowskiego. Słabo rozwinięta baza turystyczna postrzegają jako problem ważny i bardzo ważny (163 osoby).

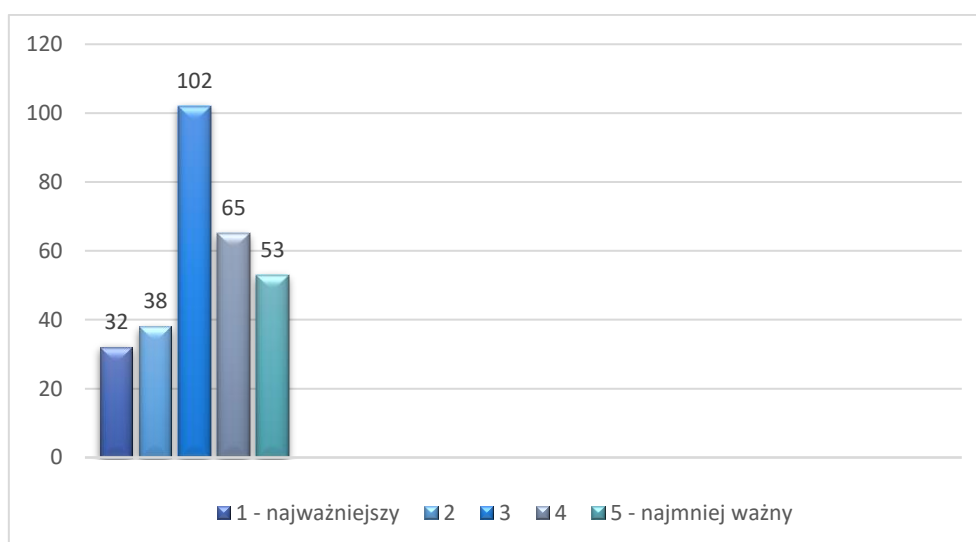
Kolejnym obszarem przewijającym się w wypowiedziach respondentów jest zły stan dróg, który przekłada się często na postrzeganie szans rozwojowych powiatu.

Zestawienie odpowiedzi na to pytanie zawierają rysunki 28 - 40.

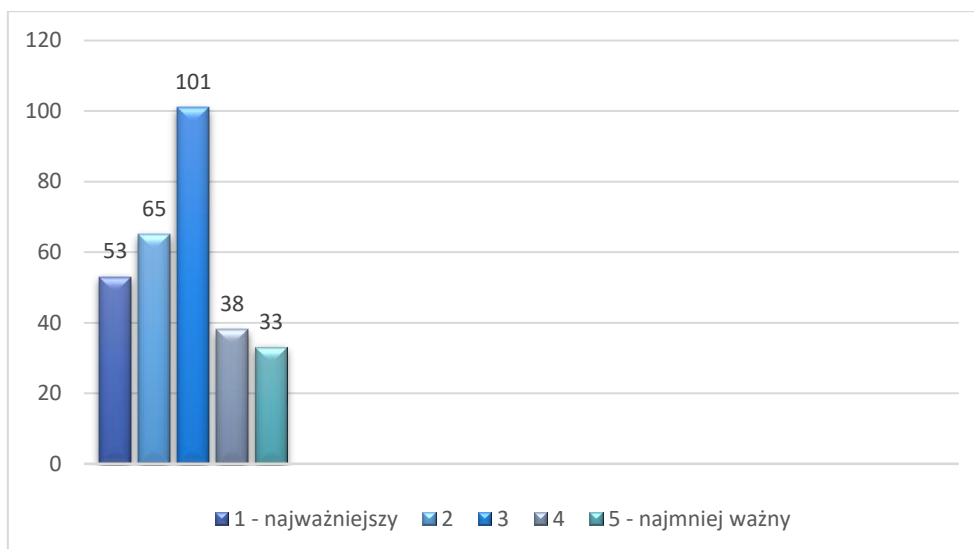
Rysunek 37. Zanieczyszczone środowisko

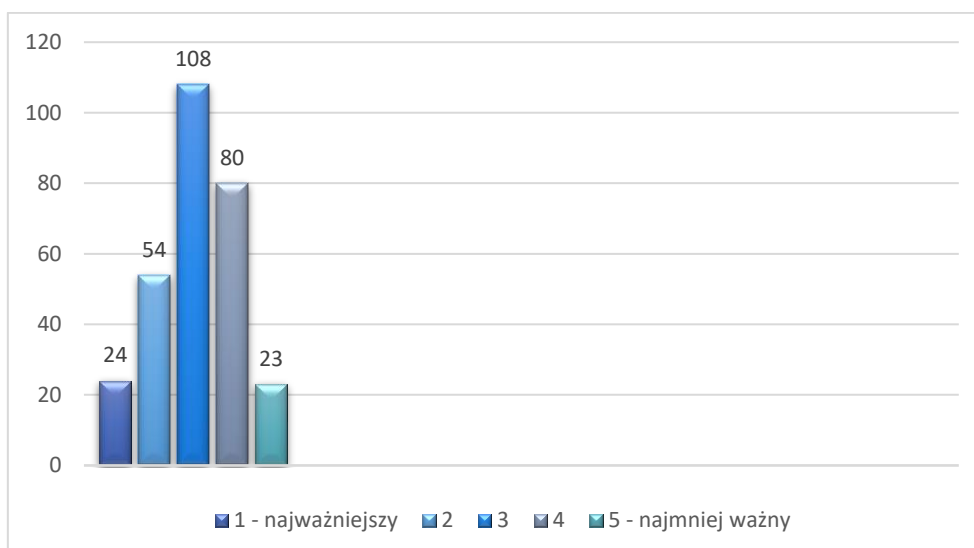
Rysunek 38. Słabo rozwinięta sieć przedszkoli

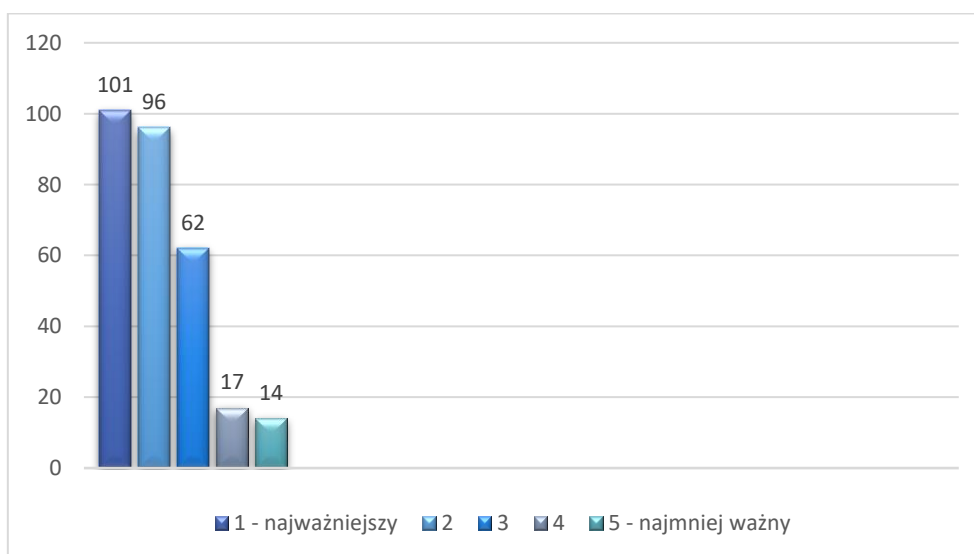
Rysunek 39. Patologie społeczne

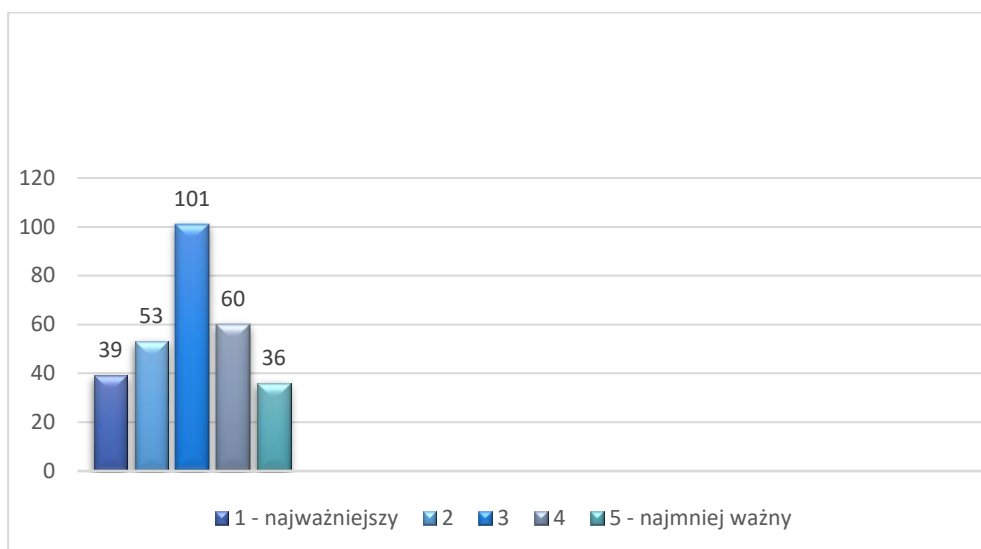
Rysunek 40. Przestępczość

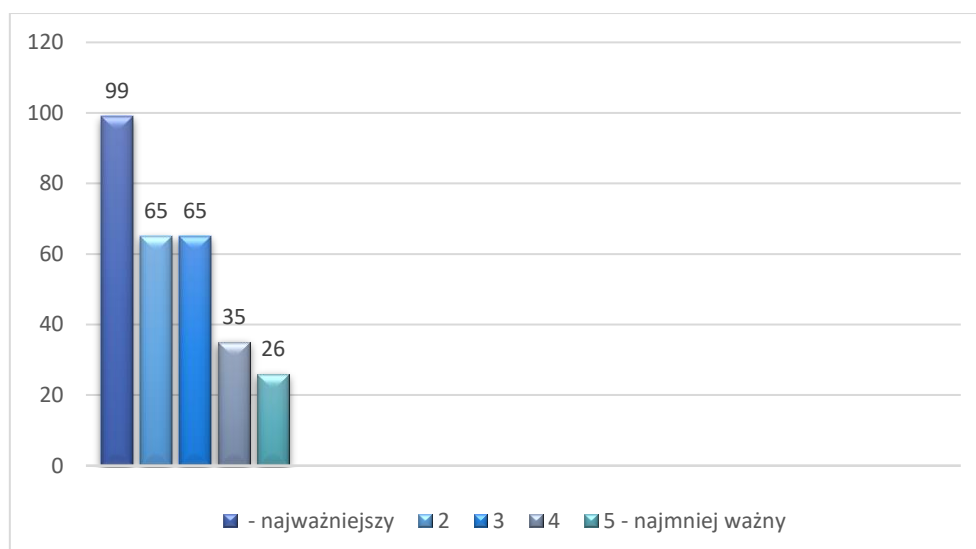
Rysunek 41. Rynek pracy

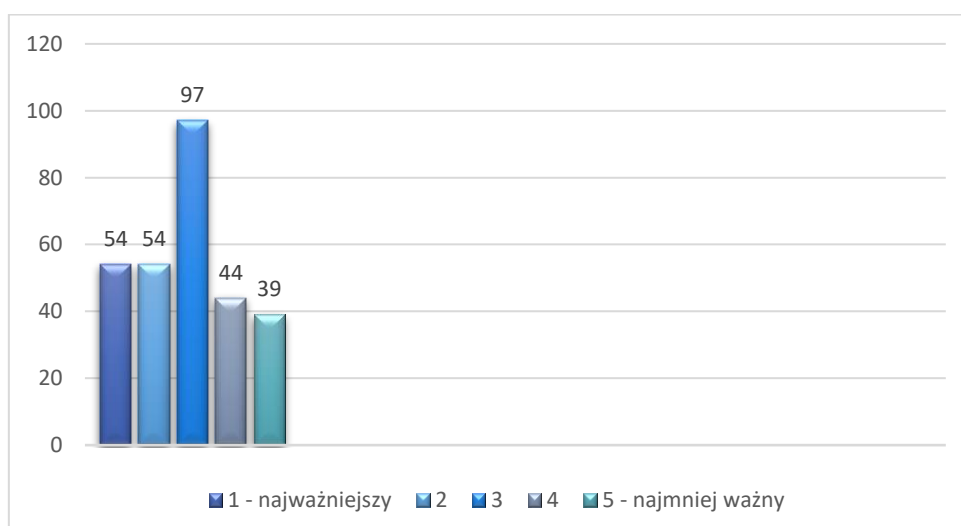
Rysunek 42. Słaby dostęp do opieki społecznej

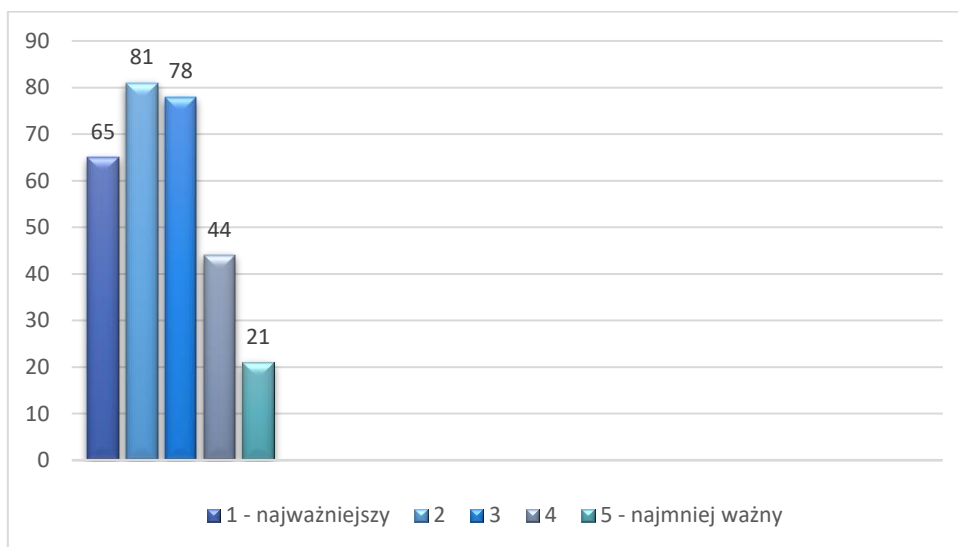
Rysunek 43. Słaby dostęp do opieki zdrowotnej

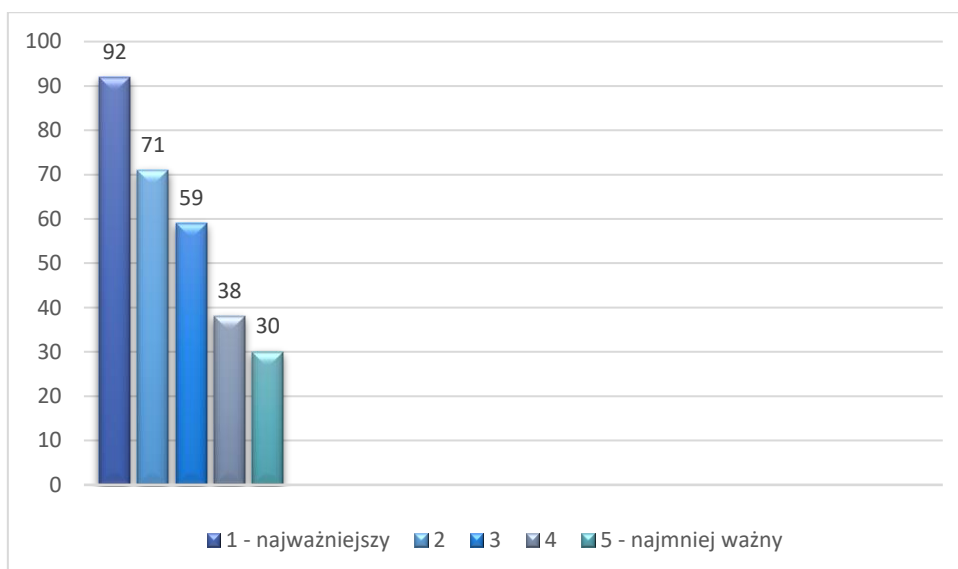
Rysunek 44. Niski poziom oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych

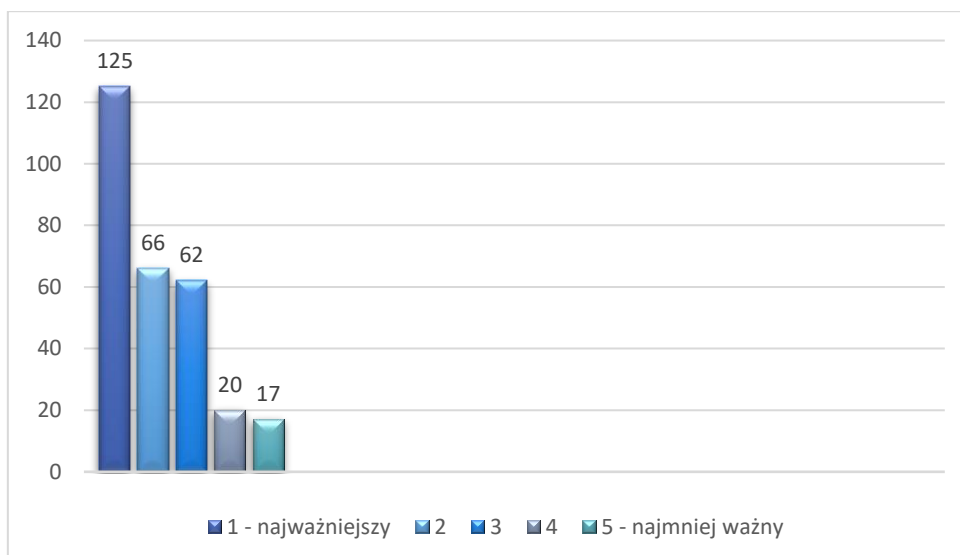
Rysunek 45. Brak ofert dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (szkolnictwo specjalne)

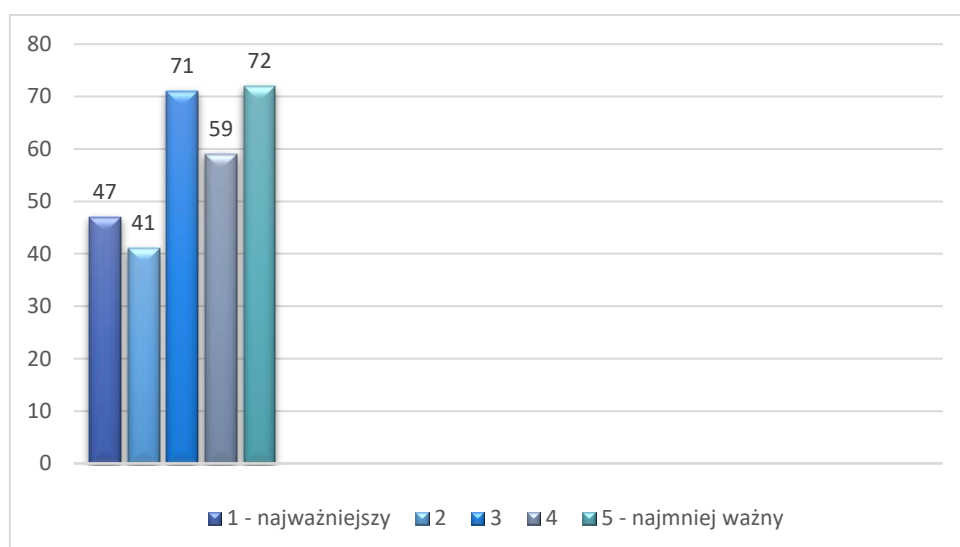
Rysunek 46. Słabo rozwinięta baza turystyczna i rekreacyjno-wypoczynkowa

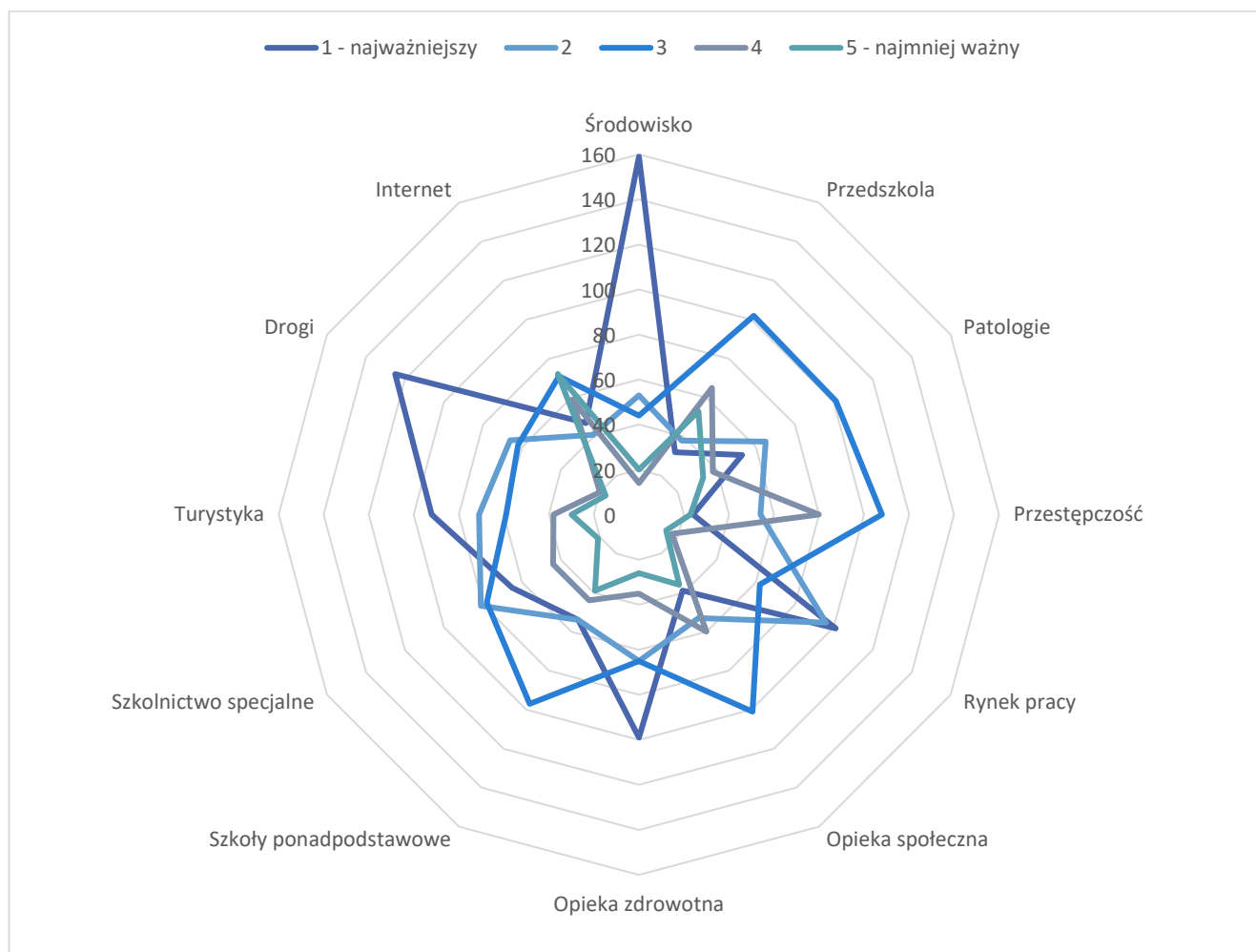
Rysunek 47. Zły stan dróg

Rysunek 48. Dostęp do Internetu

Rysunek 49. Zbiorcze zestawienie odpowiedzi na temat obszarów będących największym problemem Powiatu Myszkowskiego

Na wykresie radarowym przedstawiono linie, które odzwierciedlają skalę oceny od 1 do 5 (1 -najważniejszy, 5 -najmniej ważny) poszczególnych kategorii. Liczby 0, 20, 40... aż do 159 oznaczają liczbę ocen wyrażonych przez mieszkańców w danej kategorii. Spośród kategorii największym problemem dla badanych okazało się zanieczyszczenie środowiska (159 osób uważa, że jest bardzo źle w tym zakresie). Wśród propozycji zgłaszanych w pytaniach otwartych respondenci wskazują na kontrole, które powinny być przeprowadzane w okresie zimowym w zakresie paliwa spalanego w gospodarstwach indywidualnych, monitorowanie dzikich wysypisk śmieci w lasach oraz zanieczyszczanie rzek. Dużym problemem jest dla nas również zły stan dróg (125) oraz słaby dostęp do opieki zdrowotnej (najważniejszy i ważny problem 164 osoby).

Ważnym obszarem będącym problemem dla Powiatu jest również rynek pracy (najważniejszy i ważny problem dla 197 osób), brak ofert dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (szkolnictwo specjalne) – 146.

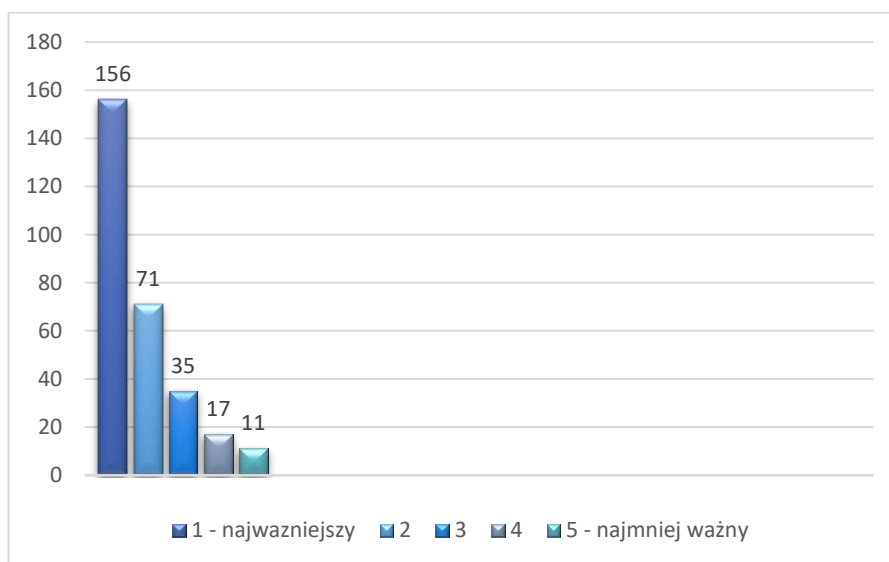
Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że wielu mieszkańców widzi szansę dla Naszego Powiatu w rozwoju turystyki. Przemawiają za tym liczne atuty, którymi dysponuje powiat: położenie na Jurze, liczne pomniki przyrody, cenne obiekty dziedzictwa kulturowego – zabytki wpisane do rejestru zabytków, interesujące trasy piesze i rowerowe. Jednak również ten obszar w ocenie badanych wymaga interwencji ze względu na słabo rozwiniętą bazę turystyczną i rekreacyjno-wypoczynkową. (163 osoby, że jest to najważniejszy i ważny problem).

W pytaniu 5 respondenci zostali poproszeni o wskazanie kolejności działań, które ich zdaniem powinny być podjęte.

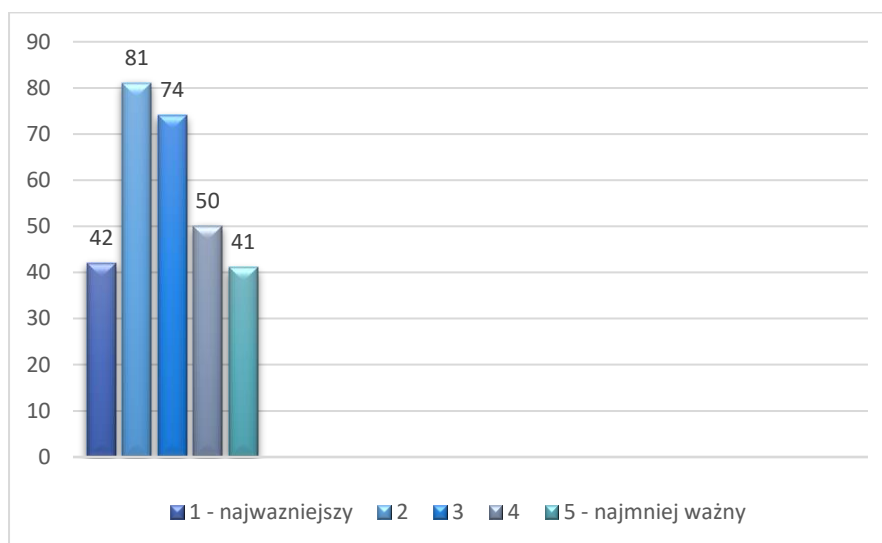
Pytanie Nr 5. Które zdaniem Pani/Pana działania powinny być realizowane w pierwszej kolejności?

Ankietowani uważają, najważniejszym jest remont dróg (156 odpowiedzi), budowa infrastruktury przy drogach (parkingi, chodniki, oświetlenie, zatoki) za najważniejszą została uznana przez 147 respondentów oraz poprawa estetyki powiatu (113 odpowiedzi). Rozkład odpowiedzi na to pytanie przedstawiają rysunki 41-

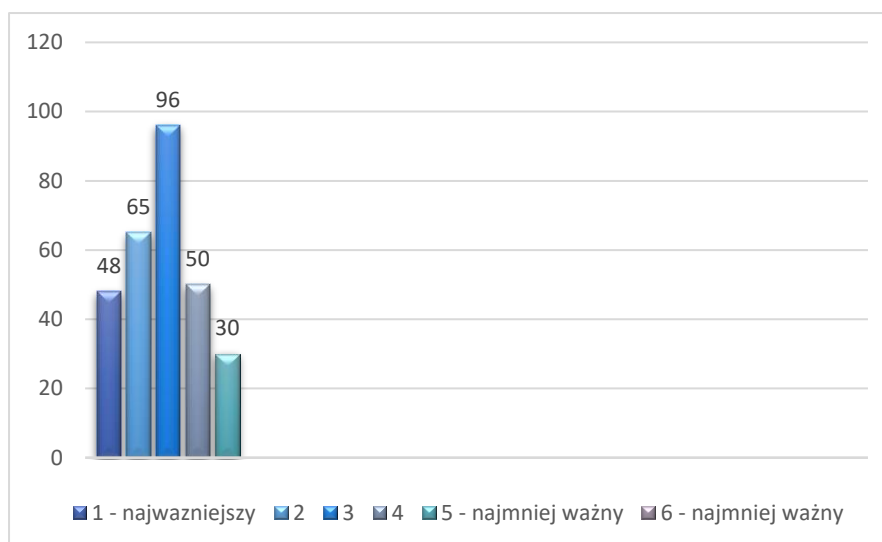
Rysunek 50. Remonty i budowa dróg

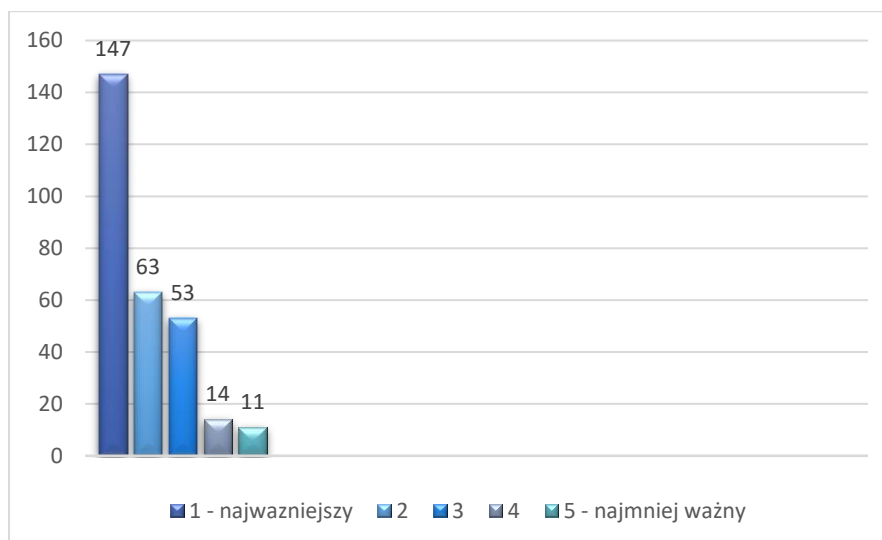
Rysunek 51. Nakłady inwestycyjne na rozwój szkół ponadpodstawowych

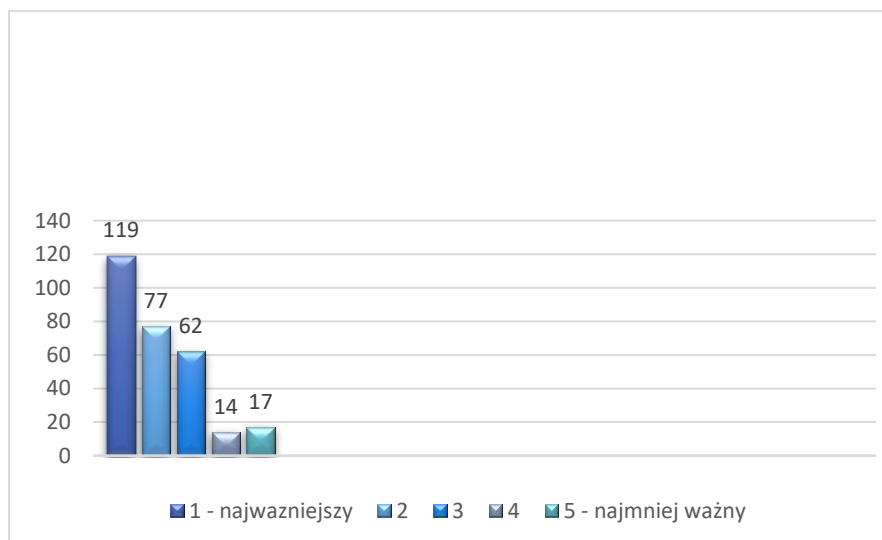
Rysunek 52. Nakłady inwestycyjne na rozwój szkolnictwa specjalnego

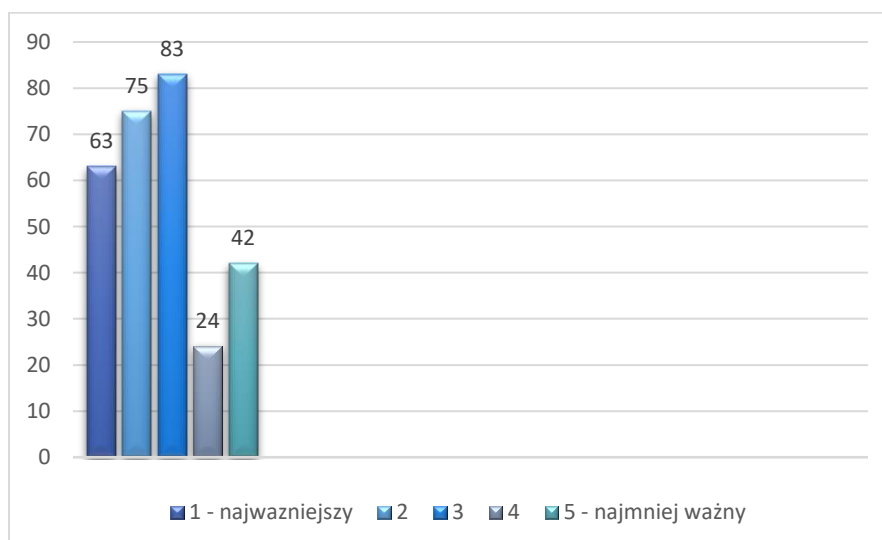
Rysunek 53. Budowa infrastruktury przy drogach (parkingi, chodniki, oświetlenie, zatoki itp.)

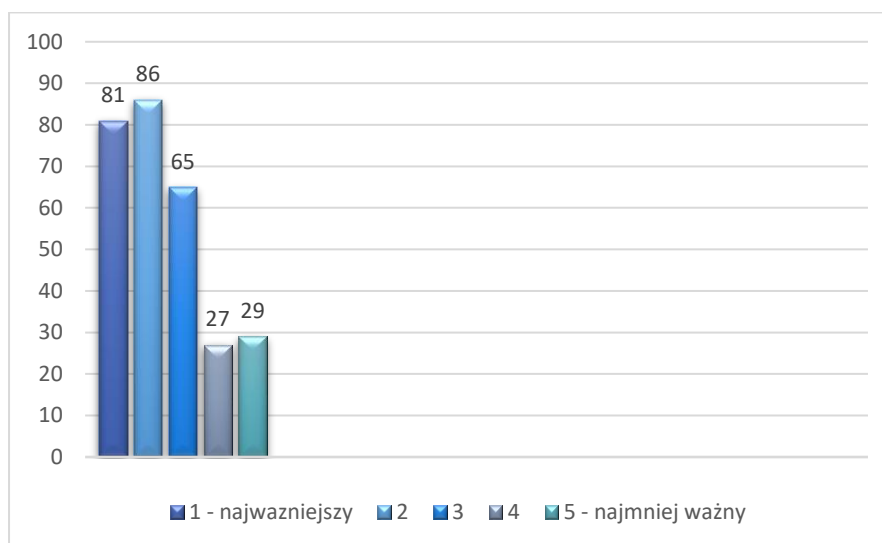
Rysunek 54. Wspieranie lokalnych przedsiębiorców i pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych

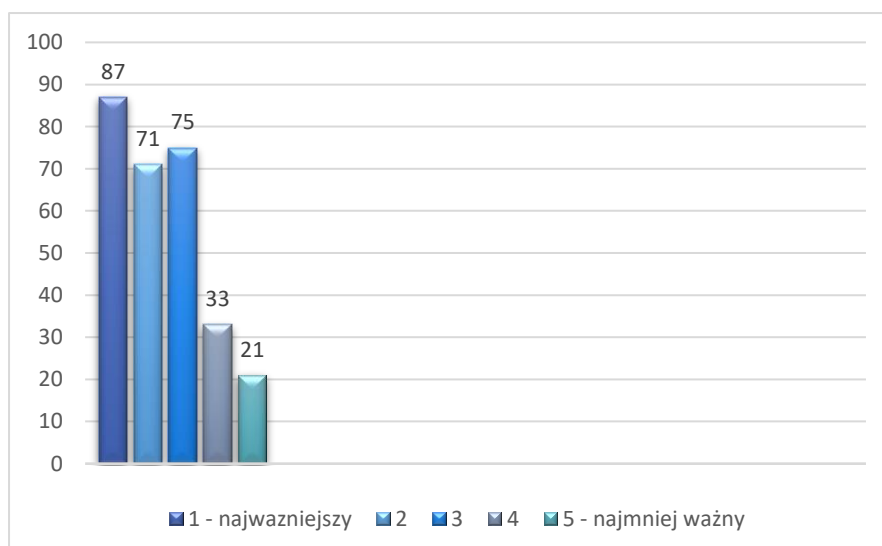
Rysunek 55. Wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych

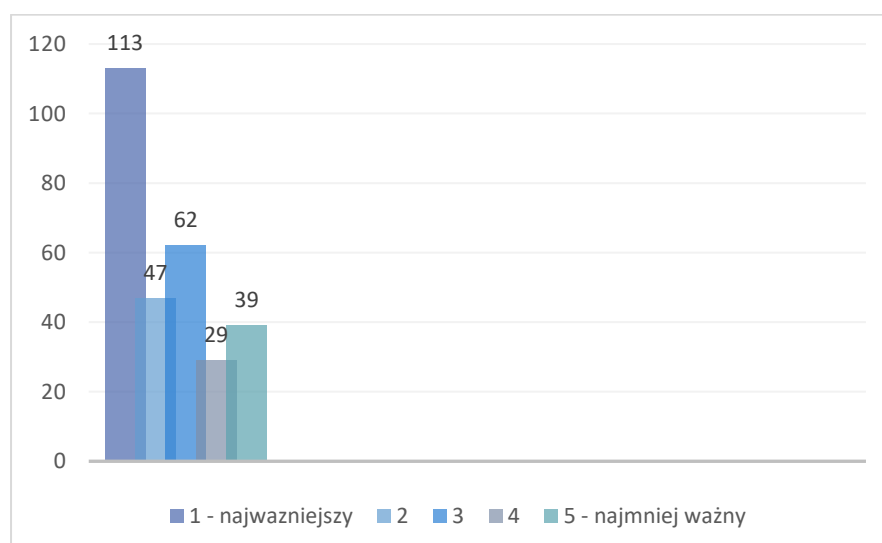
Rysunek 56. Nakłady na inwestycje sprzyjające rozwojowi turystyki

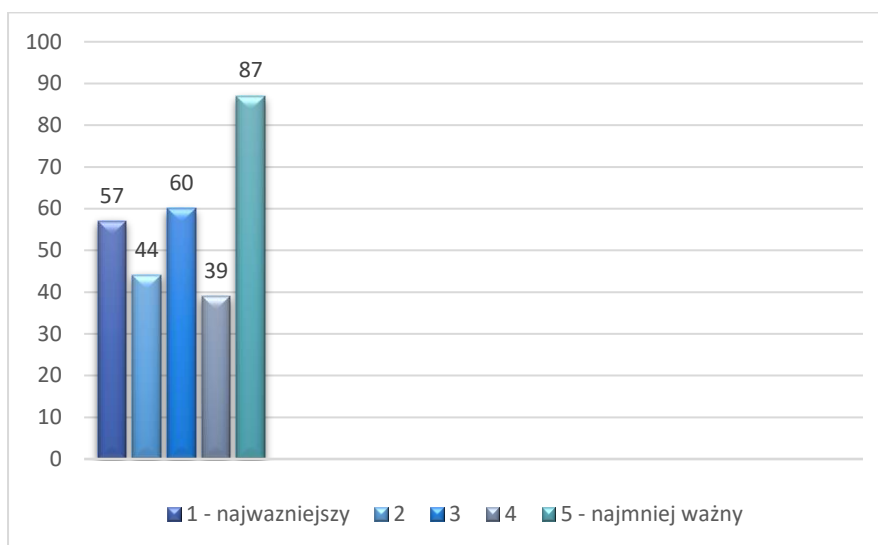
Rysunek 57. Budowa i modernizacja budynków służby zdrowia

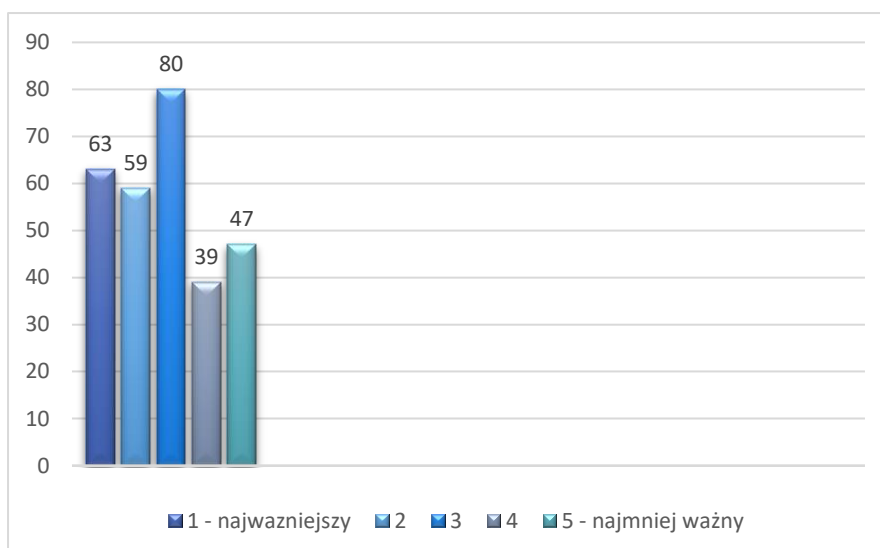
Rysunek 58. Poprawa estetyki powiatu

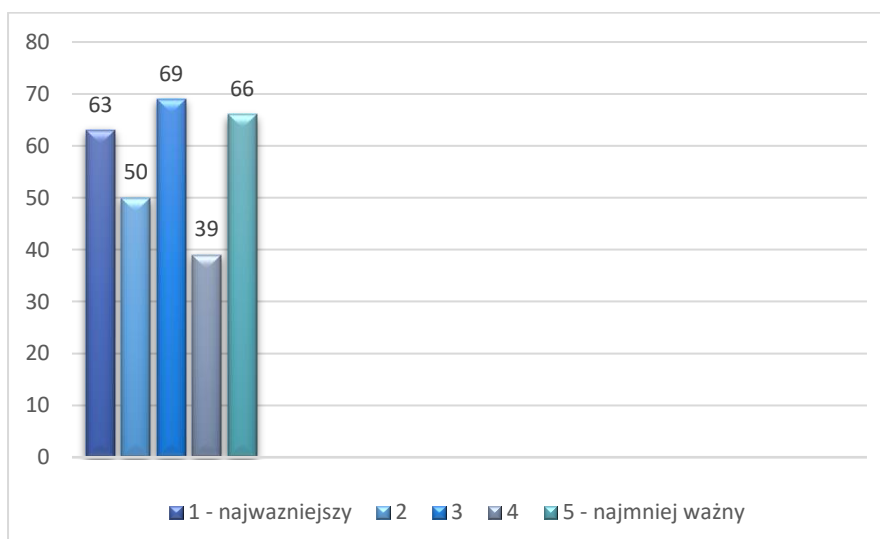
Rysunek 59. Współpraca z miastami partnerskimi

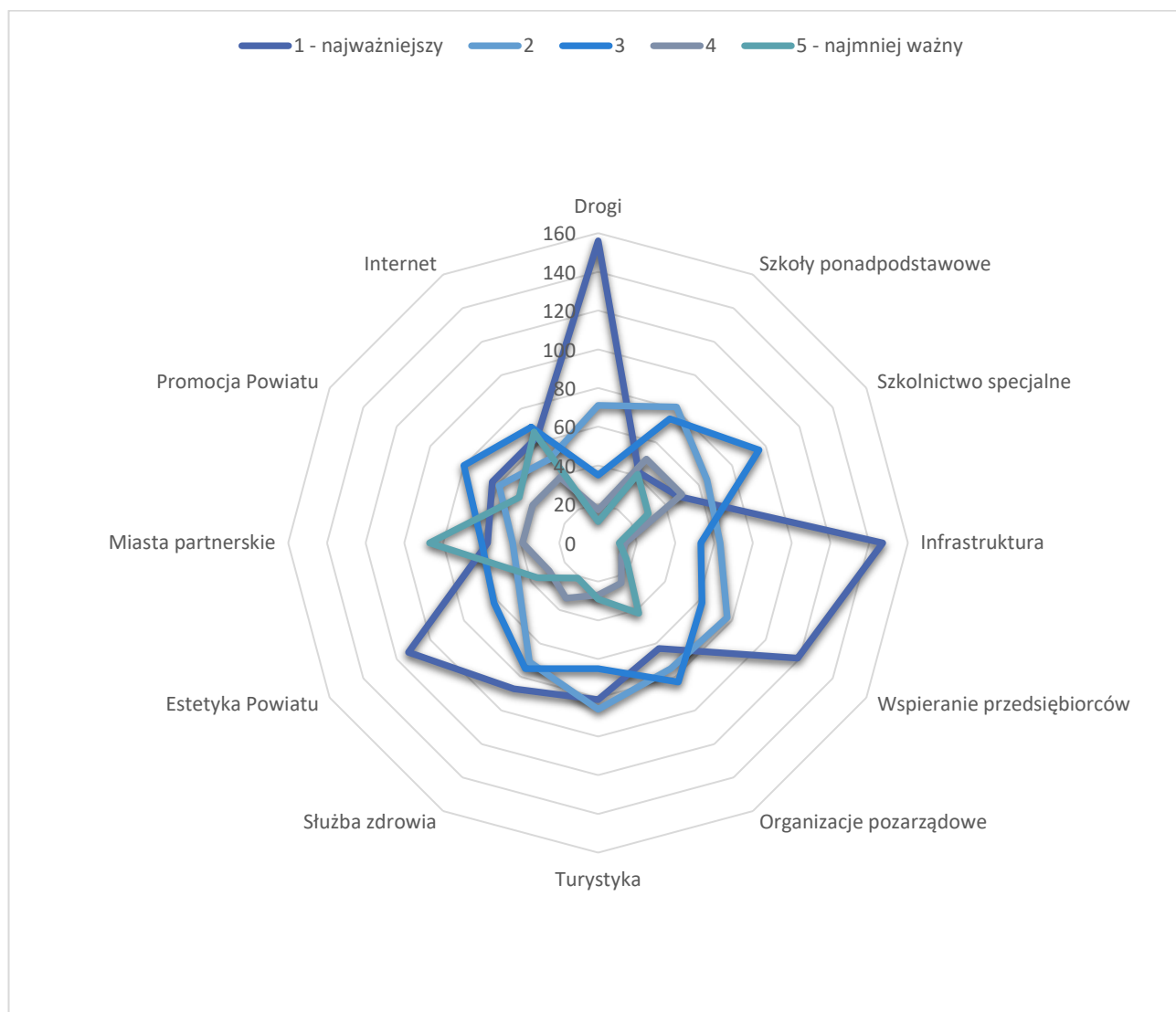
Rysunek 60. Wsparcie działań artystycznych, kulturalnych, promocja Powiatu

Rysunek 61. Dostęp do internetu szerokopasmowego

Rysunek 62. Zbiorcze zestawienie zadań, które powinny być realizowane w pierwszej kolejności

Wykres radarowy przedstawia linie, która odzwierciedla skalę oceny od 1 do 5 (1 - najważniejszy, 5 - najmniej ważny) poszczególnych kategorii. Liczby 0, 20, 40... aż do 104 oznaczają liczbę ocen wyrażonych przez mieszkańców w danej kategorii. Spośród wszystkich przedstawionych kategorii zadania, które powinny być realizowane w pierwszej kolejności to według ankietowanych remonty i budowa dróg (156 osób). Kolejnym zadaniem który wskazali ankietowani to budowa infrastruktury przy drogach (parkingi, chodniki, oświetlenie, zatoki itp. – 147 osób). Wspieranie lokalnych przedsiębiorców i pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych (119), poprawa estetyki powiatu (113), to również stosunkowo wysoko ocenione zadania.

Pytanie Nr 6. Jakie inne Pani/Pana zdaniem działanie powinno być realizowane w pierwszej kolejności?

W tym pytaniu respondenci zostali poproszeni o zaproponowanie zadania, które jego/jej zdaniem uznać należy za priorytetowe do realizacji na obszarze objętym badaniem. Pytanie miało charakter pytania otwartego, w którym proszono respondenta o podanie proponowanego zadania wraz z krótkim jego opisem oraz wskazaniem miejsca jego realizacji. Celem tego pytania była możliwość szerszego zaangażowania mieszkańców Powiatu Myszkowskiego w proces uspołeczniania i wspólnego budowania Strategii Rozwoju. Pytanie to miało również na celu zweryfikowanie potrzeb oraz oczekiwań respondentów w zakresie przyszłości powiatu, a także nakreślenie ważnych kierunków rozwojowych z poziomu operacyjnego. Wszystkie odpowiedzi zostały poddane analizie oraz pogrupowane.

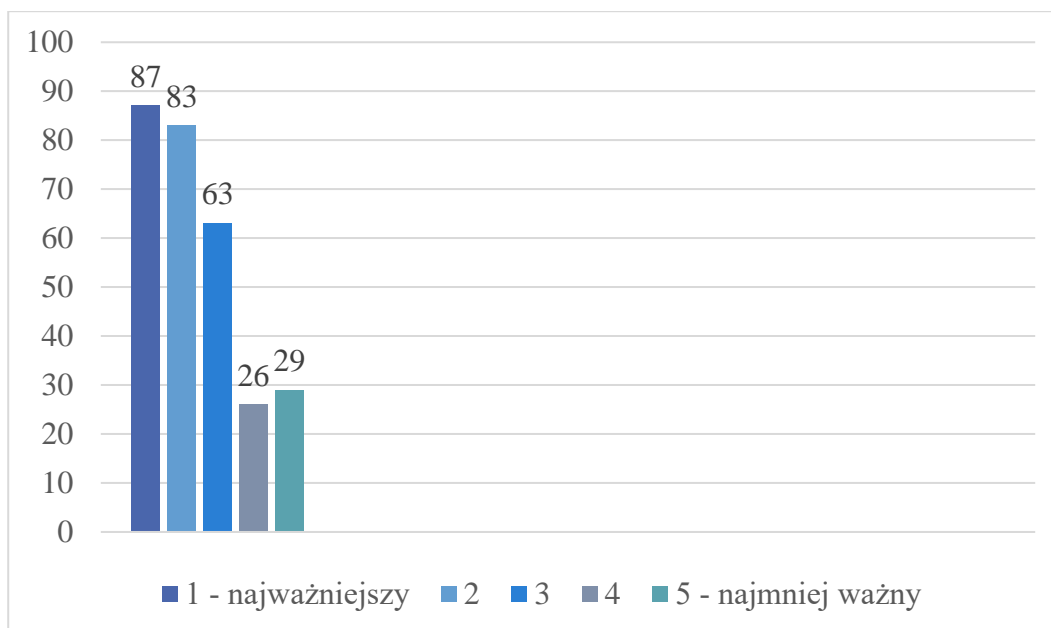
W odpowiedziach na to pytanie bardzo często powtarzały się odpowiedzi takie same jak w pytaniu poprzednim. Ankietowani, uważają że:

- remonty dróg, wiaduktu w Myszkowie to jedno z działań, które powinno być realizowane w pierwszej kolejności (92),
- drugim ważnym dla ankietowanych zadaniem jest zanieczyszczenie środowiska, jakość powietrza, zaniedbane tereny, śmieci w miejscach publicznych (101),
- jak również infrastruktura przy drogach – chodniki, brak oświetlenia, budowa ścieżek pieszo – rowerowych (62),
- ważne jest również wspieranie lokalnych przedsiębiorców (44),
- poprawa estetyki miasta (98),
- więcej miejsc do spędzania czasu na świeżym powietrzu (82).

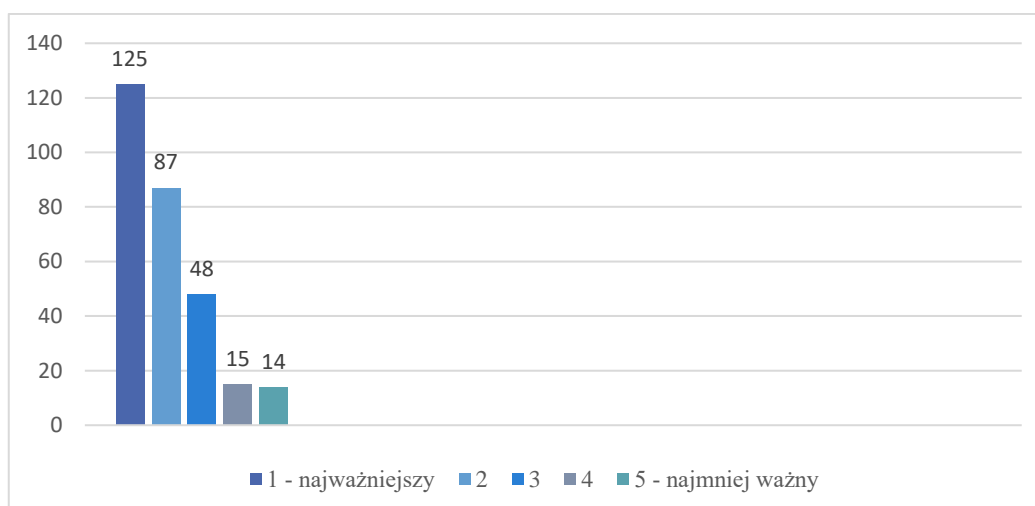
Pytanie Nr 7. Jakie kierunki rozwoju z wymienionych poniżej są według Pani/Pana najważniejsze?

Spójność kierunków rozwoju powiatu z realiami zewnętrznymi i oczekiwaniami mieszkańców jest istotnym elementem każdego dokumentu o charakterze planistycznym. W pytaniu 7 respondenci zostali poproszeni o wskazanie najistotniejszych ich zdaniem kierunków rozwoju powiatu wpływających na jakość życia mieszkańców.

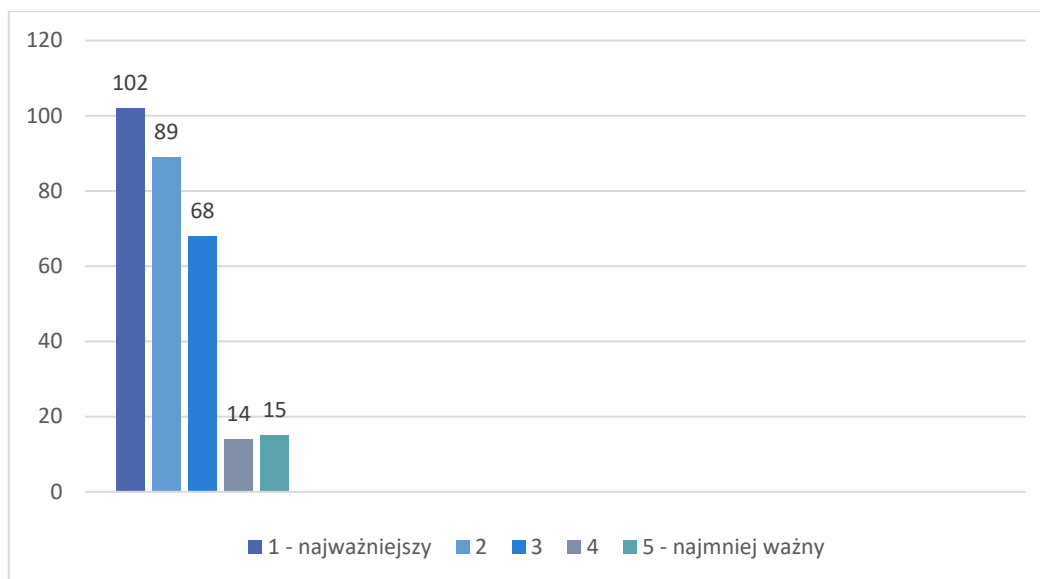
Rysunek 63. Wsparcie działalności związanej z samozatrudnieniem (zakładaniem firm, agroturystyka) - programy dotacji na otwarcie działalności gospodarczej, w tym wdrażanie innowacji (wsparcie informacyjno – doradcze)

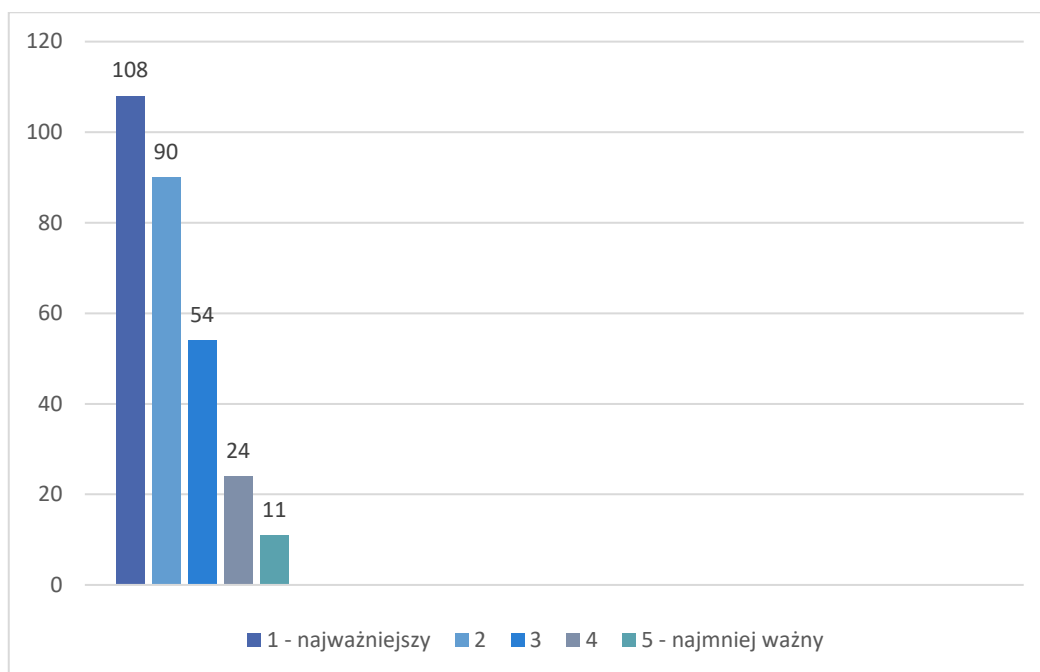
Rysunek 64. Wsparcie firm działających lokalnie w celu organizowania nowych miejsc pracy

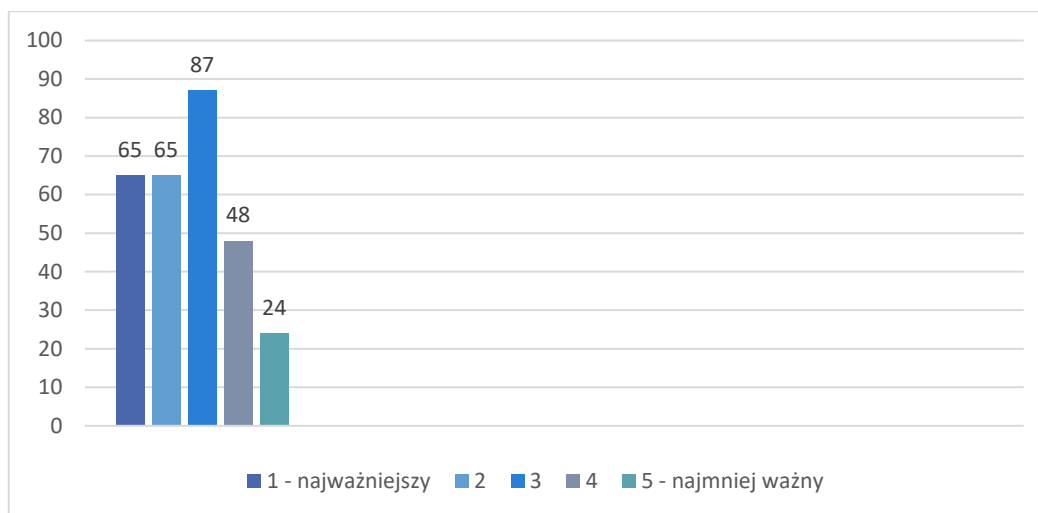
Rysunek 65. Zwiększenie konkurencyjności i atrakcyjności inwestycyjnej powiatu poprzez wspieranie procesów wydzielania, uzbrojenia i zagospodarowania terenów inwestycyjnych na potrzeby rozwoju działalności produkcyjnej

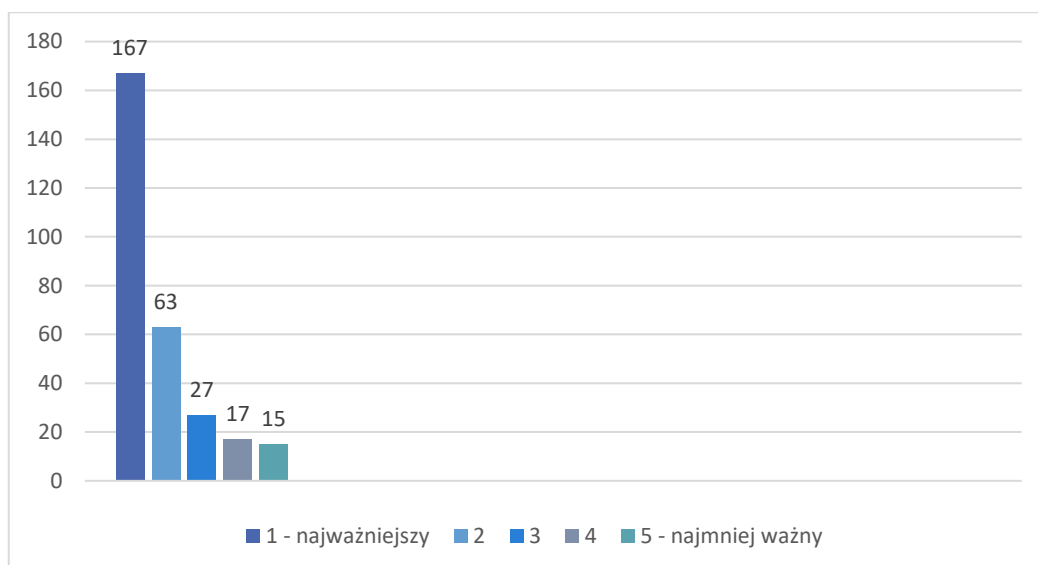
Rysunek 66. Rewitalizacja terenów i obiektów przeznaczonych na cele gospodarcze i społeczne (np. przemysłowych i poprzemysłowych, zdegradowanej przestrzeni publicznej, zmiana funkcji budynków)

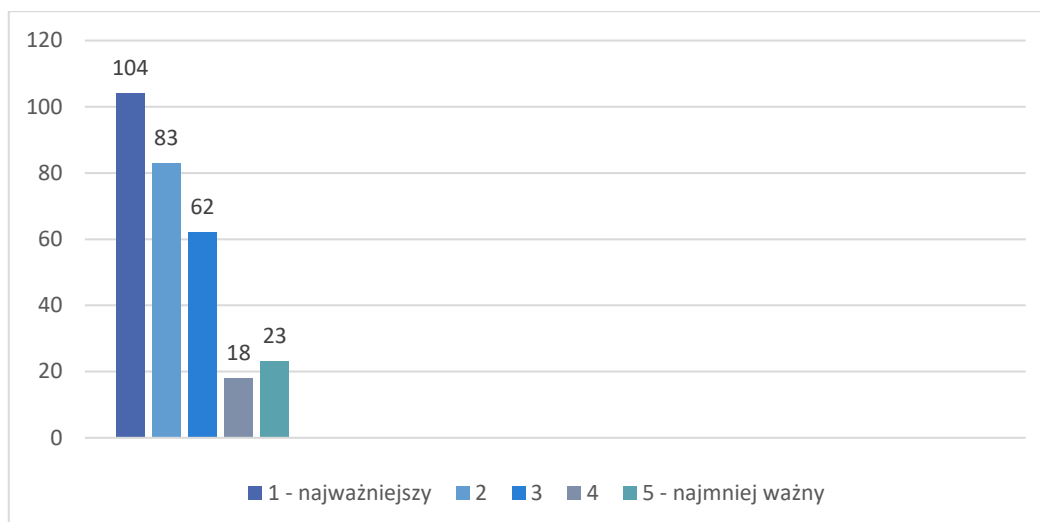
Rysunek 67. Poprawa zagospodarowania przestrzeni rolnej i leśnej poprzez scalanie gruntów i system zalesień

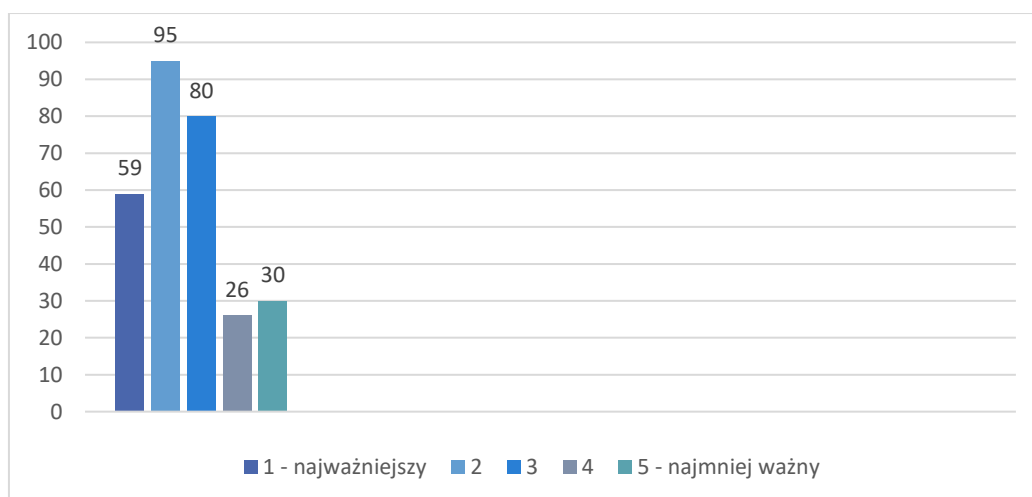
Rysunek 68. Zwiększenie efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii i gospodarki niskoemisyjnej w infrastrukturze publicznej np., poprzez termomodernizację, montaż odnawialnych źródeł energii

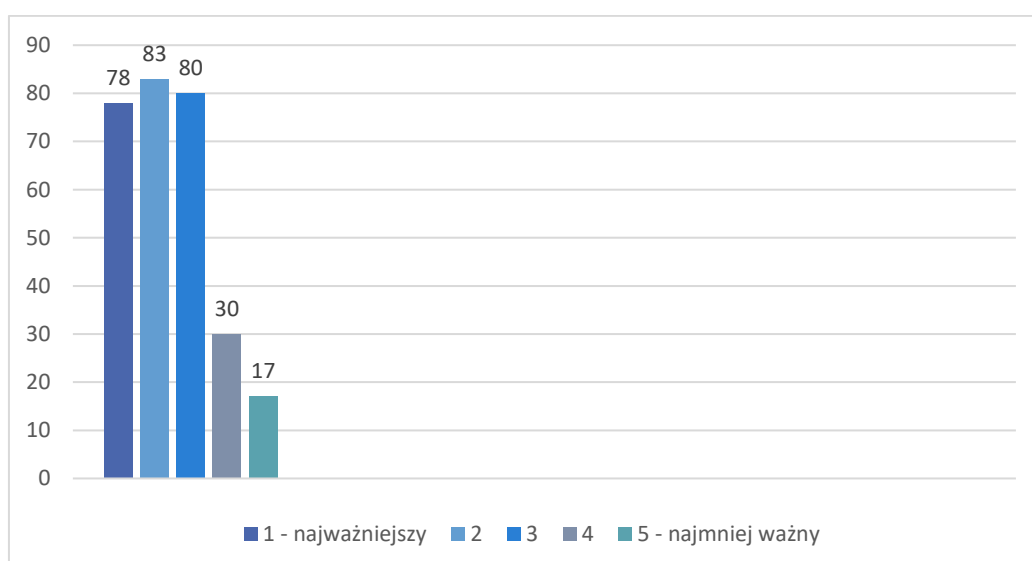
Rysunek 69. Poprawa jakości połączeń komunikacyjnych w powiecie

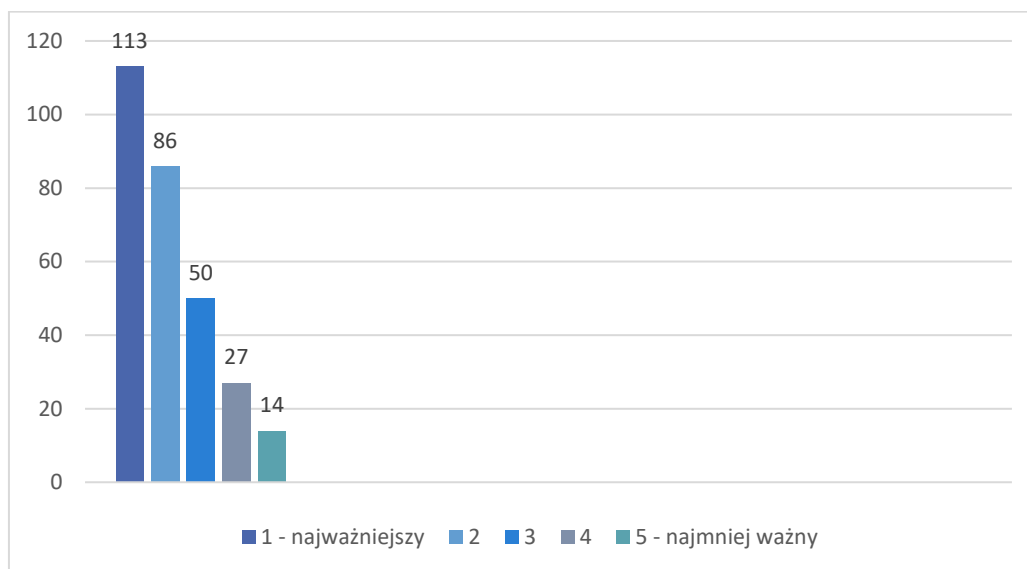
Rysunek 70. Działania wspierające jakość edukacji ponadpodstawowej, zwłaszcza szkolnictwa zawodowego

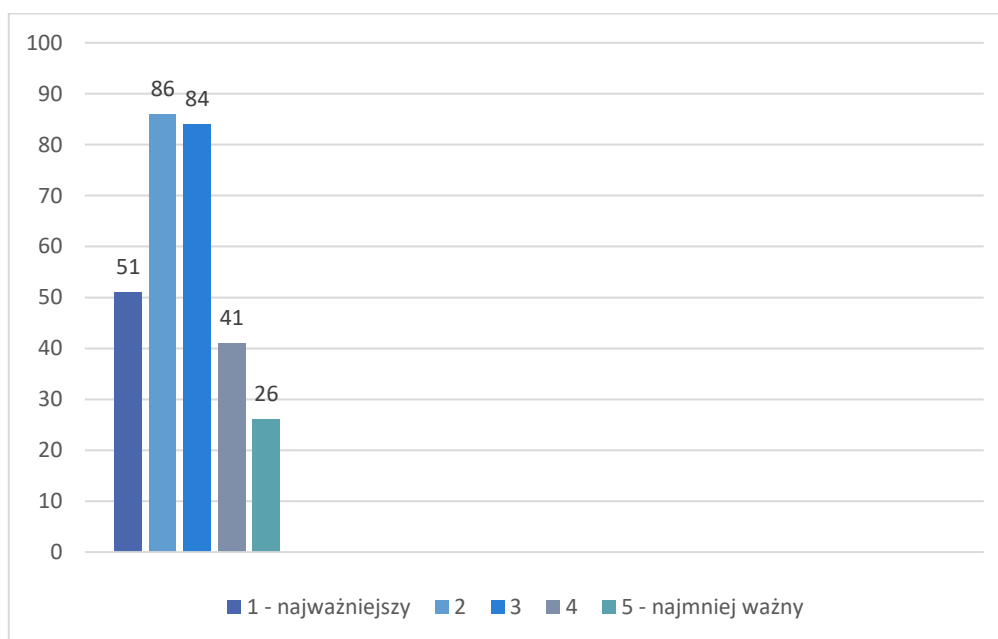
Rysunek 71. Zwiększenie oferty usług społecznych dla osób starszych, niepełnosprawnych oraz z zaburzeniami psychicznymi jak również ich opiekunów

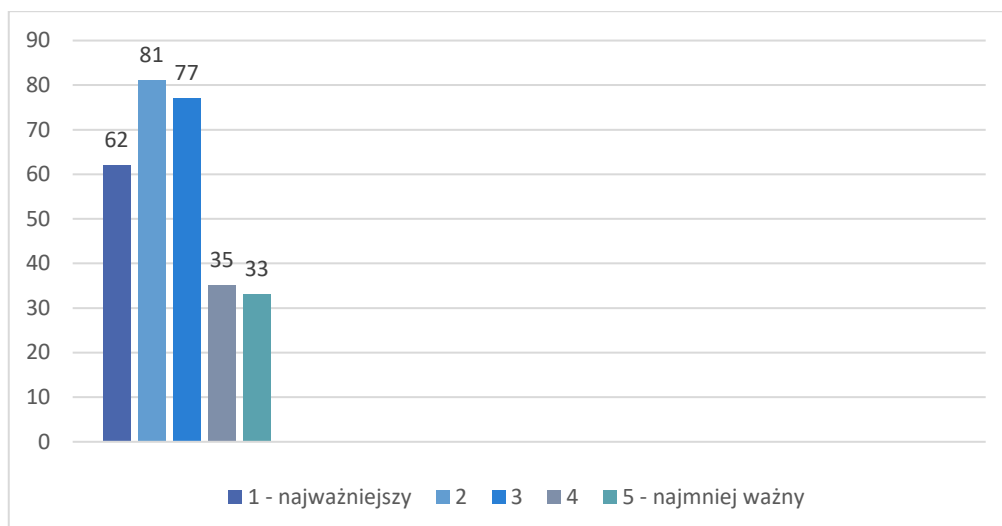
Rysunek 72. Poprawa jakości bazy lokalowej, wyposażenia placówek ochrony zdrowia, jakości i dostępności usług medycznych

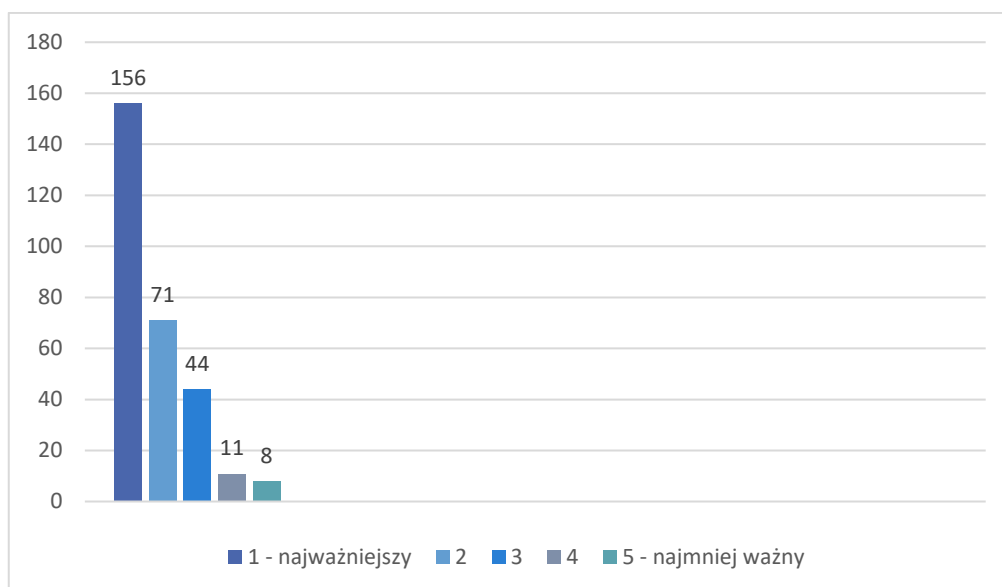
Rysunek 73. Wspieranie procesu zrzeszania się drobnych przedsiębiorców oraz budowanie lokalnego kapitału społecznego w powiecie

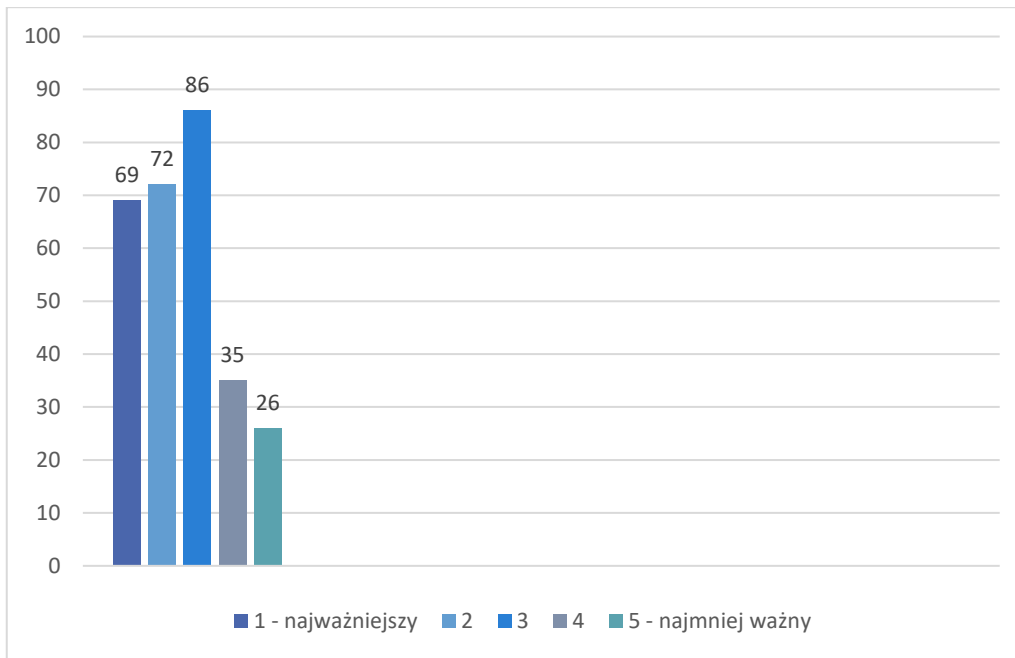
Rysunek 74. Wspieranie oferty turystycznej powiatu oraz opracowanie programu rozwoju turystyki

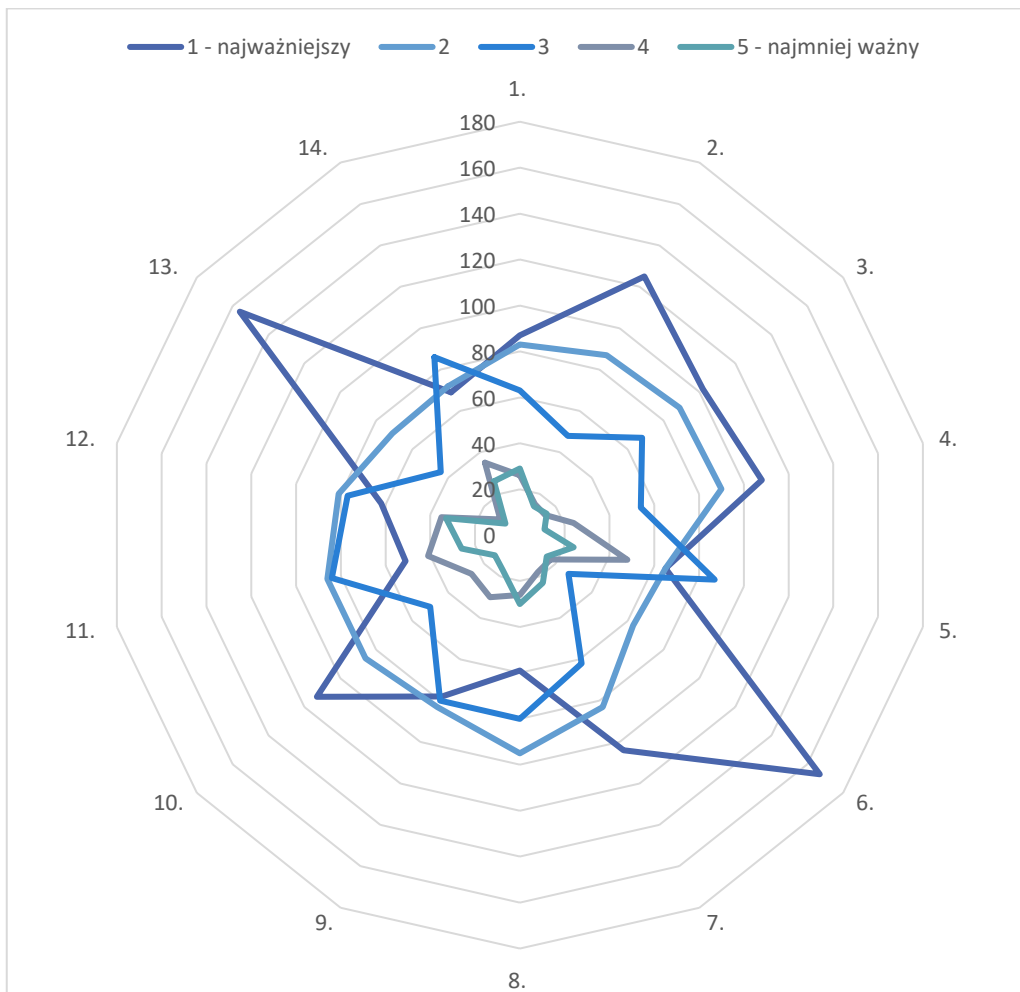
Rysunek 75. Poprawa stanu infrastruktury drogowej: chodniki, pobocza, ścieżki rowerowe - poprawa bezpieczeństwa

Rysunek 76. Budowa urządzeń zapobiegającym skutkom klęsk żywiołowych

Rysunek 77. Zbiorcze zestawienie zbiorcze odpowiedzi na temat najważniejszych kierunków rozwoju *

Uwaga* Ze względu na rozbudowaną treść kierunki rozwoju zostały ponumerowane 1-14, (np. nr 6 to: Zwiększenie efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii i gospodarki niskoemisyjnej w infrastrukturze publicznej np. poprzez termomodernizację, montaż odnawialnych źródeł energii).

1. Wsparcie działalności związanej z samozatrudnieniem (zakładaniem firm, agroturystyka) – programy dotacji na otwarcie działalności gospodarczej, w tym wdrożenie innowacji (wsparcie informacyjno – doradcze).
2. Wsparcie firm działających lokalnie w celu organizowania nowych miejsc pracy.
3. Zwiększenie konkurencyjności i atrakcyjności inwestycyjnej powiatu poprzez wspieranie procesów wydzielania i zagospodarowania terenów inwestycyjnych na potrzeby rozwoju działalności produkcyjnej.
4. Rewitalizacja terenów i obiektów przeznaczonych na cele gospodarcze i społeczne (np. przemysłowych i poprzemysłowych, zdegradowanej przestrzeni publicznej, zmiana funkcji budynków).
5. Poprawa zagospodarowania przestrzeni rolnej i leśnej poprzez scalanie gruntów i system zalesień.
6. Zwiększenie efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii i gospodarki niskoemisyjnej w infrastrukturze publicznej np. poprzez termomodernizację, montaż odnawialnych źródeł energii.
7. Poprawa jakości połączeń komunikacyjnych w powiecie.
8. Działania wspierające jakość edukacji ponadpodstawowej, zwłaszcza szkolnictwa zawodowego.
9. Zwiększenie oferty usług społecznych dla osób starszych, niepełnosprawnych oraz z zaburzeniami psychicznymi jak również ich opiekunów.
10. Poprawa jakości bazy lokalowej, wyposażenia placówek ochrony zdrowia, jakości i dostępności usług medycznych.
11. Wspieranie procesu zrzeszania się drobnych przedsiębiorców oraz budowanie lokalnego kapitału społecznego w powiecie.
12. Wspieranie oferty turystycznej powiatu oraz opracowanie programu rozwoju turystyki.
13. Poprawa stanu infrastruktury drogowej: chodniki, pobocza, ścieżki rowerowe – poprawa bezpieczeństwa.
14. Budowa urządzeń zapobiegającym skutkom klęsk żywiołowych,

Jednym z **najważniejszych** kierunków rozwoju ankietowani wskazali: zwiększenie efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii i gospodarki niskoemisyjnej w infrastrukturze publicznej np. poprzez termomodernizację, montaż odnawialnych źródeł

energii – aż 111 osób uważa, że to podstawowy kierunek rozwoju. Również wysoko została oceniona: poprawa stanu infrastruktury drogowej – chodniki, pobocza, ścieżki rowerowe, poprawa bezpieczeństwa (104).

Jako **ważne** mieszkańcy uważają: działania wspierające jakość edukacji ponadpodstawowej, zwłaszcza szkolnictwa zawodowego (63), natomiast 59 osób uważa, że ważne jest zwiększenie konkurencyjności i atrakcyjności inwestycyjnej powiatu poprzez wspieranie procesów wydzielania, uzbrojenia i zagospodarowania terenów inwestycyjnych na potrzeby rozwoju działalności produkcyjnej.

Pytanie Nr 8. Jakie inne kierunki rozwoju niewymienione poniżej są według Pani/Pana ważne?

Pytanie Nr 8 miało charakter pytania otwartego. Zastosowanie tego typu pytań jest formą badania jakościowego, pomimo, iż pytania te są elementem badania ilościowego (ankiety). Pytanie otwarte umożliwia swobodną odpowiedź, co pozwala lepiej zrozumieć badane zjawisko. Odpowiedzi na pytania zostały uporządkowane i skategoryzowane na następujące kierunki rozwoju: :

- źródła energii odnawialnej (80),
- rolnictwo ekologiczne (34),
- ustalenie wspólnej strategii rozwoju miasta i powiatu uwzględniające potrzeby mieszkańca (56),
- promocja sportu i zdrowego stylu życia (102),
- infrastruktura sportowo-turystyczna, boiska wielofunkcyjne (45),
- komunikacja elektryczna (37),
- żłobek miejski (48),
- zwiększenie ofert, usług dla osób starszych, niepełnosprawnych (35),
- aquapark (10),
- dostępność szkoleń i kursów (14).

2.3.2. Wyniki ankiety skierowanej do radnych Rady Powiatu w Myszkowie oraz radnych gmin wchodzących w skład Naszego Powiatu.

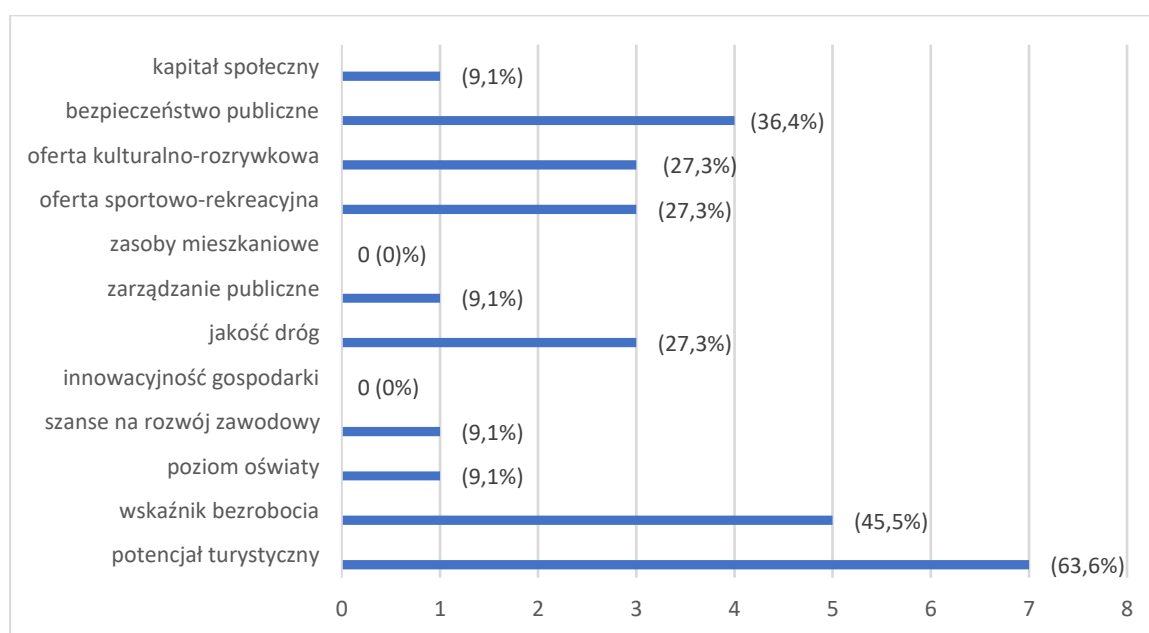
Celem ankiety dla radnych była chęć włączenia przedstawicieli lokalnej społeczności w budowę Strategii Rozwoju Powiatu. Pytania były sformułowane aby analiza odpowiedzi i ocena możliwości rozwoju Powiatu Myszkowskiego umożliwiła zastosowanie analizy

SWOT³³. Metoda ta pozwala określić mocne i słabe strony powiatu wobec szans i zagrożeń stwarzanych przez otoczenie. Przeprowadzając analizę SWOT porządkujemy czynniki mające wpływ na rozwój danej jednostki samorządu terytorialnego (JST).

W badaniu wzięło udział 12 radnych Rady Powiatu oraz 20 radnych gmin znajdujących się w granicach administracyjnych Naszego Powiatu, którzy przystąpili do udziału w badaniu w okresie od grudnia 2020 do lutego 2021.

W celu zapewnienia pełnej anonimowości udzielanych odpowiedzi zrezygnowano z metryczki koncentrując uwagę na propozycjach przedstawicieli organów stanowiących.

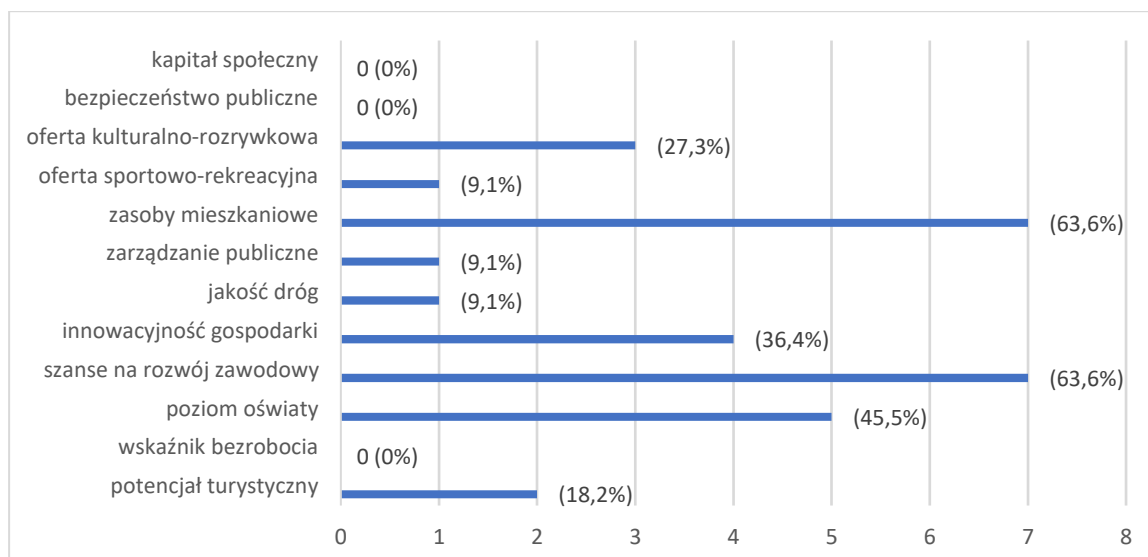
Pytanie Nr 1. Jakie są wg Pana/i silne strony Powiatu Myszkowskiego?

Największa grupa odpowiedzi dotyczyła potencjału turystycznego (63,6% badanych). Na drugim miejscu ankietowani uznali, że wskaźnik bezrobocia jest na dobrym poziomie (45,5%). Wysoko ocenione zostało również bezpieczeństwo publiczne (36,4%), a oferta kulturalno-rozrywkowa, sportowo-rekreacyjna i jakość dróg zostały pozytywnie ocenione na poziomie 27,3%.

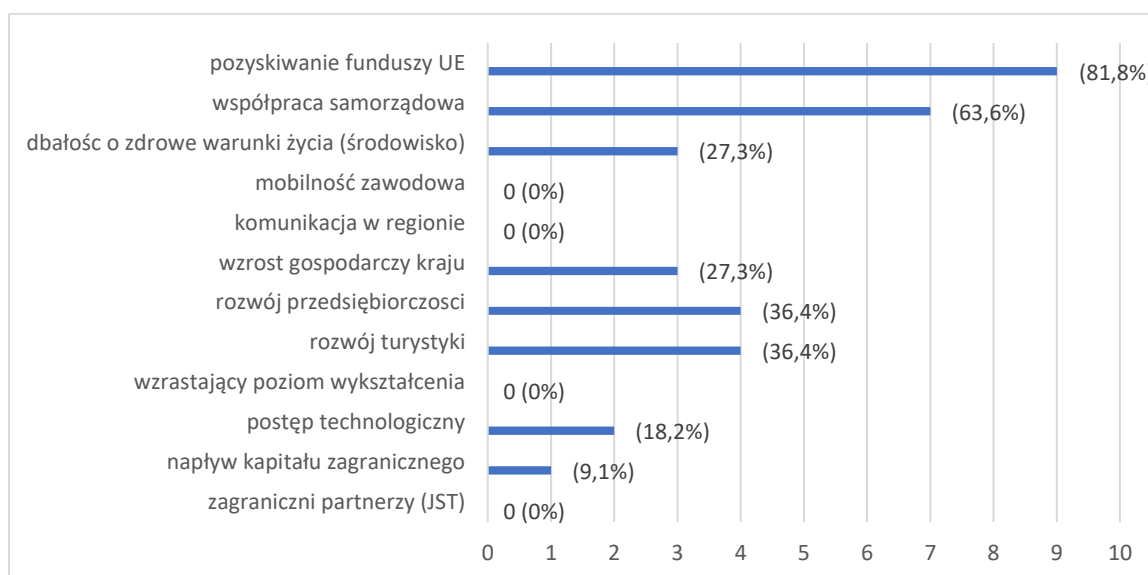
Pytanie Nr 2. Jakie są wg Pana/i słabe strony Powiatu Myszkowskiego?

³³ A.Tylińska, Analiza SWOT instrumentem w badaniu rozwoju, WSiP, Warszawa 2005

Według ankietowanych najsłabszymi stronami Powiatu Myszkowskiego są: zasoby mieszkaniowe oraz szanse na rozwój zawodowy – po 63,6%. Poziom oświaty przedstawia się na poziomie 45,5%.

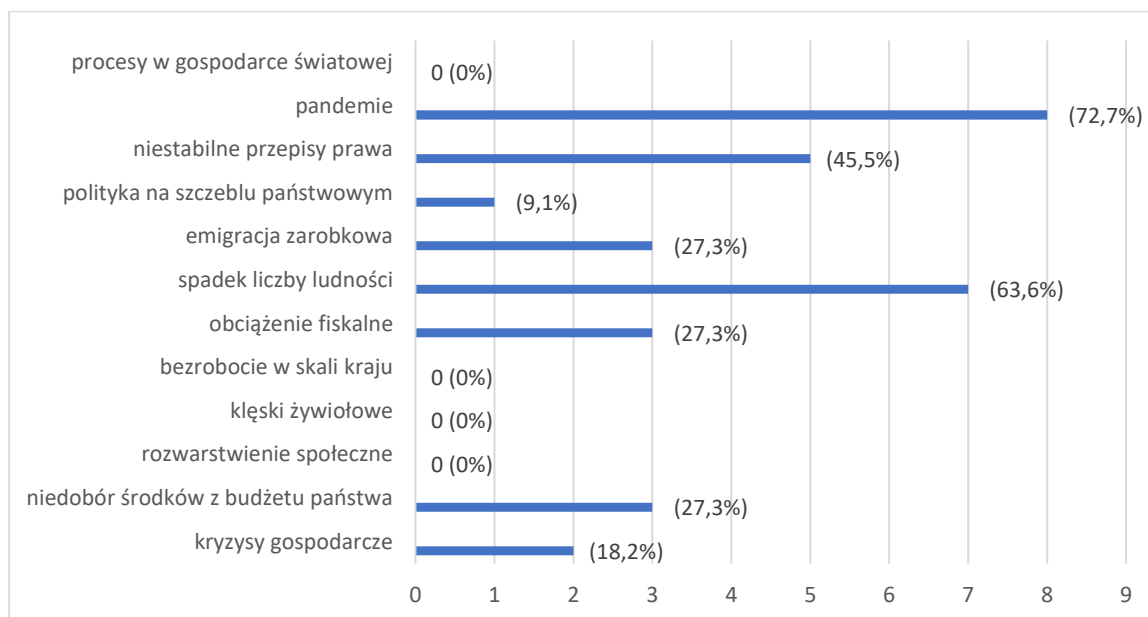
Pytanie Nr 3. Jakie są wg Pana/i zewnętrzne szanse rozwojowe dla Powiatu Myszkowskiego?

Największe szanse na rozwój Powiatu Myszkowskiego według ankietowanych to pozyskiwanie funduszy z Unii Europejskiej, bo aż 81,8%, również wysokim wskaźnikiem przedstawia się współpraca samorządowa 63,6%.

Ankietowani nie widzą szans rozwojowych w mobilności zawodowej, komunikacji w regionie, wzrastającym poziomie wykształcenia czy współpracy z zagranicznymi partnerami. Wskaźniki te wynoszą 0%.

Pytanie Nr 4. Jakie są wg Pana/i zewnętrzne zagrożenia dla Powiatu Myszkowskiego?

W zawiązku z pandemią w naszym kraju to właśnie ten wskaźnik ankietowani podali jako największe zagrożenie dla powiatu Myszkowskiego – 72,7%, niewiele mniejszym zagrożeniem jest spadek liczby ludności – 63,6% .

Ankietowani nie widzą zagrożenia w bezrobociu w skali kraju, klęskach żywiołowych, rozwarstwieniu społecznemu oraz procesach w gospodarce światowej.

Pytania od 5 do 14 miały charakter otwarty. Odpowiedź polegała na napisaniu krótkiej odpowiedzi. Odpowiedzi poddano analizie i kategoryzacji.

Pytanie Nr 5. Jakie działania w **obszarze RYNKU PRACY** powinny Pana/i zdaniem zostać zrealizowane w latach 2021-2030, aby przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego Powiatu i wzrostu poziomu życia mieszkańców.

Odpowiedzi zgrupowano w kategorie:

- Intensyfikacja działań Urzędu Pracy w poszukiwaniu miejsc pracy dla bezrobotnych oraz uczenie w szkołach średnich konkretnych zawodów i organizowanie praktyk w firmach,
- Zabieganie o jak największą ilość inwestorów,
- Inwestycje, dla naszych przedsiębiorców, stworzenie dla nich maksymalnych możliwości,
- Stwarzanie możliwości samozatrudnienia w lepszych wariantach,
- Tworzenie nowych miejsc pracy poprzez subsydiowane zatrudnienie, tworzenie klas zawodowych według realnych potrzeb przedsiębiorców,
- Dbanie o zapewnienie możliwości przekwalifikowania dla bezrobotnych nie posiadających poszukiwanych na rynku umiejętności,

- Zwiększenie roli terenów i strefy ekonomicznej do tworzenia nowych i nowoczesnych miejsc pracy. Działania te przyczynią się do zatrzymania młodych wykształcanych mieszkańców do pozostania na terenie Powiatu/ Gminy,

Pytanie Nr 6. Jakie działania w **obszarze ROZWOJU GOSPODARCZEGO** powinny Pana/i zdaniem zostać zrealizowane w latach 2021-2030, aby przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego Powiatu i wzrostu poziomu życia mieszkańców.

Do tego pytania zostały udzielone następujące odpowiedzi:

- Zmniejszenie nadmiaru urzędników w administracji jednostek samorządowych,
- Budowa ciągów komunikacyjnych,
- Nowe miejsca pracy,
- Tworzenie stref aktywności,
- Zwiększenie dostępności komunikacyjnej terenów przemysłowych,
- Działania zmierzające do budowy kanalizacji sanitarnej i wszystkiego co jest związane z uzbrojeniem terenów tak mieszkalnych jak i przemysłowych.

Pytanie Nr 7. Jakie działania w **obszarze KULTURA, SPORT I REKREACJA** powinny Pana/i zdaniem zostać zrealizowane w latach 2021-2030, aby przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego Powiatu i wzrostu poziomu życia mieszkańców.

- Więcej ścieżek rowerowych np. w ulicy Słowackiego w Myszkowie,
- Praca tylko i wyłącznie z młodzieżą od pierwszej klasy podstawowej, praca, umiejętność wyszukiwanie talentów przez nauczycieli w stopniu podstawowym. Najważniejsze ICH ZAANGAŻOWANIE !!!!
- Powszechność miejsc aktywnego odpoczynku,
- Dofinansowanie klubów oraz przedsięwzięć sportowych realizowanych przez podmioty społeczne,
- Wydaje się potrzebne upowszechnienie zajęć rekreacyjnych wśród mieszkańców,
- Modernizacja stadionu w Myszkowie, zapewnienie każdej szkole boisk i sali gimnastycznej.
- Stworzenie prawdziwej biblioteki miejsko - powiatowej w samodzielnej siedzibie z dobrym zapleczem.

Pytanie Nr 8. Jakie działania w **obszarze EDUKACJI** powinny Pana/i zdaniem zostać zrealizowane w latach 2021-2030, aby przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego Powiatu i wzrostu poziomu życia mieszkańców.

- Wprowadzać do szkół atrakcyjne kierunki i poprawić dojazd młodzieży do szkół w celu zachęcenia do wyboru szkół na terenie Naszego Powiatu,
- Obserwacje trendów zawodowych i otwieranie nowych kierunków kształcenia,
- Zakazać KORKÓW!!!! Praca musi być na lekcji, i segregacja !!!! Jeśli się nie nadaje to do szkoły zasadniczej!!!!
- Zmiany sposobu zarządzania oświatą i lepszy panel kształcenia w oparciu o nowe możliwości technologiczne,
- Klasy zawodowe według potrzeb przedsiębiorców, analiza ilości przyszłych absolwentów szkół podstawowych do bazy edukacyjnej powiatu z uwzględnieniem kosztów utrzymania szkół,
- Uelastycznienie oferty edukacyjnej. Konieczny jest bieżący kontakt z pracodawcami i dostosowania kierunków kształcenia zgodnie z ich potrzebami. Bieżący i trwały kontakt z pracodawcami,
- Podjęcie działań organizacyjnych takich aby LO w Myszkowie zapewniło bardzo wysoki poziom nauczania i było konkurencyjne dla szkół tego typu w Zawierciu i Częstochowie.

Pytanie Nr 9. Jakie działania w **obszarze OPIEKI SPOŁECZNEJ** powinny Pana/i zdaniem zostać zrealizowane w latach 2021-2030, aby przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego Powiatu i wzrostu poziomu życia mieszkańców.

- Zintensyfikowanie działań przez odpowiednie instytucje powołane do tego celu i ich kontrola,
- Realizacja inwestycji domów opieki dziennej,
- Opieka społeczna nie jest zadaniem własnym powiatu- pytanie nieodpowiednie,
- Opieka społeczna powinna w większym stopniu realizować potrzeby biednych dzieci, bliski kontakt pracowników OS z rodzinami,
- Wspieranie rodzin zastępczych,
- Dokonać rozbudowy wspomagania wczesno-szkolnego, aby ograniczyć max, późniejsze wykluczenie społeczne mieszkańców z deficytem fizycznym czy intelektualnym. W tym celu należy rozwijać potencjał i możliwości pracy Poradni Powiatowej i zasobów SP ZOZ w Myszkowie.

Pytanie Nr 10. Jakie działania w **obszarze EKOLOGII** powinny Pana/i zdaniem zostać zrealizowane w latach 2021-2030, aby przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego Powiatu i wzrostu poziomu życia mieszkańców.

- Większe zainteresowanie Wydziału Ochrony Środowiska zanieczyszczaniem wód rzek i basenów oraz nakładanie kar dla osób odprowadzających ścieki do rzek,
- Budowa farm fotowoltaicznych, zagospodarowanie odpadów,
- Fotowoltaika,
- Dopłaty do odnawialnych źródeł energii i zachęty finansowe do ich wdrażania,
- Pomoc mieszkańcom w tworzeniu instalacji fotowoltaicznych,
- Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w energii zużywanej przez podmioty publiczne oraz mieszkańców,
- Kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców ze szczególnym naciskiem na uczące się dzieci. Doprowadzenie w końcu do budowy spalarni śmieci na terenie Myszkowa.

Pytanie Nr 11. Jakie działania w **obszarze ROZWOJU TURYSTYKI** powinny Pana/i zdaniem zostać zrealizowane w latach 2021-2030, aby przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego Powiatu i wzrostu poziomu życia mieszkańców.

- Dbanie o miejsca historyczne i ich promocja,
- Budowa sieci ścieżek pieszo-rowerowych,
- Dbanie o **NAJWAŻNIEJSZE ZABYTKI w POWIECIE**,
- Kampania społeczna na rzecz atrakcyjności regionu,
- Pomoc małym przedsiębiorcom w promocji oraz rozwoju gospodarstw agroturystycznych,
- Sukcesywna budowa kolejnych ścieżek rowerowych,
- Systematyczna w ramach możliwości poprawa dróg i budowa ciągów pieszo-rowerowych. Propagowanie walorów Naszej Jury.

Pytanie Nr 12. Jakie działania w **obszarze WSPIERANIA RODZIN** powinny Pana/i zdaniem zostać zrealizowane w latach 2021-2030, aby przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego Powiatu i wzrostu poziomu życia mieszkańców.

- Wspieranie rodzin jest właściwe,
- Tym co nie pracują odebrać 500+,
- Oferta edukacyjno- sportowa oraz więcej ofert pracy z możliwością uzyskania dobrych zarobków,
- Obecne działania są wystarczające,
- Utworzenie szkoły specjalnej na terenie szkoły na Będuszu. Jest to bardzo potrzebna instytucja z uwagi na rosnącą grupę dzieci (i ich rodziców) potrzebujących tego rodzaju wsparcia,
- Rozbudowa instytucji i usług społecznych.

Pytanie Nr 13. Jakie działania w **obszarze INFRASTRUKTURY DROGOWEJ** powinny Pana/i zdaniem zostać zrealizowane w latach 2021-2030, aby przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego Powiatu i wzrostu poziomu życia mieszkańców.

- U zbiegu ul. Słowackiego i Koziegłowskiej w Myszkowie zamontowanie sygnalizacji świetlnej lub wykonanie ronda,
- Budowa obwodnicy Myszkowa,
- OBWODNICA DO ŻAREK PRZEZ MYSZKÓW, NIGDY DO ZAWIERCIA , od BĘDUSZA DO ŻAREK,!!!!
- Obwodnice miast,
- Remont drogi 793 w Myszkowie,
- Remont istniejącego wiaduktu w ciągu ulicy Kościuszki, budowa wiaduktu w miejscu przejazdu kolejowego na Nowej Wsi w Myszkowie, budowa ścieżek rowerowych,
- Docelowo w Myszkowie budowa drugiego wiaduktu nad torami.

Pytanie Nr 14. Jakie działania w **obszarze TRANSPORTU ZBIOROWEGO** powinny Pana/i zdaniem zostać zrealizowane w latach 2021-2030, aby przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego Powiatu i wzrostu poziomu życia mieszkańców.

- Dopasowanie rozkładów jazdy do potrzeb mieszkańców.
- Żadne!!!! proszę przeliczyć ile dokłada się do transportu „zbiorowego” nikt nie jeździ bo w każdym domu są przynajmniej trzy samochody!
- Akcje promujące transport zbiorowy z dużą ilością dopłat do biletów dla poszczególnych grup społecznych,
- Obecne działania są wystarczające,
- Dostosowanie siatki połączeń kolejowych do potrzeb mieszkańców Powiatu,
- Doskonalenie działań z istniejącym transportem zbiorowym.

2.3.3. Wyniki ankiety skierowanej do przedsiębiorców powiatu myszkowskiego

Jak wynika z analizy danych statystycznych³⁴ przedsiębiorstwa prywatne stanowią podstawowe miejsce pracy dla Polaków. W powiecie myszkowskim w roku 2019 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 7 426 podmiotów gospodarki narodowej. Dlatego z punktu

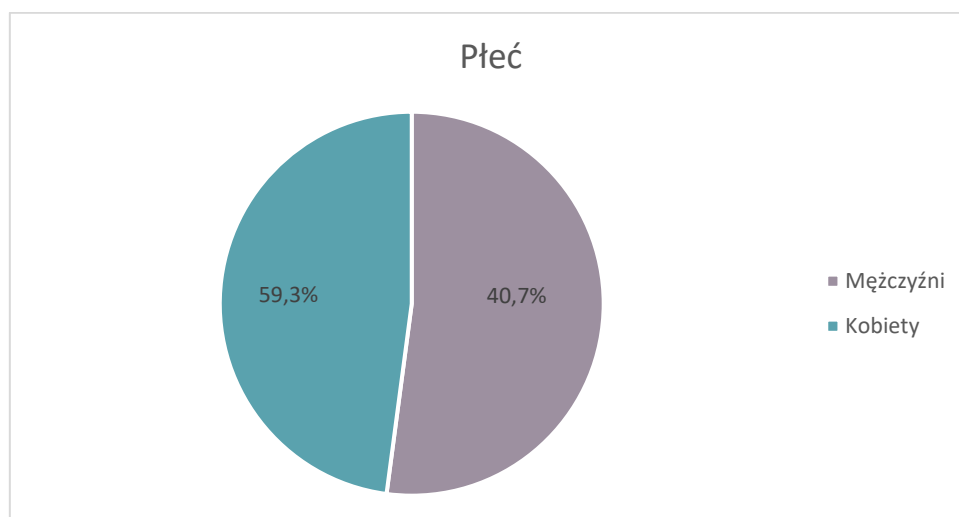
³⁴ <https://www.polskawliczbach.pl/slaskie>, dostęp 06.03.2021

widzenia Zarządu Powiatu opinie przedsiębiorców są niezwykle istotne w strategicznym planowaniu rozwoju Powiatu.

Celem przeprowadzenia ankiety wśród przedsiębiorców było poznanie opinii tej grupy respondentów na temat aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej, mocnych i słabych stron Powiatu, szans oraz zagrożeń związanych z jego rozwojem. Respondenci zostali poinformowani o tym, że ich opinie wyrażane anonimowo są niezwykle istotne z punktu widzenia realności i skuteczności przyjętych w opracowanej Strategii celów oraz zadań, określonych kierunków rozwoju.

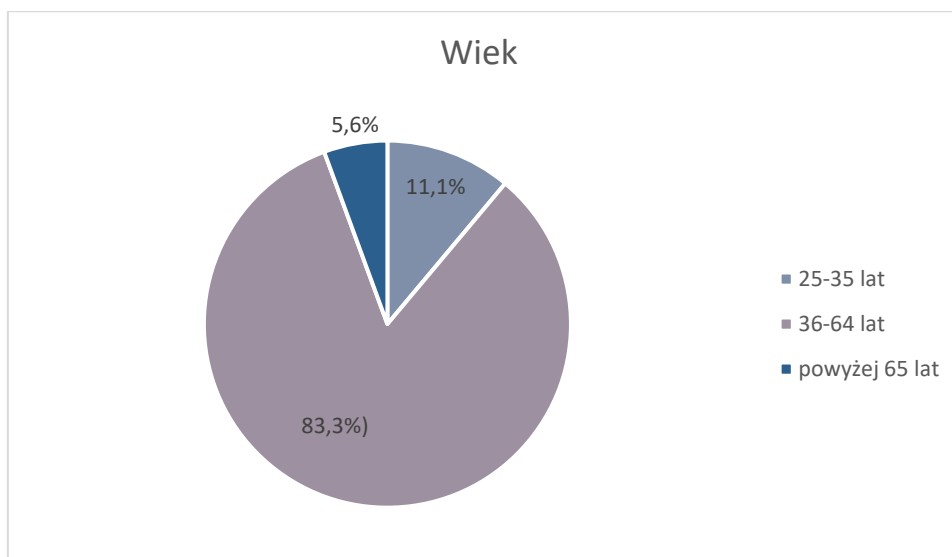
W badaniu wzięło udział 54 przedsiębiorców w tym kobiety stanowiły 59,3% (32 osoby), a mężczyźni 40,7% (22 osoby).

Rysunek 78. Udział respondentów w badaniu ze względu na płeć

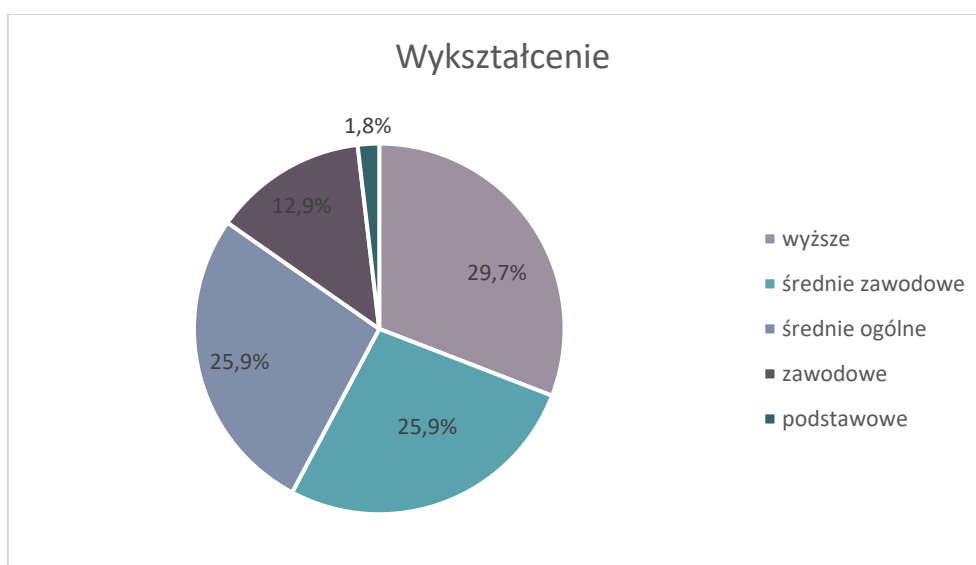
Wśród wypełnionych ankiet najczęściej należało do osób w wieku między 36, a 64 rokiem życia, co stanowiło 83,3% wszystkich odpowiedzi udzielonych w ankietach. Tylko 11,1% respondentów było w wieku 25-35 lat. Najmniej, bo 5,6% to wiek powyżej 65 roku życia. Najczęściej zatem w badaniu wzięli udział przedsiębiorcy aktywni zawodowo, którzy zgłaszali problemy i pomysły mające bezpośrednie przełożenie na działalność, którą prowadzą. Rozkład danych ze względu na wiek ilustruje Rysunek Nr 2.

Rysunek 79. Udział respondentów w badaniu ze względu na wiek

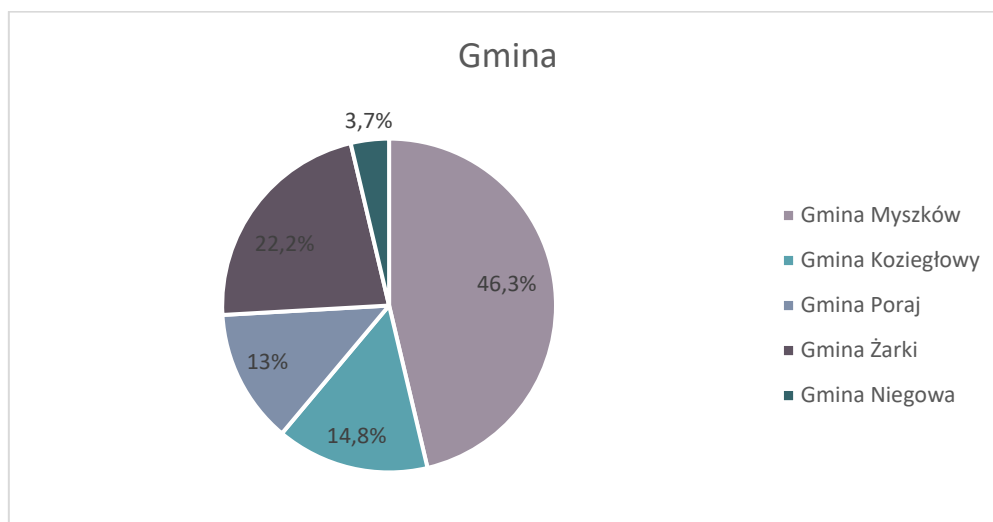
Analizując udział respondentów w badaniu ze względu na wykształcenie największy odsetek biorących udział w badaniu stanowili przedsiębiorcy legitymujący się wykształceniem średnim ogólnym i zawodowym (25,9% + 25,9% =51,8%), na drugim miejscu są respondenci posiadający wykształcenie wyższe (29,7%) i pozostałe zawodowe i podstawowe.

Rysunek 80. Udział respondentów w badaniu ze względu na wykształcenie

Jeżeli chodzi o liczbę osób z poszczególnych gmin biorących udział w badaniu, to największą grupę stanowiły osoby z Gminy Myszków (46,3%), najmniej natomiast z Gminy Niegowa (3,7%). Z Gminy Żarki w badaniu uczestniczyło 22,2% respondentów, Gminy Koziegłowy 14,8% oraz Gminy Poraj 13%. Rozkład danych przedstawia rysunek Nr 4.

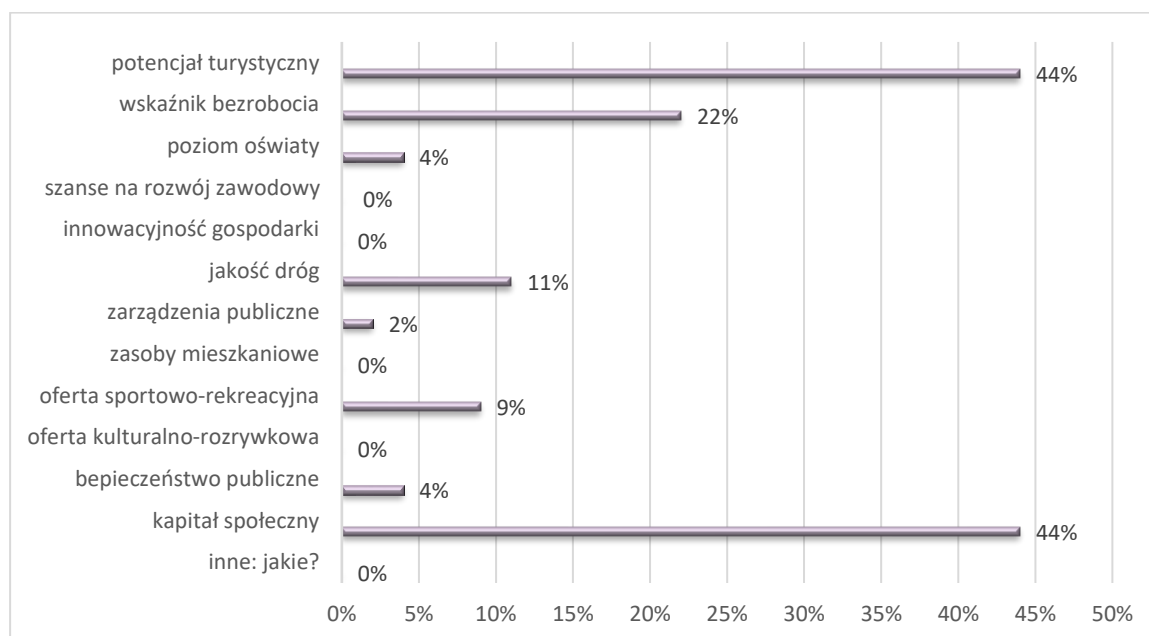
Rysunek 81. Udział respondentów w badaniu ze względu na miejsce zamieszkania

Ankietowani zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi na poniższe pytania ankiety, takiej samej jaka została skierowana do radnych. Część z nich miała charakter pytań zamkniętych zawierających warianty odpowiedzi, część miała charakter pytań otwartych.

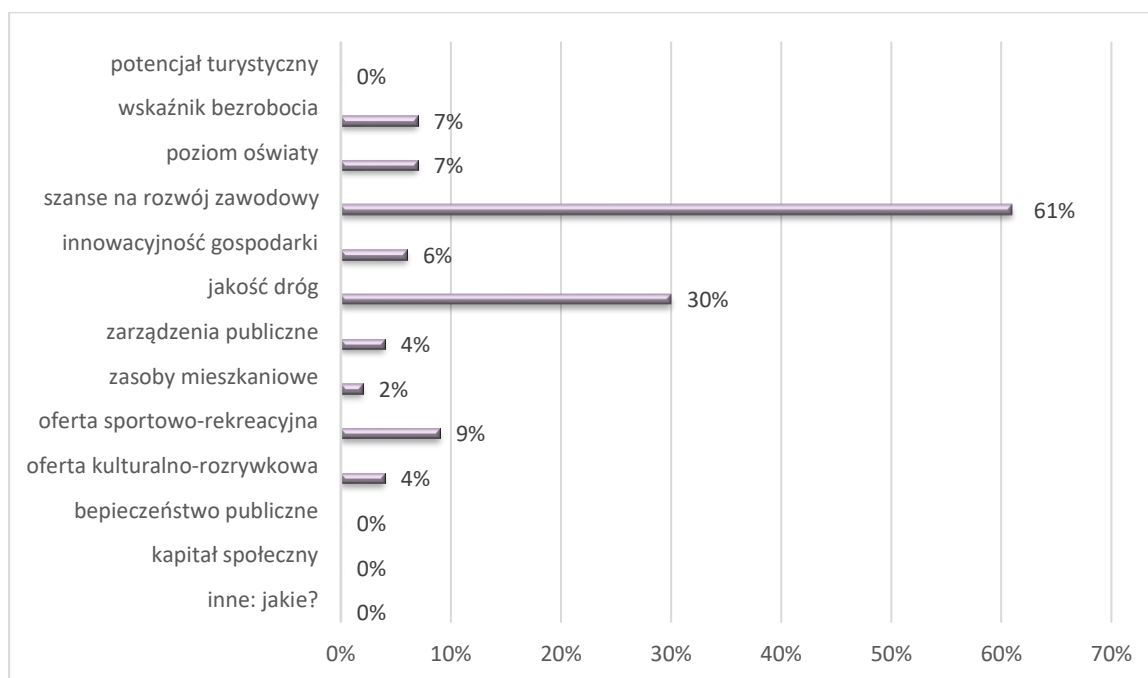
Analiza odpowiedzi na pytanie 1 wskazuje, że silne strony Powiatu zdaniem przedsiębiorców określa przede wszystkim: potencjał turystyczny i kapitał społeczny.

Pytanie Nr 1: Jakie są silne strony Powiatu Myszkowskiego?

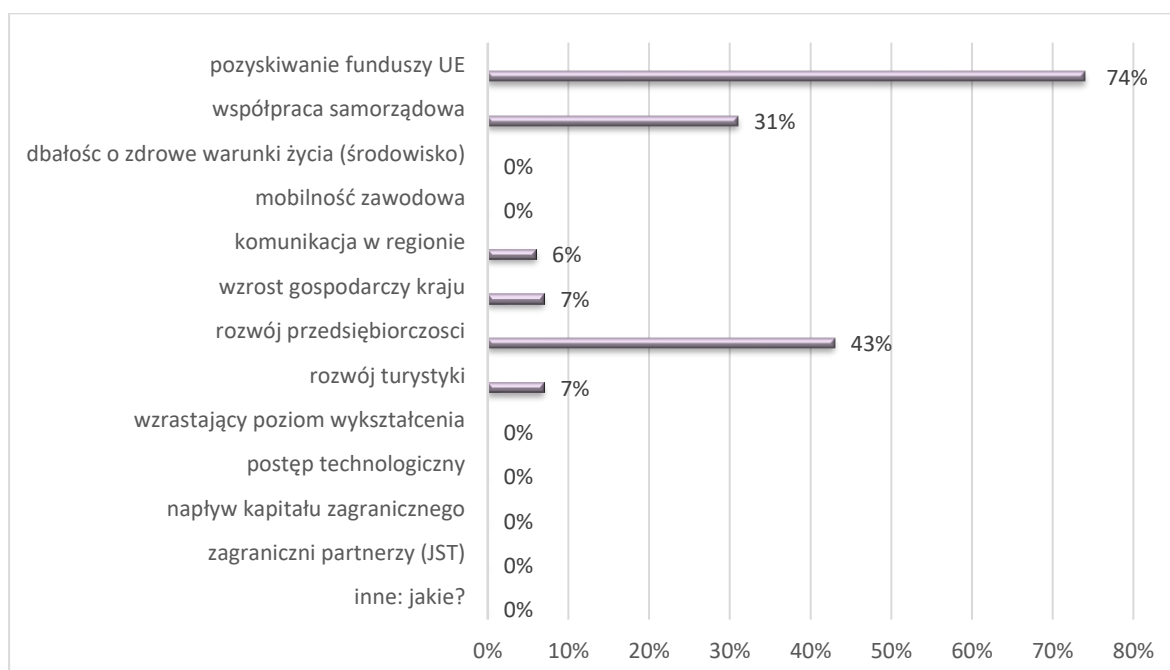
Zdaniem największej grupy respondentów szanse na rozwój zawodowy są najsłabszą stroną Powiatu. Tak uważa aż – 61% ankietowanych. Na drugim miejscu wskazano, że jest to jakość dróg (30% odpowiedzi).

Pytanie Nr 2: Jakie są wg Pana/i słabe strony Powiatu Myszkowskiego?

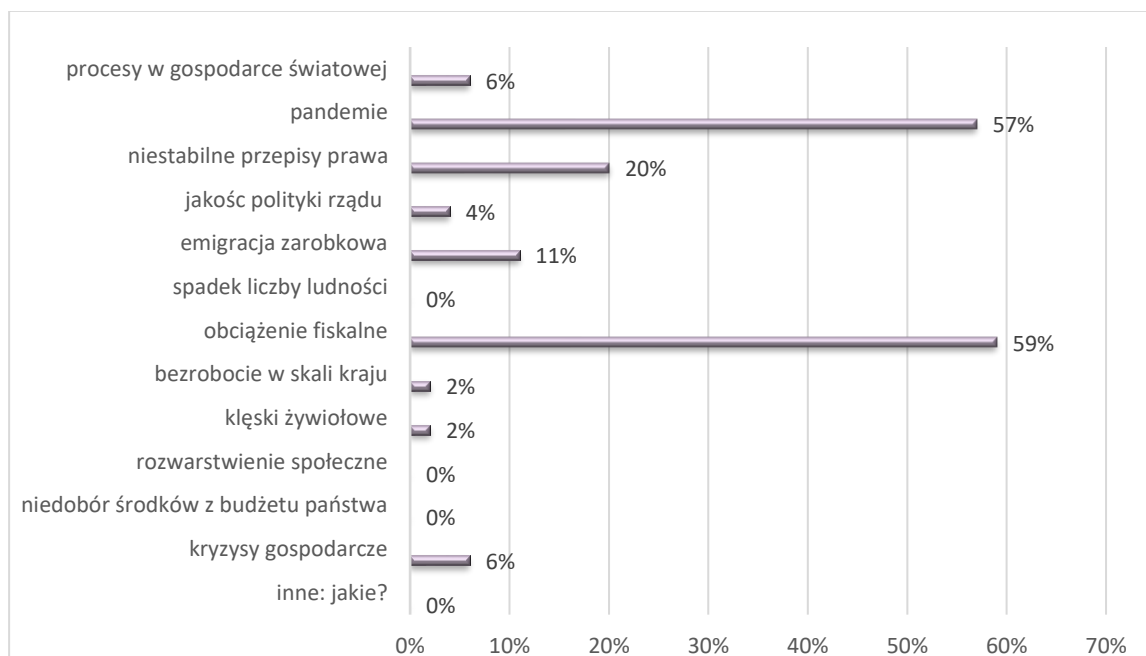
Wśród szans rozwojowych na pierwszym miejscu ankietowani wskazali pozyskiwanie funduszy z Unii Europejskiej - 74%, na drugim miejscu jest rozwój przedsiębiorczości - 50% oraz współpraca samorządowa – 31%. Zadziwiającym jest fakt, że mimo iż w grupie udzielających odpowiedzi niemal 30% respondentów legitymowało się wyższym wykształceniem i ponad 50% wykształceniem średnim nie wskazano wzrastającego poziomu wykształcenia ani postępu technologicznego jako szans na rozwój.

Pytanie Nr 3: Jakie są wg Pana/i zewnętrzne szanse rozwojowe dla Powiatu Myszkowskiego?

Największym zagrożeniem dla rozwoju Powiatu Myszkowskiego uznano obciążenia fiskalne – 59% ankietowanych. W zawiązku z trwającą pandemią ten wskaźnik ankietowani podali jako drugi pod względem istotności zagrożenia dla rozwoju powiatu – 57%.

Pytanie Nr 4: Jakie są wg Pana/i zewnętrzne zagrożenia dla Powiatu Myszkowskiego?

Odpowiedzi na kolejne pytania (5-14) dotyczyły działań, które powinny zdaniem przedsiębiorców zostać zrealizowane w latach 2021-2030, aby przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego Powiatu i wzrostu poziomu życia mieszkańców w obszarze rynku pracy, rozwoju gospodarczego, kultury, sportu i rekreacji, edukacji, opieki społecznej, ekologii, turystyki, wspierania rodzin, infrastruktury drogowej, transportu zbiorowego?

5) w obszarze RYNKU PRACY przedsiębiorcy wskazali następujące działania:

- Poprawa jakości kwalifikacji pracowników.
- Większa pomoc dla pracodawców w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy oraz utrzymanie już istniejących.
- Pozyskiwanie środków finansowych na tworzenie nowych miejsc pracy.
- Uproszczenie procedur zatrudniania cudzoziemców.
- Barometr deficytowych zawodów zgodny z realiami.
- Polityka równościowa wobec kobiet, dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku.
- Wyższe dofinansowanie przy zatrudnianiu nowych pracowników.
- Wyższe środki finansowe na prace interwencyjne.

Podsumowując te propozycje możemy podzielić je na 3 grupy: pomoc w sfinansowaniu zatrudniania nowych pracowników, kształcenie na potrzeby rynku pracy, większe możliwości zatrudniania cudzoziemców.

6) w obszarze ROZWOJU GOSPODARCZEGO ankietowani wskazali przede wszystkim na zachęty i bodźce finansowe oraz relacje między różnymi podmiotami a przedsiębiorcą, które powinny być przyjazne dla przedsiębiorcy a nie restrykcyjne. Najczęściej podawane odpowiedzi pogrupowano w nast. sposób:

- Poprawa infrastruktury gospodarczej oraz stworzenie klimatu przyjaznego dla osób prowadzących firmy w powiecie myszkowskim.
- Pomoc doradcza dla przedsiębiorców na różnych płaszczyznach, często przedsiębiorca nie nadąża za zmieniającym się prawem (np. gospodarka odpadami).
- Fundusze KFE, UE i starostwa dla przedsiębiorców.
- Preferencyjne stawki podatków dla nowych przedsiębiorców.
- Rozwój lokalnej gospodarki, szkolenia pracowników.
- Ulgi dla pracodawców.
- Bezpłatne szkolenia dla pracodawców.
- Finansowe wsparcie dla pracodawców działających od wielu lat.
- Pozyskiwanie środków na budowę dróg, zwiększenie terenów gospodarczych.

7) w obszarze KULTURA, SPORT I REKREACJA najczęściej wymieniano potrzebę budowy lub rozbudowy miejsc wypoczynku dla całych rodzin, miejsc rozwijających zainteresowania przedstawicieli różnych grup wiekowych zarówno dla mieszkańców powiatu jak i turystów zwiedzających Jurę. Odpowiedzi pogrupowano w następujący sposób:

- Nowa infrastruktura sportowo-rekreacyjna, nowoczesne kino, miejsca rekreacji dla młodzieży.
- Promocja powiatu jako bazy wypadowej dla turystów zwiedzających Jurę.
- Rozwój bazy sportowej np. o boiska i place.
- Park wodny.
- Dofinansowanie autorskich kółek zainteresowań.

8) w obszarze EDUKACJI?

- Więcej szkoleń i kursów zawodowych.
- Położenie większego nacisku na praktykę absolwentów szkół zawodowych.

- Wsparcie możliwość podnoszenia kwalifikacji nauczycieli ze środków zewnętrznych.
- Wymiana uczniów i staże zagraniczne.
- Kształcenie w szkołach zawodowych.
- Dofinansowanie do kursów kwalifikacyjnych dla kierowców.

9) w obszarze OPIEKI SPOŁECZNEJ?

- Pomoc i wsparcie dla starszych osób, dofinansowanie domów opieki.
- Zacieśnienie kontroli instytucji zajmujących się pomocą społeczną pod kątem wyeliminowania petentów, którzy wykorzystują słabość systemu i pobierają różnego rodzaju zasiłki nie myśląc o podjęciu jakiegokolwiek pracy.
- Stworzenie bezpłatnego domu opieki zdrowotnej dla osób starszych.

10) w obszarze EKOLOGII?

- Poprawa jakości powietrza na terenach budowlanych.
- Tworzenie oraz współudział finansowy w projektach promujących alternatywne źródła energii.
- Egzekwowanie prawa względem smogu i pomoc w realizowaniu wymiany pieców.
- Programy pomocy dla niewielkich inwestycji w efektywne ogrzewanie, fotowoltaikę itp.
- Dofinansowanie do solarów, fotowoltaiki oraz wymiany pieców.
- Kary dla osób, które palą w piecach śmieci.
- Kontrola tego co palimy w piecach.

11) w obszarze ROZWOJU TURYSTYKI?

- Rozwój bazy noclegowej i gastronomicznej. Oferta dla osób z zewnątrz regionu i mieszkańców.
- Stworzenie zachęty do tworzenia i prowadzenia małych obiektów tworzących bazę turystyczną.
- Więcej ścieżek rowerowych i obiektów rekreacji, hoteli.
- Dofinansowanie do agroturystyki.

12) w obszarze WSPIERANIA RODZIN?

- Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych – skuteczna interwencja.
- Wspieranie rodzin wielodzietnych i młodych małżeństw pod kątem mieszkalnictwa i miejsc pracy.
- Wspólne festyny, pogłębienie wsparcia rodzin ubogich.

- Większa ilość żłobków.

13) w obszarze INFRASTRUKTURY DROGOWEJ?

- Remont wiaduktu.
- Stworzenie lub zaadoptowanie dróg na potrzeby transportu ciężkiego w celu ominięcia centrów miast.
- Rozbudowa tras rowerowych, dobre warunki dla ruchu pieszego i transportu drogowego.
- Poprawa stanu dróg.
- Dbanie o odśnieżanie dróg i chodników w okresie zimy.

14) w obszarze TRANSPORTU ZBIOROWEGO?

- Poprawa połączeń pomiędzy miejscowościami powiatu i skoordynowanie tych połączeń z transportem kolejowym.
- Uruchomienie komunikacji miejskiej do okolicznych gmin.

Mniejsze czy większe przedsiębiorstwa zawsze funkcjonują w określonym otoczeniu zewnętrznym. Działają w konkretnym regionie w powiązaniu z samorządem, państwem i innymi firmami. Otoczenie stwarza im pewne szanse i możliwości, ale jednocześnie stawia przed nimi wymogi i ograniczenia. Należy jednak pamiętać, że firmy pośrednio przez swoje funkcjonowanie wpływają na otoczenie zewnętrzne i w większym lub mniejszym stopniu określają jego charakter.

Pobudzanie przedsiębiorczości i inicjatyw w skali lokalnej ułatwia tworzenie systemu harmonijnego, w którym każdy członek społeczności ma możliwość odegrania swojej roli; wzrasta zatem poczucie uczestnictwa i współodpowiedzialności. Niezależnie od tego, jak naiwna wydaje się nam sama zasada coraz wyraźniej widać, że podejście takie daje ogromne szanse na rozwój ekonomiczny każdej JST. To właśnie małe przedsiębiorstwa generują nowe miejsca pracy i mają największy udział w tworzeniu PKB.

Analiza odpowiedzi radnych i przedsiębiorców w zakresie czterech pierwszych pytań nieznacznie się różni. Najważniejszymi **silnymi stronami** Powiatu w ocenie radnych jest **potencjał turystyczny i wskaźnik bezrobocia**, przedsiębiorcy również wskazują na **potencjał turystyczny**, ale na drugim miejscu stawiają na **kapitał społeczny**. **Słabymi stronami** według radnych przede wszystkim są **szanse na rozwój zawodowy** oraz **zasoby mieszkaniowe**, przedsiębiorcy również wskazują na szanse (a właściwie ich brak) na **rozwój zawodowy** ale na drugim miejscu wymieniają **jakość dróg**.

Nie ma pełnej zgody również w ocenie **zewnętrznych szans rozwoju powiatu**. Wprawdzie jedni i drudzy na pierwszym miejscu wskazują **pozyskiwanie funduszy** ale na drugim radni

wymieniają **współpracę samorządową** a przedsiębiorcy **rozwój przedsiębiorczości**. Najważniejszym zagrożeniem rozwoju w ocenie obydwu grup są **pandemie** ale tuż za nimi radni wymieniają **spadek liczby ludności** a przedsiębiorcy **obciążenie fiskalne**.

2.4 Ocena możliwości rozwojowych Powiatu za pomocą analizy SWOT

Do analizy i oceny możliwości rozwoju Powiatu Myszkowskiego przyjęto metodę analizy SWOT³⁵. Metoda ta jest jedną z podstawowych metod analizy strategicznej i pozwala określić mocne i słabe strony powiatu wobec szans i zagrożeń stwarzanych przez otoczenie. Przeprowadzając analizę SWOT porządkujemy czynniki mające wpływ na rozwój danej jednostki samorządu terytorialnego (JST).

W pracy nad SWOT można wyróżnić dwa etapy:

1. Etap pierwszy to pogrupowanie wszystkich zdiagnozowanych czynników mających wpływ na rozwój na czynniki pozytywne i negatywne.
2. Etap drugi obejmuje podział czynników pozytywnych (plusów), oraz barier (negatywów) na wewnętrzne i zewnętrzne.

Specyfika analizy dla JST wskazuje, że za czynniki wewnętrzne powinno się uznawać tylko te, na które dana jednostka ma wpływ, nie zaś wszystkie, które znajdują się na obszarze danej JST. Oba etapy prac prowadzą do analizy obejmującej następujące wymiary: pozytywny i negatywny, zewnętrzny i wewnętrzny (rysunek 81).

Rysunek Nr 82. Analiza SWOT, ujęcie wielowymiarowe

Aspekty pozytywne	Wewnętrzne aspekty rozwoju		Aspekty negatywne
	S – strengths (silne strony)	W – weaknesses (słabe strony)	
	O – opportunities (szanse)	T – threats (zagrożenia)	
Zewnętrzne aspekty rozwoju			

źródło: https://samorząd.nid.pl/baza_wiedzy/analiza-swot-opis-metody/

Każda jednostka samorządu terytorialnego (JST) funkcjonuje w określonym makrootoczeniu, stworzonym przez zespół warunków funkcjonowania i rozwoju JST w określonym systemie

³⁵ A.Tylińska, Analiza SWOT instrumentem w badaniu rozwoju, WSiP, Warszawa 2005

ekonomicznym, społecznym, prawnym i politycznym (zróżnicowanym dla każdej JST zależnie od położenia geograficznego i własnej sytuacji przyrodniczej, społeczno-gospodarczej oraz pod względem zagospodarowania przestrzennego).

Uwarunkowania zewnętrzne obejmują czynniki sprzyjające rozwojowi powiatu oraz stanowiące dla jego rozwoju zagrożenia - o wymiarze regionalnym, krajowym, europejskim (przede wszystkim unijnym), a także globalnym.

W ocenie mocnych i słabych stron powiatu myszkowskiego uwzględniono cechy, uwarunkowane posiadanymi zasobami, działaniami samorządu powiatowego, a także aktywnością podmiotów gospodarczych i mieszkańców. W wyniku kategoryzacji wyodrębniono następujące obszary:

1. uwarunkowania geograficzne, przestrzenne i infrastrukturalne,
2. transport i infrastruktura drogowa,
3. rozwój gospodarczy,
4. jakość życia mieszkańców,
5. kapitał ludzki,
6. współpraca ponadlokalna,

Źródłem informacji o zasobach powiatu i działaniach samorządu jest diagnoza stanu na podstawie analizy dokumentacji, danych statystycznych, badań ankietowych. Diagnoza całościowa polega na zestawieniu wszystkich danych i opracowaniu wyników w oparciu o dane zastane, dane statystyczne, przeprowadzone ankiety oraz wypracowane materiały podczas warsztatów strategicznych, w których udział wzięli przedstawiciele różnych środowisk. Zespół został podzielony na 6 grup zadaniowych zgodnie z wyodrębnionymi wcześniej obszarami. Każda grupa zadaniowa została poproszona o przeprowadzenie analizy SWOT w poszczególnych zespołach w celu określenia mocnych/słabych stron, szans i zagrożeń w poszczególnych obszarach. Wszystkie odpowiedzi zostały umieszczone na specjalnie przygotowanym diagramie, w którym każdy zespół wpisywał swoje spostrzeżenia i przemyślenia.

Przedstawiona analiza jest wypadkową udzielonych odpowiedzi uczestników warsztatów oraz uczestników badań ankietowych które odpowiednio zinterpretowane stworzą precyzyjny plan działania, opierający się na wiedzy i doświadczeniu respondentów oraz badaczy.

1. Uwarunkowania geograficzne, przestrzenne i infrastrukturalne

Silne strony/atuty ³⁶	Słabe strony/bariery ³⁷
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Położenie Powiatu na szlaku turystycznym „Orlich Gniazd”, potencjał turystyczny ❖ Walory i tradycje historyczno-kulturowe (duża liczba zabytków prawnie chronionych, lokalne festiwale, święta, przeglądy ❖ Brak uciążliwego przemysłu zanieczyszczającego środowisko, ❖ Bliskość dużych aglomeracji miejskich i płynące z nich potrzeby na różne formy wypoczynku i zdrową żywność ❖ Rozwój różnych form turystyki, w tym agroturystyka, turystyka ekologiczna, turystyka pielgrzymkowa związana z kultem Maryjnym Jasna Góra, Żarki-Leśniów, Myszków- Mrzygłód, szlak pauliński ❖ Zasoby wód podziemnych, ❖ Duże powierzchnie leśne różnorodnego runo leśne i zwierzyzna, ❖ Różnorodne ukształtowanie terenu sprzyjające rozwojowi różnych form turystyki 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Słaba baza noclegowa ❖ Niewystarczająca promocja produktów lokalnych, walorów gmin Powiatu ❖ Brak wystarczających środków w budżetach gmin na wsparcie rozwoju turystyki ❖ Brak infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej (tereny zielone, parki, place zabaw, ścieżki rowerowe) ❖ Słaba infrastruktura sportowa i rekreacyjna powiatu ❖ zanieczyszczenie rzek, cieków wodnych, zbiornika w Poraju ❖ Słaba infrastruktura drogowa jako hamulec rozwoju przedsiębiorczości ❖ Brak mieszkań, w tym mieszkań dla młodych ludzi ❖ Brak środków finansowych własnych powiatu ❖ Ubożenie mieszkańców
Szanse/okazje ³⁸	Zagrożenia/pułapki ³⁹
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dostępność zewnętrznych źródeł finansowania ❖ Zaangażowanie samorządów ❖ Przedsiębiorczość mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Zanieczyszczenie środowiska ❖ Migracja młodzieży ❖ Starzejące się społeczeństwo ❖ Brak rąk do pracy zwłaszcza wykwalifikowanych specjalistów

2. Transport i infrastruktura drogowa	
Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Organizacja transportu zbiorowego zgodna z zapotrzebowaniem Gmin ❖ Położenie Powiatu- dobra lokalizacja komunikacyjna 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Niskie nakłady na budowę i remonty dróg ❖ Mała ilość ścieżek pieszo–rowerowych ❖ Zagospodarowanie przestrzenne

³⁶ Mocne strony (atuty)- zjawiska i procesy pozytywne z punktu widzenia powiatu, wynikające z uwarunkowań wewnętrznych, na które powiat i gminy wchodzące w jego skład mają bezpośredni wpływ.

³⁷ Słabe strony (bariery) - zjawiska i procesy negatywne z punktu widzenia powiatu, wynikające z uwarunkowań wewnętrznych, na które powiat i gminy mają bezpośredni wpływ.

³⁸ Szanse (okazje) -zbiór różnych czynników, okoliczności, zjawisk i procesów występujących w otoczeniu powiatu w określonym czasie, które będą miały pozytywny wpływ na jego funkcjonowanie i dalszy rozwój.

³⁹ Zagrożenia (pułapki)- zbiór okoliczności, zdarzeń, zjawisk, procesów, występujących w otoczeniu powiatu w określonym czasie, które będą miały negatywny wpływ na jego funkcjonowanie i dalszy rozwój.

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Współpraca z sąsiednimi gminami w obszarze realizacji inwestycji drogowych ❖ Współpraca z sąsiednimi gminami w obszarze budowy ścieżek rowerowych ❖ 	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Pozyskiwanie środków zewnętrznych ❖ Rozwój transportu zbiorowego – tworzenie nowych połączeń ❖ Poprawa dostępności terenu poprzez przebudowę systemów komunikacyjnych (drogi wojewódzkie, powiatowe, gminne, kolej), ❖ Pozyskiwanie inwestorów 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Migracja mieszkańców – wyludnienie, problemy demograficzne ❖ Brak zainteresowania transportem publicznym

3. Rozwój gospodarczy	
Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Lokalizacja, ❖ Atrakcyjność terenu dla budownictwa mieszkaniowego, usługowego i rekreacyjnego, ❖ Dostępność komunikacyjna ❖ Atrakcyjność terenu, położenie (Jura) ❖ Dobrze rozwinięty sektor transportu, budownictwa, handlu, hotelarstwa, gastronomii, ❖ dobre warunki dla rozwoju agroturystyki i eco-rolnictwa, zagrody edukacyjne, ❖ tradycje wyrobów rękodzielniczych, ❖ umiejętne pozyskiwanie i wykorzystywanie środków zewnętrznych przez samorządy ❖ Ludzie z pasją, zapałem ❖ Oferta inwestycyjna powiatu (tereny) ❖ Możliwość pozyskania środków finansowych z UE w nowej perspektywie finansowej, ❖ Kruszywa budowlane: wapień, margle, glina czarna, piaski 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Słaba baza noclegowa, gastronomiczna, rekreacyjna ❖ Słaba promocja i brak produktów lokalnych ❖ Niewystarczająca infrastruktura w zakresie sieci przesyłowych: wodno-kanalizacyjnych, gazowych, szerokopasmowej sieci internetowej ❖ Słaba infrastruktura drogowa jako hamulec rozwoju przedsiębiorczości ❖ Duże ograniczenia w dysponowaniu przestrzenią pod inwestycje, mała ilość wolnych terenów pod inwestycje ❖ Brak mieszkań, w tym mieszkań dla młodych ludzi ❖ Rozdrobnienie gospodarstw rolnych i rozproszenie zabudowy w terenach wiejskich, ❖ Słaby rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego, ❖ Brak środków finansowych własnych powiatu ❖ Niska przedsiębiorczość wśród młodych ludzi
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dostępność zewnętrznych źródeł finansowania ❖ Zaangażowanie samorządów ❖ Przedsiębiorczość mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Zanieczyszczenie środowiska ❖ Migracja młodzieży ❖ Starzejące się społeczeństwo ❖ Brak rąk do pracy zwłaszcza wykwalifikowanych specjalistów

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Wyższe wykorzystanie alternatywnych źródeł energii, ❖ lepsze wykorzystanie przez miejscowe przedsiębiorstwa zasobów Powiatu, zwłaszcza produktów rolnictwa, ❖ 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Przewlekłość procedur lokalizacyjnych inwestycji oraz ograniczenia realizacji inwestycji ze względu na programy ochrony środowiska (np. Natura 2000), ❖ niestabilność warunków ekonomiczno – prawnych dla działalności gospodarczej, brak wsparcia dla działalności gospodarczej (pandemia) ❖ skomplikowane przepisy prawne dotyczące realizacji projektów z uwzględnieniem ustawy o partnerstwie publiczno- prywatnym ❖ słabe zainteresowanie ofertą inwestycyjną powiatu
---	---

4. Jakość życia mieszkańców	
Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kapitał ludzki ❖ Zaplecze medyczne ❖ Walory krajobrazowe ❖ Dbłość o bezpieczeństwo publiczne mieszkańców (niska przestępczość) ❖ 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Jakość powietrza ❖ Małe zaangażowanie społeczeństwa ❖ Demografia ❖ Edukacja ekologiczna ❖ Edukacja zdrowotna ❖ Współpraca z Gminami ❖ Ograniczone możliwości znalezienia dobrze płatnej pracy, zgodnej z kwalifikacjami i aspiracjami mieszkańców ❖ Niedobór kadry specjalistycznej w zakresie opieki zdrowotnej i społecznej ❖ utrudniony dostęp do specjalistycznych usług medycznych ❖ brak inwestycji związanych z budownictwem mieszkaniowym ❖ niewystarczające uzbrojenie terenu pod budownictwo mieszkaniowe
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Wykorzystanie walorów krajobrazowych, rozwój turystyki ❖ Rozwój/poszerzenie zakresu i dostępności świadczonych usług medycznych ❖ Możliwość pozyskania środków finansowych z zewnątrz ❖ Wykorzystanie potencjału lokalnych przedsiębiorców ❖ Poprawa infrastruktury (drogowej, wypoczynkowej, rekreacyjnej) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Odływ młodej wykwalifikowanej kadry poza teren Powiatu, ❖ Brak środków finansowych (własnych i zewnętrznych) ❖ Stagnacja, powiększające się dysproporcje w dochodach ludności, ❖ mała liczba nowo powstających, atrakcyjnych, miejsc pracy.

5. Kapitał ludzki	
Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Bogata oferta edukacyjna na poziomie przedszkolnym, podstawowym, ponadpodstawowym ❖ Wysoki odsetek ludzi młodych ❖ Kadra ❖ Niskie bezrobocie (spadek) ❖ Rozwój kreatywności młodych ludzi ❖ Ludzie z pasją, zapałem ❖ Wysoki odsetek ludności w wieku produkcyjnym 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Transport publiczny ❖ Rejonizacja ❖ Niewystarczające środki finansowe ❖ Ograniczona dostępność dla osób z niepełnosprawnością ❖ brak atrakcyjnych dla młodych ludzi ofert pracy, co wpływa na ich emigrację i migrację w poszukiwaniu lepszych warunków życia,
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Pozyskanie nowych inwestorów ❖ Wzbogacenie rynku pracy ❖ Zainteresowanie pracodawców rynkiem pracy ❖ Kształcenie dla szeroko rozumianego rynku pracy w tym, rozwój kształcenia zawodowego zgodnego z zapotrzebowaniem lokalnego rynku pracy ❖ Rozwój kształcenia specjalnego i włączającego ❖ Utworzenie ośrodka Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego ❖ Rozwijanie takich cech jak: przedsiębiorczość, innowacyjność, patriotyzm lokalny, samorządność 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Odpływ kadry ❖ Brak specjalistów ❖ Migracja osób z wyższym wykształceniem, w tym reprezentujący zawody deficytowe (medyczne, inżynierskie) ❖ Ujemny przyrost naturalny

6. Współpraca ponadlokalna	
Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Duża liczba organizacji pozarządowych ❖ Posiadanie atrakcji o walorze turystyczno – rekreacyjnym ❖ Współpraca powiatu na szczeblu ponadpowiatowym i międzynarodowym 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Niewystarczające środki na rozpowszechnianie atrakcji turystycznych ❖ Niewystarczająca komunikacja i współpraca na szczeblu lokalnym – brak wspólnej polityki rozwojowej na poziomie gminy – powiat

❖ Organizacja i udział powiatu w przedsięwzięciach kulturalnych i sportowych	❖ Mało atrakcji dla rodzin oraz osób z dziećmi i młodzieżą oraz osób z niepełnosprawnością i seniorów
Szanse	Zagrożenia
❖ Udział powiatu w realizacji zadań ponadpowiatowych i możliwość bycia koordynatorem dla wszystkich gmin ❖ Polepszenie wizerunku Powiatu Myszkowskiego w mediach	❖ Znikomy kontakt na szczeblu samorządowym ❖ Zmniejszanie się liczby mieszkańców powiatu

Zderzenie ze sobą szans i zagrożeń tkwiących w otoczeniu powiatu z jego atutami i słabościami pozwala na określenie możliwości rozwojowych w przyszłości w kierunku osiągnięcia standardów unijnych. Stanowi jednocześnie podstawę określenia priorytetów, celów rozwoju i zadań do realizacji.

Do najważniejszych międzynarodowych uwarunkowań dla oceny szans i zagrożeń powiatu myszkowskiego należy zaliczyć:

- 1) trendy globalne występujące w procesach rozwojowych, a mianowicie:
 - a. globalizacja rozwoju, wymuszająca tworzenie warunków do sprostania konkurencji (konkurencyjność w 3 wymiarach: innowacyjnej gospodarki, efektywnych struktur publicznych, obywatelskich struktur społecznych),
 - b. przestrzeganie zasad zrównoważonego rozwoju (czynniki środowiskowe w coraz większym stopniu wpływają na konkurencyjność jednostki terytorialnej)
 - c. demokracja, realizująca decentralizację zarządzania i tworząca otwarte i zróżnicowane społeczeństwo obywatelskie
- 2) Członkostwo Polski w UE., a w konsekwencji:
 - a. efektywność wykorzystania środków finansowych z UE;
 - b. wzrost konkurencji międzynarodowej dla przedsiębiorców i gospodarstw rolnych
 - c. wdrażanie polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego (kształtowanie powiązań w dziedzinie transportu i infrastruktury technicznej oraz kształtowanie sieci osadniczej)

Z uwarunkowań krajowych w wymiarze terytorialnym istotnymi dla analizy szans i zagrożeń rozwoju powiatu myszkowskiego są:

- 1) położenie powiatu myszkowskiego w granicach województwa śląskiego, na szlaku „Orlich Gniazd”;

- 2) polityka państwa wobec województwa śląskiego zapisana w dokumentach krajowych:
 - a. Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju 2030,
 - b. Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju,
 - c. Narodowa strategia rozwoju regionalnego 2030,
 - d. Długookresowa strategia rozwoju kraju. Polska 2030,
 - e. Program dla Śląska
 - f. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK);
- 3) polityka województwa śląskiego wobec powiatu myszkowskiego, zapisana w:
 - a. Strategii rozwoju województwa śląskiego,
 - b. Planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego,
 - c. Regionalnej Polityce Rewitalizacji Województwa Śląskiego,
 - d. RPO Śląskie 2021-2027,
- 4) polityka Zarządu Powiatu Myszkowskiego, zapisana w :
 - a. Strategii rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2021-2030,
 - b. Powiatowym Programie ochrony środowiska,
 - c. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Myszkowa i gmin powiatu,
 - d. Gminnych programach rewitalizacji i gminnych strategiach rozwoju

Makroekonomiczne uwarunkowania rozwoju powiatu myszkowskiego dotyczą przede wszystkim:

- a. tempa rozwoju gospodarczego kraju,
- b. kondycji i stopnia decentralizacji finansów publicznych,
- c. funkcjonowania systemu podatkowego, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, oświaty oraz bezpieczeństwa,
- d. aktywności państwa w dziedzinie ochrony i kształtowania środowiska.

Prowadząc analizę możliwości rozwojowych Naszego Powiatu od wewnątrz na zewnątrz JST, poszukujemy odpowiedzi na pytania⁴⁰:

⁴⁰ W. Dziemianowicz, K. Szmigiel-Rawska, P. Nowicka, A. Dąbrowska, *Planowanie strategiczne. Poradnik dla pracowników administracji publicznej*, MRR, Warszawa 2012, s. 104-120.

O tym, czy zostaną wykorzystane szanse i przezwyciężone zagrożenia zdecydują konkretne działania, wysiłek wszystkich zaangażowanych na rzecz rozwoju powiatu osób i instytucji a także przedsiębiorczość mieszkańców wspierana przez decyzje samorządowców tworzące klimat do rozwoju szeroko rozumianej przedsiębiorczości i kapitału społecznego.

Rozdział III .Plan operacyjny

3.1 Misja i wizja Powiatu Myszkowskiego

Misja samorządu terytorialnego jest tożsama z: realizacją idei samorządności, która wyzwała w społeczności zmiany w mentalności, polegające na utożsamianiu się społeczności z władzą samorządową, (...), aktywizacją społeczności terytorialnej, oznaczającą inspirację dla społeczności do działań na rzecz swojego lokalnego środowiska, racjonalizację działania władz publicznych, które muszą mieć na uwadze potrzeby społeczności, a których spełnienie jest ograniczone w możliwościach ich zaspokajania na szczeblu jednostek podziału terytorialnego⁴¹.

Misja samorządu powiatu precyzuje zatem istotę jego działań i podstawowe funkcje do spełnienia na rzecz zaspokojenia potrzeb mieszkańców. Kierując się tym posłannictwem Misja Powiatu Myszkowskiego określa wizerunek Powiatu w odniesieniu do kolejnych kilkunastu lat. Ukazuje priorytety w działaniach władz powiatowych na rzecz mieszkańców i określa planowane kierunki działań.

⁴¹ Encyklopedia zarządzania https://mfiles.pl/pl/index.php/Samorz%C4%85d_terytorialny (dostęp 28.02.2021)

Misją Powiatu Myszkowskiego jest:

Powiat Myszkowski wykonuje zadania publiczne na rzecz mieszkańców, mające wpływ na warunki i poziom ich życia obecnie i w przyszłości. Realizuje szereg celów i zadań o charakterze ponadgminnym w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju z zachowaniem dbałości o środowisko przyrodnicze.

Tak sformułowana misja pozwala na wskazanie wizji rozwoju powiatu rozumianej jako stan docelowy, który władze samorządowe powiatowe i gminne chcą osiągnąć na koniec zakładanego horyzontu czasowego tj. do roku 2030, przy współpracy mieszkańców oraz partnerów społecznych i gospodarczych. Wizja określa zatem cel, do którego zmierza powiat wykorzystując własne atuty, zasoby i szanse pojawiające się w otoczeniu. Wizja wskazuje zasadniczy kierunek podejmowanych działań, których realizacja doprowadzi do tego, że Powiat Myszkowski będzie postrzegany jako: miejsce bezpieczne, przyjazne i atrakcyjne do zamieszkania, odpoczynku, edukacji i inwestowania.

Wizja rozwoju powiatu (ponadlokalnego)

Obszar Powiatu Myszkowskiego jest obszarem zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego, jest miejscem bezpiecznym i atrakcyjnym do zamieszkania, wypoczynku, pracy, nauki, inwestycji. Miejscem otwartym na wiedzę i świat.

Zgodnie z przedstawioną wizją do roku 2030 Powiat Myszkowski ma być przede wszystkim dogodnym miejscem do mieszkania, inwestowania i prowadzenia działalności gospodarczej, jednocześnie mającym wiele do zaoferowania lokalnej społeczności i przyjezdnym dzięki dostępności infrastruktury komunalnej, rozwiniętym usługom społecznym oraz atrakcyjnej ofercie spędzania wolnego czasu przez mieszkańców i gości. Miejscem dynamicznym, nowoczesnym, w którym troszczy się o środowisko, warunki życia i samorealizacji mieszkańców.

3.2. Obszary interwencji, cele strategiczne, operacyjne i kierunki działania

Obszary strategicznej interwencji to obszary, które ze względu na występowanie określonych czynników o różnym charakterze mogą powodować sytuację kryzysową bądź też

odwrotnie – posiadać potencjał rozwojowy⁴². W wyniku przeprowadzonej diagnozy dla Powiatu Myszkowskiego wyznaczono 8 obszarów strategicznej interwencji:

1. Rozwój gospodarczy, inwestycje i przedsiębiorczość w powiecie myszkowskim
2. Kapitał ludzki, aktywne społeczeństwo w powiecie myszkowskim
3. Turystyka w powiecie myszkowskim
4. Infrastruktura techniczna, rewitalizacja i ochrona środowiska w powiecie myszkowskim
5. Opieka zdrowotna i społeczna w powiecie myszkowskim
6. Ochrona klimatu i jakości powietrza
7. Edukacja,
8. Transport publiczny

1. OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Inwestycje i przedsiębiorczość w powiecie myszkowskim

CEL STRATEGICZNY: *Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru Powiatu oraz wspieranie możliwości rozwoju firm - rozwój powiatu, poprawa jakości życia mieszkańców oraz tworzenie nowych miejsc pracy.*

W odniesieniu do lat poprzednich na terenie Powiatu notuje się stopniowy spadek liczby mieszkańców. Sytuacja ta spowodowana jest przez kilka czynników, na które składają się problemy ze znalezieniem pracy, szczególnie przez młodych mieszkańców, ambitnych oczekujących, że praca spełni ich oczekiwania w aspekcie finansowym i zgodnym z kwalifikacjami. Właśnie na taki aspekt wskazywali respondenci w udzielanych odpowiedziach. To właśnie ta grupa osób najczęściej decyduje się na wyjazd do innych, bardziej zamożnych regionów, większych miast lub za granicę. Środowisko pracodawców wskazuje na potrzebę zwiększenia potencjału inwestycyjnego Powiatu. Taki potencjał zbudować może wspólna oferta inwestycyjna wszystkich gmin Powiatu oraz posiadanie odpowiednio przygotowanego kapitału społecznego. Rozwojowi potencjału inwestycyjnego sprzyja stosunkowo niedalekie położenie do miast stanowiących centra rozwoju. Jednym zatem z istotnych uwarunkowań rozwoju jest wykorzystanie terenów inwestycyjnych w powiecie myszkowskim. Profesjonalne przygotowanie oferty wymaga nie tylko wskazania

⁴² Wojciech Dziemianowicz Katarzyna Gano, Jakub Tarnacki Uniwersytet Warszawski, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych, Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej, *Obszary strategicznej interwencji – w kierunku modyfikacji i usprawnienia terytorialnego wymiaru polityki regionalnej*

potencjalnych działek, scalania potencjalnych gruntów, ale również przygotowanie i profesjonalną obsługę oferty inwestycyjnej na terenie Powiatu. Pozwoli to na obniżenie kosztów tych działań, jak również wzmocni siłę i zasięg ich oddziaływania. Równie ważna jest działalność związana z rozwojem lokalnych firm i ich potencjału zatrudnienia. Możliwość taką dają zintegrowane działania urzędu pracy, pracodawców, szkół i pracowników. Należy zrobić wszystko, aby oferta Powiatowego Urzędu Pracy oraz szkół w powiecie była jak najlepiej dostosowana do wymagań i zapotrzebowania rynku pracy. Aby rozpocząć działania zakłada się podjęcie inicjatywy zmierzającej do utworzenia **Forum Pracodawców Powiatu Myszkowskiego**, opracowanie wspólnej z gminami oferty inwestycyjnej oraz podniesienie potencjału inwestycyjnego Powiatu.

Powyższe stwierdzenia, oraz istniejące trendy w inwestowaniu kapitału i aktywności inwestorów, pozwalają nakreślić problem terenów inwestycyjnych w szerszym kontekście: posiadanie wolnej działki inwestycyjnej jest tylko jednym z wielu czynników, które mogą przyczynić się do zachęcenia inwestora; inwestor to potencjalnie każdy przedsiębiorca, a szczególnie ważni są ci, którzy od lat znają uwarunkowania działalności w danej gminie, powiecie – lokalni przedsiębiorcy i właśnie ich działalność należy wspierać. Teren inwestycyjny, jeśli ma być sprzedany, musi spełniać kryteria często specyficzne dla konkretnej branży. Dlatego warto zastanowić się, czy sprzedając działkę pozyskujemy inwestora, który będzie wpisywał się w wizję rozwojową powiatu. Wymaga to zarówno podejścia strategicznego, jak i wysokiej profesjonalizacji ze strony zarządzających mieniem powiatu. Dobre inwestycje stanowią o kierunku rozwoju, a pozyskiwanie inwestorów oznacza, że będą płacili podatki w Gminie, powiecie, zagwarantują nowe miejsca pracy, przyciągną nowe technologie, będą eksporterami nowoczesnych produktów wytwarzanych w naszym powiecie, działają w konkretnej branży, którą powiat i gminy uznają jako strategiczną (kluczową dla rozwoju), skorzystają z lokalnego kapitału społecznego, zatrudnią pracowników o wysokich kwalifikacjach, pośrednio wpłyną na poprawę sytuacji demograficznej (młodzi mając pracę, tutaj założą rodziny i tutaj zamieszkają).

Tereny kompleksowo przygotowane pod inwestycje produkcyjne to duży krok w kierunku **rozwoju powiatu, poprawy jakości życia mieszkańców oraz tworzenia nowych miejsc pracy.**

CELE OPERACYJNE:

1. wskazanie potencjalnych działek inwestycyjnych,
2. przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe,

3. scalanie potencjalnych gruntów (wyznaczenie dróg dojazdowych),
4. przygotowanie i profesjonalna obsługa oferty inwestycyjnej na terenie Powiatu (opracowane procedury),
5. zintegrowane działania urzędu pracy, pracodawców, szkół i pracowników,
6. wspieranie firm w pozyskiwaniu Funduszy zewnętrznych,
7. dostosowanie oferty PUP oraz szkół w powiecie do wymagań i zapotrzebowania rynku pracy, powiązanie działań PUP z ofertą inwestycyjną Powiatu.
8. wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą.
9. inicjatywa utworzenia Forum Pracodawców Powiatu Myszkowskiego,
10. podjęcie działań zmierzających do utworzenia wspólnej z gminami oferty inwestycyjnej oraz podniesienie potencjału inwestycyjnego Powiatu.

Wskaźniki:

1. wzrost dochodów z CIT
2. wzrost nakładów inwestycyjnych w istniejących firmach
3. wzrost liczby miejsc pracy
4. liczba nowo powstałych firm
5. liczba podjętych inicjatyw w partnerstwie publiczno-społecznym

Zadania kluczowe:

1. Opracowanie wspólnej oferty inwestycyjnej oraz zagospodarowania terenów i obiektów przemysłowych (rewitalizacja).
2. Projekty związane z przygotowaniem pracowników dla przyszłych inwestorów (kierunki kształcenia, kursy kwalifikacyjne).
3. Projekty wspierające podejmowanie własnej działalności gospodarczej.
4. Edukacja młodzieży w zakresie przedsiębiorczości.
5. Stworzenie terenów pod inwestycje (kontynuacja programu scalania gruntów).
6. Współpraca z gminami w zakresie infrastruktury technicznej (plan rozwoju inwestycyjnego Powiatu).
7. Wspólne działania publiczno-privatne w zakresie wdrażania innowacyjnych form pracy, nowoczesnych technologii i nowych metod pracy.
8. Promocja przedsiębiorczości i postaw innowacyjnych.
9. Rozwój społeczeństwa informacyjnego przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii informatycznych.
10. Rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną.
11. Wspieranie podmiotów ekonomii społecznej oraz inicjowanie powstawania nowych.

12. Uwzględnianie potrzeb osób o specjalnych potrzebach, zgodnie z obowiązującym prawem.

2. OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Kapitał społeczny i aktywne społeczeństwo w powiecie myszkowskim

CEL STRATEGICZNY: *Rozwój kapitału społecznego, pobudzanie aktywności obywatelskiej mieszkańców w życiu społecznym, społeczeństwo obywatelskie.*

Współcześnie za jeden z podstawowych czynników rozwoju gospodarczego i społecznego uznaje się wysoki poziom kapitału społecznego. Warunkiem poprawy jakości życia mieszkańców jest spójny system kształtowania społeczeństwa obywatelskiego, zaufanie społeczne, zwiększenie dostępności do edukacji i kształcenia zawodowego oraz ustawicznego, tworzenie mechanizmów ułatwiających łączenie ról rodzinnych i zawodowych, poprawa poziomu zdrowia oraz podnoszenie różnych form aktywności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zagadnienia te są szczególnie ważne w dobie wychodzenia z pandemii, odbudowywania relacji międzyludzkich i stabilności gospodarczej. Społeczeństwo i jego potencjał warunkują rozwój każdego obszaru. Aktywne społeczeństwo to takie, które uczestniczy w procesach rozwojowych na swoim terenie, wykazuje inicjatywę w działaniu oraz aktywnie uczestniczy w wyborze swoich władz. Takie społeczeństwo wymaga, ale przede wszystkim daje swoje zaangażowanie w tworzenie warunków dla lepszego rozwoju. Ważnym mechanizmem aktywizującym mieszkańców, obywateli i organizacje jest działanie takich narzędzi jak program współpracy z organizacjami pozarządowymi, budżet obywatelski, czy transparentne, czytelne i sprawiedliwe mechanizmy wspierania inicjatyw społecznych, obywatelskich i pozarządowych. Potrzebne jest do tego nie tylko dotowanie działań organizacji, ale przede wszystkim sprawne i transparentne zlecanie zadań publicznych istniejącym organizacjom. Tworzy to nie tylko większą paletę innowacyjności przy realizacji różnych działań, ale przede wszystkim daje szansę na rozwój lokalnych organizacji, którym zadania są zlecane. Aktywność musi dotyczyć wszystkich mieszkańców, dlatego ważnym jest również aktywizowanie grup zagrożonych wykluczeniem, z powodu na różne sytuacje życiowe, zawodowe czy niepełnosprawność (Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych) . Ważne jest nie tylko tworzenie instrumentów aktywizacyjnych, ale również rozwijanie możliwości uczestnictwa grup aktywizowanych w realizowanych działaniach na terenie Powiatu, czy to poprzez klauzule społeczne w zamówieniach publicznych, czy wchodzenie we współpracę na rzecz realizacji różnych zadań, konsultacje społeczne. Działalność ta jest

uzależniona od jakości współpracy zarówno samorządów działających na terenie Powiatu, starostwa powiatowego oraz szkół, partnerów społecznych i gospodarczych. Należy tu również wykorzystać potencjał Lokalnych Grup Działania, spółdzielni socjalnych, organizacji pozarządowych. Wymienione powyżej działania wpłyną na wysoki poziom **kapitału społecznego i rozwój aktywnego społeczeństwa w powiecie myszkowskim.**

Wskaźniki

1. Wzrost liczby imprez organizowanych przez lokalne grupy (inicjatywa obywatelska)
2. Wzrost frekwencji wyborczej
3. Wzrost liczby aktywnie działających organizacji pozarządowych
4. Wzrost liczby projektów realizowanych w partnerstwie publiczno-społecznym
5. Wzrost inicjatyw dla osób o specjalnych potrzebach.

CELE OPERACYJNE

1. Wspieranie inicjatyw obywatelskich.
2. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych.
3. Podnoszenie poziomu szkolnictwa w placówkach oświatowych.
4. Wspieranie inicjatyw ukierunkowanych na wieloaspektową edukację poprzez stworzenie możliwości rozwoju, wymianę doświadczeń, współpracę krajową i międzynarodową.
5. Zapewnienie możliwości łączenia pracy zawodowej i opieki nad dziećmi, czy osobami zależnymi.
6. Umożliwienie podnoszenia kwalifikacji w Starostwie i jednostkach organizacyjnych.

Zadania kluczowe:

1. Tworzenie mechanizmów wspierających inicjatywy obywatelskie (budżet obywatelski, inicjatywa lokalna, otwarte konkursy ofert, fundusz wkładów własnych).
2. Projekty wspierające powstawanie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych oraz opracowanie przejrzystych procedur konkursowych dla organizacji pozarządowych/Program Współpracy z NGO wraz z systemem wspierania .
3. Promowanie ludzi i inicjatyw sukcesu.
4. Konsekwentne włączanie młodzieży oraz osób starszych we wszelkie inicjatywy społeczne.
5. Programy i inicjatywy edukacyjne na rzecz integracji osób z niepełnosprawnością w środowisku lokalnym oraz w lokalnych firmach.
6. Wspieranie idei wolontariatu.

7. Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową służącą rozwojowi systemu kształcenia.
8. Zwiększenie bezpieczeństwa i poprawa ładu publicznego.
9. Usprawnienie obsługi mieszkańców regionu ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania technologii informatycznych.

3. OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Turystyka w powiecie myszkowskim

CEL STRATEGICZNY: *Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Powiatu w oparciu o walory naturalne i przyrodnicze.*

Turystyka jest ważną i nowoczesną sferą aktywności zarówno gospodarczej, jak i społecznej. W przeprowadzonej diagnozie to właśnie ten obszar wskazywany był jako główny kierunek działań rozwojowych powiatu. Jest to dziedzina, która przyczynia się do wzrostu gospodarczego, angażuje różne sektory i dziedziny gospodarki, stając się jednocześnie kołem zamachowym rozwoju regionalnego i lokalnego, wyzwala przedsiębiorczość i aktywność, pomaga tworzyć nowe miejsca pracy, aktywizuje ośrodki mniejsze, peryferyjne, przyczynia się do rewitalizacji obszarów zdegradowanych, nadaje nowy sens istnienia obszarom pełniącym różne funkcje turystyczno-rekreacyjne, buduje świadomość społeczności lokalnych, wzmacnia i scala kapitał społeczny, pełni funkcje edukacyjne, wzmacnia odpowiedzialność za swoje otoczenie, kreuje dbałość o ład przestrzenny, estetykę i środowisko przyrodnicze, posiada silne oddziaływanie kulturotwórcze, kształtuje wrażliwość i poczucie piękna, stwarza wreszcie wartościowe i ciekawe propozycje zagospodarowania wolnego czasu, umożliwia zachowania prozdrowotne, prorodzinne i proekologiczne. Nie sposób nie wspomnieć o tym, że jest ważnym składnikiem zrównoważonego rozwoju, którego odpowiednie kształtowanie wpływa na ochronę dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego oraz pielęgnowanie tradycji lokalnych i regionalnych oraz jednym z fundamentów kreowania wizerunku regionów jako miejsc o wysokiej atrakcyjności życia oraz atrakcyjności inwestycyjnej.

Powiat myszkowski posiada dogodne warunki do uprawiania różnych form turystyki. Rozwiązaniem umożliwiającym pełniejsze wykorzystanie potencjału turystycznego i przyrodniczego Naszego regionu, wysokiego zróżnicowania wewnątrz regionalnego oraz wielowiekowego i bogatego dziedzictwa kultury materialnej i duchowej jest paketyzacja (kompleksowość) oferty turystycznej. Powinna ona opierać się na wspólnym zaangażowaniu

usługodawców rynku turystycznego w tworzeniu wspólnych (często wiązanych) inicjatyw, atrakcji, biletów. W pierwszej kolejności należy skoncentrować się na rozwoju produktu turystycznego w układzie wewnątrz regionalnym, zorientowanym na turystykę „weekendową”. Dlatego ważne jest, aby w zakresie rozwoju tej branży, która zasadniczo może wesprzeć gospodarkę Powiatu i jego gmin, skoncentrować się na współpracy, łączeniu sił i wspólnym działaniu. Wymaga to utworzenia wspólnego produktu turystycznego, jego promocji i wspierania, przy wykorzystaniu odpowiednich narzędzi, jak np. członkostwo Powiatu w Regionalnej Organizacji Turystycznej, Lokalnej Grupie Działania, Subregionie Północnym. Współpraca powiatu i gmin dotyczy między innymi rozbudowy regionalnej sieci tras rowerowych. Aktualnie tworzone są plany przebiegu tras rowerowych, montażu finansowego, udziału poszczególnych podmiotów samorządowych Subregionu Północnego.

Ideą tworzenia tras rowerowych jest połączenie ich w regionalną sieć łączącą sąsiadujące ze sobą gminy i powiaty. Stąd ważnym aspektem jest przystosowanie przyszłych przebiegów tras do już istniejącej infrastruktury rowerowej, która została zaprojektowana i wykonana przez gminy i powiaty.

Nowe trasy mają powstać w ramach środków Regionalnego Programu Operacyjnego oraz Krajowego Programu Odbudowy.

Udział samorządów gminnych i powiatowych Subregionu Północnego jest ważnym elementem projektowania szerokiej i wygodnej dla mieszkańców i turystów sieci tras rowerowych z uwagi na znajomość terenu i rozeznanie, co do najbardziej korzystnego rozkładu tras stąd aktywny udział przedstawicieli Naszego Powiatu w pracach nad projektem.

Wszystkie działania samorządów gminnych i powiatu w tym obszarze wpłyną na **zwiększenie atrakcyjności turystycznej Powiatu.**

Wskaźniki

1. Wzrost liczby turystów
2. Wzrost liczby zatrudnionych w podmiotach turystycznych
3. Wzrost liczby podmiotów świadczących usługi turystyczne
4. Wzrost liczby inwestycji podnoszących atrakcyjność istniejącej bazy turystycznej
5. Wzrost liczby kilometrów tras rowerowych,
6. Wzrost obiektów małej infrastruktury przy ścieżkach pieszych i rowerowych.

CELE OPERACYJNE

1. Wspieranie powstawania infrastruktury turystycznej.
2. Wspólna promocja turystyki.

3. Współpraca samorządów (wspólny kalendarz imprez, eliminacja konkurencji między gminami) w miejsce przygotowywania wspólnych ofert na terenie powiatu, przykładem może być szlak konny, ścieżki rowerowe.
4. Wspólne uczestnictwo gmin w targach turystycznych.
5. Benchmarking (wykorzystywanie doświadczeń innych – zarządzanie jakością).
6. Zwiększenie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców i przedsiębiorców.
7. Propagowanie turystyki wśród mieszkańców Powiatu.
8. Aktualizacja, modernizacja i uatrakcyjnienie szlaków turystycznych (monitoring).

Zadania kluczowe:

1. Stworzenie unikalnego produktu turystycznego.
2. Opracowanie Strategii Rozwoju Turystyki w powiecie myszkowskim oraz opracowanie systemu promocji (portal internetowy, informator, cykliczne imprezy, ubieganie się o rekomendacje, katalogi turystyczne).
3. Opracowanie ciekawych i nowatorskich przedsięwzięć w oparciu o zasoby naturalne terenu i bazę turystyczną.
4. Wspieranie i tworzenie klastrów turystycznych, dzięki którym firmy sektora turystycznego mogą realizować działania na różnych płaszczyznach, które dla pojedynczego przedsiębiorcy są niemożliwe do zrealizowania.
5. Podejmowanie inicjatyw wspólnie z Regionalną Organizacją Turystyczną w zakresie promocji i rozwoju turystyki na terenie Powiatu.

4. OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Infrastruktura techniczna, rewitalizacja i ochrona środowiska w powiecie myszkowskim

CEL STRATEGICZNY: *Nowoczesna i przyjazna środowisku infrastruktura w powiecie myszkowskim.*

Pomimo, iż struktura gospodarcza naszego regionu nie sprzyja radykalnemu wprowadzeniu gospodarki niskoemisyjnej bez negatywnych konsekwencji dla rozwoju i rynku pracy, to możliwe jest podjęcie szeregu działań wpływających na ograniczenie szkodliwych dla środowiska czynników. Jakość powietrza w województwie śląskim pozostaje bardzo zła – to najbardziej zanieczyszczony region w całej Unii Europejskiej. Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym i rakotwórczym benzo[a]pirenem są pozaklasowe kotły na paliwa stałe tzw. „kopciuchy”. Skutki ich użytkowania są powszechnie

znane – to poważne choroby i przedwczesne zgony. Dlatego **Wojewódzki Program ochrony powietrza (POP)** zakłada stopniową poprawę sytuacji poprzez realizację uchwały antysmogowej, która nakłada na samorzady oraz mieszkańców województwa śląskiego liczne obowiązki w zakresie wymiany źródeł ciepła oraz podnoszenia efektywności energetycznej budynków. Zadaniem samorządów jest tworzenie odpowiednich warunków do realizacji **Programu**. To właśnie do obowiązków powiatu należą zadania między innymi z zakresu: realizacji zadań związanych ze sprawowaniem nadzoru i kontroli w zakresie zgodności rozwiązań architektoniczno-budowlanych z przepisami techniczno-budowlanymi, obowiązującymi Polskimi Normami oraz zasadami wiedzy technicznej, właściwego wykonania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, prowadzenie spraw związanych z udzielaniem bądź odmową zgody na odstępstwo od przepisów techniczno-budowlanych, prowadzenie analiz i studiów z zakresu zagospodarowania przestrzennego, odnoszących się do obszaru powiatu i zagadnień jego rozwoju., wydawania pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza oraz wytwarzanie odpadów oraz wydawanie decyzji zobowiązujących podmioty negatywnie oddziałujące na środowisko do usunięcia przyczyn szkodliwego oddziaływania na środowisko i przywrócenia środowiska do stanu właściwego. Od tego jak zadania te będą wykonywane zależy stan środowiska w Naszym powiecie.

Istotnym elementem w zakresie poprawy jakości powietrza jest uwzględnienie w planach rozwoju transportu działań mających wpływ na jakość powietrza, poprzez m.in. upłynnienie ruchu pojazdów, budowę połączeń drogowych oraz wprowadzanie ograniczeń w ruchu pojazdów ciężkich na drogach miast i miasteczek Naszego Powiatu. Rozwój komunikacji publicznej w oparciu o nowoczesny niskoemisyjny tabor autobusowy oraz stworzenie zintegrowanego systemu komunikacji miejskiej mającego na celu przesiadkę z indywidualnych samochodów na rzecz transportu zbiorowego.

Wskaźniki

1. Liczba obiektów użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji.
2. Liczba obiektów użyteczności publicznej, w których zainstalowano odnawialne źródła energii.
3. Liczba km przebudowanych/zmodernizowanych dróg powiatowych oraz obiektów mostowych.
4. Liczba km nowopowstałych ścieżek rowerowych/ chodników powiatowych.
5. Liczba projektów dotyczących rewitalizacji zrealizowanych przez gminy.

6. Wysokość środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych z przeznaczeniem na poprawę infrastruktury drogowej w powiecie.

CELE OPERACYJNE

1. Poprawa infrastruktury komunikacyjnej Powiatu.
2. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska.
3. Wsparcie dla procesów rewitalizacyjnych.
4. Poprawa i rozwój infrastruktury drogowej i mostowej w powiecie.
5. Analiza i ocena warunków ruchu ze specjalnym uwzględnieniem bezpieczeństwa ruchu drogowego (wypadkowość, mapa zdarzeń drogowych).

Zadania kluczowe:

1. Realizacja zadań infrastruktury drogowej zmierzających do wyeliminowania „wąskich gardeł” komunikacyjnych, zarówno w zakresie węzłów jak i dróg.
2. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.
3. Instalacja odnawialnych źródeł energii na obiektach użyteczności publicznej.
4. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych.
5. Współpraca z ościennymi gminami w zakresie pozyskiwanych środków oraz współfinansowania realizacji zadań w zakresie infrastruktury drogowej i mostowej.
6. Prowadzenie aktywnych działań w celu uruchamiania środków finansowych dostępnych w ramach Funduszy Unii Europejskiej i programów krajowych.

5. OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Opieka zdrowotna i pomoc społeczna w powiecie myszkowskim

CEL STRATEGICZNY: *Sprawnie funkcjonujący system opieki zdrowotnej i społecznej.*

System ochrony zdrowia, zgodnie z dokumentami krajowymi i międzynarodowymi, powinien gwarantować wszystkim ludziom dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zapewnić bezpieczeństwo zdrowotne, mieć zdolność do adaptowania się do zmieniających się uwarunkowań demograficznych i epidemiologicznych. Konieczne jest zatem stworzenie systemu opieki zdrowotnej opartego o stabilne ekonomicznie i organizacyjnie podmioty lecznicze, dla których podmiotem tworzącym jest Powiat myszkowski, co umożliwi poprawę dostępu do usług medycznych i podniesie jakość udzielanych świadczeń. Ponadto dzięki wysoko wykwalifikowanej kadrze oraz nowoczesnej infrastrukturze system ochrony zdrowia ma być efektywny, racjonalnie wykorzystujący swoje zasoby oraz kształtujący postawy prozdrowotne i zwiększający poczucie

osobistej odpowiedzialności za własne zdrowie wśród mieszkańców. Sprostanie temu wyzwaniu wymaga inwestycji i rozwoju infrastruktury ochrony zdrowia, stałego podnoszenia kwalifikacji personelu lekarskiego i pielęgniarskiego, a także koordynowania działań z zakresu szeroko rozumianej promocji zdrowego stylu życia. Ponadto konieczne jest dostosowanie opieki zdrowotnej do długookresowych trendów demograficznych i epidemiologicznych.

Istotną rolę w rozwoju Powiatu odgrywa również prowadzenie zintegrowanej polityki społecznej, przejawiającej się wdrażaniem programów kompleksowo wspierających rodziny. Nieodzowne jest ponadto wspieranie bezrobotnych w podjęciu zatrudnienia oraz realizowanie inicjatyw przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu.

Wskaźniki:

1. Liczba zatrudnionych specjalistów w placówkach ochrony zdrowia
2. Wysokość środków finansowych wydatkowanych na zakup sprzętu i wyposażenie placówek ochrony zdrowia i pomocy społecznej
3. Liczba skarg na jakość świadczonych usług z zakresu ochrony zdrowia i pomocy społecznej
4. Liczba pacjentów korzystających z usług medycznych placówek ochrony zdrowia
5. Stan zobowiązań długo i krótkoterminowych oraz wynik finansowy Szpitala Powiatowego w Myszkowie
6. Liczba działań podjętych w ramach profilaktyki prozdrowotnej
7. Liczba odbiorców działań profilaktycznych
8. Liczba funkcjonujących w powiecie rodzin zastępczych
9. Liczba porad udzielonych rodzinom zastępczym
10. Liczba działań podjętych na rzecz promocji rodzinnej pieczy zastępczej
11. Liczba dzieci z terenu Powiatu pozostająca w różnych formach pieczy zastępczej poza terenem Powiatu.
12. Liczba mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Poraju

CELE OPERACYJNE

1. Poprawa dostępności oraz podniesienie jakości udzielania świadczeń zdrowotnych.
2. Poprawa i unowocześnianie bazy do świadczenia usług medycznych w SPZOZ.
3. Koordynacja programów z zakresu ochrony zdrowia i pomocy społecznej.
4. Profilaktyka prozdrowotna, promocja zdrowego i aktywnego stylu życia.
5. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu i zawodowemu osób z niepełnosprawnością poprzez edukowanie społeczności i działania integracyjne.
6. Rozwój wysokiej jakości usług społecznych.

7. Utworzenie Centrum Opiekuńczo-mieszkalnego.
8. Zwiększenie zakresu usług Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej.
9. Pomoc wychowankom w procesie usamodzielniania się.
10. Aktywizowanie osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Zadania kluczowe:

1. Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług medycznych, w tym podniesienie jakości infrastruktury ochrony zdrowia poprzez rozbudowę, modernizację oraz wyposażenie w nowoczesną aparaturę medyczną placówek ochrony zdrowia.
2. Wprowadzenie nowoczesnych technologii (w tym informatycznych) w zakresie obsługi pacjenta i diagnostyki obrazowej.
3. Wzmocnienie opieki medycznej nad pacjentem poprzez pozyskiwanie specjalistycznej kadry medycznej do placówek ochrony zdrowia.
4. Opracowanie planu monitorowania poziomu satysfakcji pacjentów z usług medycznych świadczonych przez placówki ochrony zdrowia.
5. Stworzenie systemu profilaktyki zdrowotnej, w tym działania na rzecz ograniczania chorób cywilizacyjnych i aktywnego życia z uwzględnieniem zmian demograficznych.
6. Wspieranie i promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej.
7. Wsparcie rodzin i wychowanków pieczy zastępczej w ramach m.in. poradnictwa, terapii i specjalistycznego wsparcia.
8. Opracowanie planu działań służących wspieraniu rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo wychowawczych, w procesie usamodzielniania się wychowanków.
9. Rozwój systemu wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych.

6. OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Ochrona klimatu i jakości powietrza

CEL STRATEGICZNY: *Poprawa jakości powietrza do osiągnięcia poziomów wymaganych przepisami prawa, spełnianie standardów emisyjnych z instalacji oraz promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii*

W rozpoczynającej się perspektywie finansowej w subregionie Północnym w ramach obszaru *Efektywność energetyczna (CS 1)* planuje się realizację projektów, których celem będzie szeroko rozumiana ochrona środowiska naturalnego w tym redukcja zanieczyszczeń powietrza poprzez obniżenie ilości substancji wprowadzanych do powietrza z procesów energetycznego spalania paliwa oraz likwidacja „niskiej emisji” poprzez wymianę/

modernizację źródeł ciepła lub podłączanie budynków do sieciowych nośników ciepła u odbiorców indywidualnych, w tym infrastruktura OZE na terenie gmin znajdujących się w granicach administracyjnych Subregionu. Zadania realizowane w tym obszarze stanowią kontynuację kompleksowej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej polegającą na wymianie/modernizacji źródeł ciepła lub podłączanie budynków do sieciowych nośników ciepła u odbiorców indywidualnych, w tym infrastruktura OZE na terenie powiatów Subregionu Północnego Województwa Śląskiego. Rozwój odnawialnych źródeł energii (farmy/instalacje fotowoltaiczne, pompy ciepła, wysokosprawna kogeneracja) ma stanowić jedno z wielu działań służących poprawie jakości powietrza. Wsparciem finansowym objęte będą również klastry energii, spółdzielnie energetyczne.

Realizując te zadania planuje się w 2021 roku podpisanie z Gminami Powiatu Porozumienie w sprawie utworzenia Klastra Energii Powiatu Myszkowskiego.

Podstawowym celem Porozumienia będzie dążenie do osiągnięcia zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego Powiatu poprzez zmniejszenie energochłonności gospodarki oraz zwiększenie udziału źródeł OZE, chcąc promować rozwój rozproszonych oraz odnawialnych źródeł energii (OZE), dążenie do zwiększenia i racjonalizacji wykorzystania zasobów lokalnych i zwiększenie atrakcyjności terenów inwestycyjnych poprzez zmniejszenie kosztów zaopatrzenia w energię.

Umowa o partnerstwie zawarta będzie pomiędzy Powiatem Myszkowskim a Gminą Myszków, Gminą Koziegłowy, Gminą Żarki, Gminą Poraj i Gminą Niegowa.

Ochronie środowiska mają służyć również projekty, które będą realizowane w ramach obszaru: *Adaptacja do zmian klimatu (CS 4)* w tym budowa infrastruktury gospodarowania wodami opadowymi oraz adaptacja terenów zurbanizowanych do zmian klimatu (m.in.: zielono-błękitna infrastruktura, gospodarowanie wodami opadowymi, zazielenianie w funkcji retencji i ewapotranspiracji (w tym ogrody deszczowe, zielone dachy, ściany, ogrody miejskie). W ramach tego obszaru realizowane będą również projekty związane z *Zakupem sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii chemiczno-ekologicznych*.

W zakresie *Gospodarki wodno-ściekowej (CS 5)* realizowane będą projekty w zakresie efektywnych (inteligentnych) sieci wodociągowych (w tym systemy pomiaru zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej i SUW, monitoring strat sieciowych), zaopatrzenie w wodę pitną (infrastruktura do celów ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji) oraz Projekty w oczyszczalni ścieków (bądź sieci kanalizacyjne – opcjonalnie,

w ograniczonym zakresie) tylko jako modernizacja obiektu w oparciu o rozwiązania zasobooszczędne („samowystarczalność oczyszczalni”).

W obszarze *Gospodarka o obiegu zamkniętym (CS 6)* realizowane będą kompleksowe projekty z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi (RIPOK, PSZOK, ZZO, kompostownie, sortownie, recykling, selektywna zbiórka, zagospodarowanie komunalnych osadów ściekowych) oraz odpadami innymi niż komunalne (przemysłowe, azbest, w tym zagospodarowanie przemysłowych osadów ściekowych) oraz budowa zamkniętych systemów obiegu gospodarki odpadami komunalnymi.

W ramach obszaru *Zrównoważony transport miejski (CS 4 z CP3)* planowana jest realizacja projektów ograniczających emisję zanieczyszczeń z sektora transportu. Planuje się zakup niskoemisyjnego taboru autobusowego na potrzeby zbiorowego transportu publicznego, autobusy niskoemisyjne oraz modernizacja niskoemisyjnego taboru szynowego, trolejbusowego i autobusowego dla połączeń miejskich i podmiejskich z niezbędną infrastrukturą (stacje ładowania pojazdów, stacje tankowania paliw alternatywnych).

W celu zorganizowania powiatowych przewozów pasażerskich na obszarze gmin i powiatu - uczestników związku zostanie powołany związek powiatowo-gminny. Związek ten przejmie od gmin i powiatu myszkowskiego organizację publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej.

W ramach tego samego obszaru zaplanowano rozwój sieci regionalnych tras rowerowych oraz inwestycje związane z systemami zarządzania ruchem (ITS) i energią. Utworzona zostanie również sieć Miejsc Odpoczynku Rowerzystów (MOR), jak również zgodne z przepisami obowiązującymi w Polsce oznakowanie regionalnych tras rowerowych (znaki typu R4). Oprócz ograniczenia emisji realizacja tego zadania z pewnością wpłynie na wzrost konkurencyjności turystycznej regionu.

Wskaźniki

1. Liczba gospodarstw domowych uczestniczących w Programie *Czyste powietrze*.
2. Liczba budynków po termomodernizacji.
3. Liczba wymienionych kotłów grzewczych.
4. Liczba elementów infrastruktury gospodarowania wodami opadowymi.
5. Liczba obiektów infrastruktury OZE.
6. Liczba kilometrów wybudowanej lub zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej.
7. Liczba wybudowanych, zamkniętych systemów obiegu gospodarki odpadami.
8. Liczba zakupionych autobusów niskoemisyjnych.

Cele operacyjne:

1. Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza m.in. poprzez przejście na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach,
2. Rozwój i modernizacja transportu zbiorowego w kierunku transportu przyjaznego dla środowiska; wspieranie ekologicznych form transportu - budowa ścieżek rowerowych,
3. Rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii,
4. Realizacja zadań wynikających z Planu Gospodarki Niskoemisyjnej oraz Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla gmin.
5. Realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego,
6. Uwzględnienie w planach rozwoju transportu działań mających wpływ na jakość powietrza, poprzez m.in. upłynnienie ruchu pojazdów, budowę połączeń drogowych oraz wprowadzanie ograniczeń w ruchu pojazdów ciężkich na drogach miast i miasteczek powiatu,
7. Rozwój komunikacji publicznej w oparciu o nowoczesny niskoemisyjny tabor autobusowy oraz stworzenie zintegrowanego systemu komunikacji miejskiej mającego na celu przesiadkę z indywidualnych samochodów na rzecz transportu zbiorowego,
8. Wspieranie rozwoju transportu rowerowego oraz wdrażanie rozwiązań na rzecz jego integracji z miejskimi systemami transportowymi m.in. poprzez rozwój i modernizację infrastruktury oraz zmiany organizacji ruchu,

Zadania kluczowe

1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w powiecie myszkowskim,
2. Instalacja energooszczędnego oświetlenia w budynkach zarządzanych przez Powiat Myszkowski oraz gminy powiatu myszkowskiego,
3. Kształtowanie postaw społecznych w kierunku wdrażania zasad efektywności energetycznej poprzez edukację ekologiczną.

7. OBSZAR INTERWENCJI

Edukacja

CEL STRATEGICZNY: *Zintegrowany program nauczania koncentrujący naukę wszystkich przedmiotów wokół wybranego przez ucznia zawodu. Indywidualizacja procesu nauczania przy zachowaniu wysokich standardów co do oczekiwanych efektów nauczania ukierunkowana na potrzeby rynku pracy, w tym edukacja dorosłych.*

W Polsce rozwija się system usług i wytwarzania dóbr ukierunkowany na wykorzystanie

potencjału nabywczego osób w wieku 65 – 80 lat, zaspokajający ich potrzeby konsumpcyjne, bytowe oraz zdrowotne. Stąd należy zakładać, że w perspektywie kilku lat wzrośnie zainteresowanie zawodem opiekuna osób starszych, zgodnie z szacunkami w ciągu najbliższych 10 lat liczba osób w wieku po 65 roku życia wzrośnie do 10 mln⁴³. Szkoły ponadpodstawowe w swojej ofercie coraz więcej uwagi powinny poświęcać nabywaniu umiejętności praktycznych co jest zgodne ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” Należy pamiętać, że z kształceniem na poziomie ponadpodstawowym nierozzerwalnie związany jest wybór przez absolwentów kierunków studiów. Jakość usług edukacyjnych średniego szczebla przekłada się bowiem na wybór określonego kierunku studiów (dalsze decyzje edukacyjne młodzieży) oraz, w szerszym kontekście, na sytuację na rynku pracy.

Rzeczywistość otaczająca człowieka XXI to świat ciągłych zmian, podyktowanych rozwojem cywilizacyjnym, globalizacją i postępem naukowo - technicznym. Współczesny świat to rosnące wymagania w zakresie elastycznego i szybkiego dostosowywania się do potrzeb rynku pracy, nowych zawodów i nowoczesnych technologii. Tempo postępu i wprowadzania innowacji w każdej dziedzinie życia ludzkiego, sprawia, iż zachodzi konieczność uzupełniania posiadanej wiedzy i zdobywania nowej. Uczenie się, nabywanie umiejętności czy kwalifikacji zawodowych to szansa na podtrzymanie zatrudnienia lub na znalezienie lepszej pracy. Przesłanka uzasadniająca edukację człowieka przez całe życie to także możliwość zaspokojenia własnych aspiracji i potrzeb oraz realizacja pasji i zainteresowań.

Pozyskiwanie wiedzy niezależnie od wieku, poziomu wykształcenia czy doświadczenia zawodowego to najlepsza inwestycja współczesnego człowieka.

Uczenie się przez całe życie w polityce oświatowej jest nazywane kształceniem ustawicznym lub edukacją dorosłych.

Sprostanie wyzwaniom cywilizacji możliwe jest dzięki obecności kształcenia ustawicznego i wzrastającemu poziomowi edukacji. Idea kształcenia ustawicznego i inwestowanie w siebie, w swój rozwój ma w dzisiejszych czasach ogromne znaczenie, a przekłada się to również na wzrost i rozwój postępu społecznego i gospodarczego. Szeroka oferta szkolnictwa daje szerokie możliwości całościowej edukacji.

Wskaźniki

1. Liczba uczniów rozpoczynających i kończących edukację w szkołach ponadpodstawowych na terenie powiatu.

⁴³ Główny Urząd Statystyczny, Baza Demografia, <http://demografia.stat.gov.pl/bazademografia/>, dostęp 28.02.2020

2. Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin dojrzałości.
3. Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie.
4. Liczba absolwentów, którzy podjęli naukę w uczelniach wyższych, w tym na kierunkach inżynierskich i medycznych.
5. Liczba nauczycieli, którzy podnieśli swoje kwalifikacje zawodowe
6. Liczba skarg na jakość świadczonych usług z zakresu edukacji

CELE OPERACYJNE

1. Doskonalić system wsparcia finansowego, uczniów najbardziej uzdolnionych oraz pochodzących z niezamożnych rodzin.
2. Kształtowanie postaw patriotycznych, uczenie samorządności i odpowiedzialności oraz przygotowanie młodzieży do uczestnictwa w kulturze.
3. Edukacja ekologiczna oraz prowadzenie działalności profilaktycznej ukierunkowanej na problemy zrównoważonego rozwoju.
4. Przygotowanie do wejścia na rynek pracy poprzez podnoszenie poziomu szkolnictwa zawodowego.
5. Utrzymanie wysokiego poziomu szkolnictwa ogólnokształcącego.
6. Utworzenie Powiatowej Rady Programowej ds. kształcenia zawodowego, której zadaniem będzie zapewnienie synergii i spójności między realizowaną misją edukacyjną, a potrzebami lokalnych, regionalnych i krajowych społeczności.
7. Nauka w miejscu pracy – poprzez staże, praktyki, zajęcia praktyczne w zakładach pracy, jako kontynuacja i podejmowanie współpracy z firmami i przedsiębiorcami w zakresie kształcenia młodzieży i dorosłych.
8. Utworzenie Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Zespole Szkół Nr 1 w Myszkowie.

Zadania kluczowe

1. Poszerzać bazę kadrową i techniczną do realizacji kształcenia zawodowego w obszarach związanych z gałęziami gospodarki regionu oraz potrzebami rynku pracy.
2. Zdobywać środki finansowe na rozwój bazy szkół w szczególności w zakresie realizacji edukacyjnych i inwestycyjnych projektów finansowanych ze środków U.E.
3. Wprowadzić do systemu szkolnego nowoczesne technologie kształcenia np. kształcenie modułowe, doskonalić e - learning.
4. Na bieżąco analizować i śledzić rynek pracy pod kątem tworzenia nowych kierunków kształcenia oraz nowych ofert kształcenia ustawicznego absolwentów.

5. Systematycznie poszukiwać innowacji, nowości technicznych, technologicznych stosowanych w zakładach i wdrażać je do dydaktyki i praktyki szkolnej.
6. Dążyć do rozwinięcia istniejących i tworzenia nowych form współpracy z instytucjami gospodarczymi, zakładami pracy i szkołami działającymi w regionie na rzecz utworzenia **Powiatowej Rady Programowej Kształcenia Zawodowego**, która będzie wytyczała kierunki rozwoju placówki.
7. Doskonalić kadrę pracowniczą nauczycieli w zakresie nowych kierunków i jakości kształcenia w formach szkolnych i pozaszkolnych.
8. Wypromować wizerunek (**markę**) **Kształcenia Zawodowego** w Powiecie Myszkowskim i Regionie.

8. OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Transport publiczny

CEL STRATEGICZNY: ograniczenie emisji zanieczyszczeń z sektora transport

W ramach obszaru *Zrównoważony transport miejski (CS 4 z CP3)* planowana jest realizacja projektów ograniczających emisję zanieczyszczeń z sektora transport. Planuje się zakup niskoemisyjnego taboru autobusowego na potrzeby zbiorowego transportu publicznego, autobusy niskoemisyjne oraz modernizacja niskoemisyjnego taboru szynowego, trolejbusowego i autobusowego dla połączeń miejskich i podmiejskich z niezbędną infrastrukturą (stacje ładowania pojazdów, stacje tankowania paliw alternatywnych).

W ramach tego samego obszaru zaplanowano rozwój sieci regionalnych tras rowerowych oraz inwestycje związane z systemami zarządzania ruchem (ITS) i energią. Utworzona zostanie również sieć Miejsc Odpoczynku Rowerzystów (MOR), jak również zgodne z przepisami obowiązującymi w Polsce oznakowanie regionalnych tras rowerowych (znaki typu R4). Oprócz ograniczenia emisji realizacja tego zadania z pewnością wpłynie na wzrost konkurencyjności turystycznej regionu.

Wskaźniki

1. Liczba zakupionych niskoemisyjnych autobusów na potrzeby transportu zbiorowego
2. Liczba stacji ładowania pojazdów
3. Liczba km tras rowerowych
4. Liczba Miejsc Odpoczynku Rowerzystów

CELE OPERACYJNE

1. Popularyzowanie zbiorowego transportu publicznego wśród mieszkańców dojeżdżających codziennie do pracy
2. Podjęcie starań wybudowania stacji ładowania pojazdów w każdej gminie
3. Organizacja transportu publicznego z wykorzystaniem niskoemisyjnego taboru.
4. Udział w budowie sieci regionalnych tras rowerowych przebiegających przez gminy powiatu myszkowskiego

Zadania kluczowe

1. Rozwój i modernizacja transportu zbiorowego w kierunku transportu przyjaznego dla środowiska.
2. Wspieranie ekologicznych form transportu - budowa ścieżek rowerowych.
3. Wdrażanie rozwiązań na rzecz jego integracji z miejskimi systemami transportowymi
4. Edukacja i promocja niskoemisyjnego transportu

3.3. Propozycje projektów zintegrowanych

W nowej perspektywie unijnego finansowania województwo śląskie będzie największym beneficjentem funduszy europejskich spośród wszystkich regionów w Polsce. Dla Śląskiego przypadnie prawie 2,4 mld euro w ramach nowego programu regionalnego (FE SL 21-27) oraz ponad 2 mld euro z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST), co przełoży się na ponad 4,4 mld euro wszystkich dostępnych środków. Przygotowując się do aplikowania o środki unijne w nowej perspektywie finansowej w ramach Regionalnych Inwestycji Terytorialnych burmistrzowie i wójtowie gmin Powiatu Myszkowskiego pod kierunkiem Starosty Myszkowskiego zgłosili propozycje następujących projektów do realizacji.

Tabela Nr 13. Zestawienie projektów zintegrowanych do realizacji w latach 2021-2027

Propozycje projektów zintegrowanych w Powiecie Myszkowskim		Dofinansowanie ogółem
Obszar	Gospodarka wodno-ściekowa	
1. Zapewnienie dostępu do czystej wody dla mieszkańców powiatu myszkowskiego:		
Partnerzy: Gmina Myszków, Gmina Koziegłowy, Gmina Poraj, Gmina Żarki, (Gmina Siewierz – poza Subregionem Północnym) Gmina Myszków: 1) Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej – 3.500.000,00 zł (partnerstwo z sąsiednimi gminami powiatu), 2) Zasilanie w wodę ośrodka dla bezdomnych na potrzeby powiatu – 105.000,00 zł (partnerstwo z Gminą Koziegłowy),		14.455.000,00 zł

<p>3) Pompownia strefowa „Smudzówka” wraz z zasilaniem energetycznym i modernizacją wodociągu rozdzielczego – 700.000,00 zł (partnerstwo z Gminą Siewierz),</p> <p>4) Budowa sieci wodociągowej w ciągu ulic Letniskowa, Koziegłowska – 280.000,00 zł (partnerstwo z Gminą Koziegłowy),</p> <p>5) Pompownia strefowa „Będusz” wraz z rozbudową sieci wodociągowej – 1.120.000,00 zł</p> <p>Gmina Koziegłowy:</p> <p>1) Przebudowa ujęcia wody w miejscowości Pińczyce – 2.000.000,00zł,</p> <p>2) Przebudowa ujęcia wody wraz ze stacją uzdatniania wody w miejscowości Rzeniszów – 2.000.000,00zł</p> <p>Gmina Poraj:</p> <p>1) Budowa nowego ujęcia wody w Kuźnicy Starej oraz w Żarkach Letnisko,</p> <p>2) Wymiana sieci wodociągowej Masłońskie-Kuźnica Stara, w Jastrzębiu, w Poraju,</p> <p>3) Wymiana sieci odcinka sieci nad rzeką Wartą w Jastrzębiu. Budowa hydroforu w Żarkach Letnisko,</p> <p>4) Budowa dodatkowego zbiornika wody w Choroni.</p> <p>Łącznie: 1.750.000,00 zł</p> <p>Gmina Żarki:</p> <p>1) Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami z ujęcia Czarny Kamień w miejscowości Jaworznik do połączenia z wodociągiem w ul. Niegowskiej wraz z zagospodarowaniem terenu ujęcia wody – 1.500.000,00zł,</p> <p>2) Budowa sieci wodociągowej ul. Młyńska i Jagodowa w Żarkach – 1.000.000,00zł,</p> <p>3) Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach Ostrów - Przybyńów ul. Letniskowa – 500.000,00zł</p>	
2. Poprawa jakości środowiska wodnego na terenie powiatu myszkowskiego:	
<p>Partnerzy: Gmina Myszków, Gmina Koziegłowy, Gmina Poraj, Gmina Niegowa</p> <p>Gmina Myszków:</p> <p>1) Modernizacja oczyszczalni ścieków – 10.570.000,00 zł(partnerstwo z sąsiednimi gminami powiatu),</p> <p>2) Budowa powiatowej słonecznej suszarni osadów ściekowych – II hala – 1.960.000,00 zł</p> <p>Gmina Koziegłowy:</p> <p>1) Budowa kanalizacji sanitarnej wzdłuż drogi powiatowej 3801S w m. Koziegłówki wraz pompowniami i budowa pompowni ścieków w m. Koziegłowy wraz z kanałem doprowadzającym – 7.000.000,00zł,</p> <p>2) Budowa oczyszczalni ścieków wraz z Infrastrukturą towarzyszącą w m. Koziegłowy etap II – 1.500.000,00zł,</p> <p>3) Budowa kanalizacji sanitarnej w Koziegłowach etap I – 7.000.000,00zł</p> <p>Gmina Poraj:</p>	<p>43.280.000,00 zł</p>

<p>1) Modernizacja oczyszczalni ścieków w Poraju – 4.900.000,00 zł, 2) Wymiana (zabudowa nowej) przepompowni ścieków w Poraju – 350.000,00 zł, 3) Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Żarki Letnisko – 7.000.000,00 zł</p> <p>Gmina Niegowa: 1) Modernizacja, przebudowa i rozbudowa istniejącej oczyszczalni ścieków wraz z wodociągowo-kanalizacyjną infrastrukturą towarzyszącą – 3.000.000,00 zł</p>	
Obszar	Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i termomodernizacja
1. Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego na terenie powiatu myszkowskiego:	
<p>Partnerzy: Gmina Koziegłowy, Gmina Niegowa</p> <p>Gmina Koziegłowy: Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy etap III – 1.500.000,00 zł</p> <p>Gmina Niegowa: Modernizacja infrastruktury oświetleniowej dróg publicznych poprzez wymianę lamp na energooszczędne – 489.000,00zł</p>	<p>1.989.000,00 zł</p>
2. Wzrost udziału OZE w ogólnej produkcji energii na terenie powiatu myszkowskiego:	

<p>Partnerzy: Powiat Myszkowski, Gmina Myszków, Gmina Koziegłowy, Gmina Poraj, Gmina Żarki, Gmina Niegowa</p> <p>Powiat Myszkowski: Podniesienie efektywności energetycznej SP ZOZ w Myszkowie poprzez budowę elektrowni fotowoltaicznej - 3.000.000,00 zł</p> <p>Gmina Myszków: 1) Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy 1 MW – 2.800.000,00 zł 2) Pompy ciepła, instalacje fotowoltaiczne, solarne dla mieszkańców miasta i budynków użyteczności publicznej – 2.800.000,00 zł</p> <p>Gmina Koziegłowy: 1) Budowa ogniw fotowoltaicznych i pomp ciepła na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy celem poprawy jakości powietrza poprzez zwiększenie udziału OZE w wytwarzaniu energii – 5.000.000,00 zł 2) Budowa kolektorów słonecznych na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy celem poprawy jakości powietrza poprzez zwiększenie udziału OZE w wytwarzaniu energii – 2.000.000,00zł 3) Budowa instalacji fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy, celem poprawy jakości powietrza poprzez zwiększenie udziału OZE w wytwarzaniu energii – 1.500.000,00zł</p> <p>Gmina Poraj: Indywidualne instalacje fotowoltaiki – 1.050.000,00 zł</p> <p>Gmina Żarki: 1) Odnawialne źródła energii dla mieszkańców Gminy Żarki – 8.000.000,00 zł 2) Montaż instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej w Gminie Żarki – 500.000,00zł</p> <p>Gmina Niegowa: Montaż instalacji solarnych, fotowoltaicznych i pomp ciepła w budynkach prywatnych mieszkańców Gminy Niegowa oraz budynków użyteczności publicznej – 4.500.000,00 zł</p>	<p>31.150 000,00 zł</p>
<p>3.Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych wielorodzinnych na terenie powiatu myszkowskiego</p>	
<p>Partnerzy: Powiat Myszkowski, Gmina Myszków, Gmina Koziegłowy, Gmina Poraj, Gmina Żarki</p> <p>Powiat Myszkowski: 1. Termomodernizacja budynku siedziby Zespołu Ratownictwa Medycznego SP ZOZ w Myszkowie–2.000.000,00zł 2. Termomodernizacja budynków Przychodni Rejonowo-Specjalistycznych SP ZOZ w Myszkowie zlokalizowanych na terenie Powiatu Myszkowskiego –3.000.000,00 zł 3. Kompleksowa termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w Myszkowie przy ulicy Pułaskiego 70 – 3.000.000,00zł 4. Termomodernizacja budynku Powiatowego Zarządu Dróg Żarki ul. Myszkowska 59 –400.000,00zł</p> <p>Gmina Myszków: Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych wielorodzinnych (KZGM, MTBS) – 7.700.000,00 zł</p> <p>Gmina Koziegłowy:</p>	<p>19 125.000,00 zł</p>

<p>Termomodernizacja budynków komunalnych i użyteczności publicznej na terenie Gminy i Miasta Kozięgłowy (termomodernizacja budynków komunalnych w miejscowościach: Kozięgłowy, Mysłów, Lgota Mokrzesz, Winowno oraz termomodernizacja budynku Urzędu Gminy w Kozięgłowach) – 1.500.000,00zł</p> <p>Gmina Poraj: Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Kuźnicy Starej – 525.000,00 zł</p> <p>Gmina Żarki: Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w gminie Żarki – 1.000.000,00zł</p>	
Obszar	Adaptacja do zmian klimatu
1. Zmniejszanie odpływu wód powierzchniowych w celu ochrony i odbudowy zasobów wodnych na terenie powiatu myszkowskiego	
<p>Partnerzy: Gmina Myszków, Gmina Poraj</p> <p>Gmina Myszków:</p> <p>1) Instalacje gromadzące wodę deszczową na użytek gospodarstw domowych (pożądana formuła grantowa) – 350.000,00 zł</p> <p>2) Instalacje wykorzystujące wody opadowe do podlewania murawy boisk sportowych – 350.000,00 zł</p> <p>Gmina Poraj: Modernizacja basenu kąpielowego w Żarkach Letnisko wraz ze stacją uzdatniania wody na rzece Czarka (mała retencja) – 4.000.000,00 zł</p>	4.700.000,00 zł
Obszar	Ścieżki rowerowe
1. Rozwój turystyki i infrastruktury rowerowej na terenie powiatu myszkowskiego:	
<p>Partnerzy: Powiat Myszkowski, Gmina Myszków, Gmina Kozięgłowy, Gmina Poraj, Gmina Żarki, Gmina Niegowa</p> <p>Powiat Myszkowski: Budowa ścieżek/tras rowerowych w ciągu dróg leżących na terenie gmin wchodzących w skład powiatu myszkowskiego – 20.000.000,00zł</p> <p>Propozycja: Kozięgłowy – Poraj, Myszków/Światowid/Bory – Góra Włodowska, Myszków/Światowid/DotykJury – Jaworznik, Myszków/Mijaczów/Będusz, Mirów – Niegowa – Ogorzelnik - Bobolice (Partnerzy: wszystkie JST powiatu myszkowskiego)</p> <p>Budowa chodnika i ścieżki rowerowej w ciągu drogi powiatowej Nr 3808 S na odcinku (Myszków) od DW 793 do DW 792 (Jaworznik) – 6.000.000,00 zł (Partnerzy: Powiat, gmina Myszków, gmina Żarki)</p> <p>Gmina Myszków:</p> <p>1) Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż drogi DW 793 – Gmina Myszków i Powiat Myszkowski – 700.000,00 zł</p> <p>2) Budowa ścieżki rowerowej łączącej Gminy Myszków i Żarki – 700.000,00 zł</p>	35.650.000,00 zł

<p>3) Budowa ścieżki rowerowej łącząca Gminy Myszków, Żarki i Poraj – 700.000,00 zł</p> <p>Gmina Kozięłowy: Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Kozięłowy – 2.000.000,00zł (Partner: Powiat Myszkowski - budowa ścieżek rowerowych przebiegających przez Gminy: Kozięłowy, Poraj, Żarki i Miasto Myszków)</p> <p>Gmina Poraj: Budowa międzygminnego systemu ścieżek pieszo-rowerowych w gminach Kamienica Polska, Poczesna, Poraj, Żarki – 1.050.000,00 zł</p> <p>Gmina Żarki: Budowa miejsc obsługi rowerzystów (toalety toi-toi, narzędzia do naprawy rowerów, pompki, kosze z segregacją na odpady, miejsca rekreacji – grill).Miejsca przesiadkowe na Nowym Rynku z możliwością wypożyczenia rowerów – 1.000.000,00 zł</p> <p>Gmina Niegowa: Budowa ścieżek pieszo - rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą– 3.500.000,00zł</p>		
Obszar	Transport publiczny	
1. Rozwój transportu publicznego na terenie powiatu myszkowskiego:		
<p>Partnerzy: Powiat Myszkowski, Gmina Myszków, Gmina Kozięłowy, Gmina Poraj, Gmina Żarki, Gmina Niegowa</p> <p>Powiat Myszkowski: Odtworzenie infrastruktury i bazy transportu publicznego na terenie powiatu Myszkowskiego – 11.000.000,00zł (Partnerzy: wszystkie JST powiatu myszkowskiego, otoczenie gospodarcze - PPP). Uruchomienie jednostki publicznego transportu zbiorowego, zakres: zakup taboru, budowa bazy, zagospodarowanie terenu, zakup niezbędnych urządzeń i wyposażenia)</p> <p>Gmina Myszków: Budowa powiatowego centrum przesiadkowego w Myszkowie – 7.000.000,00 zł(Partnerzy: Gmina Myszków i Powiat Myszkowski)</p> <p>Gmina Poraj: Budowa Centrum Przesiadkowego w Żarkach Letnisko – 500.000,00zł</p>	18 500.000,00zł	
Obszar	Rozwój szkolnictwa zawodowego/ infrastruktura szkolnictwa zawodowego	
1. Rozwój szkolnictwa zawodowego na terenie powiatu myszkowskiego:		
<p>Partnerzy: Powiat Myszkowski, Gmina Myszków*, Gmina Żarki* (*gminy bez udziału finansowego)</p> <p>Powiat Myszkowski:</p> <ol style="list-style-type: none"> Zintegrowany rozwój szkolnictwa średniego w Powiecie Myszkowskim poprzez wzrost jakości edukacji zawodowej uwzględniającej potrzeby subregionalnych i regionalnego rynku pracy (Strategia rozwoju oświaty). Powiatowy Ośrodek Wspierania uczniów zdolnych. Najlepszy w zawodzie 	11 000.000,00 zł	

<p>4. Projekty edukacyjne wpływające na uatrakcyjnienie oferty edukacyjnej szkół.</p> <p>5. Innowacyjna szkoła zawodowa.</p> <p>6. Edukacja zawodowa w praktyce:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zajęcia specjalistyczne organizowane na uczelniach, targi edukacyjne, wycieczki zawodowo poznawcze, doposażenie pracowni; – zawodowo, czyli profesjonalnie; – sprzęt komputerowy z oprogramowaniem, drukarki 3D, nowoczesne monitory interaktywne; – aktywna e-platforma; – staże zawodowe u pracodawców, wycieczki zawodowo poznawcze, stypendia naukowe dla uczniów za osiągnięcia w zakresie przedmiotów zawodowych, kursy: prawa jazdy, operator wózka widłowego, baristy, fotograficzny. <p>7. Utworzenie Powiatowego Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego wraz z Ośrodkiem Egzaminacyjnym.</p> <p>8. Remont i doposażenie pracowni praktycznej nauki zawodu w Zespole Szkół nr 2 w Myszkowie</p>	
<p>Obszar Rewitalizacja obszarów zdegradowanych</p>	
<p>1. Zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki powiatu myszkowskiego:</p>	
<p>Partnerzy: Powiat Myszkowski, Gmina Myszków, Gmina Koziegłowy, Gmina Poraj, Gmina Żarki, Gmina Niegowa</p> <p>Powiat Myszkowski: Rewitalizacja terenów popegeerowskich z przeznaczeniem na strefę aktywności gospodarczej na terenie powiatu myszkowskiego - etap II – 2.000.000,00zł</p> <p>Gmina Myszków: 1. Rewitalizacja centrum miasta Myszkowa – 21.000.000,00 zł 2. Rewitalizacja terenu rekreacyjnego Pohulanka – basen 5.040.490,00zł</p> <p>Gmina Koziegłowy: 1. Rewitalizacja rynku wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Koziegłówki – 1.500.000,00zł (budowa infrastruktury: park, zagospodarowanie terenu, mała architektura, zieleń, chodniki, ławki, szalet) 2. Rewitalizacja przestrzeni przyległej do zabytkowego kościoła p.w. Św. Marii Magdaleny w Koziegłowach wraz z adaptacją budynków gospodarczych na potrzeby usług kulturalno – społecznych – 3.000.000,00zł 3. Rewitalizacja Centrum miejscowości Pińczyce – ul. Śląska i ul. Kościelna – 2.000.000,00zł (przebudowa dróg, kanalizacja deszczowa, oświetlenie, infrastruktura towarzysząca) 4. Rewitalizacja pozostałości zamku koziegłowskiego wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia. – etap I – 1.000.000,00zł (projekt zakłada częściowe odbudowanie – wyeksponowanie ruin, zagospodarowanie przestrzeni wokół zamku w celu udostępnienia do zwiedzania)</p> <p>Gmina Poraj:</p>	<p>40.540.490,00 zł</p>

<p>1. Rewitalizacja zdegradowanego budynku dawnej Szkoły Podstawowej w Jastrzębiu -1.000.000,00 zł</p> <p>2. Rewitalizacja zdegradowanych terenów przy Zalewie w Poraju – 2.000.000,00 zł</p> <p>Gmina Żarki: Rewitalizacja targowiska miejskiego (media, drogi pomiędzy zabytkowym zespołem stodoł) – 1.000.000,00zł</p> <p>Gmina Niegowa: Rewitalizacja terenów zdegradowanych celem utworzenia nowej przestrzeni publicznej (w tym regulacja i wykup gruntów od osób fizycznych) – 1.000.000,00zł</p>		
Obszar	Wsparcie warunków do rozwoju turystyki	
1. Turystyczny powiat myszkowski:		
<p>Partnerzy: Gmina Myszków, Gmina Koziegłowy, Gmina Żarki</p> <p>Gmina Myszków:</p> <p>1) Nowoczesny system informacji turystycznej na szlakach rowerowych Subregionu – 175.000,00 zł</p> <p>2) Punkt widokowy w dzielnicy Będusz jako element siatki punktów widokowych w powiecie – 175.000,00 zł</p> <p>Gmina Koziegłowy:</p> <p>1. Razem nam po drodze - ścieżki NordicWalking w Gminie Koziegłowy i powiecie myszkowskim – 500.000,00 zł</p> <p>2. Rozbudowa Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji w miejscowości Gniazdów – etap II – 3.000.000,00zł</p> <p>Gmina Żarki:</p> <p>1) Promocja oferty turystycznej Północnej Jury w zakresie kampanii w Internecie – 100.000,00zł</p> <p>2) Stworzenie Powiatowego Centrum Informacji Turystycznej w dawnej Młynarzówce w Żarkach – 800.000,00zł</p> <p>3) Zagospodarowanie miejsc atrakcyjnych turystycznie na terenie Powiatu Myszkowskiego – 500.000,00zł</p> <p>4) Budowa platformy widokowej na ruinach średniowiecznej strażnicy w Przewodziszowicach – 1.000.000,00 zł</p>		6.250.000,00 zł
Obszar	Dziedzictwo kulturowe	
1. Wzrost jakości oferty kulturalnej powiatu myszkowskiego:		
<p>Partnerzy: Powiat Myszkowski, Gmina Myszków, Gmina Koziegłowy, Gmina Poraj*, Gmina Żarki*, Gmina Niegowa* (gminy bez udziału finansowego)</p> <p>Powiat Myszkowski:</p> <p>1) Wsparcie organizacji markowych imprez kulturalnych na terenie gmin wchodzących w skład powiatu myszkowskiego– 2.000.000,00zł (Partnerzy: wszystkie JST powiatu myszkowskiego)</p> <p>2) Organizacja Subregionalnego Festiwalu Muzycznego "Nasz talent" im. Henryka Gmitra(projekt realizowany w partnerstwie ze starostwami subregionu północnego)– 1.000.000,00zł (Partnerzy: wszystkie starostwa powiatowe subregionu północnego)</p> <p>Gmina Myszków:</p>		7.500.000,00 zł

Centrum dorobku przemysłowego Myszkowa zintegrowane z mediateką – 3.500.000,00 zł		
Gmina Kozięglowy: Rozbudowa Sołeckiego Centrum Kultury w Lgocie Mokrzesz na potrzeby kultury dla seniora - zwiększenie i pogłębienie uczestnictwa w kulturze oraz pobudzenie aktywności społecznej i kulturalnej seniorów w Gminie Kozięglowy i powiecie myszkowskim – 1.000.000,00zł		
Obszar	Rozwój cyfrowych usług publicznych	
Brak zgłoszonych projektów.		
Obszar	Ochrona powietrza poprzez wymianę źródła ciepła	
1. Redukcja emisji szkodliwych zanieczyszczeń do atmosfery poprzez wymianę źródeł ciepła na terenie powiatu myszkowskiego		
Partnerzy: Powiat Myszkowski, Gmina Myszków, Gmina Poraj, Gmina Żarki, Gmina Niegowa Powiat Myszkowski: Wymiana źródła ciepła w budynku Zespołu Szkół nr 2 im H. Kołłątaja w Myszkowie na źródło ciepła wykorzystujące energię geotermalną – 1.000.000,00zł Gmina Myszków: Wymiana źródeł ciepła na ekologiczne – 700.000,00 zł Gmina Poraj: 1. Wymian źródeł ciepła na ekologiczne w Gminnym Ośrodku Kultury w Poraju 2. Wymiana indywidualnych źródeł ciepła na ekologiczne Łącznie: 1.425.000,00 Gmina Żarki: Wymiana nieefektywnych źródeł ciepła w gospodarstwach domowych Gminy Żarki – 600.000,00zł Gmina Niegowa: Wymiana źródeł ciepła w budynkach prywatnych mieszkańców Gminy Niegowa na ekologiczne -500.000,00zł		4.225.000,00 zł
Obszar	Gospodarka odpadami	
1. Poprawa gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie powiatu myszkowskiego:		
Partnerzy: Gmina Myszków, Gmina Niegowa Gmina Myszków: Modernizacja istniejącego PSZOK oraz wdrożenie sieci tzw. Mini-PSZOK-ów w zabudowie wielolokalowej – 2.380.000,00 zł		2.380.000,00 zł
Obszar	Instalacje wysokosprawnej kogeneracji	
1. zwiększenie udziału produkcji energii w wysokosprawnej kogeneracji na terenie powiatu myszkowskiego:		
Partnerzy: Powiat Myszkowski, Gmina Myszków, Gmina Kozięglowy, Gmina Poraj, Gmina Żarki, Gmina Niegowa, otoczenie gospodarcze - PPP Powiat Myszkowski:		40.000.000,00 zł

Budowa instalacji wysokosprawnej kogeneracji wykorzystującej odpady z terenu powiatu myszkowskiego wraz z infrastrukturą towarzyszącą na potrzeby SP ZOZ w Myszkowie –40.000.000,00zł		
Obszar	Drogi lokalne	
1. Poprawa bezpieczeństwa oraz wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej na terenie powiatu myszkowskiego:		
Partnerzy: Powiat Myszkowski, Gmina Myszków, Gmina Kozięłowy, Gmina Poraj, Gmina Żarki, Gmina Niegowa Powiat Myszkowski: Przebudowa dróg Powiatu Myszkowskiego w tym między innymi: <ul style="list-style-type: none"> - w Myszkowie ul. Wolności, Krasickiego, Paderewskiego, Rynek, Krakowska i Zawiercka – 40.000.000,00zł - Nr 1014 S Niegowa – Postaszowice obręb zabudowań – 1.000.000,00zł - Gorzków Stary-Ludwinów ok. 4.000.000,00 zł - Nr 3802 S Pustkowie Lgockie – Gliniana Góra–Lgota Górna– 12.000.000,00zł - Nr 1017 S Sokolniki – Kroczyce- Zagórze– 4.000.000,00 zł - Nr 3210 Skrzyżowanie z DK nr 1 –Wojśławice-Cynków-Zendek – 22.900.000,00zł Gmina Myszków: <ol style="list-style-type: none"> 1) Budowa dróg lokalnych usprawniających transport drogowy w Gminie Myszków (Armii Krajowej, Folwarczna, Żarecka, Murarska) –3.850.000,00 zł 2) Obiekty mostowe – 1.400.000,00 zł 3) Budowa drogi tranzytowej dla ciężkiego transportu kołowego do dróg wojewódzkich i krajowych – I etap – 7.000.000,00 zł Gmina Kozięłowy: Budowa, przebudowa i rozbudowa dróg gminnych na terenie gminy Kozięłowy – 5.000.000,00zł Gmina Poraj: Budowa, przebudowa, rozbudowa dróg gminnych – 7.207.000,00zł Gmina Żarki: <ol style="list-style-type: none"> 1) Rozbudowa drogi gminnej Wysoka Lelowska – Żarki Letnisko 2) Budowa drogi w ciągu ulicy Granicznej – realizowanego na terenie gmin Myszków i Żarki 3) Przebudowa drogi w ulicy Dworskiej w miejscowości Jaworznik – realizowanej na terenie gminy Żarki 4) Łącznie: 2.000.000,00 zł 5) Budowa dróg ul. Młyńska i Jagodowa w Żarkach. 6) Remont ul. Św. Barbary, Spadowej, Mokrej, Prostej, Zielonej w Żarkach 7) Rozbudowa drogi gminnej w ciągu ul. Majowej i Ogrodowej w Kotowicach wraz z odwodnieniem 8) Przebudowa drogi gminnej na odcinku Suliszowice – Jaroszów 9) Przebudowa drogi gminnej na odcinku Jaroszów - Przybynów Łącznie: 4.000.000,00 zł Gmina Niegowa:		115.357.000,00 zł

Budowa, remont, modernizacja dróg lokalnych – 1.000.000,00zł		
Obszar	Wzrost upowszechnienia edukacji przedszkolnej/ infrastruktura edukacji przedszkolnej	
1. Wzrost dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej dla dzieci z terenu powiatu myszkowskiego:		
Partnerzy: Gmina Myszków, Gmina Żarki Gmina Myszków: 1. Infrastruktura edukacji przedszkolnej, w tym termomodernizacja oraz dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych – 3.850.000,00 zł 2. Przygotowanie i wyposażenie sal do zajęć specjalistycznych z dziećmi w przedszkolach: gabinety terapii pedagogicznej, sale doświadczania świata, sale ćwiczeń rehabilitacyjnych –210.000,00 zł Gmina Żarki: Zmiana sposobu użytkowania budynku dawnego ośrodka zdrowia w Przybynowie na potrzeby przedszkola oraz mieszkań socjalnych - 1.000.000,00 zł		5.060.000,00 zł
Obszar	Wzrost jakości edukacji podstawowej i średniej/ infrastruktura edukacji podstawowej i średniej	
1. Wzrost dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej i średniej dla dzieci z terenu powiatu myszkowskiego:		
Partnerzy: Powiat Myszkowski, Gmina Myszków, Gmina Koziegłowy, Gmina Niegowa Powiat Myszkowski: Rozbudowa ZS nr 2 im. H. Kołłątaja w Myszkowie wraz z wyposażeniem–3.000.000,00zł Gmina Myszków: 1. Infrastruktura edukacji podstawowej, w tym termomodernizacja oraz dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych – 3.780.000,00 zł 2. Przygotowanie i wyposażenie gabinetów do zajęć specjalistycznych z uczniami: sprzęt rehabilitacyjny, gabinety terapii pedagogicznej, gabinety logopedyczne, pracownie polisensoryczne–700.000,00 zł Gmina Koziegłowy: Budowa sali gimnastycznej przy szkole podstawowej w Cynkowie – 3.000.000,00 zł Gmina Niegowa: Budowa sali gimnastycznej przy szkole podstawowej prowadzonej przez Gminę Niegowa – 3.000.000,00 zł		13.480.000,00 zł
Obszar	Włączenie społeczne	
1. Wzrost aktywności mieszkańców powiatu myszkowskiego		
Partnerzy: Powiat Myszkowski, Gmina Żarki Powiat Myszkowski: 1. „Uwierz w siebie” na lata 2021-2023 –1.000.000,00 zł (partnerzy bez wkładu finansowego: wszystkie JST powiatu myszkowskiego) 2.„Moja szansa” na lata 2024-2027 – 1.000.000,00 zł (partnerzy bez wkładu finansowego: wszystkie JST powiatu myszkowskiego) Gmina Żarki:		2.400.000,00 zł

1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców Gminy Żarki – 200.000,00 zł		
2. Barwy Jesieni – Żarecki Klub Seniora -200.000,00 zł		
Obszar	Organizacja opieki nad dziećmi do lat 3 (żłobki)	
1. Rozwój form opieki nad małymi dziećmi do lat 3 na terenie powiatu myszkowskiego:		
Partnerzy: Gmina Kozięłowy, Gmina Żarki Gmina Kozięłowy: Budowa żłobka dla dzieci do lat 3 na terenie gminy Kozięłowy – 5.000.000,00zł Gmina Żarki: Poprawa warunków funkcjonowania Klubu Dziecięcego w Żarkach – 100.000,00 zł		5.100.000,00 zł
Obszar	Ochrona zdrowia/ infrastruktura ochrony zdrowia	
1. Remont i doposażenie poradni w przychodniach rejonowo-specjalistycznych oraz bazy zespołów ratownictwa medycznego SP ZOZ w Myszkowie:		
Partnerzy: Powiat Myszkowski, Gmina Myszków, Gmina Kozięłowy, Gmina Poraj, Gmina Żarki, Gmina Niegowa Powiat Myszkowski: 1) Remont i doposażenie Poradni w Przychodniach Rejonowo-Specjalistycznych SP ZOZ w Myszkowie zlokalizowanych na terenie Powiatu Myszkowskiego, w tym: - Przychodnia Rejonowo – Specjalistyczna w Kozięłowach, ul. 3 Maja 25 - Przychodnia Rejonowo – Specjalistyczna Nr 2 Myszków, ul. Partyzantów 21 2) Remont i doposażenie Bazy Zespołów Ratownictwa Medycznego SP ZOZ w Myszkowie		18.000.000,00 zł
Obszar	Przeciwdziałanie bezrobociu wraz z promocją samozatrudnienia	
1. Projekt „Droga do samodzielności”:		
Partnerzy: Powiat Myszkowski, Gmina Myszków, Gmina Kozięłowy, Gmina Poraj, Gmina Żarki, Gmina Niegowa Powiat Myszkowski: Realizacja projektu „Droga do samodzielności”		1.000.000,00 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez Wydział Inwestycji Rozwoju i Zamówień Publicznych.

Tabela 14. Propozycje projektów punktowych, które będą realizowane w latach 2021-2027

Gmina	Dofinansowanie ogółem
Gmina Myszków: 1. Budowa mieszkań socjalnych na osiedlu Millenium – 1.400.000,00 zł 2. Zagospodarowanie terenu po schronisku dla zwierząt przy ul. Szpitalnej na cele mieszkalnictwa socjalnego – 1.400.000,00 zł	2.800.000,00 zł

Gmina Myszków System identyfikacji osób segregujących odpady komunalne w Gminie Myszków	350.000,00 zł
--	----------------------

Tabela 15. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Myszkowskiego na lata 2020-2023 z uwzględnieniem Perspektywy na lata 2024-2027.

Obszar interwencji: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	
Cel główny	Poprawa jakości powietrza do osiągnięcia poziomów wymaganych przepisami prawa, spełnianie standardów emisyjnych z instalacji oraz promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii
Cele operacyjne	1. Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza m.in. poprzez przejście na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
	2. Ograniczanie emisji zanieczyszczeń ze źródeł liniowych - Drogi gminne i powiatowe o nawierzchni twardej
	3. Rozwój i modernizacja transportu zbiorowego w kierunku transportu przyjaznego dla środowiska; wspieranie ekologicznych form transportu - budowa ścieżek rowerowych
	4. Rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii
	5. Edukacja ekologiczna
Zadania	1. Realizacja zadań wynikających z Planu Gospodarki Niskoemisyjnej oraz Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla gmin oraz Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego.
	2. Budowa, przebudowa, rozbudowa i modernizacja dróg gminnych i powiatowych na terenie powiatu myszkowskiego
	3. Uwzględnienie w planach rozwoju transportu działań mających wpływ na jakość powietrza, poprzez m.in. upłynnienie ruchu pojazdów, budowę połączeń drogowych oraz wprowadzanie ograniczeń w ruchu pojazdów ciężkich na drogach miast.
	4. Rozwój komunikacji publicznej w oparciu o nowoczesny niskoemisyjny tabor autobusowy oraz stworzenie zintegrowanego systemu komunikacji miejskiej mającego na celu przesiadkę z indywidualnych samochodów na rzecz transportu zbiorowego.
	5. Wdrażanie Inteligentnych Systemów Zarządzania Ruchem oraz mechanizmów wspomagających zarządzanie ruchem i transportem, jak: punkty przesiadkowe, plany centrów logistycznych na obrzeżach miast, BUSpasy, poprawa oznakowania dróg, strefy ograniczonego ruchu pojazdów w miastach.
	6. Wspieranie rozwoju transportu rowerowego oraz wdrażanie rozwiązań na rzecz jego integracji z miejskimi systemami transportowymi m.in. poprzez rozwój i modernizację infrastruktury oraz zmiany organizacji ruchu.
	7. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w powiecie myszkowskim
	8. Instalacja energooszczędnego oświetlenia w budynkach zarządzanych przez Powiat Myszkowski oraz gminy powiatu myszkowskiego.

	9. Prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu wskazywanie prawidłowych postaw odnośnie ochrony powietrza, a także środków ostrożności odnośnie negatywnych skutków złej jakości powietrza.
	10. Kształtowanie postaw społecznych w kierunku wdrażania zasad efektywności energetycznej poprzez edukację ekologiczną, a także wzorce.
Obszar interwencji: II ZAGROŻENIA HAŁASEM	
Cel główny	Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców powiatu ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu drogowego
Cele operacyjne	1. Ochrona przed hałasem
	2. Zmniejszenie hałasu
	3. Edukacja ekologiczna
Zadania	1. Wprowadzenie do MPZP zapisów sprzyjających ograniczeniu zagrożeń hałasem (rozgraniczenie terenów o zróżnicowanej funkcji), np.: odsuwanie linii zabudowy od istniejących i potencjalnych źródeł hałasu oraz lokalizacja zabudowy mieszkaniowej na terenach o korzystnym klimacie akustycznym (bez istniejących i potencjalnych przekroczeń hałasu
	2. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego.
Obszar interwencji: III POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	
Cel główny	Stała kontrola potencjalnych źródeł pól elektromagnetycznych
Cele operacyjne	1. Ograniczenie niekorzystnego oddziaływania pól elektromagnetycznych
	2. Edukacja ekologiczna
Zadania	1. Prowadzenie przez organy ochrony środowiska ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne (zgłoszenia instalacji).
	2. Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM.
Obszar interwencji: VII GLEBY	
Cel główny	Ochrona gleb na terenach rolnych i leśnych, ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów gospodarczych na środowisko glebowe oraz zwiększenie skali rekultywacji terenów zdegradowanych
Cele operacyjne	1. Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi
	2. Edukacja ekologiczna
Zadania	1. Promocja pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych, rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz informacja nt. dobrych praktyk rolniczych.
	2. Szkolenie rolników w zakresie stosowania środków ochrony roślin i nawożenia.
	3. Wspieranie i promocja gospodarstw ekologicznych.
Obszar interwencji: VIII GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	
Cel główny	Ograniczenie ilości odpadów kierowanych do składowania, zwiększenie poziomu recyklingu odpadów i przygotowania do ponownego użycia, zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie

Cele operacyjne	1. Racjonalna gospodarka odpadami 2. Edukacja ekologiczna
Zadania	1. Kontrola w zakresie przestrzegania warunków wydanych pozwoleń na wytwarzanie odpadów 2. Realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gmin powiatu myszkowskiego. 3. Promowanie oraz wspieranie działań edukacyjno-informacyjnych w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów. 4. GO.2.2. Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami w tym zwiększenia efektywności selektywnego zbierania u „źródła”.
Obszar interwencji: IX ZASOBY PRZYRODNICZE	
Cel główny	Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu
Cele operacyjne	1. Ochrona krajobrazu, różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów 2. Tworzenie zielonej infrastruktury
Zadania	1. Modernizacja infrastruktury szlaków turystycznych. Budowa i rozbudowa szlaków pieszych (chodników) i ścieżek rowerowych, tras wycieczkowych. 2. ZP.3.1. Programy ekologiczne realizowane przez placówki oświatowe (organizowanie wycieczek, pikników konkursów, prelekcji o tematyce ekologicznej, akcji ekologicznych). 3. Materiały informacyjno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży szkolnej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Myszkowskiego na lata 2020-2023 z uwzględnieniem Perspektywy na lata 2024-2027.

3.4. Zgodność Strategii z dokumentami wyższego rządu

Strategia Rozwoju Powiatu Myszkowskiego jest dokumentem, który uwzględnia cele i priorytety wskazane w dokumentach szczebla krajowego i regionalnego. Wszystkie obszary interwencji, cele strategiczne i operacyjne oraz zadania kluczowe wpisują się w założenia dokumentów strategicznych wyższego rządu takich jak:

1. Zrównoważona Europa 2030

Strategia Rozwoju Powiatu Myszkowskiego jest spójna ze Strategią *Zrównoważona Europa 2030*, która obejmuje 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju oraz związanych z nimi 169 zadań, które mają zostać osiągnięte przez świat do 2030 roku. Dotyczą osiągnięć w 5 obszarach:

- 1) ludzie,
- 2) planeta,
- 3) dobrobyt,
- 4) pokój,
- 5) partnerstwo.

Cele obejmują szeroki zakres wyzwań, takich jak ubóstwo, głód, zdrowie, edukacja, równość płci, zmiany klimatu, zrównoważony rozwój, pokój, sprawiedliwość społeczna.

2. Długookresowa Strategia rozwoju kraju. Polska 2030

Strategia Rozwoju Powiatu Myszkowskiego jest spójna z Długookresową Strategią Rozwoju Kraju. Polska 2030. Jest to główna strategia rozwojowa w średnim horyzoncie czasowym, wskazująca strategiczne zadania państwa, których podjęcie w perspektywie najbliższych lat jest niezbędne, by wzmocnić procesy rozwojowe. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030 oparta jest na scenariuszu stabilnego rozwoju. Celem głównym strategii staje się wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności. Strategia wyznacza trzy obszary strategiczne – Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka, Zrównoważony potencjał rozwojowy regionów Polski, Efektywne i sprawne państwo oraz określa, jakie interwencje są niezbędne w perspektywie dziesięciu lat w celu przyspieszenia procesów rozwojowych. Strategia wskazuje działania polegające na usuwaniu barier rozwojowych, w tym odbudowy polskiej gospodarki po pandemii, jednocześnie koncentrując się na potencjałach społeczno-gospodarczych i przestrzennych, które odpowiednio wzmocnione i wykorzystane będą stymulowały rozwój.

3. Koncepcja Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Strategia Rozwoju Powiatu Myszkowskiego jest spójna z Koncepcją Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. Jest to najważniejszy dokument dotyczący ładu przestrzennego Polski. Jego celem strategicznym jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych: konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie. Podkreśla się w dokumencie konieczność współpracy miast i ich obszarów funkcjonalnych, wskazuje na znaczącą rolę zarówno ośrodków dużych miast, jak i ośrodków subregionalnych. Ponadto dokument określa elementy decydujące o mobilności mieszkańców i wpływające na decyzje o wyborze miejsca zamieszkania i pracy. Są to zarówno rozwiązania w zakresie transportu publicznego oraz dostępność infrastruktury społecznej, w tym budownictwa mieszkaniowego i pozostałej infrastruktury, oraz działania związane z rewitalizacją obszarów zdegradowanych.

Polityka przestrzennego zagospodarowania kraju, stanowiąc integralny element polityki rozwoju, aktywnie wspomaga osiąganie celów rozwojowych oraz rozwiązywanie konfliktów i kolizji przestrzennych dzięki uwzględnieniu uwarunkowań i wymagań wynikających z cech poszczególnych elementów przestrzeni: systemu gospodarczego i społecznego, infrastruktury, struktury osadniczej, środowiska przyrodniczego i kulturowego.

4. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSSR)

Strategia Rozwoju Powiatu Myszkowskiego jest spójna z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 jest dokumentem przedstawiającym cały szereg odniesień strategicznych, które mają bardzo silny wpływ na system planowania strategicznego w kraju. Celem strategicznym polityki regionalnej, jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co stworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

KSSR ustala trzy cele szczegółowe do 2030 roku:

- 1) Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym,
- 2) Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych,
- 3) Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

W latach 2021-2030 główny akcent położony jest na zrównoważony rozwój całego kraju, czyli zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów,

głównie miejskich i wiejskich. W Strategii przewidziano skuteczniejszą identyfikację potrzeb rozwojowych wszystkich obszarów kraju, a także efektywniejsze rozpoznanie zasobów jakimi dysponują, wskazanie wyzwań i barier rozwojowych. Takie podejście przełoży się na lepsze dopasowanie narzędzi interwencji (np. programów) do możliwości i potencjałów rozwojowych poszczególnych obszarów kraju. Jednym z celów KSRR jest zapewnienie większej spójności rozwojowej Polski przez wsparcie obszarów słabszych gospodarczo. Dlatego w dokumencie wskazano *obszary strategicznej interwencji* (OSI), które otrzymają szczególne wsparcie (będą to obszary zagrożone trwałą marginalizacją, miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, Śląsk i tereny Polski wschodniej). Strategia wspiera konkurencyjność regionów i zakłada kontynuację działań zmierzających do podniesienia jakości kapitału ludzkiego i społecznego oraz rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności. W związku z tym wspierane będą lokalne przedsiębiorstwa. W strategii istotny nacisk położono na rozwijanie kompetencji administracji publicznej. Chodzi o umiejętności niezbędne do prowadzenia skutecznej polityki rozwoju, w szczególności na terenach o niskim potencjale rozwojowym, a zwłaszcza wspieranie powiązań między lokalnym i regionalnym sektorem publicznym a światem biznesu i nauki. W dokumencie przewidziano zwiększenie roli i odpowiedzialności samorządów lokalnych jako podmiotów decydujących o polityce rozwoju w skali lokalnej. Strategia tworzy warunki do większego angażowania się samorządów gminnych i powiatowych w realizację wspólnych projektów i we współpracę ponad granicami administracyjnymi⁴⁴.

5. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego ŚLĄSKIE 2030

Strategia Rozwoju Powiatu Myszkowskiego jest spójna ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego, ŚLĄSKIE 2030. Strategia ta zakłada realizację czterech celów strategicznych:

- 1) **(CS A)** Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej,
- 2) **(CS B)** Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca,
- 3) **(CS C)** Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni,
- 4) **(CS D)** Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym.

6. Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030)

Strategia Rozwoju Powiatu Myszkowskiego jest spójna ze *Strategią na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR)*. Strategia określa podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym w perspektywie roku 2020 i 2030. SOR przedstawia **nowy model rozwoju – rozwój odpowiedzialny oraz społecznie i terytorialnie zrównoważony**. Jest on oparty

⁴⁴ Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/krajowa-strategia-rozwoju-regionalnego> [dostęp 06.05.2021]

o indywidualny potencjał terytorialny, inwestycje, innowacje, rozwój, eksport oraz wysoko przetworzone produkty. Nowy model rozwoju zakłada odchodzenie od dotychczasowego wspierania wszystkich sektorów/branż na rzecz wspierania sektorów strategicznych, mogących stać się motorami polskiej gospodarki. Jego fundamentalnym wyzwaniem jest przebudowanie modelu gospodarczego tak, żeby służył on całemu społeczeństwu.

SOR zmierza do zmiany struktury gospodarki na rzecz uczynienia jej bardziej innowacyjną, efektywnie wykorzystującą zasoby kapitału rzeczowego i ludzkiego. Na podkreślenie zasługuje dążenie do zwiększenia odpowiedzialności instytucji państwa za kształtowanie procesów **gospodarczych, społecznych i terytorialnych**.

Głównym celem SOR jest *„Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym”*.

W Strategii określone zostały także **cele szczegółowe**:

- I. **Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną** (obszary: Reindustrializacja, Rozwój innowacyjnych firm, Małe i średnie przedsiębiorstwa, Kapitał dla rozwoju, Ekspansja zagraniczna);
- II. **Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony** (obszary: Spójność społeczna, Rozwój zrównoważony terytorialnie);
- III. **Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarstwu** (obszary: Prawo w służbie obywatelom i gospodarce, Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem, E-państwo, Finanse publiczne, Efektywność wykorzystania środków UE)

oraz **obszary wpływające na osiągnięcie celów Strategii**: Kapitał ludzki i społeczny, Cyfryzacja, Transport, Energia, Środowisko, Bezpieczeństwo Narodowe.

7. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK)

KPEiK przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej tj.

1. bezpieczeństwa energetycznego,
2. wewnętrznego rynku energii,
3. efektywności energetycznej,
4. obniżenia emisyjności oraz
5. badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:

- 1) 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005,
- 2) 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając:
 - a. 14% udziału OZE w transporcie,
 - b. roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie,
- 3) wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007,
- 4) redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.

Strategia Rozwoju Powiatu Myszkowskiego jest powiązana także z dokumentami wewnętrznymi Powiatu, takimi jak:

- 1) Strategia rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Myszkowskiego na lata 2016-2022,
- 2) Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy Powiatu Myszkowskiego na lata 2015-2020,
- 3) Lokalny program rewitalizacji obszarów miejsko-wiejskich Powiatu Myszkowskiego na lata 2010-2020,
- 4) Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Myszkowskiego na lata 2016-2019 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2020-2023

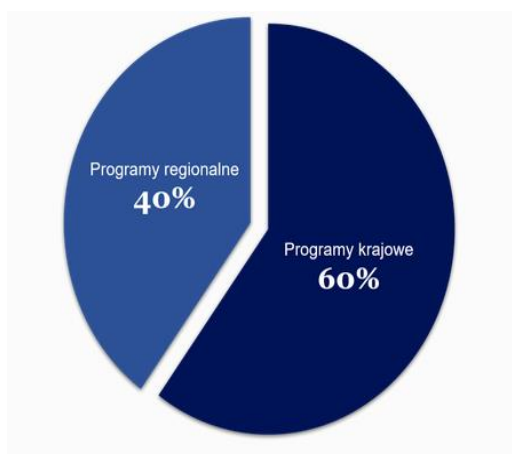
oraz strategiami gminnymi (Myszków, Żarki, Koziegłowy, Poraj, Niegowa)

3.5 Potencjalne źródła finansowania realizacji strategii

Aby zrealizować zakładane w Strategii cele konieczne jest posiadanie określonych zasobów: ludzkich organizacyjnych i finansowych⁴⁵. Największe znaczenie w realizacji Strategii będą miały środki Unii Europejskiej w okresie programowania 2021 – 2027, zarówno w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego jak i w ramach programów ogólnopolskich. Podział tych środków przedstawia poniższy wykres.

Rysunek 83. Podział środków na programy krajowe i regionalne

⁴⁵ Encyklopedia zarządzania, <https://mfiles.pl/pl/index.php/>

Źródło: /crido.pl

Potencjalnymi źródłami finansowania realizacji celów Strategii od roku 2021 będą:

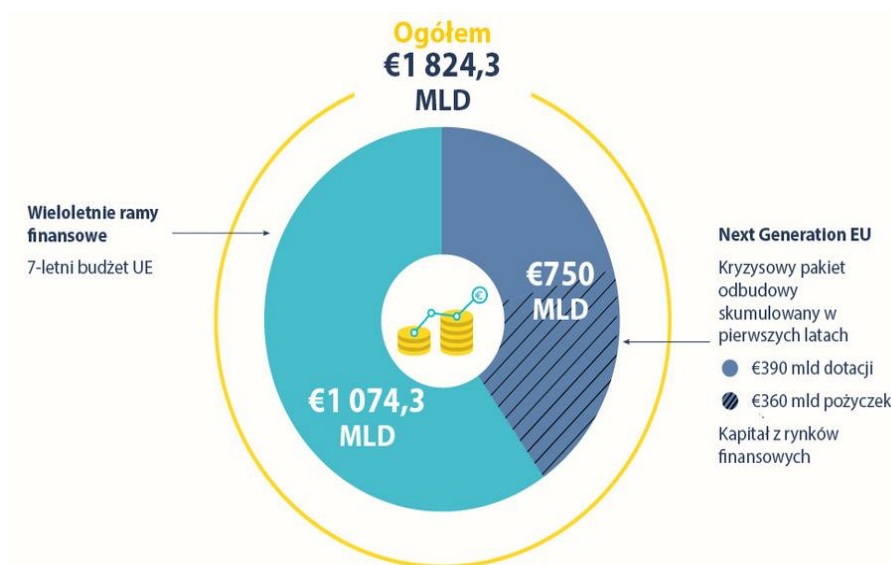
1. środki Unii Europejskiej tj. w szczególności środki funduszy strukturalnych, środki przeznaczone na realizację Wspólnej Polityki Rolnej oraz programów wspólnotowych w tym w ramach przyjętych w Polsce programów operacyjnych, w tym regionalnych programów operacyjnych środki z perspektywy finansowej 2021-2027 dostępne będą z następujących źródeł:
 - a. **Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR)**, którego celem jest wzmocnienie spójności społecznej i gospodarczej UE poprzez łagodzenie dysproporcji w rozwoju europejskich regionów,
 - b. **Funduszu Spójności (FS)**, którego celem jest zredukowanie obecnych dysproporcji gospodarczych i społecznych, a również promowanie zrównoważonego rozwoju poprzez realizację strategicznych projektów w obszarach związanych z ochroną środowiska i transportem,
 - c. **Europejskiego Funduszu Społecznego +**, którego celem jest odpowiedź na wyzwania rynku pracy i wyzwania społeczne oraz stymulowanie zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez inwestowanie w kapitał ludzki. EFS + stanowić będzie połączenie ze sobą kilku instrumentów, które w perspektywie finansowej 2014-2020 funkcjonowały oddzielnie, odpowiednio: Europejskiego Funduszu Społecznego, Inicjatywy na rzecz osób młodych (YEI),
 - d. **Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD)**,
 - e. **Europejskiego Programu na rzecz Zatrudnienia i Innowacji Społecznych (EaSI)**,
 - f. **Nowego Europejskiego Funduszu Odbudowy** po pandemii koronawirusa,

- g. **Funduszu Sprawiedliwej Transformacji**⁴⁶, którego celem jest łagodzenie skutków społecznych i gospodarczych związanych z transformacją energetyczną.
2. publiczne środki krajowe tj. budżetu państwa oraz państwowych funduszy celowych, w tym między innymi: Programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Programy Ministerstwa Sportu, Rządowy Program na rzecz osób starszych „Aktywni plus”, Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, Fundusz Dróg Samorządowych, Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych, Środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Narodowego oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Rządowy Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030,
 3. środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań w ramach podpisanych Porozumień (Myszków, Żarki, Koziągłowy, Poraj, Niegowa) oraz inne środki jednostek oraz form organizacyjno-prawnych sektora finansów publicznych,
 4. inna publiczna pomoc zagraniczna, w szczególności w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz Szwajcarsko – Polskiego Programu Współpracy, Program działań na rzecz środowiska i klimatu „Life”, Program Erasmus +, Interreg Europa Środkowa,
 5. wkład własny Powiatu Myszkowskiego obejmujący również kredyty i pożyczki, także poręczone lub gwarantowane przez uprawnione podmioty do udzielania poręczeń lub gwarancji,
 6. partnerstwo Publiczno-Prywatne,
 7. programy realizowane w ramach Krajowej i Regionalnej tarczy antykryzysowej,
 8. fundusze sektora pozarządowego.

Nowy siedmioletni budżet Unii Europejskiej (wieloletnie ramy finansowe) zaplanowano na 1074,3mld euro, a antykryzysowy pakiet odbudowy skumulowany w pierwszych latach wyniesie 750 mld euro, w tym 390 mld euro w formie dotacji. Łącznie oznacza to kwotę **1824,3 mld euro**. Środki te mają wspierać odbudowę państw po pandemii Covid-19 oraz promować inwestycje w transformację ekologiczną i cyfrową. Zatem szansa na realizację inwestycji powiatowych z finansowaniem unijnym jest ogromna, należy jedynie dobrze zaplanować inwestycje, które w przyszłości zagwarantują rozwój Naszego Powiatu.

⁴⁶ Śląsk otrzyma co najmniej 2,36 mld euro z programu regionalnego oraz 2,07 mld euro z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, **źródło: www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-na-lata-2021-2027/aktualnosci/budzet-ue-na-lata-2021-2027**

Rysunek 84. Planowane wydatki Unii Europejskiej w latach 2021-2027

Źródło: www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2020/12/17/multiannual-financial-framework

Nowy długoterminowy budżet obejmuje siedem obszarów wydatków i zapewni ramy finansowania około 40 programów. Obszary wydatkowania środków określono następująco⁴⁷:

1. Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa: 143,4 mld euro (z tego 10,6 mld euro w ramach Next Generation EU), w tym :Horyzont Europa i Fundusz Invest EU;
2. Spójność, odporność i wartości: 1099,7 mld euro (721,9 mld euro -fundusz odbudowy), w tym: fundusze polityki spójności, Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, Unijny Mechanizm Ochrony Ludności –RescEU, program działań w dziedzinie zdrowia;
3. Zasoby naturalne i środowisko: 373,9 mld euro (17,5 mld euro -fundusz odbudowy), w tym: wspólna polityka rolna, Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji;
4. Migracja i zarządzanie granicami: 22,7mld euro, w tym: Fundusz Azylu i Migracji oraz Fundusz Zintegrowanego Zarządzania Granicami;
5. Bezpieczeństwo i obrona: 13,2mld euro, w tym: Europejski Fundusz Obronny i Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
6. Sąsiedztwo i świat: 98,4mld euro, w tym Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej oraz Instrument Pomocy Humanitarnej;
7. Europejska administracja publiczna: 73,1mld euro.

⁴⁷ www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2020/12/17/multiannual-financial-framework-for-2021-2027

Zgodnie z określonymi priorytetami, wzrasta wysokość środków na inwestycje w transformację ekologiczną i cyfrową. Spore środki nadal przeznaczane będą na politykę spójności i wspólną politykę rolną, by w jak największym stopniu przyczyniały się do odbudowy gospodarczej Europy oraz realizacji celów ekologicznych i cyfrowych UE. Zarówno wydatki na ekologię jak i transformację cyfrową są traktowane przekrojowo - wydatki na te zadania znajdują się we wszystkich programach. Ogółem około jednej trzeciej wydatków UE z budżetu długoterminowego posłuży realizacji nowych i wzmocnionych obszarów polityki. Założeniem finansowania w ramach nowego instrumentu odbudowy jest pomoc państwom członkowskim UE w radzeniu sobie ze skutkami kryzysu związanego z Covid-19, a zatem we wzmocnieniu modernizacji i odporności. Jego budżet ogółem to 672,5 mld euro (z 750 mld euro w ramach Europejskiego Funduszu Odbudowy), z czego 312,5 mld euro przewidziano w formie dotacji. Środki będą wypłacane państwom członkowskim na podstawie krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności, w których znajdują się projekty reform i inwestycji publicznych. Plany muszą odzwierciedlać wyzwania krajowe, a jednocześnie być zgodne z priorytetami Unii (wspierać wzrost i zatrudnienie oraz odporność społeczno-gospodarczą, przyczyniać się do ochrony klimatu i równowagi ekologicznej, sprzyjać transformacji cyfrowej. Przykłady dziedzin, których mogą dotyczyć projekty obejmują: czyste technologie, efektywność energetyczną, inteligentny transport, łączność elektroniczna, usługi cyfrowe, badania i innowacje, edukację, umiejętności i pracę, zdrowie⁴⁸.

Kolejnym ważnym instrumentem będzie Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, mający na celu wspieranie terytoriów najbardziej dotkniętych skutkami transformacji w kierunku neutralności klimatycznej i zapobieganie narastaniu dysproporcji regionalnych, ustanowiony w ramach polityki spójności. Pula środków wynosi około 17,5 mld euro. Budżet Unii Europejskiej–Wieloletnie Ramy Finansowe oraz Europejski Instrument na rzecz Odbudowy to dla Polski około **139 mld euro** w formie dotacji i **34 mld euro** w formie niskoprocentowanych pożyczek. Polska jest największym beneficjentem polityki spójności i otrzyma 66,8 mld euro. Dodatkowe środki z polityki spójności w odpowiedzi na kryzys to szacunkowo 3 mld euro, a środki ze Wspólnej Polityki Rolnej dla Polski to 28,5 mld euro. Polska ma też być kluczowym beneficjentem Funduszu Sprawiedliwej Transformacji i otrzymać z tego tytułu 3,5 mld euro⁴⁹. Nowością będzie program operacyjny oparty na Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (beneficjentami będzie sześć województw: śląskie, dolnośląskie, wielkopolskie, lubelskie, łódzkie i małopolskie) oraz środki z Instrumentu na

⁴⁸ Ibidem

⁴⁹ www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fe-koronawirus/750-mld-zl-w-latach-2021-2027

rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności⁵⁰. Największym beneficjentem środków z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (to 4,4 mld euro) będzie województwo śląskie, przypadnie mu niemal połowa puli, czyli 2,07 mld euro.

Pieniądze te przeznaczone będą m.in. na projekty dotyczące przekwalifikowania pracowników związanych z branżą wydobywczą, tworzenia nowych miejsc pracy, rekultywacji terenów pokopalnianych czy walki ze smogiem.

Jeśli chodzi o Fundusz spójności wsparcie w ramach perspektywy finansowej 2021-2027 będzie się skupiać wokół 5 celów polityki spójności:

Cel 1. Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki promowaniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej: w ramach celu nr 1 wsparcie zostanie skierowane m.in. na rzecz projektów z zakresu prowadzenia działalności B+R (badawczo- rozwojowej) przez przedsiębiorstwa i konsorcja z ich udziałem, wdrażanie wyników prac B+R oraz wsparcie tworzenia infrastruktury B+R, zwłaszcza w przedsiębiorstwach, wsparcie inwestycji w MŚP zwłaszcza w zakresie rozwiązań Przemysłu 4.0, wsparcie rozwoju eksportu produktów innowacyjnych, szeroko zakrojone działania zmierzające do transformacji cyfrowej gospodarki.

Na cel ten przeznaczone zostanie ok. **11,78 mld EUR.**

Cel 2. Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa: w ramach celu nr 2 wsparcie koncentrować się będzie wokół zagadnień dotyczących efektywności energetycznej (także na poziomie przedsiębiorstw, poprzez wsparcie inwestycji ograniczających zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym czy też stosowanie efektywnych energetycznie technologii), wsparcia produkcji energii ze źródeł odnawialnych jak również wsparcia infrastruktury energetycznej i rozwiązań inteligentnych. Dodatkowym obszarem będą działania w obszarze gospodarki odpadami i efektywnego wykorzystania zasobów czy też transportu niskoemisyjnego i mobilności miejskiej. Na realizację tego celu przeznaczone zostanie ok. **20,54 mld EUR.**

Cel 3. Lepiej połączona Europa, stawiający za priorytet rozwój infrastruktury transportowej (transport drogowy, kolejowy, wodny – śródlądowy i morski, transport komodalny), poprawę dostępności transportowej regionów i subregionów oraz wdrażanie do polskiego systemu transportowego rozwiązań cyfrowych a także inwestycję w sieci szerokopasmowe. Ten cel polityki spójności zostanie zasilony kwotą **17,56 mld EUR.**

⁵⁰ www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2020/12/17/multiannual-financial-framework

Cel 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, skupiający się wokół wsparcia na rzecz inwestycji w rynek pracy, rozwój zasobów ludzkich, edukację i rozwój kompetencji, włączenie i integrację społeczną (w szczególności poprzez wsparcie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym), ochronę zdrowia (zarówno w wymiarze infrastrukturalnym jak i poprawy dostępności i podnoszenia jakości świadczeń zdrowotnych) oraz kulturę i turystykę. Na rzecz realizacji tego obszaru trafi **14,77 mld EUR**.

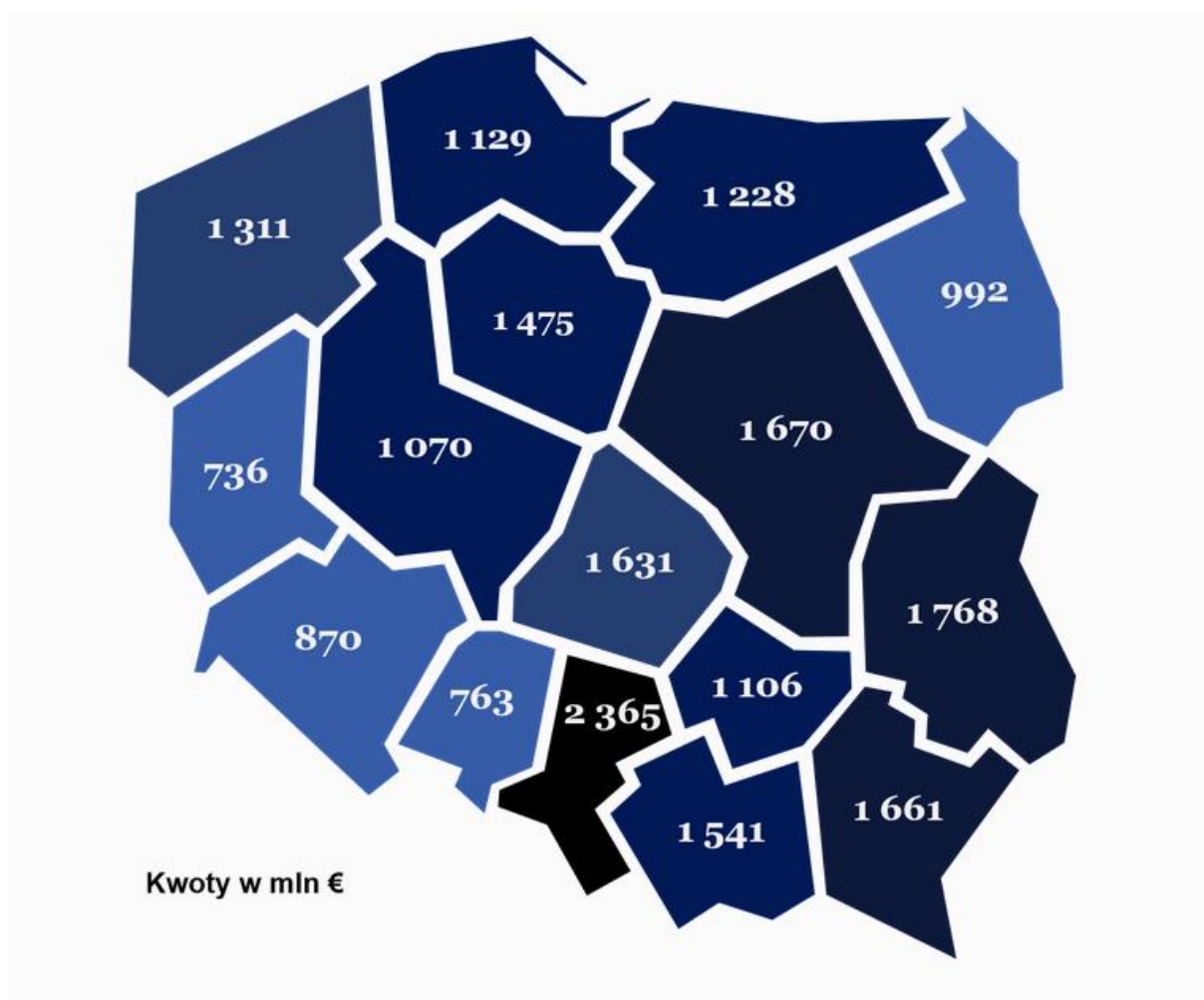
Cel 5. Europa bliżej obywateli. Istotą tego obszaru jest zwiększenie wpływu wspólnot lokalnych na kształt działań nakierowanych na rozwój terytoriów i rozwiązywanie ich specyficznych problemów zwłaszcza w zakresie rozwoju zasobów turystycznych i powiązanych usług, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury, promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki czy w końcu fizyczną regenerację i zapewnienie bezpieczeństwa przestrzeni publicznych. W tym przypadku budżet alokowany na realizację ww. projektów wyniesie ok. **4,75 mld EUR**.

Cel 6. Umożliwienie regionom i obywatelom łagodzenia społecznych, gospodarczych i środowiskowych skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu, na który skierowane zostanie **4,23 mld EUR** z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji. W ramach celu 6 interwencja będzie realizowana jedynie na obszarze woj. *śląskiego, małopolskiego, dolnośląskiego, wielkopolskiego, lubelskiego i łódzkiego* i obejmie m.in. wsparcie na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy w sektorach innych niż górnictwo i energetyka konwencjonalna, tworzenie i rozwój innowacyjnych przedsiębiorstw, rekultywacja i rewaloryzacja terenów pogórnicznych i przemysłowych czy też działania z zakresu poprawy jakości powietrza⁵¹

Rysunek 85. Podział środków na 16 regionalnych Programów Operacyjnych (CP 1,2,3,4,5) zarządzanych przez samorzady województw.

⁵¹ /crido.pl/blog-business/znamy-podstawowe-zalozenia-funduszy-europejskich-w-perspektywie-do-2027-r/

Województwo Śląskie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego (przeznaczono na nie do tej pory łącznie 21,315 mld euro), otrzyma największą kwotę ze wszystkich regionów -2,36 mld euro. Zarówno w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji, jak i Regionalnych Programów Operacyjnych istnieje możliwość finansowania rozwoju istniejących i tworzenia nowych przedsiębiorstw (szczególnie małych i średnich), miejsc pracy i wspierania przedsiębiorczości. Ważne miejsce zyskują też wyzwania związane z ochroną środowiska i walką z kryzysem klimatycznym.

Źródło: www/crido.pl

3.6 System wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji strategii Rozwoju Powiatu Myszkowskiego

Strategia Rozwoju Powiatu Myszkowskiego do roku 2030 jest dokumentem określającym wizję, misję, cele i kierunki rozwoju Powiatu. Do jej realizacji konieczna będzie współpraca wielu podmiotów i instytucji - samorządu, organizacji pozarządowych i mieszkańców oraz skuteczny i systematyczny monitoring.

Monitoring Strategii Rozwoju Powiatu Myszkowskiego polegać będzie na gromadzeniu i analizie danych oraz ich ocenie dokonywanej raz w roku. Roczny okres działań monitorujących pozwoli na zapoznanie się z aktualnymi danymi statystycznymi, opracowywanymi przez większość podmiotów za dany rok oraz publikowanymi w **Raporcie o stanie powiatu**. Monitorowanie będą zarówno dane statystyczne, jak również otoczenie zewnętrzne

i wewnętrzne Powiatu. W przypadku konieczności dokonania zmian w celach, czy też kierunkach działania, zapisy strategii będzie można aktualizować.

Za monitoring strategii odpowiedzialne będzie Wydział Organizacyjny Starostwa Powiatowego w Myszkowie. Monitoring będzie odbywał się na podstawie rocznych sprawozdań z realizacji celów i działań, przedkładanych przez wydziały, jednostki i instytucje odpowiedzialne za ich realizację. Monitoring obejmie swoim zasięgiem wszystkie dziedziny z życia społeczno-gospodarczego Powiatu. Termin składania sprawozdania z realizacji celów i działań za dany rok wyznacza się na **30 września** roku następnego.

Na podstawie sprawozdań dokonana zostanie ocena zasadności i skuteczności podejmowanych działań. W przypadku konieczności dokonania istotnych zmian w strategii, należy zwołać Zespół do spraw opracowania Strategii Rozwoju Powiatu Myszkowskiego, który powinien takie zmiany zaakceptować. Zmiany w strategii każdorazowo wprowadza się stosowną uchwałą Rada Powiatu w Myszkowie.

Po otrzymaniu rocznych sprawozdań z realizacji założeń strategii, pracownik Wydziału Organizacyjnego opracowuje całościowe sprawozdanie z realizacji strategii za dany rok. Sprawozdanie to przedstawione zostanie Radzie Powiatu w Myszkowie.

Ze względu na długi okres realizacji strategii (do roku 2030) zakłada się także przeprowadzanie okresowej ewaluacji strategii w roku 2025 oraz ewaluacji końcowej, po zakończeniu jej wdrażania. Ewaluacja okresowa powinna określić skuteczność podjętych działań oraz ocenić stan wdrażania strategii i wpływ wykonanych działań na efekty rozwojowe wskazane na poziomie wskaźników do celów. Powinna ona również zaproponować ewentualne zmiany w przyjętych kierunkach działań (ewentualna aktualizacja strategii). Ewaluacja końcowa powinna ocenić efekty na poziomie wskaźników do celów strategicznych oraz dodatkowo powinna stanowić podstawę dla przyszłych dokumentów strategicznych.

Podsumowanie

Proces zarządzania jednostką samorządu terytorialnego w ujęciu strategicznym to przemyślany i uporządkowany zbiór kolejnych czynności kierowania rozpoczynający się od postawienia rzetelnej diagnozy poprzez opracowanie celów i racjonalnego planu działania, organizowanie, pozyskiwanie potrzebnych do ich realizacji zasobów, podejmowanie działań, monitorowanie i porównanie osiągniętych celów z planowanymi. Odpowiedzialność za rozwój powiatu jest rozłożona na wiele instytucji i osób, których głównym celem jest troska o szeroko rozumianą jakość życia wspólnoty lokalnej. W przestrzeni publicznej przeważa oczekiwanie w stosunku do administracji samorządowej na innowacyjność rozwiązań, dbałość o estetykę przestrzeni publicznej i zorientowanie na wygodne życie mieszkańców. Co za tym idzie, w ocenie mieszkańców, skala podejmowanych przez samorzady działań odbudowy i rewitalizacji także tej społecznej powinna być coraz większa.

Wspólnota lokalna musi coraz lepiej zarządzać swoimi sprawami. Z jednej strony w urzędach, które mocą ustaw mają służyć, a nie administrować, z drugiej strony poprzez aktywność obywatelską w ramach społeczeństwa obywatelskiego. Współdziałanie różnych podmiotów samorządowych w ramach Powiatu to wartość sama w sobie.

Każdy samorząd lokalny włożył i nadal wkłada bardzo znaczący wkład w przebudowę i modernizację naszego kraju. Mieszkańcy oczekują, że inwestycje samorządowe nie tylko poprawią jakość życia mieszkańców, ale dadzą też duży napęd dla całej gospodarki ponieważ samorząd jest znaczącym inwestorem i daje impuls do ważnych działań proekologicznych tak istotnych w województwie śląskim, które jest jednym z najdynamiczniej rozwijających się regionów w Polsce i skutecznie mierzy się z wyzwaniami społecznymi i gospodarczymi związanymi z restrukturyzacją tradycyjnych sektorów.

W całym województwie na fundamentach przemian gospodarczych rozwijają się specjalizacje regionalne tj. energetyka, medycyna, technologie informacyjne i komunikacyjne, zielona gospodarka i przemysły wschodzące. Przyczyniają się one również do przekształceń strukturalnych, zróżnicowania produktów i usług oraz tworzenia innowacyjnych rozwiązań społeczno-gospodarczych, również wspierających transformację w kierunku gospodarki efektywnie wykorzystującej zasoby. Powiat myszkowski jako część województwa śląskiego również pełni istotną rolę w łańcuchach wartości, stanowiących o sile regionalnego ekosystemu gospodarczego.

Strategia oprócz swojego zasadniczego celu, jakim jest wskazanie kierunków rozwoju, celów strategicznych do osiągnięcia, jest również dokumentem, który integruje władze i społeczności

gmin wchodzących w skład Powiatu Myszkowskiego wokół jego najważniejszych problemów i szans rozwojowych, jakie niesie współczesny świat.

Realizacja Strategii będzie wymagała sprawnego działania oraz zaangażowania Zarządu Powiatu, radnych i mieszkańców, a także innych instytucji, które mają wpływ na jej realizację. Należy pamiętać, że strategia to dokument długookresowy i planistyczny. Nie zawsze uda się zrealizować wszystkie założenia, a nawet gdyby się udało, pojawią się nowe problemy i zadania do realizacji. Niezwykle ważny w związku z tym będzie monitoring realizacji strategii. Bieżące śledzenie realizacji kierunków działania oraz obserwacja zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych pozwoli na ewentualne korekty i zminimalizowanie skutków powstających problemów.

Za wdrażanie koncepcji zawartych w strategii odpowiedzialny jest Zarząd Powiatu w Myszkowie. Na wniosek Zarządu Powiatu można dokonywać okresowych uaktualnień całości lub części niniejszego dokumentu.

Jak zaznaczono we *Wstępie* proces wdrażania *Strategii* jest wypadkową działań podejmowanych przez wielu interesariuszy rozwoju wspólnoty lokalnej. Realizacja zapisów dokumentu strategicznego powinna w głównej mierze pobudzać oraz integrować inicjatywy i działania na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego podejmowane przez różne grupy podmiotów funkcjonujących w regionie.

Strategia Rozwoju Powiatu Myszkowskiego wpisuje się w zapisy dokumentów krajowych, takich jak: Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, Program dla Śląska, Krajowa Polityka Miejska oraz jest spójna z polityką Unii Europejskiej na lata 2021-2027. Zapisy przedstawionego dokumentu dedykowane są gminom wchodzącym w skład powiatu. Zasady i kierunek rozwoju zgodne są ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego do roku 2030.

Spis tabel

Tabela 1. Gminy wchodzące w skład powiatu myszkowskiego

Tabela 2. Najważniejsze zabytki w Powiecie Myszkowskim

Tabela 3. Liczba mieszkańców gmin powiatu myszkowskiego w latach 2015-2020

Tabela 4. Wybrane dane statystyczne w latach 2017-2019

Tabela 5. Liczba mieszkań oddanych do użytku w powiecie myszkowskim w latach

Tabela 6. Liczba uczniów w poszczególnych typach szkół dla młodzieży i słuchaczy w szkołach dla dorosłych w latach szkolnych 2018-2021

Tabela 7. Personel medyczny SP ZOZ Myszków w latach 2011-2020

Tabela 8. Ilość personelu medycznego na 1000 mieszkańców Powiatu

Tabela 9. Zestawienie przychodów z Narodowego Funduszu Zdrowia za okres 2015-2020

Tabela 10. Liczba organizacji pozarządowych w latach 2016 - 2020

Tabela 11. Podstawowe dane finansowe w układzie porównawczym w latach 2018-2020.

Tabela 12. Zestawienie środków pozyskanych z różnych źródeł w ostatnich sześciu latach

Tabela 13. Dofinansowanie ze środków UE projektów zrealizowanych w ramach umowy partnerstwa 2014-2020

Tabela 14. Propozycje projektów punktowych, które będą realizowane w latach 2021-2027

Tabela 15. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Myszkowskiego na lata 2020-2023 z uwzględnieniem Perspektywy na lata 2024-2027.

Spis rysunków

- Rysunek 1. Granice administracyjne powiatu myszkowskiego
- Rysunek 2. Zestawienie odpowiedzi na pytanie dotyczące atrakcyjności Powiatu
- Rysunek 3. Ludność według płci i grup wieku w 2019 r
- Rysunek 4. Prognozowana populacja – powiat myszkowski w latach 2025-2050
- Rysunek 5. Liczba mieszkań oddanych do użytku w powiecie myszkowskim w latach 2015-2019
- Rysunek 6. Liczba mieszkańców na 1 aptekę ogólnodostępną
- Rysunek 7. Główne obszary działalności organizacji pozarządowych
- Rysunek 8. Etapy budowy Strategii
- Rysunek 9. Działania przy realizacji poszczególnych etapów budowy Strategii
- Rysunek 10. Udział respondentów w badaniu ankietowym ze względu na płeć
- Rysunek 11. Udział respondentów w badaniu ankietowym ze względu na wiek
- Rysunek 12. Udział respondentów w badaniu ankietowym ze względu na wykształcenie
- Rysunek 13. Udział respondentów ze względu na miejsce zamieszkania
- Rysunek 14. Udział respondentów w badaniu ankietowym ze względu na charakter pracy
- Rysunek 15. Lokalny rynek pracy
- Rysunek 16. Dostępność i jakość opieki społecznej
- Rysunek 17. Dostępność i jakość opieki zdrowotnej
- Rysunek 18. Porządek publiczny i bezpieczeństwo mieszkańców
- Rysunek 19. Dostępność i jakość edukacji przedszkolnej
- Rysunek 20. Dostępność i jakość szkolnictwa podstawowego
- Rysunek 21. Dostępność i jakość szkolnictwa zawodowego
- Rysunek 22. Dostępność i jakość szkolnictwa średniego technicznego
- Rysunek 23. Dostępność i jakość szkolnictwa średniego ogólnokształcącego
- Rysunek 24. Dostępność i jakość kształcenia ustawicznego (słuchacze dorośli)
- Rysunek 25. Dostępność instytucji kultury i rozrywki
- Rysunek 26. Dostępność instytucji/bazy sportu i rekreacji
- Rysunek 27. Stan i jakość dróg
- Rysunek 28. Stan środowiska naturalnego
- Rysunek 29. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej (w tym: place, skwery, rynki, miejsca spotkań)
- Rysunek 30. Dostępność terenów przeznaczonych pod inwestycje
- Rysunek 31. Aktywność środowisk lokalnych
- Rysunek 32. Dostęp do infrastruktury komunalnej (kanalizacja)
- Rysunek 33. Dostęp do transportu publicznego
- Rysunek 34. Dostęp do Internetu
- Rysunek 35. Placówki usługowe

- Rysunek 36. Zbiorcze zestawienie oceny warunków życia w powiecie myszkowskim
- Rysunek 37. Zanieczyszczone środowisko
- Rysunek 38. Słabo rozwinięta sieć przedszkoli
- Rysunek 39. Patologie społeczne
- Rysunek 40. Przestępczość
- Rysunek 41. Rynek pracy
- Rysunek 42. Słaby dostęp do opieki społecznej
- Rysunek 43. Słaby dostęp do opieki zdrowotnej
- Rysunek 44. Niski poziom oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych
- Rysunek 45. Brak ofert dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (szkolnictwo specjalne)
- Rysunek 46. Słabo rozwinięta baza turystyczna i rekreacyjno-wypoczynkowa
- Rysunek 47. Zły stan dróg
- Rysunek 48. Dostęp do Internetu
- Rysunek 49. Zbiorcze zestawienie odpowiedzi na temat obszarów będących największym problemem Powiatu Myszkowskiego
- Rysunek 50. Remonty i budowa dróg
- Rysunek 51. Nakłady inwestycyjne na rozwój szkół ponadpodstawowych
- Rysunek 52. Nakłady inwestycyjne na rozwój szkolnictwa specjalnego
- Rysunek 53. Budowa infrastruktury przy drogach (parkingi, chodniki, oświetlenie, zatoki itp.)
- Rysunek 54. Wspieranie lokalnych przedsiębiorców i pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych
- Rysunek 55. Wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych
- Rysunek 56. Nakłady na inwestycje sprzyjające rozwojowi turystyki
- Rysunek 57. Budowa i modernizacja budynków służby zdrowia
- Rysunek 58. Poprawa estetyki powiatu
- Rysunek 59. Współpraca z miastami partnerskimi
- Rysunek 60. Wsparcie działań artystycznych, kulturalnych, promocja Powiatu
- Rysunek 61. Dostęp do internetu szerokopasmowego
- Rysunek 62. Zbiorcze zestawienie zadań, które powinny być realizowane w pierwszej kolejności
- Rysunek 63. Wsparcie działalności związanej z samozatrudnieniem (zakładaniem firm, agroturystyka) - programy dotacji na otwarcie działalności gospodarczej, w tym wdrażanie innowacji (wsparcie informacyjno – doradcze)
- Rysunek 64. Wsparcie firm działających lokalnie w celu organizowania nowych miejsc pracy
- Rysunek 65. Zwiększenie konkurencyjności i atrakcyjności inwestycyjnej powiatu poprzez wspieranie procesów wydziałania, uzbrojenia i zagospodarowania terenów inwestycyjnych na potrzeby rozwoju działalności produkcyjnej
- Rysunek 66. Rewitalizacja terenów i obiektów przeznaczonych na cele gospodarcze i społeczne (np. przemysłowych i poprzemysłowych, zdegradowanej przestrzeni publicznej, zmiana funkcji budynków)
- Rysunek 67. Poprawa zagospodarowania przestrzeni rolnej i leśnej poprzez scalanie gruntów i system zalesień

Rysunek 68. Zwiększenie efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii i gospodarki niskoemisyjnej w infrastrukturze publicznej np., poprzez termomodernizację, montaż odnawialnych źródeł energii

Rysunek 69. Poprawa jakości połączeń komunikacyjnych w powiecie

Rysunek 70. Działania wspierające jakość edukacji ponadpodstawowej, zwłaszcza szkolnictwa zawodowego

Rysunek 71. Zwiększenie oferty usług społecznych dla osób starszych, niepełnosprawnych oraz z zaburzeniami psychicznymi jak również ich opiekunów

Rysunek 72. Poprawa jakości bazy lokalowej, wyposażenia placówek ochrony zdrowia, jakości i dostępności usług medycznych

Rysunek 73. Wspieranie procesu zrzeszania się drobnych przedsiębiorców oraz budowanie lokalnego kapitału społecznego w powiecie

Rysunek 74. Wspieranie oferty turystycznej powiatu oraz opracowanie programu rozwoju turystyki

Rysunek 75. Poprawa stanu infrastruktury drogowej: chodniki, pobocza, ścieżki rowerowe - poprawa bezpieczeństwa

Rysunek 76. Budowa urządzeń zapobiegającym skutkom klęsk żywiołowych

Rysunek 77. Zbiorcze zestawienie zbiorcze odpowiedzi na temat najważniejszych kierunków rozwoju *

Rysunek 78. Udział respondentów w badaniu ze względu na płeć

Rysunek 79. Udział respondentów w badaniu ze względu ze względu na wiek

Rysunek 80. Udział respondentów w badaniu ze względu ze względu na wykształcenie

Rysunek 81. Udział respondentów w badaniu ze względu ze względu na miejsce zamieszkania

Rysunek Nr 82. Analiza SWOT, ujęcie wielowymiarowe

Rysunek 83. Podział środków na programy krajowe i regionalne

Rysunek 84. Planowane wydatki Unii Europejskiej w latach 2021-2027

Rysunek 85. Podział środków na 16 regionalnych Programów Operacyjnych (CP 1,2,3,4,5) zarządzanych przez samorządy województw.